

Llei 30/2007 de contractes del sector públic

Col·lecció «Quaderns de Legislació», 70

**LLEI 30/2007, DE 30 D'OCTUBRE,
DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC**

1a edició

Barcelona, 2007

Generalitat de Catalunya
**Escola d'Administració Pública
de Catalunya**

Biblioteca de Catalunya. Dades CIP:

Espanya

[*Ley 30/2007, de 30 de octubre, de contratos del sector público. Català*]

Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic. — (Quaderns de legislació ; 70)

Títol a la coberta: Llei 30/2007 de contractes del sector públic. — Índex
ISBN 978-84-393-7634-7

I. Escola d'Administració Pública de Catalunya II. Títol III. Títol: Llei 30/2007 de contractes del sector públic IV. Col·lecció: Quaderns de legislació ; 70

1. Contractes administratius — Dret i legislació — Espanya
342.924 (460) (094.5)

© 2007, Escola d'Administració Pública de Catalunya

1a edició: desembre de 2007

Tiratge: 2.000 exemplars

ISBN: 978-84-393-7634-7

Dipòsit legal:

Fotocomposició:

Anglofort, SA - Rosselló, 33 - 08029 Barcelona

Impressió:

Gràfiques Pacfic - Antoni Bori, 37 C - 08918 Badalona

SUMARI

ÍNDEX SISTEMÀTIC	5
LLEI 30/2007, DE 30 D'OCTUBRE, de contractes del sector públic	23
ANNEX I	301
ANNEX II	309
ANNEX III	313

ÍNDIX SISTEMÀTIC

Exposició de motius

Títol preliminar Disposicions generals

Capítol I

Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei

- Art. 1. Objecte i finalitat.
- Art. 2. Àmbit d'aplicació.
- Art. 3. Àmbit subjectiu.
- Art. 4. Negocis i contractes exclosos.

Capítol II

Contractes del sector públic

Secció 1a.

Delimitació dels tipus contractuals

- Art. 5. Qualificació dels contractes.
- Art. 6. Contracte d'obres.
- Art. 7. Contracte de concessió d'obres públiques.
- Art. 8. Contracte de gestió de serveis públics.
- Art. 9. Contracte de subministrament.
- Art. 10. Contracte de serveis.
- Art. 11. Contractes de col·labo-

ració entre el sector públic i el sector privat.

Art. 12. Contractes mixtos.

Secció 2a.

Contractes subjectes a una regulació harmonitzada

- Art. 13. Delimitació general.
- Art. 14. Contractes d'obres i de concessió d'obres públiques subjectes a una regulació harmonitzada: lllindar.
- Art. 15. Contractes de subministrament subjectes a una regulació harmonitzada: lllindar.
- Art. 16. Contractes de serveis subjectes a una regulació harmonitzada: lllindar.
- Art. 17. Contractes subvencionats subjectes a una regulació harmonitzada.

Secció 3a.

Contractes administratius i contractes privats

Art. 18. Règim aplicable als contractes del sector públic.
Art. 19. Contractes administratius.

Art. 20. Contractes privats.
Art. 21. Jurisdicció competent.

Llibre I

Configuració general de la contractació del sector públic i elements estructurals dels contractes

Títol I

Disposicions generals sobre la contractació del sector públic

Capítol I

Racionalitat i consistència de la contractació del sector públic

Art. 22. Necessitat i idoneïtat del contracte.
Art. 23. Termini de durada dels contractes.
Art. 24. Execució d'obres i fabricació de béns mobles per l'Administració, i execució de serveis amb la col·laboració d'empresaris particulars.

Capítol II

Llibertat de pactes i contingut mínim del contracte

Art. 25. Llibertat de pactes.
Art. 26. Contingut mínim del contracte.

Capítol III

Perfecció i forma del contracte

Art. 27. Perfecció dels contractes.
Art. 28. Caràcter formal de la contractació del sector públic.

Capítol IV

Remissió d'informació als efectes estadístics i de fiscalització

Art. 29. Remissió de contractes al Tribunal de Comptes.
Art. 30. Dades estadístiques.

Capítol V

Règim d'invalidesa

Art. 31. Supòsits d'invalidesa.
Art. 32. Causes de nul·litat de dret administratiu.
Art. 33. Causes d'anul·labilitat de dret administratiu.
Art. 34. Revisió d'ofici.
Art. 35. Efectes de la declaració de nul·litat.
Art. 36. Causes d'invalidesa de dret civil.

Capítol VI

Règim especial de revisió de decisions en matèria de contractació i mitjans alternatius de resolució de conflictes

Art. 37. Recurs especial en matèria de contractació.
Art. 38. Mesures provisionals.
Art. 39. Arbitratge.

Títol II Parts en el contracte

Capítol I

Òrgan de contractació

Art. 40. Competència per contractar.

Art. 41. Responsable del contracte.

Art. 42. Perfil de contractant.

Capítol II

Capacitat i solvència de l'empresari

Secció 1a.

Aptitud per contractar amb el sector públic

Subsecció 1a.

Normes generals

Art. 43. Condicions d'aptitud.

Art. 44. Empreses no comunitàries.

Art. 45. Condicions especials de compatibilitat.

Subsecció 2a.

Normes especials sobre capacitat

Art. 46. Persones jurídiques.

Art. 47. Empreses comunitàries.

Art. 48. Unions d'empresaris.

Subsecció 3a.

Prohibicions de contractar

Art. 49. Prohibicions de contractar.

Art. 50. Declaració de la concurrència de prohibicions de contractar i efectes.

Subsecció 4a.

Solvència

Art. 51. Exigència de solvència.

Art. 52. Integració de la solvència amb mitjans externs.

Art. 53. Concreció de les condicions de solvència.

Subsecció 5a.

Classificació de les empreses

Art. 54. Exigència de classificació.

Art. 55. Exempció de l'exigència de classificació.

Art. 56. Criteris aplicables i condicions per a la classificació.

Art. 57. Competència per a la classificació.

Art. 58. Inscripció registral de la classificació.

Art. 59. Terminis de vigència i revisió de les classificacions.

Art. 60. Comprovació dels elements de la classificació.

Secció 2a.

Acreditació de l'aptitud per contractar

Subsecció 1a.

Capacitat d'obrar

Art. 61. Acreditació de la capacitat d'obrar.

Subsecció 2a.

Prohibició de contractar

Art. 62. Prova de la no-concurrència d'una prohibició de contractar.

Subsecció 3a.

Solvència

Art. 63. Mitjans d'acreditar la solvència.

Art. 64. Solvència econòmica i financera.

- Art. 65. Solvència tècnica en els contractes d'obres.
- Art. 66. Solvència tècnica en els contractes de subministrament.
- Art. 67. Solvència tècnica o professional en els contractes de serveis.
- Art. 68. Solvència tècnica o professional en la resta de contractes.
- Art. 69. Acreditació del compliment de les normes de garantia de qualitat.
- Art. 70. Acreditació del compliment de les normes de gestió mediambiental.
- Art. 71. Documentació i informació complementària.
- Subsecció 4a.
- Prova de la classificació i de l'aptitud per contractar a través de registres o llistes oficials de contractistes**
- Art. 72. Certificacions de registres oficials de licitadors i empreses classificades.
- Art. 73. Certificats comunitaris de classificació.

Títol III

Objecte, preu i quantia del contracte

Capítol I

Normes generals

- Art. 74. Objecte del contracte.
- Art. 75. Preu.
- Art. 76. Càlcul del valor estimat dels contractes.

Capítol II

Revisió de preus en els contractes de les administracions públiques.

- Art. 77. Procedència i límits.
- Art. 78. Sistema de revisió de preus.
- Art. 79. Fórmules.
- Art. 80. Coeficient de revisió.
- Art. 81. Revisió en casos de demora en l'execució.
- Art. 82. Pagament de l'import de la revisió.

Títol IV

Garanties exigibles en la contractació del sector públic

Capítol I

Garanties que s'han de prestar en els contractes subscrits amb les administracions públiques

Secció 1a.

Garantia definitiva

- Art. 83. Exigència de garantia.
- Art. 84. Garanties admeses.

- Art. 85. Règim de les garanties prestades per tercers.
- Art. 86. Garantia global.
- Art. 87. Constitució, reposició i reajustament de garanties.
- Art. 88. Responsabilitats a què estan afectes les garanties.
- Art. 89. Preferència en l'execució de garanties.

- Art. 90. Devolució i cancel·lació de les garanties.

Secció 2a.

Garantia provisional

- Art. 91. Exigència i règim.

Capítol II

Garanties que s'han de prestar en altres contractes del sector públic

- Art. 92. Supòsits i règim.

Llibre II

Preparació dels contractes

Títol I

Preparació de contractes per les administracions públiques

Capítol I

Normes generals

Secció 1a.

Expedient de contractació

Subsecció 1a.

Tramitació ordinària

- Art. 93. Expedient de contractació: iniciació i contingut.

- Art. 94. Aprovació de l'expedient.

- Art. 95. Expedient de contractació en contractes menors.

Subsecció 2a.

Tramitació abreujada de l'expedient

- Art. 96. Tramitació urgent de l'expedient.

- Art. 97. Tramitació d'emergència.

Secció 2a.

Plecs de clàusules administratives i prescripcions tècniques

- Art. 98. Plecs de clàusules administratives generals.

- Art. 99. Plecs de clàusules administratives particulars.

- Art. 100. Plecs de prescripcions tècniques.

- Art. 101. Regles per a l'establiment de prescripcions tècniques.

- Art. 102. Condicions especials d'execució del contracte.

- Art. 103. Informació sobre les obligacions relatives a la fiscalitat, protecció del medi ambient, ocupació i condicions laborals.

- Art. 104. Informació sobre les condicions de subrogació en contractes de treball.

Capítol II

Normes especials per a la preparació de determinats contractes

Secció 1a.

Actuacions preparatòries del contracte d'obres

Subsecció 1a.

Projecte d'obres i replantejament

Art. 105. Projecte d'obres.

Art. 106. Classificació de les obres.

Art. 107. Contingut dels projectes i responsabilitat derivada de la seva elaboració.

Art. 108. Presentació del projecte per l'empresari.

Art. 109. Supervisió de projectes.

Art. 110. Replantejament del projecte.

Subsecció 2a.

Plecs de clàusules administratives en contractes sota la modalitat d'abonament total del preu

Art. 111. Contingut dels plecs de clàusules administratives en els contractes d'obra amb abonament total del preu.

Secció 2a.

Actuacions preparatòries del contracte de concessió d'obra pública

Art. 112. Estudi de viabilitat.

Art. 113. Avantprojecte de construcció i explotació de l'obra.

Art. 114. Projecte de l'obra i replantejament del projecte.

Art. 115. Plecs de clàusules administratives particulars.

Secció 3a.

Actuacions preparatòries del contracte de gestió de serveis públics

Art. 116. Règim jurídic del servei.

Art. 117. Plecs i avantprojecte d'obra i explotació.

Secció 4a.

Actuacions preparatòries dels contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat

Art. 118. Avaluació prèvia.

Art. 119. Programa funcional.

Art. 120. Clàusules del contracte.

Títol II

Preparació d'altres contractes

Capítol únic

Regles aplicables a la preparació dels contractes subscrits per poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administra-

cions públiques i de contractes subvencionats

Art. 121. Establiment de prescripcions tècniques i preparació de plecs.

Llibre III
Selecció del contractista i adjudicació dels contractes

Títol I
Adjudicació dels contractes

Capítol I

Adjudicació dels contractes de les administracions públiques

Secció 1a.

Normes generals

Subsecció 1a.

Disposicions directives

Art. 122. Procediment d'adjudicació.

Art. 123. Principis d'igualtat i transparència.

Art. 124. Confidencialitat.

Subsecció 2a.

Publicitat

Art. 125. Anunci previ.

Art. 126. Convocatòria de licitacions.

Subsecció 3a.

Licitació

Art. 127. Terminis de presentació de les sol·licituds de participació i de les proposicions.

Art. 128. Reducció de terminis en cas de tramitació urgent.

Art. 129. Proposicions dels interessats.

Art. 130. Presentació de la documentació acreditativa del compliment de requisits previs.

Art. 131. Admissibilitat de variants o millores.

Art. 132. Subhasta electrònica.

Art. 133. Successió en el procediment.

Subsecció 4a.

Selecció de l'adjudicatari

Art. 134. Criteris de valoració de les ofertes.

Art. 135. Classificació de les ofertes i adjudicació provisional i definitiva del contracte.

Art. 136. Ofertes amb valors anormals o desproporcionats.

Subsecció 5a.

Obligacions d'informació sobre el resultat del procediment

Art. 137. Notificació als candidats i licitadors.

Art. 138. Publicitat de les adjudicacions.

Art. 139. Renúncia a la signatura del contracte i desistiment del procediment d'adjudicació per l'Administració.

Subsecció 6a.

Formalització del contracte

Art. 140. Formalització dels contractes.

Secció 2a.

Procediment obert

Art. 141. Delimitació.

Art. 142. Informació als licitadors.

Art. 143. Terminis per a la presentació de proposicions.

Art. 144. Examen de les proposicions i proposta d'adjudicació.

Art. 145. Adjudicació.

Secció 3a.

Procediment restringit

Art. 146. Caracterització.

Art. 147. Criteris per a la selecció de candidats.

Art. 148. Sol·licituds de participació.

Art. 149. Selecció de sol·licitants.

Art. 150. Contingut de les invitacions i informació als convidats.

Art. 151. Proposicions.

Art. 152. Adjudicació.

Secció 4a.

Procediment negociat

Art. 153. Caracterització.

Subsecció 1a.

Supòsits d'aplicació

Art. 154. Supòsits generals.

Art. 155. Contractes d'obres.

Art. 156. Contractes de gestió de serveis públics.

Art. 157. Contractes de subministrament.

Art. 158. Contractes de serveis.

Art. 159. Altres contractes.

Subsecció 2a.

Tramitació

Art. 160. Delimitació de la matèria objecte de negociació.

Art. 161. Anunci de licitació i presentació de sol·licituds de participació.

Art. 162. Negociació dels termes del contracte.

Secció 5a.

Diàleg competitiu

Art. 163. Caracterització.

Art. 164. Supòsits d'aplicació.

Art. 165. Obertura del procediment i sol·licituds de participació.

Art. 166. Diàleg amb els candidats.

Art. 167. Presentació i examen de les ofertes.

Secció 6a.

Normes especials aplicables als concursos de projectes

Art. 168. Àmbit d'aplicació.

Art. 169. Bases del concurs.

Art. 170. Participants.

Art. 171. Publicitat.

Art. 172. Decisió del concurs.

Capítol II

Adjudicació d'altres contractes del sector públic

Secció 1a.

Normes aplicables pels poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques

Art. 173. Delimitació general.

Art. 174. Adjudicació dels contractes subjectes a regulació harmonitzada.

Art. 175. Adjudicació dels contractes que no estiguin subjectes a regulació harmonitzada.

Secció 2a.

Normes aplicables per altres ens, organismes i entitats del sector públic

Art. 176. Règim d'adjudicació de contractes.

Secció 3a.

Normes aplicables en l'adjudi-

cació de contractes subvencionats

Art. 177. Adjudicació de contractes subvencionats.

Títol II

Racionalització tècnica de la contractació

Capítol I

Normes generals

Art. 178. Sistemes per a la racionalització de la contractació de les administracions públiques.

Art. 179. Sistemes per a la racionalització de la contractació d'altres entitats del sector públic.

Capítol II

Acords marc

Art. 180. Funcionalitat i límits.

Art. 181. Procediment de signatura d'acords marc.

Art. 182. Adjudicació de contractes basats en un acord marc.

Capítol III

Sistemes dinàmics de contractació

Art. 183. Funcionalitat i límits.

Art. 184. Implementació.

Art. 185. Incorporació d'empreses al sistema.

Art. 186. Adjudicació de contractes en el marc d'un sistema dinàmic de contractació.

Capítol IV

Centrals de contractació

Secció 1a.

Normes generals

Art. 187. Funcionalitat i principis d'actuació.

Art. 188. Creació de centrals de contractació per les comunitats autònomes i les entitats locals.

Art. 189. Adhesió a sistemes externs de contractació centralitzada.

Secció 2a.

Contractació centralitzada en l'àmbit estatal

Art. 190. Règim general.

Art. 191. Adquisició centralitzada d'equips i sistemes per al tractament de la informació.

Llibre IV
Efectes, compliment i extinció dels contractes administratius

Títol I
Normes generals

- Capítol I
Efectes dels contractes
Art. 192. Règim jurídic.
Art. 193. Vinculació al contingut contractual.
- Capítol II
Prerogatives de l'Administració pública en els contractes administratius
Art. 194. Enumeració.
Art. 195. Procediment d'exercici.
- Capítol III
Execució dels contractes
Art. 196. Execució defectuosa i demora.
Art. 197. Resolució per demora i pròrroga dels contractes.
Art. 198. Indemnització de danys i perjudicis.
Art. 199. Principi de risc i ventura.
Art. 200. Pagament del preu.
Art. 201. Transmissió dels drets de cobrament.
- Capítol IV
Modificació dels contractes
Art. 202. Modificacions dels contractes.
- Art. 203. Suspensió dels contractes.
- Capítol V
Extinció dels contractes
Secció 1a.
Disposició general
Art. 204. Extinció dels contractes.
Secció 2a.
Compliment dels contractes
Art. 205. Compliment dels contractes i recepció de la prestació.
Secció 3a.
Resolució dels contractes
Art. 206. Causes de resolució.
Art. 207. Aplicació de les causes de resolució.
Art. 208. Efectes de la resolució.
- Capítol VI
Cessió dels contractes i subcontractació
Secció 1a.
Cessió dels contractes
Art. 209. Cessió dels contractes.
Secció 2a.
Subcontractació
Art. 210. Subcontractació.
Art. 211. Pagaments a subcontractistes i subministradors.

Títol II

Normes especials per a contractes d'obres, concessió d'obra pública, gestió de serveis públics, subministraments, serveis i de col·laboració entre el sector públic i el sector privat

Capítol I

Contracte d'obres

Secció 1a.

Execució del contracte d'obres

Art. 212. Comprovació del replan-tejament.

Art. 213. Execució de les obres i responsabilitat del con-tractista.

Art. 214. Força major.

Art. 215. Certificacions i abona-ments a compte.

Art. 216. Obres a tant alçat i obres amb preu tancat.

Secció 2a.

Modificació del contracte d'o-bres

Art. 217. Modificació del con-tracte d'obres.

Secció 3a.

Compliment del contracte d'o-bres

Art. 218. Recepció i termini de ga-rantia.

Art. 219. Responsabilitat per vicis ocults.

Secció 4a.

Resolució del contracte d'o-bres

Art. 220. Causes de resolució.

Art. 221. Alteració substancial i suspensió de la iniciació de l'obra.

Art. 222. Efectes de la resolució.

Capítol II

Contracte de concessió d'obra pública

Secció 1a.

Construcció de les obres objec-te de concessió

Art. 223. Modalitats d'execució de les obres.

Art. 224. Responsabilitat en l'exe-cució de les obres per tercers.

Art. 225. Principi de risc i ventura en l'execució de les obres.

Art. 226. Modificació del projecte.

Art. 227. Comprovació de les obres.

Secció 2a.

Drets i obligacions del conces-sionari i prerrogatives de l'Ad-ministració concedent

Subsecció 1a.

Drets i obligacions del conces-sionari

Art. 228. Drets del concessionari.

Art. 229. Obligacions del conces-sionari.

Art. 230. Ús i conservació de l'o-bra pública.

Art. 231. Zones complementàries d'explotació comercial.

Subsecció 2a.

Prerrogatives i drets de l'Admi-nistració

Art. 232. Prerrogatives i drets de l'Administració.

Art. 233. Modificació de l'obra pública.

Art. 234. Segrest de la concessió.

Art. 235. Penalitats per incompliments del concessionari.

Secció 3a.

Règim economicofinancer de la concessió

Art. 236. Finançament de les obres.

Art. 237. Aportacions públiques a la construcció.

Art. 238. Retribució per la utilització de l'obra.

Art. 239. Aportacions públiques a l'exploració.

Art. 240. Obres públiques diferenciades.

Art. 241. Manteniment de l'equilibri econòmic del contracte.

Secció 4a.

Extinció de les concessions

Art. 242. Formes d'extinció.

Art. 243. Extinció de la concessió per transcurs del termini.

Art. 244. Termini de les concessions.

Art. 245. Causes de resolució.

Art. 246. Aplicació de les causes de resolució.

Art. 247. Efectes de la resolució.

Art. 248. Destinació de les obres en l'extinció de la concessió.

Secció 5a.

Execució d'obres per tercers

Art. 249. Subcontractació.

Art. 250. Adjudicació de contractes d'obres pel concessionari.

Capítol III

Contracte de gestió de serveis públics

Secció 1a.

Disposicions generals

Art. 251. Àmbit del contracte.

Art. 252. Règim jurídic.

Art. 253. Modalitats de la contractació.

Art. 254. Durada.

Secció 2a.

Execució del contracte de gestió de serveis públics

Art. 255. Execució del contracte.

Art. 256. Obligacions generals.

Art. 257. Prestacions econòmiques.

Modificació del contracte de gestió de serveis públics

Art. 258. Modificació del contracte i manteniment del seu equilibri econòmic.

Secció 4a.

Compliment i efectes del contracte de gestió de serveis públics

Art. 259. Reversió.

Art. 260. Falta de lliurament de contraprestacions econòmiques i mitjans auxiliars.

Art. 261. Incompliment del contractista.

Secció 5a.

Resolució del contracte de gestió de serveis públics

Art. 262. Causes de resolució.

Art. 263. Aplicació de les causes de resolució.

Art. 264. Efectes de la resolució.

Secció 6a.

Subcontractació del contracte de gestió de serveis públics

Art. 265. Subcontractació.

Capítol IV

Contracte de subministrament

Secció 1a.

Regulació de determinats contractes de subministrament

Art. 266. Arrendament.

Art. 267. Contractes de fabricació i aplicació de normes i usos vigents en comerç internacional.

Secció 2a.

Execució del contracte de subministrament

Art. 268. Lliurament i recepció.

Art. 269. Pagament del preu.

Art. 270. Pagament en metàl·lic i en altres béns.

Art. 271. Facultats de l'Administració en el procés de fabricació.

Secció 3a.

Modificació del contracte de subministrament

Art. 272. Modificació del contracte de subministrament.

Secció 4a.

Compliment del contracte de subministrament

Art. 273. Despeses de lliurament i recepció.

Art. 274. Vicis o defectes durant el termini de garantia.

Secció 5a.

Resolució del contracte de subministrament

Art. 275. Causes de resolució.

Art. 276. Efectes de la resolució.

Capítol V

Contractes de serveis

Secció 1a.

Disposicions generals

Art. 277. Contingut i límits.

Art. 278. Determinació del preu.

Art. 279. Durada.

Art. 280. Règim de contractació per a activitats docents.

Secció 2a.

Execució dels contractes de serveis

Art. 281. Execució i responsabilitat del contractista.

Secció 3a.

Modificació dels contractes de serveis de manteniment

Art. 282. Modificació d'aquests contractes.

Secció 4a.

Compliment dels contractes de serveis

Art. 283. Compliment dels contractes.

Secció 5a.

Resolució dels contractes de serveis

Art. 284. Causes de resolució.

Art. 285. Efectes de la resolució.

Secció 6a.

De l'esmena d'errors i responsabilitats en el contracte d'elaboració de projectes d'obres

Art. 286. Esmena d'errors i correcció de deficiències.

Art. 287. Indemnitzacions.

Art. 288. Responsabilitat per defectes o errors del projecte.

Capítol VI
**Contractes de col·laboració entre
el sector públic i el sector privat**

Art. 289. Règim jurídic.
Art. 290. Durada.

Llibre V

Organització administrativa per a la gestió de la contractació

Títol I

Òrgans competents en matèria de contractació

Capítol I
Òrgans de contractació
Art. 291. Òrgans de contractació.
Art. 292. Autorització per con-
tractar.
Art. 293. Desconcentració.
Art. 294. Abstenció i recusació.

Capítol II
Òrgans d'assistència
Art. 295. Meses de contractació.
Art. 296. Mesa especial del diàleg
competitiu.

Art. 297. Mesa de contractació del
sistema estatal de con-
tractació centralitzada.
Art. 298. Jurats de concursos.

Capítol III **Òrgans consultius**

Art. 299. Junta Consultiva de Con-
tractació Administrativa.
Art. 300. Òrgans consultius en
matèria de contractació
de les comunitats autò-
nomes.

Títol II

Registres oficials

Capítol I
**Registres oficials de licitadors i
empreses classificades**
Art. 301. Registre oficial de lici-
tadors i empreses clas-
sificades de l'Estat.
Art. 302. Registres oficials de li-
citatadors i empreses clas-
sificades de les comu-
nitats autònomes.
Art. 303. Contingut del Registre.
Art. 304. Voluntarietat de la ins-
cripció.

Art. 305. Responsabilitat de l'em-
presari en relació amb
l'actualització de la in-
formació registral.
Art. 306. Publicitat
Art. 307. Col·laboració entre re-
gistres.

Capítol II **Registre de contractes del sec- tor públic**

Art. 308. Registre de contractes
del sector públic.

Títol III
**Gestió de la publicitat contractual per mitjans electrònics,
informàtics i telemàtics**

Capítol únic Plataforma de contractació de l'Estat	Disposició addicional setena. Contractes reservats.
Art. 309. Plataforma de contractació de l'Estat.	Disposició addicional vuitena. Classificació exigible per les universitats públiques.
Disposició addicional primera. Contractació a l'estranger.	Disposició addicional novena. Exempció de l'exigència de classificació per a les universitats públiques.
Disposició addicional segona. Normes específiques de contractació a les entitats locals.	Disposició addicional desena. Exempció de requisits per als organismes públics de recerca com a adjudicataris de contractes.
Disposició addicional tercera. Règim de contractació dels òrgans constitucionals de l'Estat i dels òrgans legislatius i de control autònomic.	Disposició addicional onzena. Contractes subscrits en els sectors de l'aigua, de l'energia, dels transports i dels serveis postals.
Disposició addicional quarta. Regles especials sobre competència per adquirir equips i sistemes per al tractament de la informació i de les comunicacions.	Disposició addicional dotzena. Normes especials per a la contractació de l'accés a bases de dades i la subscripció a publicacions.
Disposició addicional cinquena. Límits a la contractació amb empreses de treball temporal.	Disposició addicional tretzena. Modificacions de quanties, terminis i altres derivades dels annexos de directives comunitàries.
Disposició addicional sisena. Contractació amb empreses que tinguin a la plantilla persones amb discapacitat o en situació d'exclusió social i amb entitats sense ànim de lucre.	Disposició addicional catorzena. Actualització de xifres fixades per la Unió Europea.

Disposició addicional quinzena. Còmput de terminis.	Mutualitat General Judicial i l'Institut Social de les Forces Armades.
Disposició addicional setzena. Referències a l'impost sobre el valor afegit.	Disposició addicional vint-i-quatre. Contractes inclosos en l'àmbit de l'article 296 del Tractat constituïu de la Comunitat Europea.
Disposició addicional dissetena. Espai Econòmic Europeu.	Disposició addicional vint-i-cinquena. Règim de contractació de determinats organismes.
Disposició addicional divuitena. Normes relatives als mitjans de comunicació utilitzables en els procediments que regula aquesta Llei.	Disposició addicional vint-i-sisena. Plecs de clàusules administratives per a la contractació de mitjans per a la lluita contra els incendis forestals.
Disposició addicional dinovena. Ús de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics en els procediments que regula la Llei.	Disposició addicional vint-i-setena. Pràctiques contràries a la lliure competència.
Disposició addicional vintena. Substitució de lletrats en les meses de contractació.	Disposició addicional vint-i-vuitena. Règim de subcontractació de prestacions contractades per les entitats públiques empresarials.
Disposició addicional vint-i-unena. Garantia d'accessibilitat per a persones amb discapacitat.	Disposició addicional vint-i-novena. Prestació d'assistència sanitària en situacions d'urgència.
Disposició addicional vint-i-dosena. Responsabilitat de les autoritats i del personal al servei de les administracions públiques.	Disposició addicional trentena. Règim jurídic de l'Empresa de Transformació Agrària, Sociedad Anónima (TRAGSA), i de les seves filials.
Disposició addicional vint-i-tresena. Concerts per a la prestació d'assistència sanitària i farmacèutica formalitzats per la Mutualitat de Funcionaris Civils de l'Estat, la	

Disposició addicional trenta-unena.
Protecció de dades de caràcter personal.

Disposició addicional trenta-dosena.

Disposició addicional trenta-tresena.

Règim de contractació dels òrgans dels Territoris Històrics del País Basc.

Disposició transitòria primera.
Expedients iniciats i contractes adjudicats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició transitòria segona.
Fòrmules de revisió.

Disposició transitòria tercera.
Determinació de quanties pels departaments ministerials respecte dels organismes autònoms que hi estan adscrits.

Disposició transitòria quarta.
Registres de licitadors.

Disposició transitòria cinquena.
Determinació dels casos en què és exigible la classificació de les empreses.

Disposició transitòria sisena.
Règim transitori dels procediments d'adjudicació dels contractes no subjectes a regulació harmonitzada subscripits per entitats que no

tenen el caràcter d'Administració pública.

Disposició transitòria setena.
Aplicació anticipada de la delimitació de l'àmbit subjectiu d'aplicació de la Llei.

Disposició derogatòria única.
Derogació normativa.

Disposició final primera.
Modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local.

Disposició final segona.
Modificació de la Llei general presupostària.

Disposició final tercera.
Modificació de la Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital de risc i de les seves societats gestores.

Disposició final quarta.
Modificació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal.

Disposició final cinquena.
Modificació de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari.

Disposició final sisena.
Actualització de les referències a determinats òrgans.

Disposició final setena.
Títols competencials.

Disposició final vuitena.
Normes aplicables als procediments que regula aquesta Llei.

Disposició final desena.
Manament de presentació d'un projecte normatiu.

Disposició final novena.
Habilitació normativa en matèria d'ús de mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, i ús de factura electrònica.

Disposició final onzena.
Habilitació per al desplegament reglamentari.

Disposició final dotzena.
Entrada en vigor.

Annex I

Activitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 6

Annex II

Serveis a què es refereix l'article 10

Annex III

Llista de productes previstos a la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 15, pel que fa als contractes de subministraments adjudicats per òrgans de contractació del sector de la defensa

LLEI 30/2007, DE 30 D'OCTUBRE, de contractes del sector públic

---

(BOE núm. 261, de 31 d'octubre de 2007)

El text d'aquesta Llei incorpora les modificacions establertes pel Reglament (CE) núm. 1422/2007 de la Comissió, de 4 de desembre, pel qual es modifiquen les directives 2004/17/CE i 2004/18/CE del Parlament Europeu i del Consell en allò referent als llindars d'aplicació, a partir de l'1 de gener de 2008, en els procediments d'adjudicació de contractes.

Exposició de motius

1

Des de l'adhesió a les Comunitats Europees, la normativa comunitària ha estat el referent obligatori de la nostra legislació de contractes públics, de manera que, en els últims vint anys, les reformes successives que han portat des del Text articulat de la Llei de bases de la Llei de contractes de l'Estat fins al Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques han tingut com una de les principals justificacions la necessitat d'adaptar aquesta legislació als requeriments de les directives comunitàries.

Aquesta Llei de contractes del sector públic també ha trobat en l'exigència d'incorporar al nostre ordenament una nova disposició comunitària en la matèria l'impuls primordial per a la seva elaboració. Les directives 92/50/CEE del Consell, de 18 de juny de 1992, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics de serveis; 93/36/CEE del Consell, de 14 de juny de 1993, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics de subministrament; i 93/37/CEE del Consell, de 14 de juny de 1993, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, han estat substituïdes recentment per la Directiva 2004/18/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 31 de març de 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministraments i de serveis, disposició que,

alhora que refon les anteriors, introdueix nombrosos i transcendents canvis en aquesta regulació, cosa que suposa un avanç qualitatiu en la normativa europea de contractes.

Tanmateix, fins i tot sent la necessitat d'incorporar al nostre ordenament la Directiva 2004/18/CE el motiu determinant de l'obertura d'un nou procés de revisió de la nostra legislació de contractes públics, aquest punt de partida no ha operat com a límit o condicionant del seu abast. La norma resultant, en conseqüència, no es constreny a transposar les noves directrius comunitàries, sinó que, adoptant un plantejament de reforma global, introdueix modificacions en diversos àmbits d'aquesta legislació, en resposta a les peticions formulades des de múltiples instàncies (administratives, acadèmiques, socials i empresarials) d'introduir-hi diverses millores i donar solució a determinats problemes que l'experiència aplicable de la Llei de contractes de les administracions públiques ha anat posant de relleu.

2

Fins ara, les reformes de la legislació de contractes que s'han succeït des de 1986 han estat tributàries, en última instància, del plantejament de la Llei de contractes de l'Estat, el model de regulació de la qual l'han anat assumint els diferents textos legals sense ser objecte d'un qüestionament de fons; fins i tot la Llei de 18 de maig de 1995, que va suposar un punt d'inflexió per a la nostra legislació en la matèria, responia, en les concepcions bàsiques, a aquest model. La normativa de contractes del sector públic s'ha construït, en aquest sistema, al voltant del contracte de l'Administració pública (ja sigui únicament l'Administració General de l'Estat, com la Llei de 1965, o ja s'entengui el concepte en un sentit més ampli, com comença a apuntar-se a partir de 1986 i es consagra de manera oberta a partir de 1995) i, més específicament, al voltant del contracte administratiu de l'Administració pública. La necessitat de reglar la contractació d'altres subjectes —ja sigui per determinacions de dret comunitari, les dis-

posicions del qual en la matèria s'apliquen a altres entitats del sector públic o fins i tot a subjectes de dret que estan fora d'aquest, o per raons de política legislativa interna, amb la finalitat de tancar les normes sobre contractació del sector públic— se solucionava en aquest model mitjançant l'extensió parcial d'aquesta regulació (en el que es referia a normes incloses en l'àmbit de regulació propi de les directives comunitàries: disposicions sobre preparació i adjudicació del contracte i sobre requisits d'aptitud —capacitat i solvència— del contractista particular, bàsicament) a determinats contractes subjectes a les disposicions comunitàries, o bé mitjançant la declaració de submissió de la resta de contractes del sector públic a determinats principis que havien de presidir la seva adjudicació. Aquesta tècnica de regulació presentava els inconvenients fonamentals de situar el règim aplicable als contractes no subscrits per administracions públiques en un àmbit caracteritzat per la indefinició, tret especialment notori en el cas dels contractes no subjectes a les directives comunitàries, i de renunciar, en el cas dels contractes sotmesos a les seves previsions, a efectuar una modulació de les diferents normes d'aquest règim per ajustar-les a les característiques pròpies dels diferents subjectes que l'havien d'aplicar, en la mesura que aquesta translació de disposicions pensades inicialment per a administracions públiques s'efectuava en bloc i sense interposició d'una desitjable activitat d'adequació, que es posava sota la responsabilitat del seu intèrpret o aplicador.

Inseparablement unit a això, l'opció de regular els contractes públics a partir de la disciplina dels contractes subscrits per l'Administració ha contribuït majorment a evitar el plantejament de la qüestió relativa a la conveniència d'identificar inequívocament els àmbits d'aquesta normativa que estan condicionats per les prescripcions de les directives comunitàries perquè, en tot el que es refereix a exigències procedimentals, garanties per al licitador i preservació dels principis de publicitat, concurrència i transparència, la nostra legislació de contractes ha estat sempre equiparable a l'europea, si no més estricta. Això ha difuminat les fronteres entre l'àmbit comunitari i el nacional en les

nostres normes contractuals i, consegüentment, ha enterbolit l'anàlisi de les relacions entre les dues esferes.

Des de la consideració metodològica del fet que és inajornable inserir la nostra legislació en la matèria dins d'un marc de referència que permeti superar aquestes limitacions, la Llei de contractes del sector públic ha adoptat un enfocament que, separant-se dels seus antecedents, aborda la regulació de l'activitat contractual pública des d'una definició àmplia del seu àmbit d'aplicació i buscant una identificació funcional precisa de l'àrea normativa vinculada a les directives europees sobre contractes públics, tenint en compte que es tracta d'una Llei que ha d'operar en un context jurídic fortament mediatitzat per normes supranacionals i en relació amb una variada tipologia de subjectes. Desplegar la Llei de contractes com una norma que, des del seu plantejament inicial, es dissenyi tenint en compte l'aplicabilitat a tots els subjectes del sector públic, permet donar una resposta més adequada als problemes abans apuntats, aproximant el seu àmbit d'aplicació al de les normes comunitàries de referència, incrementant la seguretat jurídica amb l'eliminació de remissions imprecises i l'aclariment de les normes d'aplicació, augmentant l'eficiència de la legislació en prendre en compte la configuració jurídica peculiar de cada destinatari per modular adequadament les regles que li són aplicables, i preveient un espai normatiu perquè, en línia amb les posicions que postulen una disciplina més gran en l'actuació del sector públic en conjunt, s'hi puguin incloure regles per a subjectes que tradicionalment s'han situat extramurs d'aquesta legislació. La identificació de les disposicions lligades a les directives de contractació, per part seva, permet emmarcar de forma nítida l'àmbit de regulació disponible per al legislador nacional, dins del respecte als principis i disposicions del dret comunitari originari que determinen la submissió de tota la contractació pública, almenys, als principis de publicitat i concurrència, a l'efecte de matisar el règim de contractació dels diferents subjectes sotmesos a la Llei, i facilitar l'anàlisi de la norma amb vista a adoptar decisions de política legislativa.

Ratificant aquest canvi d'enfocament, aquesta Llei se separa de l'arquitectura adoptada per la legislació de contractes públics des de la Llei 13/1995, de 18 de maig, basada en una estructura bipolar construïda al voltant d'una «part general», composta per normes aplicables a tots els contractes, i una «part especial», en la qual es recollen les peculiaritats de règim jurídic dels contractes administratius «típics». Aquesta sistemàtica, que va constituir un notable avanç tècnic respecte de la configuració clàssica de la Llei de contractes de l'Estat, no és, tanmateix, la més adequada per donar suport a una norma amb l'abast que es pretén per a la Llei de contractes del sector públic, afectada pels condicionants de regular de forma directa el règim de contractació d'un ventall més ampli de subjectes destinataris, i de fer possible, des de la mateixa estructura de la Llei, un tractament diferenciat de les normes que són transcripció de disposicions comunitàries.

Així, l'articulat de la Llei s'ha estructurat en un títol preliminar dedicat a recollir unes disposicions generals i cinc llibres que es dediquen, successivament, a regular la configuració general de la contractació del sector públic i els elements estructurals dels contractes, la preparació d'aquests contractes, la selecció del contractista i l'adjudicació dels contractes, els efectes, compliment i extinció dels contractes administratius, i l'organització administrativa per a la gestió de la contractació. El criteri primordial d'estructuració atén les matèries regulades (títol preliminar i llibres I, IV i V) o blocs homogenis d'actuació (llibres II i III). Dins d'aquests primers nivells d'ordenació, les divisions ulteriors s'han establert desagregant aquests mateixos criteris (llibres I, III i V), o introduint una nova pauta basada en l'abast de les normes, segons que siguin aplicables a tots els contractes, amb caràcter general, o només a determinats tipus contractuals (llibres II i IV); finalment, en els llibres II i III, ha estat necessari utilitzar un criteri addicional, i s'han agrupat les disposicions per raó dels diferents destinataris dins del sector públic.

Prenent com a referència els principis que han guiat l'elaboració d'aquesta Llei, les principals novetats que presenta el seu contingut en relació amb el seu antecedent immediat, el Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, afecten 1) la delimitació del seu àmbit d'aplicació, 2) la singularització de les normes que deriven directament del dret comunitari, 3) la incorporació de les noves regulacions sobre contractació que introdueix la Directiva 2004/18/CE, 4) la simplificació i millora de la gestió contractual, i 5) la tipificació legal d'una nova figura, el contracte de col·laboració entre el sector públic i el sector privat:

1. A fi d'ajustar l'àmbit d'aplicació de la Llei al de les directives comunitàries, com també per no deixar entitats del sector públic exemptes de regulació, la delimitació dels ens subjectes es realitza en termes molt amplis. A aquests efectes, l'article 3.1 enumera a les lletres a) a g) les entitats que, d'acord amb una determinació de política legislativa interna i autònoma, es considera convenient que, en tot cas, se subjectin a la legislació de contractes públics; aquesta llista, inspirada en la definició de sector públic de la Llei general pressupostària amb les pertinents correccions terminològiques per permetre l'extrapolació de les seves categories als sectors autonòmic i local i l'addició de mencions expressives a les universitats públiques i als denominats «reguladors independents», està formulada en termes extremadament amplis. Per assegurar el tancament del sistema, la lletra h) d'aquest apartat —que funciona com a clàusula residual i reproduïx literalment la definició d'«organisme públic» de la Directiva 2004/18/CE, com a poder adjudicador que hi està sotmès— garanteix que, en qualsevol cas, l'àmbit d'aplicació de la Llei s'estengui a qualsevol organisme o entitat que, d'acord amb la norma comunitària, hagi d'estar sotmès a les seves prescripcions. Dins de les entitats del sector públic, la Llei distingeix tres categories de subjectes que presenten un diferent nivell de submissió a les seves prescripcions: adminis-

tracions públiques; ens del sector públic que, sense tenir el caràcter d'Administració pública, estan subjectes a la Directiva 2004/18; i ens del sector públic que no són administracions públiques ni estan sotmesos a aquesta Directiva; el fet que es posi l'accent en la regulació de la contractació de les administracions públiques, sotmetent-la a disposicions més detallades que les que regeixen per a les entitats subjectes a la Llei que no tenen aquest caràcter (sobretot pel que fa a la signatura de contractes no subjectes a regulació harmonitzada), no significa que aquestes últimes no puguin fer ús de determinades tècniques de contractació o de figures contractuals previstes de manera expressa només en relació amb aquelles (subhasta electrònica, contractes de col·laboració o instruments per a la racionalització de la contractació, per exemple) ja que sempre serà possible que siguin incorporades a les instruccions internes de contractació que han d'aprovar aquestes entitats o que es concloguin a l'empara del principi de llibertat de pactes.

2. Com a mitjà per identificar l'àmbit normatiu supeditat a les prescripcions de les directives comunitàries s'ha encunyat la categoria legal de «contractes subjectes a regulació harmonitzada», que defineix els negocis que, per raó de l'entitat contractant, del seu tipus i de la seva quantia, estan sotmesos a les directrius europees. La positivació d'aquesta categoria té per finalitat permetre la modulació de l'aplicabilitat de les disposicions comunitàries als diferents contractes del sector públic, restringida, quan es consideri convenient, únicament als casos estrictament exigits per aquestes disposicions. Per exclusió, utilitzant-lo de forma negativa, el concepte també serveix per definir el conjunt de contractes respecte dels quals el legislador nacional té plena llibertat quant a la configuració del seu règim jurídic. La identificació d'aquests contractes s'ajusta als paràmetres de la Directiva, amb les dues matisacions següents: d'una banda, i en minoració de la caracterització efectuada per la norma comunitària, el concepte no inclou, per economia normativa i simplicitat de redacció, els contractes de serveis de les categories 17 a 27 de l'annex II, als quals la disposició comu-

nitària declara aplicables només les normes sobre establiment de prescripcions tècniques i publicitat de les adjudicacions: en la mesura que l'àmbit de l'exempció supera de molt el de la subjecció, s'ha optat per deixar-los fora de la categoria de «contractes subjectes a regulació harmonitzada» i establir la seva submissió a les mateixes regles que aquests en els llocs pertinents de la Llei; d'altra banda, i com a prescripció extensiva respecte del dret comunitari, que encara no n'ha abordat la regulació, es qualifiquen com a contractes subjectes a regulació harmonitzada, en tot cas, els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, atenent la seva complexitat, quantia i peculiar configuració.

3. Incorporant en els seus propis termes i sense reserves les directrius de la Directiva 2004/18/CE, la Llei de contractes del sector públic inclou innovacions substancials pel que fa a la preparació i adjudicació dels negocis que hi estan subjectes. Sintèticament exposades, les principals novetats afecten la previsió de mecanismes que permeten introduir en la contractació pública consideracions de tipus social i mediambiental, configurant-les com a condicions especials d'execució del contracte o com a criteris per valorar les ofertes, prefigurant una estructura que permeti acollir pautes d'adequació dels contractes a nous requeriments ètics i socials, com són els d'acomodació de les prestacions a les exigències d'un «comerç just» amb els països subdesenvolupats o en vies de desenvolupament com preveu la Resolució del Parlament Europeu en comerç just i desenvolupament [2005/2245 (INI)], i que permetin ajustar la demanda pública de béns i serveis a la disponibilitat real dels recursos naturals, a l'articulació d'un nou procediment d'adjudicació, el diàleg competitiu, pensat per a contractes de gran complexitat en què la definició final del seu objecte només es pot obtenir a través de la interacció entre l'òrgan de contractació i els licitadors; a la nova regulació de diverses tècniques per racionalitzar les adquisicions de béns i serveis (acords marc, sistemes dinàmics d'adquisició i centrals de compres), o, en fi, assumint les noves tendències a favor de la desmaterialització

dels procediments, optant per la plena inserció dels mitjans electrònics, informàtics i telemàtics en l'àmbit de la contractació pública, a fi de fer més fluides i transparents les relacions entre els òrgans de contractació i els operadors econòmics. Amb la mateixa finalitat d'incorporar normes de dret comunitari derivat, s'articula un nou recurs administratiu especial en matèria de contractació, amb la finalitat de transposar la Directiva 89/665/CEE del Consell, de 21 de desembre de 1989, relativa a la coordinació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives referents a l'aplicació dels procediments de recurs en matèria d'adjudicació dels contractes públics de subministraments i d'obres, tal com ha estat interpretada pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

4. De manera obligada, la nova Llei també efectua una revisió general de la regulació de la gestió contractual, a fi d'avançar en la seva simplificació i racionalització, i disminuir els costos i càrregues que recauen sobre l'entitat contractant i els contractistes particulars. Aquesta revisió ha afectat, de manera particular, el sistema de classificació de contractistes, els mitjans d'acreditació dels requisits d'aptitud exigits per contractar amb el sector públic, i els procediments d'adjudicació, elevant les quanties que marquen els límits superiors dels simplificats —procediment negociat i el corresponent als contractes menors— i articulant un nou procediment negociat amb publicitat per a contractes no subjectes a regulació harmonitzada que no superin una determinada quantia. A més, i des d'un punt de vista formal, s'ha aprofitat per incorporar a la nostra legislació la terminologia comunitària de la contractació, amb la finalitat de facilitar, ja des del pla semàntic, la interoperabilitat amb els sistemes europeus de contractació. Això ha suposat l'abandonament de certes denominacions tradicionals en el nostre dret, que no pas dels conceptes corresponents, que subsisteixen sota noms més ajustats al context europeu. En particular, els termes «concur» i «subhasta» —que en la legislació nacional es referien, de forma una mica artificiosa, a «formes d'adjudicació» del contracte com a instrument que s'havia d'utilitzar en con-

junció amb els «procediments d'adjudicació»— se subsumeixen en l'expressió «oferta econòmicament més avantatjosa», que remet en definitiva als criteris que l'òrgan de contractació ha de tenir en compte per valorar les ofertes dels licitadors en els diferents procediments oberts, restringits o negociats, tant si s'utilitza un únic criteri (el preu, com en l'antiga «subhasta») com si se'n considera una multiplicitat (com en l'antic «concurso»). El concepte legal d'«oferta econòmicament més avantatjosa» és, tanmateix, més ampli que l'utilitzat en la Directiva 2004/18, i engloba tant la noció estricta present a la norma comunitària —que pressuposa la utilització d'una multiplicitat de paràmetres de valoració—, com el criteri del «preu més baix», que l'esmentada disposició distingeix formalment de l'anterior; la Llei ha posat els dos conceptes comunitaris sota una mateixa rúbrica per evitar forçar el valor lingüístic usual de les expressions utilitzades (no s'entendria que l'oferta més barata, quan l'únic criteri a valorar sigui el preu, no fos qualificada com l'«econòmicament més avantatjosa»), i per facilitar el seu ús com a directriu que ressalti la necessitat d'atendre criteris d'eficiència en la contractació. A més, per reforçar el control del compliment del contracte i agilitar la solució de les diverses incidències que poden sorgir durant la seva execució, s'ha regulat la figura del responsable del contracte, que pot ser una persona física o jurídica, integrada en l'ens, organisme o entitat contractant o aliena a ell i vinculada amb aquest a través de l'oportú contracte de serveis, a qui l'òrgan de contractació, entre altres opcions, pot encomanar la gestió integral del projecte, amb l'exercici de les facultats que li competeixen en relació amb la direcció i supervisió de la forma en què es realitzen les prestacions que constitueixen el seu objecte.

5. Designats únicament en la pràctica de la contractació pública, la Llei, finalment, tipifica normativament els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, com a noves figures contractuals que es poden utilitzar per obtenir prestacions complexes o afectades d'una certa indeterminació inicial, i el finançament dels quals pot ser assumit, en un prin-

cipi, per l'operador privat, mentre que el preu a pagar per l'Administració es pot compassar a l'efectiva utilització dels béns i serveis que en constitueixen l'objecte.

Títol preliminar

Disposicions generals

Capítol 1

Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei

Article 1. Objecte i finalitat

Aquesta Llei té per objecte regular la contractació del sector públic, a fi de garantir que s'ajusta als principis de llibertat d'accés a les licitacions, publicitat i transparència dels procediments, i no-discriminació i igualtat de tracte entre els candidats, i d'assegurar, en connexió amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària i control de la despesa, una utilització eficient dels fons destinats a la realització d'obres, l'adquisició de béns i la contractació de serveis mitjançant l'exigència de la definició prèvia de les necessitats a satisfer, la salvaguarda de la lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa.

També és objecte d'aquesta Llei la regulació del règim jurídic aplicable als efectes, el compliment i l'extinció dels contractes administratius, atenent els fins institucionals de caràcter públic que s'intenten realitzar a través d'ells.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Són contractes del sector públic i, en conseqüència, estan sotmesos a aquesta Llei en la forma i els termes que s'hi preveuen, els contractes onerosos, sigui quina sigui la seva naturalesa jurídica, que formalitzin els ens, organismes i entitats que s'enumeren a l'article 3.

2. També estan subjectes a aquesta Llei, en els termes que s'hi assenyalen, els contractes subvencionats pels ens, organis-

mes i entitats del sector públic que formalitzin altres persones físiques o jurídiques en els supòsits que preveu l'article 17, així com els contractes d'obres que formalitzin els concessionaris d'obres públiques en els casos de l'article 250.

3. L'aplicació d'aquesta Llei als contractes que formalitzin les comunitats autònomes i les entitats que integren l'Administració local, o els organismes que en depenen, així com els contractes subvencionats per qualsevol d'aquestes entitats, s'ha de fer en els termes que preveu la disposició final setena.

Article 3. Àmbit subjectiu

1. Als efectes d'aquesta Llei, es considera que formen part del sector públic els següents ens, organismes i entitats:

a) L'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes i les entitats que integren l'Administració local.

b) Les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social.

c) Els organismes autònoms, les entitats públiques empresarials, les universitats públiques, les agències estatals i qualsevol entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculada a un subjecte que pertanyi al sector públic o que en depengui, incloses les que, amb independència funcional o amb una especial autonomia reconeguda per la Llei, tinguin atribuïdes funcions de regulació o control de caràcter extern sobre un determinat sector o activitat.

d) Les societats mercantils en el capital social de les quals la participació, directa o indirecta, d'entitats de les esmentades a les lletres a) a f) del present apartat sigui superior al 50 per cent.

e) Els consorcis dotats de personalitat jurídica pròpia a què es refereixen l'article 6.5 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la legislació de règim local.

f) Les fundacions que es constitueixin amb una aportació majoritària, directa o indirecta, d'una o diverses entitats inte-

grades al sector públic, o el patrimoni fundacional de les quals, amb caràcter de permanència, estigui format en més d'un 50 per cent per béns o drets aportats o cedits per aquestes entitats.

g) Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

h) Qualsevol ens, organismes o entitats amb personalitat jurídica pròpia, que hagin estat creats específicament per satisfer necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil, sempre que un o diversos subjectes pertanyents al sector públic financin majoritàriament la seva activitat, controlin la seva gestió, o nomenin més de la meitat dels membres del seu òrgan d'administració, direcció o vigilància.

i) Les associacions constituïdes pels ens, organismes i entitats esmentats a les lletres anteriors.

2. Dins del sector públic, i als efectes d'aquesta Llei, tenen la consideració d'administracions públiques els següents ens, organismes i entitats:

a) Els esmentats a les lletres a) i b) de l'apartat anterior.

b) Els organismes autònoms.

c) Les universitats públiques.

d) Les entitats de dret públic que, amb independència funcional o amb una especial autonomia reconeguda per la Llei, tinguin atribuïdes funcions de regulació o control de caràcter extern sobre un determinat sector o activitat, i

e) Les entitats de dret públic vinculades a una o diverses administracions públiques o que depenguin d'aquestes, que compleixin alguna de les característiques següents:

1a. que l'activitat principal no consisteixi en la producció en règim de mercat de béns i serveis destinats al consum individual o col·lectiu, o que efectuïn operacions de redistribució de la renda i de la riquesa nacional, en tot cas sense ànim de lucre, o

2a. que no es financin majoritàriament amb ingressos, sigui quina sigui la seva naturalesa, obtinguts com a contrapartida al lliurament de béns o a la prestació de serveis.

No obstant això, no tenen la consideració d'administra-

cions públiques les entitats públiques empresarials estatals i els organismes assimilats que depenen de les comunitats autònomes i entitats locals.

3. Es consideren poders adjudicadors, als efectes d'aquesta Llei, els següents ens, organismes i entitats:

a) Les administracions públiques.

b) Tots els altres ens, organismes o entitats amb personalitat jurídica pròpia diferents dels expressats a la lletra a) que hagin estat creats específicament per satisfer necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil, sempre que un o diversos subjectes que s'hagin de considerar poder adjudicador d'acord amb els criteris d'aquest apartat 3 financin majoritàriament la seva activitat, controlin la seva gestió, o nomenin més de la meitat dels membres del seu òrgan d'administració, direcció o vigilància.

c) Les associacions constituïdes pels ens, organismes i entitats esmentats a les lletres anteriors.

Article 4. Negocis i contractes exclosos

1. Estan exclosos de l'àmbit d'aquesta Llei els següents negocis i relacions jurídiques:

a) La relació de servei dels funcionaris públics i els contractes regulats a la legislació laboral.

b) Les relacions jurídiques consistents en la prestació d'un servei públic la utilització del qual pels usuaris requereixi l'abonament d'una tarifa, taxa o preu públic d'aplicació general.

c) Els convenis de col·laboració que formalitzi l'Administració General de l'Estat amb les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, les universitats públiques, les comunitats autònomes, les entitats locals, organismes autònoms i la resta d'entitats públiques, o els que formalitzin aquests organismes i entitats entre si, llevat que, per la seva naturalesa, tinguin la consideració de contractes subjectes a aquesta Llei.

d) Els convenis que, d'acord amb les normes específiques que els regulen, subscrigui l'Administració amb persones físiques o jurídiques subjectes al dret privat, sempre que el seu ob-

jecte no estigui comprès en el dels contractes que regula aquesta Llei o en normes administratives especials.

e) Els convenis inclosos en l'àmbit de l'article 296 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea que es conclouguin en el sector de la defensa.

f) Els acords que subscrigui l'Estat amb altres estats o amb entitats de dret internacional públic.

g) Els contractes de subministrament relatius a activitats directes dels organismes de dret públic dependents de les administracions públiques l'activitat dels quals tingui caràcter comercial, industrial, financer o anàleg, si els béns sobre els quals versen han estat adquirits amb el propòsit de retornar-los, amb transformació o sense, al tràfic jurídic patrimonial, d'acord amb els seus fins peculiars, sempre que aquests organismes actuïn en l'exercici de competències específiques que els ha atribuït la llei.

h) Els contractes i convenis derivats d'acords internacionals formalitzats de conformitat amb el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea amb un o diversos països no membres de la Comunitat, relatius a obres o subministraments destinats a la realització o explotació conjunta d'una obra, o relatius als contractes de serveis destinats a la realització o explotació en comú d'un projecte.

i) Els contractes i convenis efectuats en virtut d'un acord internacional formalitzat en relació amb l'estacionament de tropes.

j) Els contractes i convenis adjudicats en virtut d'un procediment específic d'una organització internacional.

k) Els contractes relatius a serveis d'arbitratge i conciliació.

l) Els contractes relatius a serveis financers relacionats amb l'emissió, compra, venda i transferència de valors o d'altres instruments financers, en particular les operacions relatives a la gestió financera de l'Estat, així com les operacions destinades a l'obtenció de fons o capital pels ens, organismes i entitats del sector públic, i els serveis prestats pel Banc d'Espanya i les operacions de tresoreria.

m) Els contractes pels quals un ens, organisme o entitat del sector públic s'obligui a lliurar béns o drets o prestar algun servei, sens perjudici que l'adquirent dels béns o el receptor dels serveis, si és una entitat del sector públic subjecta a aquesta Llei, s'hagi d'ajustar a les seves prescripcions per a la realització del contracte corresponent.

n) Els negocis jurídics en virtut dels quals s'encarregui a una entitat que, de conformitat amb el que assenyala l'article 24.6, tingui atribuïda la condició de mitjà propi i servei tècnic d'aquest, la realització d'una determinada prestació. Amb tot, els contractes que hagin de subscriure les entitats que tinguin la consideració de mitjà propi i servei tècnic per a la realització de les prestacions objecte de l'encàrrec queden sotmesos a aquesta Llei, en els termes que siguin procedents d'acord amb la naturalesa de l'entitat que els subscrigui i el seu tipus i quantia, i, en tot cas, quan es tracti de contractes d'obres, serveis o subministraments les quanties dels quals superin els llistats establerts a la secció 2a del capítol II d'aquest títol preliminar, les entitats de dret privat han d'observar per a la seva preparació i adjudicació les regles que estableixen els articles 121.1 i 174.

o) Les autoritzacions i concessions sobre béns de domini públic i els contractes d'explotació de béns patrimonials diferents dels definits a l'article 7, que es regulen per la seva legislació específica excepte en els casos en què expressament es declari aplicables les prescripcions d'aquesta Llei.

p) Els contractes de compravenda, donació, permuta, arrendament i altres negocis jurídics anàlegs sobre béns immobles, valors negociables i propietats incorporals, tret que recaiguin sobre programes d'ordinador i hagin de ser qualificats de contractes de subministrament o serveis, que sempre tenen el caràcter de contractes privats i es regeixen per la legislació patrimonial. En aquests contractes no s'hi poden incloure prestacions que siguin pròpies dels contractes típics regulats a la secció 1a del capítol II del títol preliminar, si el valor estimat d'aquestes prestacions és superior al 50 per cent de l'import total del negoci o si no mantenen amb la prestació característica del con-

tracte patrimonial relacions de vinculació i complementarietat en els termes que preveu l'article 25; en aquests dos supòsits, les prestacions esmentades han de ser objecte de contractació independent d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

q) Els contractes de serveis i subministrament subscrits pels organismes públics de recerca estatals i els organismes similars de les comunitats autònomes que tinguin per objecte prestacions o productes necessaris per a l'execució de projectes de recerca, desenvolupament i innovació tecnològica o serveis tècnics, quan la presentació i obtenció de resultats que en derivin estigui lligada a retorns científics, tecnològics o industrials susceptibles d'incorporar-se al tràfic jurídic i se n'hagi encomanat la realització a equips de recerca de l'organisme mitjançant processos de concurrència competitiva.

2. Els contractes, negocis i relacions jurídiques enumerats a l'apartat anterior es regulen per les seves normes especials i s'han d'aplicar els principis d'aquesta Llei per resoldre els dubtes i les llacunes que es puguin presentar.

Capítol II

Contractes del sector públic

Secció 1a.

Delimitació dels tipus contractuals

Article 5. Qualificació dels contractes

1. Els contractes d'obres, concessió d'obres públiques, gestió de serveis públics, subministrament, serveis i de col·laboració entre el sector públic i el sector privat que subscriguin els ens, organismes i entitats pertanyents al sector públic es qualifiquen d'acord amb les normes que conté la present secció.

2. La resta de contractes del sector públic es qualifiquen segons les normes de dret administratiu o de dret privat que els siguin aplicables.

Article 6. Contracte d'obres

1. Són contractes d'obres els que tenen per objecte la realització d'una obra o l'execució d'algun dels treballs enumerats a l'annex I o la realització per qualsevol mitjà d'una obra que respongui a les necessitats especificades per l'entitat del sector públic contractant. A més d'aquestes prestacions, el contracte pot comprendre, si s'escau, la redacció del projecte corresponent.

2. Per «obra» s'entén el resultat d'un conjunt de treballs de construcció o d'enginyeria civil, destinat a complir per si mateix una funció econòmica o tècnica, que tingui per objecte un bé immoble.

Article 7. Contracte de concessió d'obres públiques

1. La concessió d'obres públiques és un contracte que té per objecte la realització pel concessionari d'algunes de les prestacions a què es refereix l'article 6, incloses les de restauració i reparació de construccions existents, així com la conservació i el manteniment dels elements construïts, i en què la contraprestació a favor d'aquell consisteix o bé únicament en el dret a explotar l'obra, o bé en l'esmentat dret acompanyat del percebre'n un preu.

2. El contracte, que s'ha d'executar en tot cas a risc i ventura del contractista, pot comprendre, a més, el contingut següent:

a) L'adequació, reforma i modernització de l'obra per adaptar-la a les característiques tècniques i funcionals requerides per prestar correctament els serveis o dur a terme les activitats econòmiques a les quals serveix de suport material.

b) Les actuacions de reposició i gran reparació que siguin exigibles en relació amb els elements que han de reunir cadascuna de les obres per mantenir-se aptes a fi que els serveis i activitats als quals serveixen es puguin desenvolupar adequadament d'acord amb les exigències econòmiques i les demandes socials.

3. El contracte de concessió d'obres públiques també pot preveure que el concessionari estigui obligat a projectar, executar, conservar, reposar i reparar les obres que siguin accessò-

ries o estiguin vinculades amb la principal i que siguin necessàries perquè aquesta compleixi la finalitat determinant de la seva construcció i que en permetin un millor funcionament i explotació, així com a efectuar les actuacions ambientals relacionades amb aquestes que hi estiguin previstes. En el supòsit que les obres vinculades o accessòries puguin ser objecte d'explotació o aprofitament econòmic, aquests corresponen al concessionari conjuntament amb l'explotació de l'obra principal, en la forma que determinin els plecs respectius.

Article 8. Contracte de gestió de serveis públics

1. El contracte de gestió de serveis públics és aquell en virtut del qual una Administració pública encomana a una persona, natural o jurídica, la gestió d'un servei la prestació del qual ha estat assumida com a pròpia de la seva competència per l'Administració que l'encomana.

2. Les disposicions de la present Llei referides a aquest contracte no són aplicables als supòsits en què la gestió del servei públic s'efectuï mitjançant la creació d'entitats de dret públic destinades a aquest fi, ni a aquells en què s'atribueixi a una societat de dret privat el capital de la qual sigui totalment de titularitat pública.

Article 9. Contracte de subministrament

1. Són contractes de subministrament els que tenen per objecte l'adquisició, l'arrendament financer o l'arrendament, amb opció de compra o sense, de productes o béns mobles.

2. Sens perjudici del que disposa la lletra b) de l'apartat 3 d'aquest article respecte dels contractes que tinguin per objecte programes d'ordinador, no tenen la consideració de contracte de subministrament els contractes relatius a propietats incorporals o valors negociables.

3. En tot cas, es consideren contractes de subministrament els següents:

a) Aquells en què l'empresari s'obligui a lliurar una pluralitat de béns de forma successiva i per un preu unitari sense que

la quantia total es defineixi amb exactitud en el moment de subscriure el contracte, perquè els lliuraments estan subordinats a les necessitats de l'adquirent. No obstant això, l'adjudicació d'aquests contractes s'ha de fer d'acord amb les normes previstes en el capítol II del títol II del llibre III per als acords marc formalitzats amb un únic empresari.

b) Els que tinguin per objecte l'adquisició i l'arrendament d'equips i sistemes de telecomunicacions o per al tractament de la informació, els seus dispositius i programes, i la cessió del dret d'ús d'aquests últims, a excepció dels contractes d'adquisició de programes d'ordinador desenvolupats a mida, que es consideren contractes de serveis.

c) Els de fabricació, pels quals la cosa o coses que han de ser lliurades per l'empresari s'han d'elaborar d'acord amb característiques peculiars fixades prèviament per l'entitat contractant, encara que aquesta s'obligui a aportar-hi, totalment o parcialment, els materials necessaris.

Article 10. Contracte de serveis

Són contractes de serveis els que tenen per objecte prestacions de fer consistents en el desenvolupament d'una activitat o dirigides a obtenir un resultat diferent d'una obra o un subministrament. Als efectes de l'aplicació d'aquesta Llei, els contractes de serveis es divideixen en les categories enumerades a l'annex II.

Article 11. Contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat

1. Són contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat aquells en què una Administració pública encarrega a una entitat de dret privat, per un període determinat en funció de la durada de l'amortització de les inversions o de les fórmules de finançament que es prevegin, la realització d'una actuació global i integrada que, a més del finançament d'inversions immaterials, d'obres o de subministraments necessaris per complir determinats objectius de servei públic o relacionats

amb actuacions d'interès general, compregui alguna de les prestacions següents:

a) La construcció, instal·lació o transformació d'obres, equips, sistemes, i productes o béns complexos, així com el manteniment, actualització o renovació, l'explotació o la gestió.

b) La gestió integral del manteniment d'instal·lacions complexes.

c) La fabricació de béns i la prestació de serveis que incorporin tecnologia específicament desenvolupada amb el propòsit d'aportar solucions més avançades i econòmicament més avantatjoses que les existents en el mercat.

d) Altres prestacions de serveis lligades al desenvolupament per l'Administració del servei públic o actuació d'interès general que li hagi estat encomanat.

2. Només es poden subscriure contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat quan prèviament s'hagi posat de manifest, en la forma que preveu l'article 118, que altres fórmules alternatives de contractació no permeten satisfer les finalitats públiques.

3. El contractista col·laborador de l'Administració pot assumir, en els termes previstos en el contracte, la direcció de les obres que siguin necessàries, així com realitzar, totalment o parcialment, els projectes per a la seva execució i contractar els serveis necessaris.

4. La contraprestació a percebre pel contractista col·laborador consisteix en un preu que s'ha de satisfer durant tota la durada del contracte, i que pot estar vinculat al compliment de determinats objectius de rendiment.

Article 12. Contractes mixtos

Quan un contracte contingui prestacions corresponents a un altre o altres de diferent classe s'ha d'atendre en tot cas, per a la determinació de les normes que s'hagin d'observar en la seva adjudicació, al caràcter de la prestació que tingui més importància des del punt de vista econòmic.

Secció 2a.

Contractes subjectes a una regulació harmonitzada

Article 13. Delimitació general

1. Són contractes subjectes a una regulació harmonitzada els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, en tot cas, i els contractes d'obres, els de concessió d'obres públiques, els de subministrament, i els de serveis compresos en les categories 1 a 16 de l'annex II, el valor estimat dels quals, calculat conforme a les regles que s'estableixen a l'article 76, sigui igual o superior a les quanties que s'indiquen en els articles següents, sempre que l'entitat contractant tingui el caràcter de poder adjudicador. També tenen la consideració de contractes subjectes a una regulació harmonitzada els contractes subvencionats per aquestes entitats a què es refereix l'article 17.

2. Tot i el que estableix l'apartat anterior, no es consideren subjectes a regulació harmonitzada, sigui quin sigui el seu valor estimat, els contractes següents:

a) Els que tinguin per objecte la compra, el desenvolupament, la producció o la coproducció de programes destinats a la radiodifusió, per part dels organismes de radiodifusió, així com els relatius al temps de radiodifusió.

b) Els de recerca i desenvolupament remunerats íntegrament per l'òrgan de contractació, sempre que els resultats no es reservin a la utilització exclusiva per part d'aquest en l'exercici de la seva activitat pròpia.

c) Els inclosos dins l'àmbit definit per l'article 296 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea que es concloguin en el sector de la defensa.

d) Els declarats secrets o reservats, o aquells l'execució dels quals hagi d'anar acompanyada de mesures de seguretat especials conforme a la legislació vigent, o en els quals ho exigeixi la protecció d'interessos essencials per a la seguretat de l'Estat.

La declaració del fet que concorre aquesta última circumstància l'ha de fer, de forma expressa en cada cas, el titular del depar-

tament ministerial del qual depengui l'òrgan de contractació en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals, l'òrgan competent de les comunitats autònomes, o l'òrgan que tingui atribuïda la competència per subscriure el corresponent contracte en les entitats locals. La competència per efectuar aquesta declaració no és susceptible de delegació, llevat que una llei ho autoritzi expressament.

e) Aquells l'objecte principal dels quals sigui permetre als òrgans de contractació la posada a disposició o l'explotació de xarxes públiques de telecomunicacions o el subministrament al públic d'un o més serveis de telecomunicacions.

Article 14. Contractes d'obres i de concessió d'obres públiques subjectes a una regulació harmonitzada: lllindar

1. Estan subjectes a regulació harmonitzada els contractes d'obres i els contractes de concessió d'obres públiques el valor estimat dels quals sigui igual o superior a 5.150.000 euros.

2. En el supòsit que preveu l'article 76.7, quan el valor acumulat dels lots en què es divideixi l'obra iguali o superi la quantitat indicada a l'apartat anterior, s'han d'aplicar les normes de la regulació harmonitzada a l'adjudicació de cada lot. No obstant això, els òrgans de contractació poden exceptuar d'aquestes normes els lots que tinguin un valor estimat inferior a un milió d'euros, sempre que l'import acumulat dels lots exceptuats no sobrepassi el 20 per cent del valor acumulat de la totalitat d'aquests.

Article 15. Contractes de subministrament subjectes a una regulació harmonitzada: lllindar

1. Estan subjectes a regulació harmonitzada els contractes de subministrament el valor estimat dels quals sigui igual o superior a les quantitats següents:

a) 133.000 euros, quan es tracti de contractes adjudicats per l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autò-

noms o les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social. No obstant això, quan els contractes siguin adjudicats per òrgans de contractació que pertanyin al sector de la defensa, aquest llinar només s'ha d'aplicar respecte dels contractes de subministrament que tinguin per objecte els productes enumerats a l'annex III.

b) 206.000 euros, quan es tracti de contractes de subministrament diferents, per raó del subjecte contractant o per raó del seu objecte, dels que preveu la lletra anterior.

2. En el supòsit que preveu l'article 76.8, quan el valor acumulat dels lots en què es divideixi el subministrament iguali o superi les quantitats indicades a l'apartat anterior, s'han d'aplicar les normes de la regulació harmonitzada a l'adjudicació de cada lot. No obstant això, els òrgans de contractació poden exceptuar d'aquestes normes els lots que tinguin un valor estimat inferior a 80.000 euros, sempre que l'import acumulat dels lots exceptuats no sobrepassi el 20 per cent del valor acumulat de la totalitat d'aquests.

Article 16. Contractes de serveis subjectes a una regulació harmonitzada: llinar

1. Estan subjectes a regulació harmonitzada els contractes de serveis compresos a les categories 1 a 16 de l'annex II el valor estimat dels quals sigui igual o superior a les quantitats següents:

a) 133.000 euros, quan els contractes hagin de ser adjudicats per l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms o les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, sens perjudici del que disposa la lletra b) d'aquest article per a determinats contractes de la categoria 5 i per als contractes de la categoria 8 de l'annex II.

b) 206.000 euros, quan els contractes hagin de ser adjudicats per ens, organismes o entitats del sector públic diferents de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms o les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, o quan, tot i ser adjudicats per aquests subjectes, es

tracti de contractes de la categoria 5 consistents en serveis de difusió d'emissions de televisió i de ràdio, serveis de connexió o serveis integrats de telecomunicacions, o contractes de la categoria 8, segons es defineixen aquestes categories a l'annex II.

2. En el supòsit que preveu l'article 76.7, quan el valor acumulat dels lots en què es divideixi la compra de serveis iguali o superi els imports indicats a l'apartat anterior, s'han d'aplicar les normes de la regulació harmonitzada a l'adjudicació de cada lot. No obstant això, els òrgans de contractació poden exceptuar d'aquestes normes els lots que tinguin un valor estimat inferior a 80.000 euros, sempre que l'import acumulat dels lots exceptuats no sobrepassi el 20 per cent del valor acumulat de la totalitat d'aquests.

Article 17. Contractes subvencionats subjectes a una regulació harmonitzada

1. Són contractes subvencionats subjectes a una regulació harmonitzada els contractes d'obres i els contractes de serveis definits de conformitat amb el que preveuen els articles 6 i 10, respectivament, que siguin subvencionats, de forma directa i en més d'un 50 per cent del seu import, per entitats que tinguin la consideració de poders adjudicadors, sempre que pertanyin a alguna de les categories següents:

a) Contractes d'obres que tinguin per objecte activitats d'enginyeria civil de la secció F, divisió 45, grup 45.2 de la Nomenclatura general d'activitats econòmiques de les Comunitats Europees (NACE), o la construcció d'hospitals, centres esportius, recreatius o d'oci, edificis escolars o universitaris i edificis d'ús administratiu, sempre que el valor estimat sigui igual o superior a 5.150.000 euros.

b) Contractes de serveis vinculats a un contracte d'obres dels definits a la lletra a), amb un valor estimat igual o superior a 206.000 euros.

2. Les normes previstes per als contractes subvencionats s'han d'aplicar als subscrits per particulars o per entitats del sector públic que no tinguin la consideració de poders adjudicadors, en conjunció, en aquest últim cas, amb la resta de dis-

posicions d'aquesta Llei que els siguin aplicables. Quan el contracte subvencionat sigui adjudicat per entitats del sector públic que tinguin la consideració de poder adjudicador, s'han d'aplicar les normes de contractació previstes per a aquestes entitats, d'acord amb la seva naturalesa, llevat de la relativa a la determinació de la competència per resoldre el recurs especial en matèria de contractació i per adoptar mesures cautelars en el procediment d'adjudicació, que es regeix, en tot cas, per la regla establerta al segon paràgraf de l'article 37.4.

Secció 3a.

Contractes administratius i contractes privats

Article 18. Règim aplicable als contractes del sector públic

Els contractes del sector públic poden tenir caràcter administratiu o caràcter privat.

Article 19. Contractes administratius

1. Tenen caràcter administratiu els contractes següents, sempre que els subscrigui una Administració pública:

a) Els contractes d'obra, concessió d'obra pública, gestió de serveis públics, subministrament, i serveis, així com els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat. No obstant això, els contractes de serveis compresos en la categoria 6 de l'annex II i els que tinguin per objecte la creació i interpretació artística i literària i els d'espectacles compresos en la categoria 26 del mateix annex no tenen caràcter administratiu.

b) Els contractes d'objecte diferent dels anteriorment expressats, però que tinguin naturalesa administrativa especial perquè estan vinculats al gir o tràfic específic de l'Administració contractant o perquè satisfan de forma directa o immediata una finalitat pública de l'específica competència d'aquella, sempre que no tinguin expressament atribuït el caràcter de contractes privats conforme al paràgraf segon de l'article 20.1, o perquè ho declari una llei.

2. Els contractes administratius es regeixen, quant a la preparació, adjudicació, efectes i extinció, per aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament; supletòriament s'han d'aplicar les altres normes de dret administratiu i, si no, les normes de dret privat. No obstant això, als contractes administratius especials a què es refereix la lletra b) de l'apartat anterior els són aplicables, en primer terme, les seves normes específiques.

Article 20. Contractes privats

1. Tenen la consideració de contractes privats els subscrits pels ens, organismes i entitats del sector públic que no compleixin la condició d'administracions públiques.

També són contractes privats els subscrits per una Administració pública que tinguin per objecte serveis compresos en la categoria 6 de l'annex II, la creació i interpretació artística i literària o espectacles compresos en la categoria 26 del mateix annex, i la subscripció a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades, així com qualssevol altres contractes diferents dels que preveu l'apartat 1 de l'article anterior.

2. Els contractes privats es regeixen, quant a la preparació i adjudicació, en defecte de normes específiques, per aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament, i supletòriament s'hi han d'aplicar les altres normes de dret administratiu o, si s'escau, les normes de dret privat, segons que correspongui per raó del subjecte o entitat contractant. Pel que fa als seus efectes i extinció, aquests contractes es regeixen pel dret privat.

Article 21. Jurisdicció competent

1. L'ordre jurisdiccional contenciós administratiu és el competent per resoldre les qüestions litigioses relatives a la preparació, adjudicació, efectes, compliment i extinció dels contractes administratius. També correspon a aquest ordre jurisdiccional el coneixement de les qüestions que se suscitin en relació amb la preparació i adjudicació dels contractes privats de les administracions públiques i dels contractes subjectes a regulació

harmonitzada, inclosos els contractes subvencionats a què es refereix l'article 17.

2. L'ordre jurisdiccional civil és el competent per resoldre les controvèrsies que sorgeixin entre les parts en relació amb els efectes, compliment i extinció dels contractes privats. Aquest ordre jurisdiccional també és competent per conèixer de totes les qüestions litigioses que afectin la preparació i adjudicació dels contractes privats que siguin subscrits pels ens i les entitats sotmesos a aquesta Llei que no tinguin el caràcter d'Administració pública, sempre que aquests contractes no estiguin subjectes a una regulació harmonitzada.

Llibre I

Configuració general de la contractació del sector públic i elements estructurals dels contractes

Títol I

Disposicions generals sobre la contractació del sector públic

---

Capítol I

Racionalitat i consistència de la contractació del sector públic

---

Article 22. Necessitat i idoneïtat del contracte

Els ens, organismes i entitats del sector públic no poden subscriure altres contractes que els que siguin necessaris per al compliment i la realització dels seus fins institucionals. A aquest efecte, la naturalesa i extensió de les necessitats que pretenen cobrir-se mitjançant el contracte projectat, així com la idoneïtat del seu objecte i contingut per satisfer-les, s'han de determinar amb precisió, i se n'ha de deixar constància en la docu-

mentació preparatòria, abans de començar el procediment encaminat a la seva adjudicació.

Article 23. Termini de durada dels contractes

1. Sens perjudici de les normes especials aplicables a determinats contractes, la durada dels contractes del sector públic s'ha d'establir tenint en compte la naturalesa de les prestacions, les característiques del seu finançament i la necessitat de sotmetre periòdicament a concurrència la realització d'aquestes.

2. El contracte pot preveure una o diverses pròrrogues sempre que les seves característiques continuïn inalterables durant el període de durada de les pròrrogues i que la concurrència per a la seva adjudicació s'hagi realitzat tenint en compte la durada màxima del contracte, inclosos els períodes de pròrroga.

La pròrroga l'acorda l'òrgan de contractació i és obligatòria per a l'empresari, llevat que el contracte prevegi expressament el contrari, sense que es pugui produir pel consentiment tàcit de les parts.

3. Els contractes menors definits a l'article 122.3 no poden tenir una durada superior a un any ni ser objecte de pròrroga.

Article 24. Execució d'obres i fabricació de béns mobles per l'Administració, i execució de serveis amb la col·laboració d'empresaris particulars

1. Els serveis de l'Administració poden dur a terme l'execució d'obres, ja sigui utilitzant exclusivament mitjans propis o amb la col·laboració d'empresaris particulars sempre que l'import de la part d'obra a càrrec d'aquests sigui inferior a 5.150.000 euros, quan es doni alguna d'aquestes circumstàncies:

a) Que l'Administració tingui muntades fàbriques, arsenals, mestranxes o serveis tècnics o industrials suficientment aptes per efectuar la prestació, cas en què s'ha de fer servir normalment aquest sistema d'execució.

b) Que l'Administració tingui elements auxiliars utilitzables, l'ús dels quals suposi una economia superior al 5 per cent de l'import del pressupost del contracte o més celeritat en la seva

execució, cas en què s'han de justificar els avantatges que aquesta produeixi.

c) Que no hi hagi hagut ofertes d'empresaris en la licitació prèviament efectuada.

d) Quan es tracti d'un cas d'emergència, d'acord amb el que preveu l'article 97.

e) Quan, atesa la naturalesa de la prestació, sigui impossible la fixació prèvia d'un preu cert o la d'un pressupost per unitats simples de treball.

f) Quan sigui necessari rellevar el contractista de realitzar algunes unitats d'obra perquè no s'ha arribat a un acord en els preus contradictoris corresponents.

g) Les obres de mera conservació i manteniment, definides a l'article 106.5.

h) Excepcionalment, l'execució d'obres definides en virtut d'un avantprojecte, quan no s'hi apliqui l'article 134.3.a).

i) En els supòsits de la lletra d) de l'article 206.

En casos diferents dels que preveuen les lletres d), g) i h), s'ha de redactar el projecte corresponent, el contingut del qual s'ha de fixar per reglament.

2. Els serveis de l'Administració poden dur a terme la fabricació de béns mobles, ja sigui utilitzant de manera exclusiva mitjans propis o amb la col·laboració d'empresaris particulars sempre que l'import de la part de la prestació a càrrec d'aquests sigui inferior a les quantitats assenyalades a l'article 15, quan es doni alguna de les circumstàncies que preveuen les lletres a), c), d), e) i i) de l'apartat anterior, o quan, en el supòsit definit a la lletra b) d'aquest mateix apartat, l'estalvi que es pugui obtenir sigui superior al 20 per cent del pressupost del subministrament o es pugui obtenir més celeritat en l'execució.

S'exceptuen d'aquestes limitacions els subministraments que, per raons de defensa o d'interès militar, sigui convenient que els executi l'Administració.

3. La realització de serveis en col·laboració amb empresaris particulars es pot portar a terme sempre que l'import sigui inferior a les quantitats que estableix l'article 16 i es doni al-

guna de les circumstàncies esmentades a l'apartat anterior, en el que siguin aplicables a aquests contractes.

S'exceptuen d'aquestes limitacions els serveis de la categoria 1 de l'annex II quan estiguin referits al manteniment de béns inclosos en l'àmbit definit per l'article 296 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea.

4. Quan l'execució de les obres, la fabricació dels béns mobles o la realització dels serveis s'efectuïn en col·laboració amb empresaris particulars, els contractes que se subscriuguin amb aquests han de tenir caràcter administratiu especial, sense constituir contractes d'obres, subministraments o serveis, perquè la seva execució és a càrrec de l'òrgan gestor de l'Administració. La selecció de l'empresari col·laborador s'ha d'efectuar pels procediments d'adjudicació que estableix l'article 122, excepte en el cas previst a la lletra d) de l'apartat 1 d'aquest article. En els supòsits d'obres incloses a les lletres a) i b) de l'apartat 1, la contractació amb col·laboradors no pot sobrepassar el 50 per cent de l'import total del projecte.

5. L'autorització de l'execució d'obres i de la fabricació de béns mobles i, si s'escau, l'aprovació del projecte, correspon a l'òrgan competent per a l'aprovació de la despesa o a l'òrgan que determinin les disposicions orgàniques de les comunitats autònomes, en el seu àmbit respectiu.

6. Als efectes que preveuen aquest article i l'article 4.1.n), els ens, organismes i entitats del sector públic poden ser considerats mitjans propis i serveis tècnics d'aquells poders adjudicadors per als quals realitzin la part essencial de la seva activitat quan aquests tinguin sobre aquells un control anàleg al que poden exercir sobre els seus propis serveis. Si es tracta de societats, a més, la totalitat del seu capital ha de ser de titularitat pública.

En tot cas, s'entén que els poders adjudicadors tenen sobre un ens, organisme o entitat un control anàleg al que tenen sobre els seus propis serveis si poden conferir-los encàrrecs de gestió que siguin d'execució obligatòria per a ells d'acord amb instruccions fixades unilateralment per qui fa l'encàrrec i la re-

tribució dels quals es fixi per referència a tarifes aprovades per l'entitat pública de la qual depenguin.

La condició de mitjà propi i servei tècnic de les entitats que compleixin els criteris esmentats en aquest apartat ha de ser reconeguda expressament per la norma que les creï o pels seus estatuts, que han de determinar les entitats respecte de les quals tenen aquesta condició i precisar el règim dels encàrrecs que se'ls poden conferir o les condicions en què poden se'ls poden adjudicar contractes, i ha de determinar per a elles la impossibilitat de participar en licitacions públiques convocades pels poders adjudicadors dels quals siguin mitjans propis, sens perjudici que, quan no hi hagi cap licitador, se'ls pugui encarregar l'execució de la prestació objecte de les licitacions.

Capítol II

Llibertat de pactes i contingut mínim del contracte

Article 25. Llibertat de pactes

1. En els contractes del sector públic s'hi poden incloure qualssevol pactes, clàusules i condicions, sempre que no siguin contraris a l'interès públic, a l'ordenament jurídic i als principis de bona administració.

2. Només es poden fusionar prestacions corresponents a diferents contractes en un contracte mixt quan aquestes prestacions estiguin directament vinculades entre si i mantinguin relacions de complementarietat que exigeixin la seva consideració i tractament com una unitat funcional dirigida a la satisfacció d'una determinada necessitat o a la consecució d'un fi institucional propi de l'ens, organisme o entitat contractant.

Article 26. Contingut mínim del contracte

1. Llevat que ja estiguin recollides en els plecs, els contractes que subscriguin els ens, organismes i entitats del sector públic han d'incloure, necessàriament, les mencions següents:

- a) La identificació de les parts.
- b) L'acreditació de la capacitat dels signants per subscriure el contracte.
- c) Definició de l'objecte del contracte.
- d) Referència a la legislació aplicable al contracte.
- e) L'enumeració dels documents que integren el contracte. Si s'expressa així en el contracte, aquesta enumeració pot estar jerarquitzada, ordenada segons l'ordre de prioritats acordat per les parts, cas en què, i excepte en cas d'error manifest, l'ordre pactat s'ha d'utilitzar per determinar la prevalença respectiva, si hi ha contradiccions entre diversos documents.
- f) El preu cert, o la forma de determinar-lo.
- g) La durada del contracte o les dates estimades per començar-ne l'execució i per a la finalització, així com la de la pròrroga o pròrrogues, si estan previstes.
- h) Les condicions de recepció, lliurament o admissió de les prestacions.
- i) Les condicions de pagament.
- j) Els supòsits en què escau la resolució.
- k) El crèdit pressupostari o el programa o rúbrica comptable amb càrrec al qual s'abonarà el preu, si s'escau.
- l) L'extensió objectiva i temporal del deure de confidencialitat que, si s'escau, s'imposi al contractista.

2. El document contractual no pot incloure estipulacions que estableixin drets i obligacions per a les parts diferents dels previstos en els plecs, concretats, si s'escau, en la forma que resulti de la proposició de l'adjudicatari, o dels precisats en l'acte d'adjudicació del contracte d'acord amb les actuacions del procediment, si aquells no existeixen.

Capítol III

Perfecció i forma del contracte

Article 27. Perfecció dels contractes

1. Els contractes de les administracions públiques, en tot cas,

i els contractes subjectes a regulació harmonitzada, inclosos els contractes subvencionats a què es refereix l'article 17, es perfan mitjançant la seva adjudicació definitiva, sigui quin sigui el procediment seguit per arribar-hi.

2. Llevat que les clàusules indiquin una altra cosa, els contractes del sector públic s'entenen subscrits en el lloc on hi hagi la seu de l'òrgan de contractació.

Article 28. Caràcter formal de la contractació del sector públic

1. Els ens, organismes i entitats del sector públic no poden contractar verbalment, tret que el contracte, de conformitat amb el que assenyala l'article 97.1, tingui caràcter d'emergència.

2. Els contractes que subscriuguin les administracions públiques s'han de formalitzar d'acord amb el que preveu l'article 140, sens perjudici del que assenyala l'article 95 per als contractes menors.

Capítol IV

Remissió d'informació als efectes estadístics i de fiscalització

Article 29. Remissió de contractes al Tribunal de Comptes

1. Dins dels tres mesos següents a la formalització del contracte, per a l'exercici de la funció fiscalitzadora, s'ha de remetre al Tribunal de Comptes o òrgan extern de fiscalització de la comunitat autònoma una còpia certificada del document en què s'hagi formalitzat aquell, i s'hi ha d'adjuntar un extracte de l'expedient del qual es derivi, sempre que la quantia del contracte excedeixi els 600.000 euros, si es tracta d'obres, concessions d'obres públiques, gestió de serveis públics i contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat; 450.000 euros, si es tracta de subministraments, i 150.000 euros, en els de serveis i en els contractes administratius especials.

2. Igualment s'han de comunicar al Tribunal de Comptes o òrgan extern de fiscalització de la comunitat autònoma les modificacions, pròrrogues o variacions de terminis, les variacions de preu i l'import final, la nul·litat i l'extinció normal o anormal dels contractes indicats.

3. El que disposen els dos apartats anteriors s'entén sens perjudici de les facultats del Tribunal de Comptes o, si s'escau, dels corresponents òrgans de fiscalització externs de les comunitats autònomes per reclamar totes les dades, documents i antecedents que estimi pertinents amb relació als contractes de qualsevol naturalesa i quantia.

4. Les comunicacions a què es refereix aquest article les ha de fer l'òrgan de contractació en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i dels ens, organismes i entitats del sector públic que en depenen.

Article 30. Dades estadístiques

En el mateix termini assenyalat a l'article anterior l'òrgan de contractació ha de trametre a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat la informació sobre els contractes que es determini per reglament, als efectes del compliment de la normativa internacional. Així mateix s'ha d'informar la mateixa Junta dels casos de modificació, pròrroga o variació del termini, les variacions de preu i l'import final dels contractes, i la nul·litat i l'extinció normal o anormal dels contractes.

Les comunitats autònomes que disposin de registres de contractes poden donar compliment a aquestes previsions a través de la comunicació entre registres.

Capítol V

Règim d'invalidesa

Article 31. Supòsits d'invalidesa

A més dels casos en què la invalidesa derivi de la il·legalitat de les seves clàusules, els contractes de les administracions

públiques i els contractes subjectes a regulació harmonitzada, inclosos els contractes subvencionats a què es refereix l'article 17, són invàlids quan ho sigui algun dels seus actes preparatoris o els d'adjudicació provisional o definitiva, pel fet que hi concorri alguna de les causes de dret administratiu o de dret civil a què es refereixen els articles següents.

Article 32. Causes de nul·litat de dret administratiu

Són causes de nul·litat de dret administratiu les següents:

a) Les indicades a l'article 62.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

b) La falta de capacitat d'obrar o de solvència econòmica, financera, tècnica o professional, degudament acreditada, de l'adjudicatari, o que aquest estigui incurs en alguna de les prohibicions per contractar assenyalades a l'article 49.

c) La carència o insuficiència de crèdit, de conformitat amb el que estableixen la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, o les normes pressupostàries de les altres administracions públiques subjectes a aquesta Llei, llevat dels supòsits d'emergència.

Article 33. Causes d'anul·labilitat de dret administratiu

Són causes d'anul·labilitat de dret administratiu les altres infraccions de l'ordenament jurídic i, en especial, les de les regles que conté aquesta Llei, de conformitat amb l'article 63 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 34. Revisió d'ofici

1. La revisió d'ofici dels actes preparatoris i dels actes d'adjudicació provisional o definitiva dels contractes de les administracions públiques i dels contractes subjectes a regulació harmonitzada s'ha de fer de conformitat amb el que estableix el capítol primer del títol VII de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

2. Sens perjudici del que, per a l'àmbit de les comunitats autònomes, estableixin les seves normes respectives que, en tot

cas, han d'atribuir aquesta competència a un òrgan les resolucions del qual exhaureixin la via administrativa, són competents per declarar la nul·litat d'aquests actes o declarar-ne la lesivitat l'òrgan de contractació, quan es tracti de contractes d'una Administració pública, o el titular del departament, òrgan, ens o organisme al qual estigui adscrita l'entitat contractant o al qual correspongui la tutela, quan aquesta no tingui el caràcter d'Administració pública. En aquest últim cas, si l'entitat contractant està vinculada a més d'una Administració, és competent l'òrgan corresponent d'aquella que en tingui el control o la participació majoritària.

En el supòsit de contractes subvencionats, la competència correspon al titular del departament, òrgan, ens o organisme que hagi atorgat la subvenció, o al qual estigui adscrita l'entitat que l'hagi concedit, quan aquesta no tingui el caràcter d'Administració pública. En el supòsit de concurrència de subvencions per part de diferents subjectes del sector públic, la competència es determina atenent la subvenció de més quantia i, en igualtat d'import, atenent la subvenció que s'hagi concedit primer.

3. Llevat que hi hagi una determinació expressa en contra, la competència per declarar la nul·litat o la lesivitat s'entén delegada conjuntament amb la competència per contractar. No obstant això, la facultat d'acordar una indemnització per perjudicis en cas de nul·litat no és susceptible de delegació, i l'ha de resoldre, en tot cas, l'òrgan delegador; a aquests efectes, si es considera pertinent reconèixer una indemnització, s'ha d'elevat l'expedient a l'òrgan delegador, el qual, sense necessitat d'advocació prèvia i expressa, ha de resoldre el que sigui procedent sobre la declaració de nul·litat de conformitat amb el que preveu l'article 102.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

4. En els supòsits de nul·litat i anul·labilitat, i en relació amb la suspensió de l'execució dels actes dels òrgans de contractació, cal atenir-se al que disposa la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 35. Efectes de la declaració de nul·litat

1. La declaració de nul·litat dels actes preparatoris del contracte o de l'adjudicació provisional o definitiva, quan sigui ferma, comporta en tot cas la del mateix contracte, que entra en fase de liquidació, i les parts s'han de restituir recíprocament les coses que hagin rebut en virtut del mateix contracte o retornar-ne el valor si això no és possible. La part que resulti culpable ha d'indemnitzar la contrària dels danys i perjudicis que hagi patit.

2. La nul·litat dels actes que no siguin preparatoris només afecta aquests actes i les seves conseqüències.

3. Si la declaració administrativa de nul·litat d'un contracte produeix un greu trastorn al servei públic, es pot disposar en el mateix acord la continuació dels efectes d'aquell i sota les mateixes clàusules, fins que s'adoptin les mesures urgents per evitar el perjudici.

Article 36. Causes d'invalidesa de dret civil

La invalidesa dels contractes per causes reconegudes en el dret civil, quan siguin aplicables als contractes a què es refereix l'article 31, s'ha de subjectar als requisits i terminis d'exercici de les accions establerts en l'ordenament civil, però el procediment per fer-les valer s'ha de sotmetre al que preveuen els articles anteriors per als actes i contractes administratius anul·lables.

Capítol VI

Règim especial de revisió de decisions en matèria de contractació i mitjans alternatius de resolució de conflictes

---

Article 37. Recurs especial en matèria de contractació

1. Les decisions a què es refereix l'apartat 2 del present article que s'adoptin en els procediments d'adjudicació de contractes subjectes a regulació harmonitzada, inclosos els contractes subvencionats, contractes de serveis compresos en les categories 17

a 27 de l'annex II d'una quantia igual o superior a 206.000 euros, o contractes de gestió de serveis públics en què el pressupost de despeses de primer establiment sigui superior a 500.000 euros i el termini de durada superior a cinc anys, són objecte del recurs especial en matèria de contractació que es regula en aquest article amb anterioritat a la interposició del recurs contenciós administratiu, sense que escaigui la interposició de recursos administratius ordinaris contra aquests. No es dóna aquest recurs en relació amb els actes dictats en procediments d'adjudicació que se segueixin pel tràmit d'emergència que regula l'article 97.

2. Són susceptibles de recurs especial els acords d'adjudicació provisional, els plecs reguladors de la licitació i els que estableixin les característiques de la prestació, i els actes de tràmit adoptats en el procediment antecedent, sempre que aquests últims decideixin directament o indirectament sobre l'adjudicació, determinin la impossibilitat de continuar el procediment o produeixin indefensió o perjudici irreparable a drets o interessos legítims.

Els defectes de tramitació que afectin actes diferents dels que preveu el paràgraf anterior poden ser posats de manifest pels interessats a l'òrgan al qual correspongui la instrucció de l'expedient o a l'òrgan de contractació, als efectes de la seva correcció, i sens perjudici que les irregularitats que els afectin puguin ser al·legades pels interessats en recórrer contra l'acte d'adjudicació provisional.

3. Poden interposar el recurs les persones físiques i jurídiques els drets o interessos legítims de les quals s'hagin vist perjudicats o puguin resultar afectats per les decisions objecte de recurs i, en tot cas, els licitadors.

4. Sens perjudici del que, per a l'àmbit de les comunitats autònomes, estableixin les seves normes respectives que, en tot cas, han d'atribuir aquesta competència a un òrgan les resolucions del qual exhaureixin la via administrativa, són competents per resoldre el recurs especial l'òrgan de contractació, quan es tracti de contractes d'una Administració pública, o el titular del departament, òrgan, ens o organisme al qual estigui adscri-

ta l'entitat contractant o al qual correspongui la seva tutela, si aquesta no té el caràcter d'Administració pública. En aquest últim cas, si l'entitat contractant està vinculada a més d'una Administració, és competent l'òrgan corresponent d'aquella que en tingui el control o la participació majoritària.

En el supòsit de contractes subvencionats, la competència correspon al titular del departament, òrgan, ens o organisme que hagi atorgat la subvenció, o a aquell al qual estigui adscrita l'entitat que l'hagi concedit, quan aquesta no tingui el caràcter d'Administració pública. En el supòsit de concurrència de subvencions per part de diferents subjectes del sector públic, la competència es determina atenent la subvenció de més quantia i, en igualtat d'import, atenent la que s'hagi concedit primer.

5. Llevat que hi hagi una determinació expressa en contra, la competència per resoldre el recurs especial en matèria de contractació s'entén delegada conjuntament amb la competència per contractar. No obstant això, la facultat d'acordar una indemnització per perjudicis no és susceptible de delegació, i l'ha de resoldre, en tot cas, l'òrgan delegador; a aquests efectes, si es considera pertinent reconèixer una indemnització, s'ha d'elevat l'expedient a l'òrgan delegador, el qual, sense necessitat d'advocació prèvia i expressa, ha de resoldre el recurs corresponent.

6. El termini per interposar el recurs especial en matèria de contractació és de deu dies hàbils, comptats a partir de l'endemà del dia que es notifiqui o publiqui l'acte impugnat. En cas que l'acte objecte del recurs sigui el d'adjudicació provisional del contracte, el termini es compta des de l'endemà del dia que es publiqui aquest en un diari oficial o en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació, d'acord amb el que assenyala l'article 135.4.

La presentació de l'escrit d'interposició s'ha de fer en el registre de l'òrgan de contractació o en el de l'òrgan competent per resoldre el recurs. L'esmena dels defectes d'aquest escrit s'ha d'efectuar, si s'escau, en el termini de tres dies hàbils.

En cas que el procediment d'adjudicació del contracte es tramiti per la via d'urgència que preveu l'article 96, el termini

per interposar el recurs és de set dies hàbils i el d'esmena, de dos dies hàbils.

7. Si l'acte objecte del recurs és el d'adjudicació provisional, queda en suspens la tramitació de l'expedient de contractació fins que no es resolgui expressament el recurs i, per tant, no es pot procedir a l'adjudicació definitiva i formalització del contracte. Tanmateix, si el recurs s'ha interposat contra l'acte d'adjudicació provisional d'un acord marc del qual puguin ser part un nombre no limitat d'empresaris, l'òrgan competent per resoldre'l pot aixecar la suspensió una vegada transcorreguts cinc dies hàbils des de la interposició.

8. Interposat el recurs, s'ha de traslladar a la resta d'interessats i se'ls ha de concedir un termini de cinc dies hàbils per formular al·legacions; si s'escau, s'ha de reclamar l'expedient a l'entitat, òrgan o servei que l'hagi tramitat, que l'ha de remetre dins els dos dies hàbils següents acompanyat de l'informe corresponent. Els licitadors tenen en tot cas la condició d'interessats en el procediment de recurs.

9. Una vegada rebudes les al·legacions dels interessats, o transcorregut el termini assenyalat per formular-ne, l'òrgan competent ha de resoldre el recurs dins els cinc dies hàbils següents i s'ha de notificar la resolució a tots els interessats. En tot cas, transcorreguts vint dies hàbils, comptats des de l'endemà de la interposició del recurs, sense que se n'hagi notificat la resolució, l'interessat el pot considerar desestimat a l'efecte d'interposar el recurs contenciós administratiu, sens perjudici de la subsistència de l'obligació de resoldre expressament i del manteniment, fins que això no es produeixi, de la suspensió que estableix l'apartat 7, si s'escau.

La resolució del recurs ha d'estimar en tot o en part o desestimar les pretensions formulades o declarar-ne la inadmissió, i ha de decidir motivadament totes les qüestions que s'hagin plantejat. En tot cas, la resolució ha de ser congruent amb la petició i, si és procedent, s'ha de pronunciar sobre l'anul·lació de les decisions il·legals adoptades durant el procediment d'adjudicació, inclosa la supressió de les característiques tècni-

ques, econòmiques o financeres discriminatòries contingudes a l'anunci de licitació, anunci indicatiu, plecs, condicions reguladores del contracte o qualsevol altre document relacionat amb la licitació o adjudicació, sobre la retroacció d'actuacions, o sobre la concessió d'una indemnització a les persones perjudicades per una infracció procedimental.

Si la resolució del recurs acorda l'adjudicació del contracte a un altre licitador, s'ha de concedir a aquest un termini de deu dies hàbils perquè compleixi el que preveu l'article 135.4, segon paràgraf.

10. Contra la resolució del recurs, únicament escau la interposició del recurs contenciós administratiu de conformitat amb el que disposa la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Article 38. Mesures provisionals

1. En els procediments per a l'adjudicació de contractes subjectes a regulació harmonitzada, inclosos els contractes subvencionats, contractes de serveis compresos en les categories 17 a 27 de l'annex II d'una quantia igual o superior a 206.000 euros, o contractes de gestió de serveis públics en què el pressupost de despeses de primer establiment sigui superior a 500.000 euros i el termini de durada superior a cinc anys, les persones físiques i jurídiques els drets o interessos legítims de les quals s'hagin vist afectats per decisions adoptades per l'Administració o entitat contractant i, en tot cas, els licitadors, poden sol·licitar que s'adoptin mesures provisionals per corregir infraccions de procediment o per impedir que es causin altres perjudicis als interessos afectats, incloses mesures destinades a suspendre o a fer que se suspendgui el procediment d'adjudicació del contracte en qüestió o l'execució de qualsevol decisió adoptada pels òrgans de contractació. Aquesta sol·licitud es pot formular en el moment de presentar el recurs especial en matèria de contractació regulat a l'article anterior o, de manera independent, abans d'interposar-se.

2. Són òrgans competents per adoptar les mesures provisionals els assenyalats a l'apartat 4 de l'article anterior.

3. La decisió sobre les mesures provisionals s'ha de produir dins els dos dies hàbils següents a la presentació del recurs o escrit en què se sol·licitin, i s'ha d'entendre denegada la petició en cas que no es dicti resolució expressa sobre el tema en aquest termini.

4. Quan, de l'adopció de les mesures provisionals, se'n puguin derivar perjudicis de qualsevol naturalesa, la resolució pot imposar que es constitueixi una caució o garantia suficient per respondre'n, i aquelles no produeixen efectes fins que no es constitueixi la caució o garantia.

5. La suspensió del procediment que es pugui acordar cautelarment no afecta, en cap cas, el termini concedit per a la presentació d'ofertes o proposicions pels interessats.

6. Les mesures provisionals que se sol·licitin i s'acordin abans de la presentació del recurs especial en matèria de contractació decauen una vegada transcorre el termini establert per a la seva interposició sense que l'interessat l'hagi deduït.

Article 39. Arbitratge

Els ens, organismes i entitats del sector públic que no tinguin el caràcter d'administracions públiques poden remetre a un arbitratge, conforme a les disposicions de la Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge, la solució de les diferències que puguin sorgir sobre els efectes, compliment i extinció dels contractes que subscriguin.

Títol II

Parts en el contracte

Capítol I

Òrgan de contractació

Article 40. Competència per contractar

1. La representació dels ens, organismes i entitats del sector públic en matèria contractual correspon als òrgans de con-

tractació, unipersonals o col·legiats que, en virtut d'una norma legal o reglamentària o disposició estatutària, tinguin atribuïda la facultat de subscriure contractes en nom seu.

2. Els òrgans de contractació poden delegar o desconcentrar les seves competències i facultats en aquesta matèria amb compliment de les normes i formalitats aplicables en cada cas per a la delegació o desconcentració de competències, en cas que es tracti d'òrgans administratius, o per a l'atorgament de poders, quan es tracti d'òrgans societaris o d'una fundació.

Article 41. Responsable del contracte

1. Els òrgans de contractació poden designar un responsable del contracte, al qual correspon supervisar-ne l'execució i adoptar les decisions i dictar les instruccions necessàries amb la finalitat d'assegurar que la prestació pactada es realitza correctament, dins l'àmbit de facultats que aquells li atribueixin. El responsable del contracte pot ser una persona física o jurídica, vinculada a l'ens, organisme o entitat contractant o aliena a aquest.

2. En els contractes d'obres, les facultats del responsable del contracte s'han d'entendre sens perjudici de les que corresponen al director facultatiu de conformitat amb el que disposa el capítol V del títol II del llibre IV.

Article 42. Perfil de contractant

1. Amb la finalitat d'assegurar la transparència i l'accés públic a la informació relativa a la seva activitat contractual, i sens perjudici d'utilitzar altres mitjans de publicitat en els casos que exigeixen aquesta Llei o les normes autonòmiques de desplegament o en aquells en què es decideixi voluntàriament, els òrgans de contractació han de difondre, a través d'Internet, el seu perfil de contractant. La forma d'accés al perfil de contractant s'ha d'especificar a les pàgines web institucionals que mantinguin els ens del sector públic, a la Plataforma de Contractació de l'Estat i en els plec i anuncis de licitació.

2. El perfil de contractant pot incloure qualssevol dades i

informacions referents a l'activitat contractual de l'òrgan de contractació, com ara els anuncis d'informació prèvia que preveu l'article 125, les licitacions obertes o en curs i la documentació relativa a aquestes, les contractacions programades, els contractes adjudicats, els procediments anul·lats, i qualsevol altra informació útil de tipus general, com punts de contacte i mitjans de comunicació que es poden utilitzar per relacionar-se amb l'òrgan de contractació. En tot cas s'ha de publicar en el perfil de contractant l'adjudicació provisional dels contractes.

3. El sistema informàtic que suporti el perfil de contractant ha de tenir un dispositiu que permeti acreditar fefaentment el moment d'inici de la difusió pública de la informació que s'hi inclogui.

4. La difusió a través del perfil de contractant de la informació relativa als procediments d'adjudicació de contractes produeix els efectes que preveu el títol I del llibre III.

Capítol II

Capacitat i solvència de l'empresari

Secció 1a.

Aptitud per contractar amb el sector públic

Subsecció 1a.

Normes generals

Article 43. Condicions d'aptitud

1. Només poden contractar amb el sector públic les persones naturals o jurídiques, espanyoles o estrangeres, que tinguin plena capacitat d'obrar, no estiguin incurses en cap prohibició de contractar i acreditin la seva solvència econòmica, financera i tècnica o professional o, en els casos en què ho exigeixi aquesta Llei, estiguin degudament classificades.

2. Així mateix, els empresaris han de tenir l'habilitació empresarial o professional que, si s'escau, sigui exigible per

dur a terme l'activitat o prestació que constitueixi l'objecte del contracte.

3. En els contractes subvencionats a què es refereix l'article 17 d'aquesta Llei, el contractista ha d'acreditar la seva solvència i no pot estar incurs en la prohibició de contractar a què es refereix la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 49.

Article 44. Empreses no comunitàries

1. Les persones físiques o jurídiques d'estats no pertanyents a la Unió Europea han de justificar mitjançant un informe de la respectiva missió diplomàtica permanent espanyola, que s'ha d'adjuntar a la documentació que es presenti, que l'Estat de procedència de l'empresa estrangera admet al seu torn la participació d'empreses espanyoles en la contractació amb l'Administració i amb els ens, organismes o entitats del sector públic assimilables als enumerats a l'article 3, de manera substancialment anàloga. En els contractes subjectes a regulació harmonitzada es prescindeix de l'informe sobre reciprocitat en relació amb les empreses d'estats signataris de l'Acord sobre contractació pública de l'Organització Mundial de Comerç.

2. Per subscriure contractes d'obres és necessari, a més, que aquestes empreses tinguin oberta una sucursal a Espanya, amb designació d'apoderats o representants per a les seves operacions, i que estiguin inscrites en el Registre Mercantil.

Article 45. Condicions especials de compatibilitat

1. Sens perjudici del que està disposat en relació amb l'adjudicació de contractes a través d'un procediment de diàleg competitiu, no poden concórrer a les licitacions empreses que hagin participat en l'elaboració de les especificacions tècniques o dels documents preparatoris del contracte, sempre que aquesta participació pugui provocar restriccions a la lliure concurrència o suposar un tracte privilegiat respecte a la resta de les empreses licitadores.

2. Els contractes que tinguin per objecte la vigilància, supervisió, control i direcció de l'execució d'obres i instal·lacions

no es poden adjudicar a les mateixes empreses adjudicatàries dels contractes d'obres, ni a les empreses vinculades a aquestes, entenent com a tals les que es trobin en algun dels supòsits que preveu l'article 42 del Codi de comerç.

Subsecció 2a.

Normes especials sobre capacitat

Article 46. Persones jurídiques

1. Les persones jurídiques només poden ser adjudicatàries de contractes les prestacions dels quals estiguin compreses dins els fins, objecte o àmbit d'activitat que, d'acord amb els seus estatuts o regles fundacionals, els siguin propis.

2. Els qui concorrin individualment o conjuntament amb altres a la licitació d'una concessió d'obres públiques, poden fer-ho amb el compromís de constituir una societat que serà la titular de la concessió. La constitució i, si s'escau, la forma de la societat s'han d'ajustar al que estableixi, per a determinats tipus de concessions, la legislació específica corresponent.

Article 47. Empreses comunitàries

1. Tenen capacitat per contractar amb el sector públic, en tot cas, les empreses no espanyoles d'estats membres de la Unió Europea que, d'acord amb la legislació de l'Estat en què estiguin establertes, estiguin habilitades per realitzar la prestació de què es tracti.

2. Quan la legislació de l'Estat en què estiguin establertes aquestes empreses exigeixi una autorització especial o la pertinença a una determinada organització per poder prestar-hi el servei de què es tracti, han d'acreditar que compleixen aquest requisit.

Article 48. Unions d'empresaris

1. Poden contractar amb el sector públic les unions d'empresaris que es constitueixin temporalment a aquest efecte, i no és necessari formalitzar-les en escriptura pública fins que no s'hagi efectuat l'adjudicació del contracte a favor seu.

2. Els empresaris que concorrin agrupats en unions temporals queden obligats solidàriament i han de nomenar un representant o apoderat únic de la unió amb poders suficients per exercir els drets i complir les obligacions que es derivin del contracte fins que aquest s'extingeixi, sens perjudici de l'existència de poders mancomunats que puguin atorgar per a cobraments i pagaments d'una quantia significativa.

Als efectes de la licitació, els empresaris que vulguin córrer integrats en una unió temporal han d'indicar els noms i les circumstàncies dels que la constitueixin i la participació de cadascun, com també que assumeixen el compromís de constituir-se formalment en unió temporal si resulten adjudicataris del contracte.

3. La durada de les unions temporals d'empresaris ha de coincidir amb la del contracte fins a la seva extinció.

4. Per als casos en què sigui exigible la classificació i concorrin en la unió empresaris nacionals, estrangers que no siguin nacionals d'un Estat membre de la Unió Europea i estrangers que siguin nacionals d'un Estat membre de la Unió Europea, els que pertanyin als dos primers grups han d'acreditar la seva classificació, i aquests últims, la seva solvència econòmica, financera i tècnica o professional.

Subsecció 3a.

Prohibicions de contractar

Article 49. Prohibicions de contractar

1. No poden contractar amb el sector públic les persones en què es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Haver estat condemnades mitjançant sentència ferma per delictes d'associació il·lícita, corrupció en transaccions econòmiques internacionals, tràfic d'influències, suborn, frau i exaccions il·legals, delictes contra la hisenda pública i la Seguretat Social, delictes contra els drets dels treballadors, malversació i receptació i conductes afins, delictes relatius a la protecció del medi ambient, o a una pena d'inhabilitació especial per a l'e-

xercici de professió, ofici, indústria o comerç. La prohibició de contractar inclou les persones jurídiques els administradors o representants de les quals, vigent el seu càrrec o representació, es trobin en la situació esmentada per actuacions realitzades en nom o a benefici de les persones jurídiques esmentades, o en les quals concorrin les condicions, qualitats o relacions que requereixi la corresponent figura de delictes per ser-ne subjecte actiu.

b) Haver sol·licitat la declaració de concurs, haver estat declarades insolvents en qualsevol procediment, trobar-se declarades en concurs, estar subjectes a intervenció judicial o haver estat inhabilitades de conformitat amb la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal, sense que hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs.

c) Haver estat sancionades amb caràcter ferm per infracció greu en matèria de disciplina de mercat, en matèria professional o en matèria d'integració laboral i d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones amb discapacitat o per infracció molt greu en matèria social, incloses les infraccions en matèria de prevenció de riscos laborals, d'acord amb el que disposa el Text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, o en matèria mediambiental, d'acord amb el que estableix el Reial decret legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental; la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes; la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres; la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos; la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus; el Text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, i la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació.

d) No estar al corrent en el compliment de les obligacions tributàries o de Seguretat Social imposades per les disposicions vigents, en els termes que es determinin per reglament.

e) Haver incorregut en falsedat en efectuar la declaració responsable a què es refereix l'article 130.1.c) o en facilitar qualsevol altra dada relativa a la seva capacitat i solvència, o haver in-

complet, per una causa que li sigui imputable, l'obligació de comunicar la informació que preveuen l'article 59.4 i l'article 305.

f) Que la persona física o els administradors de la persona jurídica estiguin incursos en algun dels supòsits de la Llei 5/2006, de 10 d'abril, de regulació dels conflictes d'interessos dels membres del Govern i dels alts càrrecs de l'Administració General de l'Estat; de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, o que es tracti de qualsevol dels càrrecs electius que regula la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, en els termes que s'hi estableixen.

La prohibició inclou les persones jurídiques en el capital de les quals participin, en els termes i quanties establertes a la legislació esmentada, el personal i els alts càrrecs de qualsevol Administració pública, així com els càrrecs electes al servei d'aquestes.

La prohibició també s'estén, en els dos casos, als cònjuges, persones vinculades amb una relació anàloga de convivència afectiva i descendents de les persones a què es refereixen els paràgrafs anteriors, sempre que, respecte dels últims, les persones esmentades en tinguin la representació legal.

g) Haver contractat persones respecte de les quals s'hagi publicat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» l'incompliment a què es refereix l'article 18.6 de la Llei 5/2006, de 10 d'abril, de regulació dels conflictes d'interessos dels membres del Govern i dels alts càrrecs de l'Administració General de l'Estat, pel fet d'haver passat a prestar serveis en empreses o societats privades directament relacionades amb les competències del càrrec ocupat durant els dos anys següents a la data de cessament en el càrrec. La prohibició de contractar es manté durant el temps que continuï dins l'organització de l'empresa la persona contractada amb el límit màxim de dos anys a comptar del cessament com a alt càrrec.

2. A més de les que preveu l'apartat anterior, són circumstàncies que impedeixen als empresaris contractar amb les administracions públiques les següents:

a) Haver donat lloc, per causa de la qual hagin estat decla-

rats culpables, a la resolució ferma de qualsevol contracte subscrit amb una Administració pública.

b) Haver infringit una prohibició per contractar amb qualsevol de les administracions públiques.

c) Estar afectat per una prohibició de contractar imposada en virtut d'una sanció administrativa, d'acord amb el que preveuen la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, o la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

d) Haver retirat indègudament la seva proposició o candidatura en un procediment d'adjudicació, o haver impossibilitat l'adjudicació definitiva del contracte a favor seu pel fet de no complir el que estableix l'article 135.4 dins el termini assenyalat i hi hagi hagut dol, culpa o negligència.

e) Haver incomplert les condicions especials d'execució del contracte establertes d'acord amb el que assenyalava l'article 102, quan l'incompliment hagi estat definit en els plecs o en el contracte com a infracció greu de conformitat amb les disposicions de desplegament d'aquesta Llei, i hi hagi dol, culpa o negligència en l'empresari.

3. Les prohibicions de contractar també afecten les empreses de les quals, per raó de les persones que les regeixen o d'altres circumstàncies, es pugui presumir que són continuació o que deriven, per transformació, fusió o successió, d'altres empreses en les quals havien concorregut.

Article 50. Declaració de la concurrència de prohibicions de contractar i efectes

1. Les prohibicions de contractar contingudes a les lletres b), d), f) i g) de l'apartat 1 de l'article anterior, i c) del seu apartat 2, les han d'apreciar directament els òrgans de contractació, i subsisteixen mentre es donin les circumstàncies que en cada cas les determinen.

La prohibició de contractar per la causa prevista a la lletra a) de l'apartat 1 de l'article anterior l'han d'apreciar directament els òrgans de contractació, sempre que la sentència es pronuncii sobre el seu abast i durada, i subsistirà durant el ter-

mini que s'hi assenyali. Quan la sentència no contingui cap pronunciament sobre la prohibició de contractar o la seva durada, la prohibició l'han d'apreciar directament els òrgans de contractació, però l'abast i la durada s'han de determinar mitjançant un procediment instruït de conformitat amb el que disposen els apartats 2 i 3 d'aquest article.

En els supòsits restants que preveu l'article anterior, l'apreciació de la concurrència de la prohibició de contractar requereix la declaració prèvia de la seva existència mitjançant un procediment a aquest efecte.

2. En els casos en què, de conformitat amb l'apartat anterior, sigui necessària una declaració prèvia sobre la concurrència de la prohibició, se n'ha de determinar l'abast i la durada seguint el procediment que s'estableixi en les normes de desplegament d'aquesta Llei, atenent, si s'escau, l'existència de dol o manifesta mala fe en l'empresari i l'entitat del mal causat als interessos públics. La durada de la prohibició no pot passar de cinc anys, amb caràcter general, o de vuit anys en el cas de les prohibicions que tinguin per causa l'existència d'una condemna mitjançant sentència ferma. Tanmateix, les prohibicions de contractar basades en la causa que preveu la lletra d) de l'apartat 2 de l'article anterior subsisteixen, en tot cas, durant un termini de dos anys, comptats des de la seva inscripció en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades, i les imposades per la causa prevista a la lletra e) del mateix apartat no poden passar d'un any de durada.

El procediment de declaració no es pot iniciar si han transcorregut més de tres anys comptats a partir de les dates següents:

a) des de la fermesa de la resolució sancionadora, en el cas de la causa prevista a la lletra c) de l'apartat 1 de l'article anterior;

b) des de la data en què s'hagin facilitat les dades falses o des d'aquella en què s'hauria d'haver comunicat la informació corresponent, en els casos que preveu la lletra e) de l'apartat 1 de l'article anterior;

c) des de la data en què sigui ferma la resolució del contracte, en el cas previst a la lletra a) de l'apartat 2 de l'article anterior;

d) des de la data de formalització del contracte, en el cas previst a la lletra b) de l'apartat 2 de l'article anterior;

e) en els casos que preveu la lletra d) de l'apartat 2 de l'article anterior, des de la data en què s'hagi procedit a l'adjudicació provisional del contracte, si la causa és la retirada indeguda de proposicions o candidatures; o des de la data en què s'hauria d'haver procedit a l'adjudicació definitiva, si la prohibició es basa en l'incompliment del que estableix l'article 135.4.

En el cas de la lletra a) de l'apartat 1 de l'article anterior, el procediment, si és necessari, no es pot iniciar una vegada transcorregut el termini previst per a la prescripció de la pena corresponent, i en el cas de la lletra e) de l'apartat 2, si han transcorregut més de tres mesos des que es va produir l'incompliment.

3. La competència per fixar la durada i l'abast de la prohibició de contractar en el cas de la lletra a) de l'apartat 1 de l'article anterior, així com per declarar la prohibició de contractar en el supòsit que preveu la lletra c) del mateix apartat, correspon al ministre d'Economia i Hisenda, que ha de dictar resolució a proposta de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat. La prohibició declarada així impedeix contractar amb qualsevol òrgan de contractació.

En el supòsit previst a la lletra e) de l'apartat 1 de l'article anterior, la declaració de la prohibició correspon a l'Administració o entitat a la qual s'hagi de comunicar la informació corresponent; en els casos previstos a les lletres a), d) i e) de l'apartat 2, a l'Administració contractant; i en el supòsit de la lletra b) d'aquest mateix apartat, a l'Administració que hagi declarat la prohibició. En aquests casos, la prohibició afecta la contractació amb l'Administració o entitat del sector públic competent per declarar-la, sens perjudici que el ministre d'Economia i Hisenda, prèvia comunicació d'aquelles i amb audiència de l'empresari afectat, considerant el mal causat als interessos públics, pugui estendre'n els efectes a la contractació amb qualsevol òrgan, ens, organisme o entitat del sector públic.

4. L'eficàcia de les prohibicions de contractar a què es refereixen les lletres c) i e) de l'apartat 1 de l'article anterior, així

com la de les establertes al seu apartat 2, està condicionada a la seva inscripció o constància en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades que correspongui. L'eficàcia de la resolució que determini l'abast i la durada de la prohibició de contractar derivada de la causa prevista a la lletra a) de l'apartat 1 de l'article anterior també està condicionada a la seva inscripció.

5. Als efectes de l'aplicació d'aquest article, les autoritats i òrgans competents han de notificar a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat i als òrgans competents de les comunitats autònomes les sancions i resolucions fermes dictades en els procediments esmentats a l'article anterior, així com la comissió dels fets previstos a la lletra e) del seu apartat 1 i a les lletres b), d) i e) del seu apartat 2, a fi que es puguin instruir els expedients que preveu aquest article o adoptar les resolucions que siguin pertinents i, si s'escau, fer-ne la inscripció en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades que sigui procedent. Així mateix, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat pot sol·licitar a aquestes autoritats i òrgans totes les dades i antecedents que siguin necessaris als mateixos efectes.

Subsecció 4a.

Solvència

Article 51. Exigència de solvència

1. Per subscriure contractes amb el sector públic els empresaris han d'acreditar que compleixen les condicions mínimes de solvència econòmica i financera i professional o tècnica que determini l'òrgan de contractació. Aquest requisit es pot substituir pel de la classificació quan aquesta sigui exigible d'acord amb el que disposa aquesta Llei.

2. Els requisits mínims de solvència que ha de complir l'empresari i la documentació requerida per acreditar-los s'han d'indicar a l'anunci de licitació, s'han d'especificar en el plec del contracte, i han d'estar vinculats al seu objecte i ser proporcionals a aquest.

Article 52. Integració de la solvència amb mitjans externs

Per acreditar la solvència necessària per subscriure un contracte determinat, l'empresari es pot basar en la solvència i mitjans d'altres entitats, independentment de la naturalesa jurídica dels vincles que tinguin amb elles, sempre que demostrin que, per a l'execució del contracte, disposa efectivament d'aquests mitjans.

Article 53. Concreció de les condicions de solvència

1. En els contractes de serveis i d'obres, així com en els contractes de subministrament que incloguin serveis o treballs de col·locació i instal·lació, es pot exigir a les persones jurídiques que especifiquin, a l'oferta o a la sol·licitud de participació, els noms i la qualificació professional del personal responsable d'executar la prestació.

2. Els òrgans de contractació poden exigir als candidats o licitadors, i ho han de fer constar en els plecs, que a més d'acreditar la seva solvència o, si s'escau, classificació, es comprometen a dedicar o adscriure a l'execució del contracte els mitjans personals o materials suficients per a això. Aquests compromisos s'han d'integrar en el contracte, i els plecs o el document contractual els poden atribuir el caràcter d'obligacions essencials als efectes del que preveu l'article 206, g), o establir penalitats, d'acord amb el que assenyala l'article 196.1, per al cas que l'adjudicatari els incompleixi.

Subsecció 5a.

Classificació de les empreses

Article 54. Exigència de classificació

1. Per contractar amb les administracions públiques l'execució de contractes d'obres d'un import igual o superior a 350.000 euros, o de contractes de serveis per un pressupost igual o superior a 120.000 euros, és requisit indispensable que l'empresari estigui degudament classificat. Tanmateix, no cal la classificació per subscriure contractes de serveis compresos a les categories 6, 8, 21, 26 i 27 de l'annex II.

En cas que una part de la prestació objecte del contracte l'hagin de dur a terme empreses especialitzades que tinguin una determinada habilitació o autorització professional, la classificació en el grup corresponent a aquesta especialització, en cas que s'exigeixi, es pot suplir pel compromís de l'empresari de subcontractar l'execució d'aquesta porció amb altres empresaris que disposin de l'habilitació i, si s'escau, classificació necessàries, sempre que l'import de la part que ha de ser executada per aquests no excedeixi el 50 per cent del preu del contracte.

2. La classificació també és exigible al cessionari d'un contracte en cas que hagi estat requerida al cedent.

3. Per reial decret es pot exceptuar de la necessitat de classificació per a determinats tipus de contractes d'obres i de serveis en què aquest requisit sigui exigible o acordar-ne l'exigència per a tipus de contractes d'obres i serveis en els quals no ho sigui, tenint en compte les circumstàncies especials de cadascun.

4. Quan no hagi concorregut cap empresa classificada en un procediment d'adjudicació d'un contracte per al qual es requereixi classificació, l'òrgan de contractació pot excloure la necessitat de complir aquest requisit en el següent procediment que es convoqui per adjudicar el mateix contracte, i ha de precisar en el plec de clàusules i a l'anunci, si s'escau, els mitjans d'acreditació de la solvència que hagin de ser utilitzats d'entre els especificats als articles 64, 65 i 67.

5. Les entitats del sector públic que no tinguin el caràcter d'Administració pública poden exigir una determinada classificació als licitadors per definir les condicions de solvència requerides per subscriure el contracte corresponent.

Article 55. Exempció de l'exigència de classificació

1. No és exigible la classificació als empresaris no espanyols d'estats membres de la Unió Europea, tant si concorren al contracte de manera aïllada com si ho fan integrats en una unió, sens perjudici de l'obligació d'acreditar la seva solvència.

2. Excepcionalment, quan sigui convenient per als interessos públics, el Consell de Ministres pot autoritzar la contracta-

ció de l'Administració General de l'Estat i els ens, organismes i entitats que en depenen amb persones que no estiguin classificades, amb l'informe previ de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat. En l'àmbit de les comunitats autònomes, l'autorització l'atorguen els òrgans que aquestes designin com a competents.

Article 56. Criteris aplicables i condicions per a la classificació

1. La classificació de les empreses s'ha de fer en funció de la seva solvència, valorada de conformitat amb el que estableixen els articles 64, 65 i 67, i ha de determinar els contractes a l'adjudicació dels quals poden concórrer o optar per raó del seu objecte i de la seva quantia. A aquests efectes, els contractes es deixen en grups generals i subgrups, per la seva naturalesa peculiar, i dins d'aquests per categories, en funció de la seva quantia.

L'expressió de la quantia s'ha de fer per referència al valor íntegre del contracte, quan tingui una durada igual o inferior a un any, i per referència al valor mitjà anual d'aquest, quan es tracti de contractes d'una durada superior.

2. Per procedir a la classificació és necessari que l'empresari acrediti la seva personalitat i capacitat d'obrar, així com que està legalment habilitat per realitzar l'activitat corresponent, per disposar de les corresponents autoritzacions o habilitacions empresarials o professionals i ha de reunir els requisits de col·lecció o inscripció o altres de semblants que puguin ser necessaris, i que no està incurs en prohibicions de contractar.

3. En el supòsit de persones jurídiques que pertanyin a un grup de societats, i als efectes de la valoració de la seva solvència econòmica, financera, tècnica o professional, es poden tenir en compte les societats pertanyents al grup, sempre que la persona jurídica en qüestió acrediti que, durant el termini a què es refereix l'article 59.2, tindrà efectivament a la seva disposició els mitjans de les dites societats necessaris per a l'execució dels contractes.

4. S'ha de denegar la classificació de les empreses de les quals, en vista de les persones que les regeixen o d'altres circumstàncies, es pugui presumir que són continuació o que deriven, per transformació, fusió o successió, d'altres afectades per una prohibició de contractar.

5. Als efectes de valorar i apreciar la concurrència del requisit de classificació, respecte dels empresaris que concorrin agrupats en el cas de l'article 48, s'han d'atendre, en la forma que es determini per reglament, les característiques acumulades de cadascun d'ells, expressades en les seves classificacions respectives. En tot cas, per procedir a l'acumulació és necessari que totes les empreses hagin obtingut prèviament la classificació com a empresa d'obres o de serveis, en relació amb el contracte al qual optin, sens perjudici del que s'estableix per als empresaris no espanyols d'estats membres de la Unió Europea a l'apartat 4 de l'article 48.

Article 57. Competència per a la classificació

1. Els acords relatius a la classificació de les empreses els adopten, amb eficàcia general davant de tots els òrgans de contractació, les comissions classificadores de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat. Aquests acords poden ser objecte de recurs d'alçada davant el ministre d'Economia i Hisenda.

2. Els òrgans competents de les comunitats autònomes poden adoptar decisions sobre classificació de les empreses que únicament són eficaces a l'efecte de contractar amb la comunitat autònoma que els hagi adoptat, amb les entitats locals incloses en el seu àmbit territorial, i amb els ens, organismes i entitats del sector públic dependents de l'una i de les altres. En l'adopció d'aquests acords s'han de respectar, en tot cas, les regles i els criteris que estableixen aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament.

Article 58. Inscripció registral de la classificació

Els acords relatius a la classificació de les empreses s'han

d'inscriure d'ofici en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades que correspongui en funció de l'òrgan que els hagi adoptat.

Article 59. Termini de vigència i revisió de les classificacions

1. La classificació de les empreses té una vigència indefinida mentre l'empresari mantingui les condicions i circumstàncies en què es va basar la seva concessió.

2. No obstant això, i sens perjudici del que assenyalen l'apartat 3 d'aquest article i l'article següent, per conservar la classificació s'ha de justificar anualment el manteniment de la solvència econòmica i financera i, cada tres anys, el de la solvència tècnica i professional, i a aquest efecte l'empresari ha d'aportar la corresponent documentació actualitzada en els termes que s'estableixin per reglament.

3. La classificació és revisable a petició dels interessats o d'ofici per l'Administració quan variïn les circumstàncies preses en consideració per concedir-la.

4. En tot cas, l'empresari està obligat a posar en coneixement de l'òrgan competent en matèria de classificació qualsevol variació en les circumstàncies que hagin estat tingudes en compte per concedir-la que pugui donar lloc a una revisió. L'omissió d'aquesta comunicació fa incórrer l'empresari en la prohibició de contractar que preveu la lletra e) de l'apartat 1 de l'article 49.

Article 60. Comprovació dels elements de la classificació

Els òrgans competents en matèria de classificació poden sol·licitar en qualsevol moment a les empreses classificades o pendents de classificació els documents que estimin necessaris per comprovar les declaracions i fets que hagin manifestat en els expedients que tramitin, així com demanar informe a qualsevol òrgan de les administracions públiques sobre aquests punts.

Secció 2a.

Acreditació de l'aptitud per contractar

Subsecció 1a.

Capacitat d'obrar

Article 61. Acreditació de la capacitat d'obrar

1. La capacitat d'obrar dels empresaris que siguin persones jurídiques s'acredita mitjançant l'escriptura o document de constitució, els estatuts o l'acte fundacional, en què constin les normes per les quals es regula la seva activitat, degudament inscrits, si s'escau, en el registre públic que correspongui, segons el tipus de persona jurídica de què es tracti.

2. La capacitat d'obrar dels empresaris no espanyols que són nacionals d'estats membres de la Unió Europea s'acredita per la seva inscripció en el registre procedent d'acord amb la legislació de l'Estat on estan establerts, o mitjançant la presentació d'una declaració jurada o un certificat, en els termes que s'estableixin per reglament, d'acord amb les disposicions comunitàries aplicables.

3. Els altres empresaris estrangers han d'acreditar la seva capacitat d'obrar amb un informe de la missió diplomàtica permanent d'Espanya a l'Estat corresponent o de l'oficina consular en l'àmbit territorial del qual radiqui el domicili de l'empresa.

Subsecció 2a.

Prohibicions de contractar

Article 62. Prova de la no-concurrència d'una prohibició de contractar

1. La prova, per part dels empresaris, que no estan incursos en prohibicions per contractar es pot realitzar mitjançant testimoni judicial o certificació administrativa, segons els casos, i quan aquest document no pugui ser expedit per l'autoritat competent, pot ser substituït per una declaració responsable atorgada davant una autoritat administrativa, notari públic o organisme professional qualificat.

2. Quan es tracti d'empreses d'estats membres de la Unió Europea i aquesta possibilitat estigui prevista a la legislació de

l'Estat respectiu, també es pot substituir per una declaració responsable, atorgada davant una autoritat judicial.

Subsecció 3a.

Solvència

Article 63. Mitjans d'acreditar la solvència

1. La solvència econòmica i financera i tècnica o professional s'acredita mitjançant l'aportació dels documents que determini l'òrgan de contractació d'entre els que estableixen els articles 64 a 68.

2. La classificació de l'empresari acredita la seva solvència per a la realització de contractes del mateix tipus que aquells per als quals s'hagi obtingut i per a la formalització dels quals no s'exigeixi tenir-la.

3. Els ens, organismes i entitats del sector públic que no tinguin la condició d'administracions públiques poden admetre altres mitjans de prova de la solvència diferents dels que preveuen els articles 64 a 68 per als contractes que no estiguin subjectes a regulació harmonitzada.

Article 64. Solvència econòmica i financera

1. La solvència econòmica i financera de l'empresari es pot acreditar per un o diversos dels mitjans següents:

a) Declaracions apropiades d'entitats financeres o, si s'escau, justificant de l'existència d'una assegurança d'indemnització per riscos professionals.

b) Els comptes anuals presentats en el Registre Mercantil o en el registre oficial que correspongui. Els empresaris no obligats a presentar els comptes en registres oficials poden aportar, com a mitjà alternatiu d'acreditació, els llibres de comptabilitat degudament legalitzats.

c) Declaració sobre el volum global de negocis i, si s'escau, sobre el volum de negocis en l'àmbit d'activitats corresponent a l'objecte del contracte, referit com a màxim als tres últims exercicis disponibles en funció de la data de creació o

d'inici de les activitats de l'empresari, en la mesura que es disposi de les referències d'aquest volum de negocis.

2. Si, per una raó justificada, l'empresari no està en condicions de presentar les referències sol·licitades, se'l pot autoritzar a acreditar la solvència econòmica i financera per mitjà de qualsevol altre document que l'òrgan de contractació consideri apropiat.

Article 65. Solvència tècnica en els contractes d'obres

En els contractes d'obres, la solvència tècnica de l'empresari es pot acreditar per un o diversos dels mitjans següents:

a) Relació de les obres executades en el curs dels cinc últims anys, avalada per certificats de bona execució per a les obres més importants; aquests certificats han d'indicar l'import, les dates i el lloc d'execució de les obres i s'ha de precisar si es van realitzar segons les regles per les quals es regeix la professió i es van portar normalment a bon terme; si s'escau, els certificats han de ser comunicats directament a l'òrgan de contractació per l'autoritat competent.

b) Declaració que indiqui els tècnics o les unitats tècniques, integrades o no en l'empresa, de què disposi per a l'execució de les obres, especialment els responsables del control de qualitat, acompanyada dels documents acreditatius corresponents.

c) Títols acadèmics i professionals de l'empresari i dels directius de l'empresa i, en particular, del responsable o responsables de les obres.

d) En els casos adequats, indicació de les mesures de gestió mediambiental que l'empresari pot aplicar en executar el contracte.

e) Declaració sobre la plantilla mitjana anual de l'empresa i la importància del seu personal directiu durant els tres últims anys, acompanyada de la documentació justificativa corresponent.

f) Declaració que indiqui la maquinària, material i equip tècnic del qual es disposarà per a l'execució de les obres, a la qual s'ha d'adjuntar la documentació acreditativa pertinent.

Article 66. Solvència tècnica en els contractes de subministrament

1. En els contractes de subministrament, la solvència tècnica dels empresaris s'acredita per un o diversos dels següents mitjans:

a) Relació dels principals subministraments efectuats durant els tres últims anys, indicant-ne l'import, dates i destinatari públic o privat. Els subministraments efectuats s'acrediten mitjançant certificats expedits o visats per l'òrgan competent, quan el destinatari és una entitat del sector públic o quan el destinatari és un comprador privat, mitjançant un certificat expedit per aquest o, a falta d'aquest certificat, mitjançant una declaració de l'empresari.

b) Indicació del personal tècnic o unitats tècniques, integrades o no en l'empresa, dels quals es disposi per executar el contracte, especialment els encarregats del control de qualitat.

c) Descripció de les instal·lacions tècniques, de les mesures utilitzades per garantir la qualitat i dels mitjans d'estudi i recerca de l'empresa.

d) Control efectuat per l'entitat del sector públic contractant o, en nom seu, per un organisme oficial competent de l'Estat en el qual està establert l'empresari, sempre que hi hagi acord de l'esmentat organisme, quan els productes que s'han de subministrar siguin complexos o quan, excepcionalment, hagin de respondre a un fi particular. Aquest control ha de versar sobre la capacitat de producció de l'empresari i, si és necessari, sobre els mitjans d'estudi i recerca de què disposa, així com sobre les mesures utilitzades per controlar la qualitat.

e) Mostres, descripcions i fotografies dels productes que s'han de subministrar, l'autenticitat de les quals es pugui certificar a petició de l'entitat del sector públic contractant.

f) Certificats expedits pels instituts o serveis oficials encarregats del control de qualitat, de competència reconeguda, que acreditin la conformitat de productes perfectament detallada mitjançant referències a determinades especificacions o normes.

2. En els contractes de subministrament que requereixin

obres de col·locació o instal·lació, la prestació de serveis o l'execució d'obres, la capacitat dels operadors econòmics per prestar els serveis o executar la instal·lació o les obres es pot avaluar tenint en compte especialment els seus coneixements tècnics, eficàcia, experiència i fiabilitat.

Article 67. Solvència tècnica o professional en els contractes de serveis

En els contractes de serveis, la solvència tècnica o professional dels empresaris s'ha d'apreciar tenint en compte els seus coneixements tècnics, eficàcia, experiència i fiabilitat, cosa que es pot acreditar, segons l'objecte del contracte, per un o diversos dels mitjans següents:

a) Una relació dels principals serveis o treballs realitzats en els últims tres anys que inclogui import, dates i destinatari, públic o privat. Els serveis o treballs efectuats s'acrediten mitjançant certificats expedits o visats per l'òrgan competent, quan el destinatari és una entitat del sector públic o, quan el destinatari és un subjecte privat, mitjançant un certificat expedit per aquest o, a falta d'aquest certificat, mitjançant una declaració de l'empresari; si s'escau, aquests certificats han de ser comunicats directament a l'òrgan de contractació per l'autoritat competent.

b) Indicació del personal tècnic o de les unitats tècniques, integrades o no en l'empresa, participants en el contracte, especialment els encarregats del control de qualitat.

c) Descripció de les instal·lacions tècniques, de les mesures utilitzades per l'empresari per garantir la qualitat i dels mitjans d'estudi i recerca de l'empresa.

d) Quan es tracti de serveis o treballs complexos o quan, excepcionalment, hagin de respondre a un fi especial, un control efectuat per l'òrgan de contractació o, en nom d'aquest, per un organisme oficial o homologat competent de l'Estat en què estigui establert l'empresari, sempre que hi hagi acord de l'esmentat organisme. El control ha de versar sobre la capacitat tècnica de l'empresari i, si és necessari, sobre els mitjans d'es-

tudi i de recerca de què disposi i sobre les mesures de control de la qualitat.

e) Les titulacions acadèmiques i professionals de l'empresari i del personal directiu de l'empresa i, en particular, del personal responsable de l'execució del contracte.

f) En els casos adequats, indicació de les mesures de gestió mediambiental que l'empresari pot aplicar en executar el contracte.

g) Declaració sobre la plantilla mitjana anual de l'empresa i la importància del seu personal directiu durant els tres últims anys, acompanyada de la documentació justificativa corresponent.

h) Declaració que indiqui la maquinària, material i equip tècnic de què es disposarà per a l'execució dels treballs o pres-tacions, a la qual s'ha d'adjuntar la documentació acreditativa pertinent.

i) Indicació de la part del contracte que l'empresari té eventualment el propòsit de subcontractar.

Article 68. Solvència tècnica o professional en la resta de contractes

L'acreditació de la solvència professional o tècnica en contractes diferents dels d'obres, serveis o subministrament es pot acreditar pels documents i mitjans que s'indiquen a l'article anterior.

Article 69. Acreditació del compliment de les normes de garantia de la qualitat

1. En els contractes subjectes a una regulació harmonitzada, quan els òrgans de contractació exigeixin la presentació de certificats expedits per organismes independents que acreditin que l'empresari compleix determinades normes de garantia de la qualitat, han de fer referència als sistemes d'assegurament de la qualitat basats en la sèrie de normes europees en la matèria, certificats per organismes conformes a les normes europees relatives a la certificació.

2. Els òrgans de contractació han de reconèixer els certificats equivalents expedits per organismes establerts en qualsevol

Estat membre de la Unió Europea, i també acceptar altres proves de mesures equivalents de garantia de la qualitat que presentin els empresaris.

Article 70. Acreditació del compliment de les normes de gestió mediambiental

1. En els contractes subjectes a una regulació harmonitzada, els òrgans de contractació poden exigir la presentació de certificats expedits per organismes independents que acreditin que l'empresari compleix determinades normes de gestió mediambiental, remetent-se al sistema comunitari de gestió i auditoria mediambientals (EMAS) o a les normes de gestió mediambiental basades en les normes europees o internacionals en la matèria i certificades per organismes conformes a la legislació comunitària o a les normes europees o internacionals relatives a la certificació.

2. Els òrgans de contractació han de reconèixer els certificats equivalents expedits per organismes establerts en qualsevol Estat membre de la Unió Europea i també acceptar altres proves de mesures equivalents de gestió mediambiental que presentin els empresaris.

Article 71. Documentació i informació complementària

L'òrgan de contractació o el seu òrgan auxiliar poden demanar a l'empresari aclariments sobre els certificats i documents presentats en aplicació dels articles anteriors o requerir-li que en presenti altres de complementaris.

Subsecció 4a.

Prova de la classificació i de l'aptitud per contractar a través de registres o llistes oficials de contractistes

Article 72. Certificacions de registres oficials de licitadors i empreses classificades

1. La inscripció en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat acredita davant de tots els òrgans

de contractació del sector públic, segons el que hi estigui reflectit i llevat que hi hagi una prova en contra, les condicions d'aptitud de l'empresari quant a la seva personalitat i capacitat d'obrar, representació, habilitació professional o empresarial, solvència econòmica i financera i classificació, així com la concurrència o no-concurrència de les prohibicions de contractar que hi hagin de constar.

La inscripció en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades d'una comunitat autònoma acredita les mateixes circumstàncies als efectes de la contractació amb aquesta comunitat, amb les entitats locals incloses en el seu àmbit territorial i amb la resta d'ens, organismes o entitats del sector públic dependents de l'una i de les altres.

2. La prova del contingut dels registres oficials de licitadors i empreses classificades s'efectua mitjançant certificació de l'òrgan encarregat d'aquest, que es pot expedir per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics.

Article 73. Certificats comunitaris de classificació

1. Els certificats de classificació o documents similars que acreditin la inscripció en llistes oficials d'empresaris autoritzats per contractar establertes pels estats membres de la Unió Europea estableixen una presumpció d'aptitud dels empresaris inclosos a les llistes davant els diferents òrgans de contractació en relació amb la no-concurrència de les prohibicions de contractar a què es refereixen les lletres a) a c) i e) de l'apartat 1 de l'article 49 i la possessió de les condicions de capacitat d'obrar i habilitació professional exigides per l'article 43 i les de solvència a què es refereixen les lletres b) i c) de l'article 64, les lletres a), b), e) g) i h) de l'article 65, l'article 66, i les lletres a) i c) a i) de l'article 67. Produeixen el mateix valor presumptiu les certificacions emeses per organismes que responguin a les normes europees de certificació expedides de conformitat amb la legislació de l'Estat membre en què estigui establert l'empresari.

2. Els documents a què es refereix l'apartat anterior han d'indicar les referències que hagin permès la inscripció de

l'empresari en la llista o l'expedició de la certificació, així com la classificació obtinguda. Aquestes mencions també s'han d'incloure en els certificats que expedeixin els registres oficials de licitadors i empreses classificades als efectes de la contractació en l'àmbit de la Unió Europea.

Títol III

Objecte, preu i quantia del contracte

Capítol I

Normes generals

Article 74. Objecte del contracte

1. L'objecte dels contractes del sector públic ha de ser determinat.

2. No es pot fraccionar un contracte amb la finalitat de disminuir-ne la quantia i eludir així els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació que corresponguin.

3. Quan l'objecte del contracte admeti fraccionament i es justifiqui degudament en l'expedient, es pot preveure la realització independent de cadascuna de les parts mitjançant la divisió en lots, sempre que aquests siguin susceptibles d'utilització o aprofitament separat i constitueixin una unitat funcional, o ho exigeixi la naturalesa de l'objecte.

També es poden contractar de manera separada prestacions diferenciades dirigides a integrar-se en una obra, tal com aquesta es defineix a l'article 6, quan aquestes prestacions gaudeixin d'una substantivitat pròpia que permeti una execució separada, perquè les han de dur a terme empreses que disposin d'una determinada habilitació.

En els casos previstos en els paràgrafs anteriors, les normes procedimentals i de publicitat que s'han d'aplicar en l'adjudicació de cada lot o prestació diferenciada s'han de determinar en funció del valor acumulat del conjunt, llevat del que disposen els articles 14.2, 15.2 i 16.2.

Article 75. Preu

1. En els contractes del sector públic, la retribució del contractista consisteix en un preu cert que s'ha d'expressar en euros, sens perjudici que se'n pugui fer el pagament mitjançant el lliurament d'altres contraprestacions en els casos en què aquesta o altres lleis ho prevegin. Els òrgans de contractació han de tenir cura que el preu sigui adequat per al compliment efectiu del contracte mitjançant l'estimació correcta del seu import, atenent el preu general de mercat, en el moment de fixar el pressupost de licitació, i l'aplicació, si s'escau, de les normes sobre ofertes amb valors anormals o desproporcionats.

2. El preu del contracte es pot formular tant en termes de preus unitaris referits als diferents components de la prestació o a les unitats d'aquesta que es lliurin o s'executin, com en termes de preus aplicables a tant alçat a la totalitat o a una part de les prestacions del contracte. En tot cas s'ha d'indicar, com a partida independent, l'import de l'impost sobre el valor afegit que ha de suportar l'Administració.

3. Els preus fixats en el contracte poden ser revisats o actualitzats, en els termes que preveu el capítol II d'aquest títol, si es tracta de contractes de les administracions públiques, o en la forma pactada en el contracte, en un altre cas, quan hagin de ser ajustats, a l'alça o a la baixa, per tenir en compte les variacions econòmiques que s'esdevinguin durant l'execució del contracte.

4. Els contractes, quan la seva naturalesa i objecte ho permetin, poden incloure clàusules de variació de preus en funció del compliment de determinats objectius de terminis o de rendiment, així com penalitzacions per incompliment de clàusules contractuals, i han de determinar amb precisió els supòsits en què es produiran aquestes variacions i les regles per determinar-les.

5. Excepcionalment es poden subscriure contractes amb preus provisionals quan, després de tramitar un procediment negociat o un diàleg competitiu, es posi de manifest que l'execució del contracte ha de començar abans que sigui possible determinar-ne el preu per la complexitat de les prestacions o la necessitat d'utilitzar una tècnica nova, o que no hi ha informació sobre els

costos de prestacions anàlogues i sobre els elements tècnics o comptables que permetin negociar amb precisió un preu cert.

En els contractes subscrits amb preus provisionals el preu es determina, dins els límits fixats per al preu màxim, en funció dels costos en què realment incorri el contractista i del benefici que s'hagi acordat, per a la qual cosa, en tot cas, s'han de detallar en el contracte els punts següents:

a) El procediment per determinar el preu definitiu, amb referència als costos efectius i a la fórmula de càlcul del benefici.

b) Les regles comptables que l'adjudicatari ha d'aplicar per determinar el cost de les prestacions.

c) Els controls documentals i sobre el procés de producció que l'adjudicador pot efectuar sobre els elements tècnics i comptables del cost de producció.

6. En els contractes es pot preveure que la totalitat o una part del preu sigui satisfet en una moneda diferent de l'euro. En aquest cas s'ha d'expressar en la divisa corresponent l'import que s'ha de satisfer en aquesta moneda i s'hi ha d'incloure una estimació en euros de l'import total del contracte.

7. Es prohibeix el pagament ajornat del preu en els contractes de les administracions públiques, excepte en els supòsits en què el sistema de pagament s'estableixi mitjançant la modalitat d'arrendament financer o d'arrendament amb opció de compra, així com en els casos en què aquesta llei o una altra ho autoritzin expressament.

Article 76. Càlcul del valor estimat dels contractes

1. A tots els efectes que preveu aquesta Llei, el valor estimat dels contractes el determina l'import total, sense incloure-hi l'impost sobre el valor afegit, pagador segons les estimacions de l'òrgan de contractació. En el càlcul de l'import total estimat s'hi ha de tenir en compte qualsevol forma d'opció eventual i les eventuais pròrrogues del contracte.

Quan s'hagi previst abonar primes o efectuar pagaments als candidats o licitadors, se n'ha de tenir en compte la quantia en el càlcul del valor estimat del contracte.

2. L'estimació s'ha de fer tenint en compte els preus habituals en el mercat i s'ha de referir al moment de l'enviament de l'anunci de licitació o, en cas que no es requereixi un anunci d'aquest tipus, al moment en què l'òrgan de contractació iniciï el procediment d'adjudicació del contracte.

3. En els contractes d'obres i de concessió d'obra pública, el càlcul del valor estimat ha de tenir en compte l'import d'aquestes, així com el valor total estimat dels subministraments necessaris per a la seva execució que l'òrgan de contractació hagi posat a disposició del contractista.

4. En els contractes de subministrament que tinguin per objecte l'arrendament financer, l'arrendament o la venda a terminis de productes, el valor que s'ha de prendre com a base per calcular el valor estimat del contracte és el següent:

a) En el cas de contractes de durada determinada, quan la durada sigui igual o inferior a dotze mesos, el valor total estimat per a la durada del contracte; quan la durada sigui superior a dotze mesos, el valor total, inclòs l'import estimat del valor residual.

b) En el cas de contractes la durada dels quals no es fixi per referència a un període de temps determinat, el valor mensual multiplicat per 48.

5. En els contractes de subministrament o de serveis que tinguin un caràcter de periodicitat, o de contractes que s'hagin de renovar en un període de temps determinat, s'ha de prendre com a base per calcular el valor estimat del contracte alguna de les quantitats següents:

a) El valor real total dels contractes successius similars adjudicats durant l'exercici precedent o durant els dotze mesos previs, ajustat, quan sigui possible, en funció dels canvis de quantitat o valor previstos per als dotze mesos posteriors al contracte inicial.

b) El valor estimat total dels contractes successius adjudicats durant els dotze mesos següents al primer lliurament o en el transcurs de l'exercici, si aquest és superior a dotze mesos.

L'elecció del mètode per calcular el valor estimat no es pot efectuar amb la intenció de sostreure el contracte a l'aplicació de les normes d'adjudicació que corresponguin.

6. En els contractes de serveis, a l'efecte de calcular-ne l'import estimat, s'han de prendre com a base, si s'escau, les quantitats següents:

a) En els serveis d'assegurances, la prima pagadora i altres formes de remuneració.

b) En serveis bancaris i altres serveis financers, els honoraris, les comissions, els interessos i altres formes de remuneració.

c) En els contractes relatius a un projecte, els honoraris, les comissions pagadores i altres formes de remuneració, així com les primes o contraprestacions que, si s'escau, es fixin per als participants en el concurs.

d) En els contractes de serveis en què no s'especifiqui un preu total, si tenen una durada determinada igual o inferior a quaranta-vuit mesos, el valor total estimat corresponent a tota la durada. Si la durada és superior a quaranta-vuit mesos o no està fixada per referència a un període de temps determinat, el valor mensual multiplicat per 48.

7. Quan la realització d'una obra, la contractació d'uns serveis o l'obtenció d'uns subministraments homogenis pugui donar lloc a l'adjudicació simultània de contractes per lots separats, s'ha de tenir en compte el valor global estimat de la totalitat dels lots.

8. Per als acords marc i per als sistemes dinàmics d'adquisició s'ha de tenir en compte el valor màxim estimat, exclòs l'impost sobre el valor afegit, del conjunt de contractes previstos durant la durada total de l'acord marc o del sistema dinàmic d'adquisició.

Capítol II

Revisió de preus en els contractes de les administracions públiques

Article 77. Procedència i límits

1. La revisió de preus en els contractes de les administracions públiques ha de tenir lloc, en els termes que estableix

aquest capítol i llevat que la improcedència de la revisió s'hagi previst expressament en els plecs o pactat en el contracte, quan aquest s'hagi executat, almenys, en el 20 per cent del seu import i hagi transcorregut un any des de l'adjudicació. En conseqüència, el primer 20 per cent executat i el primer any d'execució queden exclosos de la revisió.

Tanmateix, en els contractes de gestió de serveis públics, la revisió de preus pot tenir lloc una vegada transcorregut el primer any d'execució del contracte, sense que sigui necessari que s'hagi executat el 20 per cent de la prestació.

2. La revisió de preus no té lloc en els contractes el pagament dels quals es concerta mitjançant el sistema d'arrendament financer o d'arrendament amb opció a compra, ni en els contractes menors. En la resta de contractes, l'òrgan de contractació, en resolució motivada, pot excloure la procedència de la revisió de preus.

3. El plec de clàusules administratives particulars o el contracte han de detallar, si s'escau, la fórmula o sistema de revisió aplicable.

Article 78. Sistema de revisió de preus

1. Quan sigui procedent, la revisió de preus s'ha de fer mitjançant l'aplicació d'índexs oficials o de la fórmula aprovada pel Consell de Ministres, amb l'informe previ de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, per a cada tipus de contractes.

2. L'òrgan de contractació ha de determinar el que s'ha d'aplicar, atenent la naturalesa de cada contracte i l'estructura dels costos de les seves prestacions. Les fórmules aprovades pel Consell de Ministres han d'excloure la possibilitat d'utilitzar altres índexs; si, a causa de la configuració del contracte, pot ser aplicable més d'una fórmula, l'òrgan de contractació ha de determinar la que sigui més adequada, d'acord amb els criteris indicats.

3. Si l'índex de referència que s'adopti és l'índex de preus al consum elaborat per l'Institut Nacional d'Estadística o qual-

sevol dels índexs dels grups, subgrups, classes o subclasses que s'hi integren, la revisió no pot superar el 85 per cent de variació experimentada per l'índex adoptat.

Article 79. Fórmules

1. Les fórmules que s'estableixin han de reflectir la ponderació en el preu del contracte dels materials bàsics i de l'energia incorporats al procés de generació de les prestacions objecte del contracte. No s'hi han d'incloure el cost de la mà d'obra, els costos financers, les despeses generals o d'estructura i el benefici industrial.

2. Quan per circumstàncies excepcionals l'evolució dels costos de mà d'obra o financers esdevinguda en un període experimenti desviacions a l'alça que es puguin considerar impredecibles en el moment d'adjudicar el contracte, el Consell de Ministres o l'òrgan competent de les comunitats autònomes poden autoritzar, amb caràcter transitori, la introducció de factors correctors d'aquesta desviació per tal que siguin considerats en la revisió del preu, sense que, en cap cas, puguin superar el 80 per cent de la desviació efectivament produïda.

Es considera que concorren les circumstàncies a què es refereix el paràgraf anterior quan l'evolució del deflactor del producte interior brut oficialment determinat per l'Institut Nacional d'Estadística superi de 5 punts percentuals les previsions macroeconòmiques oficials efectives en el moment de l'adjudicació, o el tipus d'interès de les lletres del Tresor superi de 5 punts percentuals l'últim disponible en el moment de l'adjudicació del contracte. Els plecs de clàusules administratives particulars poden incloure les referències a les previsions macroeconòmiques i tipus d'interès existents en el moment de la licitació.

3. Llevat del que preveu l'apartat anterior, l'índex o fórmula de revisió aplicable al contracte ha de ser invariable durant la vigència d'aquest i ha de determinar la revisió de preus en cada data respecte a la data d'adjudicació del contracte, sempre que l'adjudicació es produeixi en el termini de tres mesos des de la finalització del termini de presentació d'ofertes, o respecte a la

data en què acabi l'esmentat termini de tres mesos si l'adjudicació es produeix posteriorment.

4. La Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics aprova els índexs mensuals de preus dels materials bàsics i de l'energia, a proposta del Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat, que s'han de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Els índexs han de reflectir, a l'alça o a la baixa, les variacions reals dels preus de l'energia i materials bàsics observades en el mercat i poden ser únics per a tot el territori nacional o particularitzar-se per zones geogràfiques.

5. S'ha d'establir per reglament la relació de materials bàsics que s'han d'incloure en les fórmules de revisió de preus. Aquesta relació es pot ampliar per ordre del ministre d'Economia i Hisenda, dictada amb l'informe previ de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, quan ho exigeixi l'evolució dels processos productius o l'aparició de nous materials amb participació rellevant en el cost de determinats contractes.

Els indicadors o regles de determinació de cadascun dels índexs que intervenen en les fórmules de revisió de preus són establerts per ordre del ministre d'Economia i Hisenda, a proposta del Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat.

Article 80. Coeficient de revisió

El resultat d'aplicar les ponderacions que preveu l'apartat 1 de l'article anterior als índexs de preus definits al seu apartat 4 proporciona en cada data, respecte a la data i períodes determinats a l'apartat 3 del dit article, un coeficient que s'ha d'aplicar als imports líquids de les prestacions realitzades que tinguin dret a revisió a l'efecte de calcular el preu que correspongui satisfer.

Article 81. Revisió en casos de demora en l'execució

Quan la clàusula de revisió s'apliqui sobre períodes de temps en què el contractista hagi incorregut en mora i sens perjudici

de les penalitats que siguin procedents, els índexs de preus que s'han de tenir en compte són els que haurien correspost a les dates establertes en el contracte per a la realització de la prestació dins el termini escaient, llevat que els corresponents al període real d'execució produeixin un coeficient inferior, cas en què s'han d'aplicar aquests últims.

Article 82. Pagament de l'import de la revisió

L'import de les revisions que siguin procedents s'ha de fer efectiu, d'ofici, mitjançant l'abonament o descompte corresponent en les certificacions o pagaments parcials o, excepcionalment, quan no s'hagin pogut incloure en les certificacions o pagaments parcials, en la liquidació del contracte.

Títol IV

Garanties exigibles en la contractació del sector públic

Capítol I

Garanties que s'han de prestar en els contractes subscrits amb les administracions públiques

---

Secció 1a.

Garantia definitiva

Article 83. Exigència de garantia

1. Els que resultin adjudicatari provisionals dels contractes que subscriuguin les administracions públiques han de constituir a disposició de l'òrgan de contractació una garantia d'un 5 per cent de l'import d'adjudicació, exclòs l'impost sobre el valor afegit. En el cas dels contractes amb preus provisionals a què es refereix l'article 75.5, el percentatge es calcula amb referència al preu màxim fixat.

No obstant això, ateses les circumstàncies del contracte, l'òrgan de contractació pot eximir l'adjudicatari de l'obligació de

constituir garantia, cosa que ha de justificar adequadament en els plecs, especialment en el cas de subministraments de béns consumibles el lliurament i la recepció dels quals s'hagi de fer abans del pagament del preu. Aquesta exempció no és possible en el cas de contractes d'obres i de concessió d'obres públiques.

2. En casos especials, l'òrgan de contractació pot establir en el plec de clàusules que, a més de la garantia a què es refereix l'apartat anterior, se'n presti una de complementària de fins a un 5 per cent de l'import d'adjudicació del contracte, de manera que la garantia total pot arribar a un 10 per cent del preu del contracte.

3. Quan la quantia del contracte es determini en funció de preus unitaris, l'import de la garantia a constituir s'ha de fixar atenent el pressupost base de licitació.

Article 84. Garanties admeses

1. Les garanties exigides en els contractes subscrits amb les administracions públiques es poden prestar en alguna de les formes següents:

a) En efectiu o en valors de deute públic, amb subjecció, en cada cas, a les condicions establertes a les normes de desplegament d'aquesta Llei. L'efectiu i els certificats d'immobilització dels valors anotats s'han de dipositar a la Caixa General de Dipòsits o a les seves sucursals enquadrades a les delegacions d'Economia i Hisenda, o a les caixes o establiments públics equivalents de les comunitats autònomes o entitats locals contractants davant les quals hagin de tenir efectes, en la forma i amb les condicions que estableixin les normes de desplegament d'aquesta Llei.

b) Mitjançant aval, prestat en la forma i les condicions que estableixin les normes de desplegament d'aquesta Llei, per algun dels bancs, caixes d'estalvis, cooperatives de crèdit, establiments financers de crèdit i societats de garantia recíproca autoritzats per operar a Espanya, que s'ha de dipositar als establiments assenyalats a la lletra a) anterior.

c) Mitjançant contracte d'assegurança de caució, subscrit en la forma i les condicions que estableixin les normes de desplegament d'aquesta Llei, amb una entitat asseguradora autoritzada per operar en el ram. El certificat de l'assegurança s'ha de lliurar als establiments assenyalats a la lletra a) anterior.

2. Si es preveu en els plecs, la garantia que, eventualment, s'hagi de prestar en contractes diferents dels d'obra i concessió d'obra pública es pot constituir mitjançant retenció en el preu.

3. Si es preveu en el plec, l'acreditació de la constitució de la garantia es pot fer a través de mitjans electrònics, informàtics o telemàtics.

Article 85. Règim de les garanties prestades per tercers

1. Les persones o entitats diferents del contractista que presentin garanties a favor d'aquest no poden utilitzar el benefici d'excessió a què es refereixen els articles 1830 i concordants del Codi civil.

2. L'avalista o assegurador es considera part interessada en els procediments que afectin la garantia prestada, en els termes que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

3. En el contracte d'assegurança de caució s'hi han d'aplicar les normes següents:

a) Té la condició de prenedor de l'assegurança el contractista i la d'assegurat, l'Administració contractant.

b) La manca de pagament de la prima, sigui única, primera o següents, no dóna dret a l'assegurador a resoldre el contracte, ni extingeix l'assegurança, ni suspèn la cobertura, ni allibera l'assegurador de la seva obligació, en cas que aquest hagi de fer efectiva la garantia.

c) L'assegurador no pot oposar a la persona assegurada les excepcions que li puguin correspondre contra el prenedor de l'assegurança.

Article 86. Garantia global

1. Alternativament a la prestació d'una garantia singular per a cada contracte, l'empresari pot constituir una garantia global

per assegurar les responsabilitats que es puguin derivar de l'execució de tots els que subscrigui amb una Administració pública, o amb un o diversos òrgans de contractació.

2. La garantia global s'ha de constituir en alguna de les modalitats previstes a les lletres b) i c) de l'apartat 1 de l'article 84 i s'ha de dipositar a la Caixa General de Dipòsits o a les seves sucursals enquadrades a les delegacions d'Economia i Hisenda, o a les caixes o establiments públics equivalents de les comunitats autònomes o entitats locals contractants, segons l'Administració davant la qual hagi de tenir efecte.

3. La garantia global respon, genèricament i permanentment, del compliment per part de l'adjudicatari de les obligacions derivades dels contractes coberts per aquesta fins al 5 per cent, o el percentatge superior que escaigui, de l'import d'adjudicació o del pressupost base de licitació, quan el preu es determini en funció de preus unitaris, sens perjudici que la indemnització de danys i perjudicis a favor de l'Administració que, si s'escau, pugui correspondre, es faci efectiva sobre la resta de la garantia global.

4. Als efectes de l'afectació de la garantia global a un contracte concret, la caixa o establiment on s'hagi constituït ha d'emetre, a petició dels interessats, una certificació acreditativa de la seva existència i suficiència, en un termini màxim de tres dies hàbils des que es presenti la sol·licitud en aquest sentit, i ha d'immobilitzar l'import de la garantia a constituir, que s'ha d'alliberar quan quedi cancel·lada la garantia.

Article 87. Constitució, reposició i reajustament de garanties

1. L'adjudicatari provisional del contracte ha d'acreditar en el termini assenyalat a l'article 135.4 la constitució de la garantia. Si no compleix aquest requisit per causes que li són imputables, l'Administració ha de declarar decaiguda l'adjudicació provisional a favor seu i és aplicable el que disposa l'article 135.5.

2. En cas que es facin efectives sobre la garantia les penalitats o indemnitzacions exigibles a l'adjudicatari, aquest l'ha

de reposar o ampliar, en la quantia que correspongui, en el termini de quinze dies des de l'execució, i, en cas contrari, incorre en causa de resolució.

3. Quan, com a conseqüència d'una modificació del contracte, es produeixi una variació en el preu, s'ha de reajustar la garantia, perquè mantingui la deguda proporció amb el nou preu modificat, en el termini de quinze dies comptats des de la data en què es notifiqui a l'empresari l'acord de modificació. A aquests efectes no s'han de considerar les variacions de preu que es produeixin com a conseqüència d'una revisió del preu de conformitat amb el que assenyala el capítol II del títol III d'aquest llibre.

Article 88. Responsabilitats a què estan afectes les garanties

La garantia respon dels conceptes següents:

a) De les penalitats imposades al contractista de conformitat amb l'article 196.

b) De l'execució correcta de les prestacions establertes en el contracte, de les despeses originades a l'Administració per la demora del contractista en el compliment de les seves obligacions, i dels danys i perjudicis ocasionats a aquesta amb motiu de l'execució del contracte o pel seu incompliment, quan no escaigui resoldre'l.

c) De la confiscació que es pot decretar en els casos de resolució del contracte, d'acord amb el que estableixi el mateix contracte o aquesta Llei.

d) A més, en el contracte de subministrament la garantia definitiva respon de la inexistència de vici o defectes dels béns subministrats durant el termini de garantia que s'hagi previst en el contracte.

Article 89. Preferència en l'execució de garanties

1. Per fer efectiva la garantia, l'Administració contractant té preferència sobre qualsevol altre creditor, sigui quina sigui la naturalesa d'aquest i el títol del qual derivi el seu crèdit.

2. Quan la garantia no sigui suficient per cobrir les responsabilitats a les quals està afecta, l'Administració ha de cobrir la diferència mitjançant el procediment administratiu de constrenyiment, d'acord amb el que estableixen les normes de recaptació.

Article 90. Devolució i cancel·lació de les garanties

1. La garantia no es torna o cancel·la fins que no venci el termini de garantia i s'hagi complert satisfactòriament el contracte de què es tracti, o fins que no es declari la resolució d'aquest sense culpa del contractista.

2. Aprovada la liquidació del contracte i transcorregut el termini de garantia, si no en resulten responsabilitats s'ha de tornar la garantia constituïda o s'ha de cancel·lar l'aval o assegurança de caució.

L'acord de devolució s'ha d'adoptar i notificar a l'interessat en el termini de dos mesos des de la finalització del termini de garantia. Una vegada hagi transcorregut, l'Administració ha d'abonar al contractista la quantitat deguda incrementada amb l'interès legal del diner corresponent al període transcorregut des del venciment del dit termini fins a la data de la devolució de la garantia, si aquesta no s'ha fet efectiva per una causa imputable a l'Administració.

3. En el supòsit de recepció parcial, el contractista només pot sol·licitar la devolució o cancel·lació de la part proporcional de la garantia quan s'autoritzi expressament en el plec de clàusules administratives particulars.

4. En els casos de cessió de contractes, no es pot tornar o cancel·lar la garantia prestada pel cedent fins que no estigui formalment constituïda la del cessionari.

5. Transcorregut un any des de la data de terminació del contracte sense que la recepció formal i la liquidació hagin tingut lloc per causes no imputables al contractista, s'ha de procedir, sense més demora, a tornar o cancel·lar les garanties una vegada depurades les responsabilitats a què es refereix l'article 88.

Si l'import del contracte és inferior a 1.000.000 d'euros, tractant-se de contractes d'obres, o a 100.000 euros, en el cas d'altres contractes, el termini es redueix a sis mesos.

Secció 2a.

Garantia provisional

Article 91. Exigència i règim

1. Ateses les circumstàncies de cada contracte, els òrgans de contractació poden exigir als licitadors la constitució d'una garantia que respongui del manteniment de les seves ofertes fins a l'adjudicació provisional del contracte. Per al licitador que resulti adjudicatari provisional, la garantia també respon del compliment de les obligacions que li imposa el segon paràgraf de l'article 135.4.

2. En els plecs de clàusules administratives s'ha de determinar l'import de la garantia provisional, que no pot ser superior a un 3 per cent del pressupost del contracte, i el règim de la seva devolució. La garantia provisional es pot prestar en qualsevol de les formes que preveu l'article 84.

3. Quan s'exigeixin garanties provisionals, aquestes s'han de dipositar, en les condicions que les normes de desplegament d'aquesta Llei estableixin, de la forma següent:

a) A la Caixa General de Dipòsits o a les seves sucursals enquadrades a les delegacions d'Economia i Hisenda, o a la caixa o establiment públic equivalent de les comunitats autònomes o entitats locals contractants davant les quals hagin de tenir efecte quan es tracti de garanties en efectiu.

b) Davant l'òrgan de contractació, quan es tracti de certificats d'immobilització de valors anotats, d'avals o de certificats d'assegurança de caució.

4. La garantia provisional s'extingeix automàticament i s'ha de tornar als licitadors immediatament després de l'adjudicació definitiva del contracte. En tot cas, la garantia ha de ser retinuda a l'adjudicatari fins que no constitueixi la garantia definitiva, i confiscada a les empreses que retirin injustificadament la seva proposició abans de l'adjudicació.

5. L'adjudicatari pot aplicar l'import de la garantia provisional a la definitiva o procedir a una nova constitució d'aquesta última, cas en què la garantia provisional es cancel·la simultàniament a la constitució de la definitiva.

Capítol II

Garanties que s'han de prestar en altres contractes del sector públic

---

Article 92. Supòsits i règim

1. En els contractes que subscriuguin els ens, organismes i entitats del sector públic que no tinguin la consideració d'administracions públiques, els òrgans de contractació poden exigir la prestació d'una garantia als licitadors o candidats, per respondre del manteniment de les seves ofertes fins a l'adjudicació provisional i, si s'escau, definitiva del contracte, o a l'adjudicatari, per assegurar l'execució correcta de la prestació.

2. L'import de la garantia, que es pot presentar en qualsevol de les formes que preveu l'article 84, així com el règim de devolució o cancel·lació, els estableix l'òrgan de contractació, ateses les circumstàncies i característiques del contracte.

Llibre II

Preparació dels contractes

Títol I

Preparació de contractes per les administracions públiques

Capítol I

Normes generals

Secció 1a.

Expedient de contractació

Subsecció 1a.

Tramitació ordinària

Article 93. Expedient de contractació: iniciació i contingut

1. La signatura de contractes per part de les administracions públiques requereix la tramitació prèvia de l'expedient corresponent, que l'inicia l'òrgan de contractació motivant la necessitat del contracte en els termes que preveu l'article 22 d'aquesta Llei.

2. L'expedient s'ha de referir a la totalitat de l'objecte del contracte, sens perjudici del que preveu l'apartat 3 de l'article 74 sobre l'eventual divisió en lots, als efectes de la licitació i l'adjudicació.

3. S'han d'incorporar a l'expedient el plec de clàusules administratives particulars i el de prescripcions tècniques que han de regir el contracte. En cas que el procediment escollit per adjudicar el contracte sigui el de diàleg competitiu regulat a la secció 5a del capítol I del títol I del llibre III, els plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques s'han de substituir pel document descriptiu a què fa referència l'article 165.1.

Així mateix, s'hi ha d'incorporar el certificat d'existència de crèdit o un document que el substitueixi legalment, i la fiscalització prèvia de la intervenció, si s'escau, en els termes que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

4. En l'expedient s'ha de justificar de manera adequada l'elecció del procediment i la dels criteris que es tindran en consideració per adjudicar el contracte.

5. Si el finançament del contracte s'ha d'efectuar amb aportacions de procedència diferent, encara que es tracti d'òrgans d'una mateixa Administració pública, l'òrgan de contractació al qual correspongui adjudicar el contracte ha de tramitar un sol expedient, i s'ha d'acreditar en aquest la plena disponibilitat de totes les aportacions i determinar l'ordre d'abonament, amb inclusió d'una garantia per a la seva efectivitat.

Article 94. Aprovació de l'expedient

1. Completat l'expedient de contractació, l'òrgan de contractació ha de dictar una resolució motivada que l'aprovi i que disposi l'obertura del procediment d'adjudicació. Aquesta resolució també implica l'aprovació de la despesa, excepte en el supòsit excepcional que preveu la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 134, o que les normes de desconcentració o l'acte de delegació hagin establert el contrari, cas en què s'ha de sol·licitar l'aprovació de l'òrgan competent.

2. Els expedients de contractació es poden ultimar fins i tot amb l'adjudicació i formalització del contracte corresponent, encara que la seva execució, tant si s'efectua en una anualitat com en diverses, s'hagi d'iniciar en l'exercici següent. A aquests efectes es poden comprometre crèdits amb les limitacions que es determinin en les normes pressupostàries de les diferents administracions públiques subjectes a aquesta Llei.

Article 95. Expedient de contractació en contractes menors

1. En els contractes menors definits a l'article 122.3, la tramitació de l'expedient només exigeix l'aprovació de la despesa i la incorporació a aquest de la factura corresponent, que ha de reunir els requisits que estableixin les normes de desplegament d'aquesta Llei.

2. En el contracte menor d'obres s'hi ha d'afegir, a més, el pressupost de les obres, sens perjudici que hagi d'existir el corresponent projecte quan ho requereixin normes específiques. Igualment s'ha de sol·licitar l'informe de supervisió a què es refereix l'article 109 quan el treball afecti l'estabilitat, seguretat o estanquitat de l'obra.

Subsecció 2a.

Tramitació abreujada de l'expedient

Article 96. Tramitació urgent de l'expedient

1. Poden ser objecte de tramitació urgent els expedients corresponents als contractes la signatura dels quals respongui a

una necessitat inajornable o l'adjudicació dels quals sigui necessari accelerar per raons d'interès públic. A aquests efectes l'expedient ha de contenir la declaració d'urgència feta per l'òrgan de contractació, degudament motivada.

2. Els expedients qualificats d'urgents es tramiten seguint el mateix procediment que els ordinaris, amb les especialitats següents:

a) Els expedients gaudeixen de preferència per al seu despatx pels diferents òrgans que intervinguin en la tramitació, que disposen d'un termini de cinc dies per emetre els informes respectius o complir els tràmits corresponents.

Quan la complexitat de l'expedient o qualsevol altra causa igualment justificada impedeixi complir el termini damunt indicat, els òrgans que hagin d'evacuar el tràmit ho han de posar en coneixement de l'òrgan de contractació que n'hagi declarat la urgència. En aquest cas el termini queda prorrogat fins a deu dies.

b) Acordada l'obertura del procediment d'adjudicació, els terminis establerts en aquesta Llei per a la licitació i adjudicació del contracte es redueixen a la meitat, llevat del termini de quinze dies hàbils que estableix el paràgraf primer de l'article 135.4 com a període d'espera abans de l'elevació a definitiva de l'adjudicació provisional, que queda reduït a deu dies hàbils.

No obstant això, si es tracta de procediments relatius a contractes subjectes a regulació harmonitzada, aquesta reducció no afecta els terminis que estableixen els articles 142 i 143 per proporcionar informació als licitadors i presentar les proposicions en el procediment obert. En els procediments restringits i en els negociats en què, de conformitat amb el que preveu l'article 161.1, escaigui la publicació d'un anunci de la licitació, el termini per presentar sol·licituds de participació es pot reduir fins a quinze dies comptats des de l'enviament de l'anunci de licitació, o fins a deu, si l'enviament s'efectua per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, i el termini per facilitar la informació suplementària a què es refereix l'article 150.4 es redueix a quatre dies. En el procediment restringit, el termini per

presentar proposicions que preveu l'article 151.1 es pot reduir fins a deu dies a partir de la data de l'enviament de la invitació per presentar ofertes.

c) L'Administració pot acordar l'inici de l'execució del contracte encara que no s'hagi formalitzat, sempre que, si s'escau, se n'hagi constituït la garantia corresponent.

d) El termini d'inici de l'execució del contracte no pot ser superior a quinze dies hàbils, comptats des de la notificació de l'adjudicació definitiva. Si se supera aquest termini, el contracte pot ser resolt, llevat que el retard es degui a causes alienes a l'Administració contractant i al contractista i es faci constar així en la resolució motivada corresponent.

Article 97. Tramitació d'emergència

1. Quan l'Administració hagi d'actuar de manera immediata a causa d'esdeveniments catastròfics, de situacions que suposin un greu perill o de necessitats que afectin la defensa nacional, cal atenir-se al règim excepcional següent:

a) L'òrgan de contractació, sense l'obligació de tramitar expedient administratiu, pot ordenar l'execució del que sigui necessari per solucionar l'esdeveniment produït o satisfer la necessitat sobrevinguda, o contractar lliurement el seu objecte, en tot o en part, sense subjectar-se als requisits formals que estableix aquesta Llei, fins i tot el de l'existència de crèdit suficient. L'acord corresponent s'ha d'acompanyar de l'oportuna retenirió de crèdit o documentació que justifiqui la iniciació de l'expedient de modificació de crèdit.

b) Si el contracte ha estat subscrit per l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social o altres entitats públiques estatals, s'ha de donar compte dels acords esmentats al Consell de Ministres en el termini màxim de seixanta dies.

c) Simultàniament, el Ministeri d'Economia i Hisenda, si es tracta de l'Administració General de l'Estat, o els representants legals dels organismes autònoms i entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, han d'autoritzar el lliura-

ment dels fons que siguin necessaris per respondre a les despeses, amb caràcter a justificar.

d) Un cop executades les actuacions objecte d'aquest règim excepcional, s'han de complir els tràmits necessaris per a la intervenció i aprovació del compte justificatiu, sens perjudici dels ajustos necessaris que s'estableixin per reglament a l'efecte de donar compliment a l'article 49 de la Llei general pressupostària.

e) El termini d'inici de l'execució de les prestacions no pot ser superior a un mes, comptat des de l'adopció de l'acord que preveu la lletra a). Si es passa aquest termini, la contractació de les prestacions requereix la tramitació d'un procediment ordinari.

Així mateix, transcorregut el termini esmentat, s'ha de retre el compte justificatiu del lliurament que, si s'escau, s'hagi efectuat, amb reintegrament dels fons no invertits. En les normes de desplegament d'aquesta Llei s'ha de desenvolupar el procediment de control d'aquestes obligacions.

2. Les prestacions restants que siguin necessàries per completar l'actuació empresa per l'Administració i que no tinguin caràcter d'emergència s'han de contractar d'acord amb la tramitació ordinària regulada en aquesta Llei.

Secció 2a.

Plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques

Article 98. Plecs de clàusules administratives generals

1. El Consell de Ministres, a iniciativa dels ministeris interessats, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda i amb el dictamen previ del Consell d'Estat, pot aprovar plecs de clàusules administratives generals, que s'han d'ajustar en el contingut als preceptes d'aquesta Llei i de les seves disposicions de desplegament, per tal d'utilitzar-los en els contractes que subscriguin els òrgans de contractació de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i

serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals.

2. Si es tracta de plecs generals per a l'adquisició de béns i serveis relacionats amb les tecnologies de la informació, la proposta al Consell de Ministres correspon conjuntament al ministre d'Economia i Hisenda i al ministre d'Administracions Públiques.

3. Les comunitats autònomes i les entitats que integren l'Administració local poden aprovar plecs de clàusules administratives generals, d'acord amb les seves normes específiques, amb el dictamen previ del Consell d'Estat o l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma respectiva, si en té.

Article 99. Plecs de clàusules administratives particulars

1. Els plecs de clàusules administratives particulars s'han d'aprovar prèviament a l'autorització de la despesa o conjuntament amb aquesta, i sempre abans de la licitació del contracte o, si no n'hi ha, abans de l'adjudicació provisional.

2. En els plecs de clàusules administratives particulars s'hi han d'incloure els pactes i condicions definidors dels drets i les obligacions de les parts del contracte i les altres mencions requerides per aquesta Llei i les seves normes de desplegament. En el cas de contractes mixtos, s'ha de detallar el règim jurídic aplicable als seus efectes, compliment i extinció, atenent les normes aplicables a les diferents prestacions fusionades en aquests contractes.

3. Els contractes s'han d'ajustar al contingut dels plecs particulars, les clàusules dels quals es consideren part integrant d'aquests.

4. L'aprovació dels plecs de clàusules administratives particulars correspon a l'òrgan de contractació, que també pot aprovar models de plecs particulars per a determinades categories de contractes de naturalesa anàloga.

5. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat ha d'emetre informe amb caràcter previ de tots els plecs particulars en què es proposi la inclusió d'estipulacions contràries als plecs generals corresponents.

6. A l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals, l'aprovació dels plecs i dels models requereix l'informe previ del servei jurídic respectiu. Aquest informe no és necessari quan el plec de clàusules administratives particulars s'ajusti a un model de plec que hagi estat prèviament objecte d'aquest informe.

Article 100. Plecs de prescripcions tècniques

1. L'òrgan de contractació ha d'aprovar abans de l'autorització de la despesa o conjuntament amb aquesta, i sempre abans de la licitació del contracte o, si no n'hi ha, abans de l'adjudicació provisional, els plecs i documents que continguin les prescripcions tècniques particulars que hagin de regir la realització de la prestació i defineixin les seves qualitats, de conformitat amb els requisits que estableix aquesta Llei per a cada contracte.

2. Amb l'informe previ de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, el Consell de Ministres, a proposta del ministre corresponent, pot establir els plecs de prescripcions tècniques generals a què s'han d'ajustar l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals.

Article 101. Regles per a l'establiment de prescripcions tècniques

1. Les prescripcions tècniques, en la mesura que sigui possible, s'han de definir tenint en compte criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tothom, tal com es defineixen aquests termes a la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, i, sempre que l'objecte del contracte afecti o pugui afectar el medi ambient, aplicant criteris de sostenibilitat i protecció ambiental, d'acord amb les definicions i principis que regulen els articles 3 i 4, respectivament, de la

Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació.

Si no és possible definir les prescripcions tècniques tenint en compte criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tothom, s'ha de motivar de suficientment aquesta circumstància.

2. Les prescripcions tècniques han de permetre l'accés en condicions d'igualtat dels licitadors, sense que puguin tenir per efecte la creació d'obstacles injustificats a l'obertura dels contractes públics a la competència.

3. Sens perjudici de les instruccions i els reglaments tècnics nacionals que siguin obligatoris, sempre que siguin compatibles amb el dret comunitari, les prescripcions tècniques es poden definir d'alguna de les formes següents:

a) Fent referència, d'acord amb el següent ordre de prelación, a especificacions tècniques contingudes en normes nacionals que incorporin normes europees, a documents d'idoneïtat tècnica europeus, a especificacions tècniques comunes, a normes internacionals, a altres sistemes de referències tècniques elaborats pels organismes europeus de normalització o, si no n'hi ha, a normes nacionals, a documents d'idoneïtat tècnica nacionals o a especificacions tècniques nacionals en matèria de projecte, càlcul i realització d'obres i de posada en funcionament de productes; cada referència ha d'anar acompanyada de la menció «o equivalent».

b) En termes de rendiment o d'exigències funcionals, incorporant a aquestes últimes, quan l'objecte del contracte afecti o pugui afectar el medi ambient, la consideració de característiques mediambientals. Els paràmetres utilitzats han de ser prou precisos per permetre la determinació de l'objecte del contracte pels licitadors i la seva adjudicació als òrgans de contractació.

c) En termes de rendiment o d'exigències funcionals, de conformitat amb el que indica la lletra b), fent referència, com a mitjà de presumpció de conformitat amb aquests, a les especificacions esmentades a la lletra a).

d) Fent referència a les especificacions tècniques esmentades a la lletra a), per a determinades característiques, i al rendiment o a les exigències funcionals esmentats a la lletra b), per a altres.

4. Quan les prescripcions tècniques es defineixin en la forma que preveu la lletra a) de l'apartat anterior, l'òrgan de contractació no pot rebutjar una oferta basant-se en el fet que els productes i serveis oferts no s'ajusten a les especificacions a les quals s'ha fet referència, sempre que en la seva oferta el licitador provi, per qualsevol mitjà adequat, que les solucions que proposa compleixen de forma equivalent els requisits definits a les prescripcions tècniques corresponents. A aquests efectes, un informe tècnic del fabricant o un informe d'assajos elaborat per un organisme tècnic oficialment reconegut poden constituir un mitjà de prova adequat.

5. Quan les prescripcions s'estableixin en termes de rendiment o d'exigències funcionals, no es pot rebutjar una oferta d'obres, productes o serveis que s'ajustin a una norma nacional que incorpori una norma europea, a un document d'idoneïtat tècnica europeu, a una especificació tècnica comuna, a una norma internacional o al sistema de referències tècniques elaborat per un organisme europeu de normalització, sempre que aquests documents tècnics tinguin per objecte els rendiments o les exigències funcionals exigits per les prescripcions.

En aquests casos, el licitador ha de provar en la seva oferta que les obres, productes o serveis conformes a la norma o document tècnic compleixen les prescripcions tècniques establertes per l'òrgan de contractació. A aquests efectes, un informe tècnic del fabricant o un informe d'assajos elaborat per un organisme tècnic oficialment reconegut poden constituir un mitjà de prova adequat.

6. Quan es prescriu característiques mediambientals en termes de rendiments o d'exigències funcionals, es poden utilitzar prescripcions detallades o, si s'escau, parts d'aquestes, tal com es defineixen a les etiquetes ecològiques europees, nacionals o plurinacionals, o en qualsevol altra etiqueta ecològica,

sempre que aquestes siguin apropiades per definir les característiques dels subministraments o de les prestacions que siguin objecte del contracte, les seves exigències es basin en informació científica, en el procediment per a la seva adopció hi hagin pogut participar totes les parts concernides com ara organismes governamentals, consumidors, fabricants, distribuïdors i organitzacions mediambientals, i que siguin accessibles a totes les parts interessades.

Els òrgans de contractació poden indicar que els productes o serveis proveïts de l'etiqueta ecològica es consideren conformes a les especificacions tècniques definides en el plec de prescripcions tècniques, i han d'acceptar qualsevol altre mitjà de prova adequat, com un informe tècnic del fabricant o un informe d'assajos elaborat per un organisme tècnic oficialment reconegut.

7. Als efectes del present article, s'entén per «organismes tècnics oficialment reconeguts» els laboratoris d'assajos, entitats de calibratge i organismes d'inspecció i certificació que, sent conformes a les normes aplicables, hagin estat oficialment reconeguts per les administracions públiques en l'àmbit de les seves respectives competències.

Els òrgans de contractació han d'acceptar els certificats expedits per organismes reconeguts en altres estats membres.

8. Llevat que ho justifiqui l'objecte del contracte, les especificacions tècniques no poden esmentar una fabricació o una procedència determinada o un procediment concret, ni fer referència a una marca, a una patent o a un tipus, a un origen o a una producció determinats amb la finalitat d'afavorir o descartar determinades empreses o determinats productes. Aquesta menció o referència s'autoritza, amb caràcter excepcional, si no és possible fer una descripció prou precisa i intel·ligible de l'objecte del contracte en aplicació dels apartats 3 i 4 d'aquest article i ha d'anar acompanyada de la menció «o equivalent».

Article 102. Condicions especials d'execució del contracte

1. Els òrgans de contractació poden establir condicions especials en relació amb l'execució del contracte, sempre que siguin

compatibles amb el dret comunitari i s'indiquin a l'anunci de licitació i en el plec o en el contracte. Aquestes condicions d'execució es poden referir, en especial, a consideracions de tipus mediambiental o a consideracions de tipus social, amb la finalitat de promoure l'ocupació de persones amb dificultats particulars d'inserció en el mercat laboral, eliminar les desigualtats entre l'home i la dona en el dit mercat, combatre l'atur, afavorir la formació en el lloc de treball, o altres finalitats que s'estableixin amb referència a l'estratègia coordinada per a l'ocupació, definida a l'article 125 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, o garantir el respecte als drets laborals bàsics al llarg de la cadena de producció mitjançant l'exigència del compliment de les convencions fonamentals de l'Organització Internacional del Treball.

2. Els plecs o el contracte poden establir penalitats, de conformitat amb el que preveu l'article 196.1, per al cas d'incompliment d'aquestes condicions especials d'execució, o atribuir-los el caràcter d'obligacions contractuals essencials als efectes assenyalats a l'article 206.g). Quan l'incompliment d'aquestes condicions no es tipifiqui com a causa de resolució del contracte, pot ser considerat en els plecs o en el contracte, en els termes que s'estableixin per reglament, com a infracció greu als efectes que estableix l'article 49.2.e).

Article 103. Informació sobre les obligacions relatives a la fiscalitat, protecció del medi ambient, ocupació i condicions laborals

1. L'òrgan de contractació pot assenyalar en el plec l'organisme o organismes dels quals els candidats o licitadors poden obtenir la informació pertinent sobre les obligacions relatives a la fiscalitat, a la protecció del medi ambient, i a les disposicions vigents en matèria de protecció de l'ocupació, condicions de treball i prevenció de riscos laborals, que són aplicables als treballs efectuats a l'obra o als serveis prestats durant l'execució del contracte.

2. L'òrgan de contractació que faciliti la informació a què es refereix l'apartat 1 ha de sol·licitar als licitadors o als candidats en un procediment d'adjudicació de contractes que mani-

festin que, en l'elaboració de les seves ofertes, han tingut en compte les obligacions derivades de les disposicions vigents en matèria de protecció de l'ocupació, condicions de treball i prevenció de riscos laborals, i protecció del medi ambient.

Això no obsta per a l'aplicació del que disposa l'article 136 sobre verificació de les ofertes que incloguin valors anormals o desproporcionats.

Article 104. Informació sobre les condicions de subrogació en contractes de treball

En els contractes que imposin a l'adjudicatari l'obligació de subrogar-se com a ocupador en determinades relacions laborals, l'òrgan de contractació ha de facilitar als licitadors, en el mateix plec o en la documentació complementària, la informació sobre les condicions dels contractes dels treballadors als quals afecti la subrogació que sigui necessària per permetre l'avaluació dels costos laborals que implica aquesta mesura. A aquests efectes, l'empresa que efectuava la prestació objecte del contracte a adjudicar i que tingui la condició d'ocupadora dels treballadors afectats està obligada a proporcionar la informació esmentada a l'òrgan de contractació, a requeriment d'aquest.

Capítol II

Normes especials per a la preparació de determinats contractes

---

Secció 1a.

Actuacions preparatòries del contracte d'obres

Subsecció 1a.

Projecte d'obres i replantejament

Article 105. Projecte d'obres

1. En els termes que preveu aquesta Llei, l'adjudicació d'un contracte d'obres requereix la prèvia elaboració, supervi-

sió, aprovació i replantejament del corresponent projecte que ha de definir amb precisió l'objecte del contracte. L'aprovació del projecte correspon a l'òrgan de contractació llevat que aquesta competència estigui específicament atribuïda a un altre òrgan per una norma jurídica.

2. En el supòsit d'adjudicació conjunta de projecte i obra, l'execució d'aquesta queda condicionada a la supervisió, aprovació i replantejament del projecte per l'òrgan de contractació.

Article 106. Classificació de les obres

1. Als efectes de l'elaboració dels projectes, les obres es classifiquen, segons l'objecte i la naturalesa, en els grups següents:

- a) Obres de primer establiment, reforma o gran reparació.
- b) Obres de reparació simple, restauració o rehabilitació.
- c) Obres de conservació i manteniment.
- d) Obres de demolició.

2. Són obres de primer establiment les que donen lloc a la creació d'un bé immoble.

3. El concepte general de reforma abraça el conjunt d'obres d'ampliació, millora, modernització, adaptació, adequació o reforç d'un bé immoble ja existent.

4. Es consideren obres de reparació les necessàries per esmenar un menyscabament produït en un bé immoble per causes fortuïtes o accidentals. Si afecten fonamentalment l'estructura resistent, tenen la qualificació de gran reparació i, en cas contrari, de reparació simple.

5. Si el menyscabament es produeix en el temps per l'ús natural del bé, les obres necessàries per esmenar-lo tenen el caràcter de conservació. Les obres de manteniment tenen el mateix caràcter que les de conservació.

6. Són obres de restauració les que tenen per objecte reparar una construcció conservant-ne l'estètica, respectant-ne el valor històric i mantenint-ne la funcionalitat.

7. Són obres de rehabilitació les que tenen per objecte reparar una construcció conservant-ne l'estètica, respectant-ne el

valor històric i dotant-la d'una nova funcionalitat que sigui compatible amb els elements i valors originals de l'immoble.

8. Són obres de demolició les que tenen per objecte l'enderroc o la destrucció d'un bé immoble.

Article 107. Contingut dels projectes i responsabilitat derivada de la seva elaboració

1. Els projectes d'obres han de comprendre, almenys:

a) Una memòria en què es descriu l'objecte de les obres, que ha de recollir els antecedents i la situació prèvia a les obres, les necessitats que s'han de satisfer i la justificació de la solució adoptada, i que ha de detallar els factors de qualsevol ordre que s'han de tenir en compte.

b) Els plànols de conjunt i de detall necessaris perquè l'obra quedi perfectament definida, així com els que delimitin l'ocupació de terrenys i la restitució de servituds i altres drets reals, si s'escau, i serveis afectats per la seva execució.

c) El plec de prescripcions tècniques particulars, on s'han de descriure les obres i regular-ne l'execució, amb expressió de la forma en què aquesta es portarà a terme, les obligacions d'ordre tècnic que corresponguin al contractista, i la manera com es portarà a terme el mesurament de les unitats executades i el control de qualitat dels materials utilitzats i del procés d'execució.

d) Un pressupost, integrat o no per diversos de parcials, amb expressió dels preus unitaris i dels descompostos, si s'escau, estat de mesuraments i els detalls necessaris per fer-ne la valoració.

e) Un programa de desenvolupament dels treballs o pla d'obra de caràcter indicatiu, amb previsió, si s'escau, del temps i el cost.

f) Les referències de tot tipus en què es fonamentarà el replantejament de l'obra.

g) L'estudi de seguretat i salut o, si s'escau, l'estudi bàsic de seguretat i salut, en els termes previstos a les normes de seguretat i salut en les obres.

h) Tota la documentació prevista en normes de caràcter legal o reglamentari.

2. No obstant això, per als projectes d'obres de primer establiment, reforma o gran reparació inferiors a 350.000 euros, i per als restants projectes enumerats a l'article anterior, es pot simplificar, refundre o fins i tot suprimir algun o alguns dels documents anteriors en la forma que es determini en les normes de desplegament d'aquesta Llei, sempre que la documentació resultant sigui suficient per definir, valorar i executar les obres que compregui. No obstant això, només es pot prescindir de la documentació indicada a la lletra g) de l'apartat anterior en els casos en què estigui previst així a la normativa específica que la regula.

3. Tret que això sigui incompatible amb la naturalesa de l'obra, el projecte ha d'incloure un estudi geotècnic dels terrenys sobre els quals s'ha d'executar, així com els informes i estudis previs necessaris per determinar millor l'objecte del contracte.

4. Quan l'elaboració del projecte hagi estat contractada íntegrament per l'Administració, l'autor o autors del projecte incorren en responsabilitat en els termes que estableixen els articles 286 a 288. En el supòsit que la prestació es porti a terme en col·laboració amb l'Administració i sota la seva supervisió, les responsabilitats es limiten a l'àmbit de la col·laboració.

5. Els projectes s'han de subjectar a les instruccions tècniques que siguin de compliment obligatori.

Article 108. Presentació del projecte per l'empresari

1. La contractació conjunta de l'elaboració del projecte i l'execució de les obres corresponents té caràcter excepcional i només es pot efectuar en els següents supòsits, la concurrència dels qual s'ha de justificar degudament en l'expedient:

a) Quan motius d'ordre tècnic obliguin necessàriament a vincular l'empresari als estudis de les obres. Aquests motius han d'estar lligats al destí o a les tècniques d'execució de l'obra.

b) Quan es tracti d'obres la dimensió excepcional o les dificultats tècniques singulars de les quals requereixin solucions aportades amb mitjans i capacitat tècnica pròpies de les empreses.

2. En tot cas, la licitació d'aquest tipus de contracte requereix la redacció prèvia per l'Administració o entitat contractant del corresponent avantprojecte o document similar i només, quan per causes justificades sigui convenient a l'interès públic, es pot limitar a redactar les bases tècniques a què s'hagi d'ajustar el projecte.

3. El contractista ha de presentar el projecte a l'òrgan de contractació per a la seva supervisió, aprovació i replantejament. Si s'observen defectes o referències de preus inadequats en el projecte rebut, s'ha de requerir el contractista perquè ho esmeni, en els termes de l'article 286, i no es pot iniciar l'execució de l'obra fins que no es procedeixi a una nova supervisió, aprovació i replantejament del projecte. En el supòsit que l'òrgan de contractació i el contractista no arribin a un acord sobre els preus, l'últim queda exonerat d'executar les obres, sense cap altre dret davant de l'òrgan de contractació que el pagament dels treballs de redacció del projecte corresponent.

4. En els casos a què es refereix aquest article, la iniciació de l'expedient i la reserva de crèdit corresponent han de fixar l'import estimat màxim que pot assolir el futur contracte. No obstant això, no es pot procedir a la fiscalització de la despesa, a la seva aprovació, ni tampoc a l'adquisició del compromís que hagi generat, fins que no es conegui l'import i les condicions del contracte d'acord amb la proposició seleccionada, circumstàncies que s'han de recollir en el corresponent plec de clàusules administratives particulars.

5. Quan es tracti de l'elaboració d'un projecte d'obres singulars d'infraestructures hidràuliques o de transport d'una entitat o complexitat que no permeti establir l'import estimatiu de la realització de les obres, la previsió del preu màxim a què es refereix l'apartat anterior s'ha de limitar exclusivament al projecte. L'execució de l'obra queda supeditada a l'estudi de la viabilitat del seu finançament i a la tramitació del corresponent expedient de despesa. En el supòsit que es renunciï a l'execució de l'obra o no hi hagi cap pronunciament en un termini de tres mesos, llevat que el plec de clàusules n'estableixi un altre

de més llarg, el contractista té dret al pagament del preu del projecte incrementat en el 5 per cent com a compensació.

Article 109. Supervisió de projectes

Abans de l'aprovació del projecte, quan la quantia del contracte d'obres sigui igual o superior a 350.000 euros, els òrgans de contractació han de sol·licitar un informe a les corresponents oficines o unitats de supervisió dels projectes encarregades de verificar que s'han tingut en compte les disposicions generals de caràcter legal o reglamentari, així com la normativa tècnica aplicables per a cada tipus de projecte. La responsabilitat per l'aplicació incorrecta d'aquestes en els diferents estudis i càlculs s'ha d'exigir de conformitat amb el que disposa l'article 108.4. En els projectes de quantia inferior a l'assenyalada, l'informe té caràcter facultatiu, llevat que es tracti d'obres que afectin l'estabilitat, seguretat o estanquitat de l'obra, cas en què l'informe de supervisió és igualment preceptiu.

Article 110. Replantejament del projecte

1. Aprovat el projecte i prèviament a la tramitació de l'expedient de contractació de l'obra, se n'ha d'efectuar el replantejament, el qual consisteix a comprovar la realitat geomètrica de l'obra i la disponibilitat dels terrenys necessaris per a una execució normal, que és requisit indispensable per a l'adjudicació en tots els procediments. Així mateix s'han de comprovar tots els supòsits que figurin en el projecte elaborat i siguin bàsics per al contracte que s'ha de subscriure.

2. En la tramitació dels expedients de contractació referents a obres d'infraestructures hidràuliques, de transport i de carreteres, es dispensa del requisit previ de disponibilitat dels terrenys, si bé l'ocupació efectiva d'aquells ha d'anar precedida de la formalització de l'acta d'ocupació.

3. En els casos de cessió de terrenys o locals per entitats públiques, per acreditar la disponibilitat dels terrenys n'hi ha prou amb l'aportació dels acords de cessió i acceptació dels òrgans competents.

4. Una vegada realitzat el replantejament s'ha d'incorporar el projecte a l'expedient de contractació.

Subsecció 2a. Plec de clàusules administratives en contractes sota la modalitat d'abonament total del preu

Article 111. Contingut dels plecs de clàusules administratives en els contractes d'obra amb abonament total del preu

En els contractes d'obres en què s'estipuli que l'Administració satisfarà el preu mitjançant un únic abonament efectuat en el moment de terminació de l'obra, i en què el contractista s'obliga a finançar-ne la construcció avançant les quantitats necessàries fins que es produeixi la recepció de l'obra acabada, els plecs de clàusules administratives particulars han d'incloure les condicions específiques del finançament, així com, si s'escau, la capitalització dels interessos i la liquidació, i les ofertes han d'expressar separadament el preu de construcció i el preu final a pagar, als efectes que en la seva valoració es puguin ponderar les condicions de finançament i el refinançament, si s'escau, dels costos de construcció.

Secció 2a.

Actuacions preparatòries del contracte de concessió d'obra pública

Article 112. Estudi de viabilitat

1. Amb caràcter previ a la decisió de construir i explotar en règim de concessió una obra pública, l'òrgan que correspongui de l'Administració concedent ha d'acordar la realització d'un estudi de viabilitat de l'obra.

2. L'estudi de viabilitat ha de contenir, almenys, les dades, anàlisis, informes o estudis que siguin procedents sobre els aspectes següents:

- a) Finalitat i justificació de l'obra, així com definició de les característiques essencials.
- b) Previsions sobre la demanda d'ús i incidència econòmi-

ca i social de l'obra en la seva àrea d'influència i sobre la rendibilitat de la concessió.

c) Valoració de les dades i els informes existents que facin referència al planejament sectorial, territorial o urbanístic.

d) Estudi d'impacte ambiental quan sigui preceptiu d'acord amb la legislació vigent. En els altres casos, una anàlisi ambiental de les alternatives i les corresponents mesures correctores i protectores necessàries.

e) Justificació de la solució elegida, indicant, entre les alternatives considerades si es tracta d'infraestructures viàries o lineals, les característiques del seu traçat.

f) Riscos operatius i tecnològics en la construcció i explotació de l'obra.

g) Cost de la inversió a realitzar, així com el sistema de finançament proposat per a la construcció de l'obra amb la justificació, així mateix, de la seva procedència.

h) Estudi de seguretat i salut o, si s'escau, estudi bàsic de seguretat i salut, en els termes previstos a les disposicions mínimes de seguretat i salut en obres de construcció.

3. L'Administració concedent ha de sotmetre l'estudi de viabilitat a informació pública pel termini d'un mes, prorrogable per un altre termini idèntic per raó de la complexitat de l'estudi, i l'ha de traslladar perquè n'emetin informe als òrgans de l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i entitats locals afectats quan l'obra no figuri en el planejament urbanístic corresponent, que l'han d'emetre en el termini d'un mes.

4. El tràmit d'informació pública previst a l'apartat anterior també serveix per complir el que concerneix l'estudi d'impacte ambiental, en els casos en què la declaració d'impacte ambiental sigui preceptiva.

5. S'admet la iniciativa privada en la presentació d'estudis de viabilitat d'eventuals concessions. Un cop presentat l'estudi, s'ha d'eleva a l'òrgan competent perquè en el termini de tres mesos comuniqui al particular la decisió de tramitar-lo o no tramitar-lo o fixi un termini superior per al seu estudi que, en cap cas, no pot ser superior a sis mesos. El silenci de l'Ad-

ministració o de l'entitat que correspongui equival a la no-acceptació de l'estudi.

En el supòsit que l'estudi de viabilitat culmini en l'atorgament de la concessió corresponent després de l'oportuna licitació, l'autor té dret, sempre que no hagi resultat adjudicatari i llevat que l'estudi hagi estat insuficient d'acord amb la seva pròpia finalitat, al rescabament de les despeses en què hagi incorregut per elaborar-lo, incrementades en un 5 per cent com a compensació, despeses que es poden imposar al concessionari com a condició contractual en el corresponent plec de clàusules administratives particulars. L'import de les despeses el determina l'Administració concedent en funció de les que acreditati qui hagi presentat l'estudi, conformes amb la naturalesa i el contingut d'aquest i d'acord amb els preus de mercat.

6. L'Administració concedent pot acordar motivadament la substitució de l'estudi de viabilitat a què es refereixen els apartats anteriors per un estudi de viabilitat economicofinancera quan, per la naturalesa i finalitat de l'obra o per la quantia de la inversió requerida, consideri que aquest és suficient. En aquests supòsits l'Administració ha d'elaborar a més, abans de licitar la concessió, el corresponent avantprojecte o projecte per assegurar els tràmits que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article següent.

Article 113. Avantprojecte de construcció i explotació de l'obra

1. En funció de la complexitat de l'obra i del grau de definició de les seves característiques, l'Administració concedent, aprovat l'estudi de viabilitat, pot acordar la redacció de l'avantprojecte corresponent. Aquest pot incloure, d'acord amb la naturalesa de l'obra, zones complementàries d'explotació comercial.

2. L'avantprojecte de construcció i explotació de l'obra ha de contenir, com a mínim, la documentació següent:

a) Una memòria en la qual s'han d'exposar les necessitats a satisfer, els factors socials, tècnics, econòmics, mediambient-

tals i administratius considerats per atendre l'objectiu fixat i la justificació de la solució que es proposa. S'han d'adjuntar a la memòria les dades i càlculs bàsics corresponents.

b) Els plànols de situació generals i de conjunt necessaris per a la definició de l'obra.

c) Un pressupost que compregui les despeses d'execució de l'obra, inclòs el cost de les expropiacions que calgui portar a terme, partint dels corresponents mesuraments aproximats i valoracions. Per calcular el cost de les expropiacions s'ha de tenir en compte el sistema legal de valoracions vigent.

d) Un estudi relatiu al règim d'utilització i explotació de l'obra, amb indicació de la forma de finançament i del règim tarifari que ha de regir en la concessió, incloent-hi, si s'escau, la incidència o contribució en aquestes dels rendiments que puguin correspondre a la zona d'explotació comercial.

3. L'avantprojecte s'ha de sotmetre a informació pública pel termini d'un mes, prorrogable per un altre termini idèntic per raó de la seva complexitat, perquè es puguin formular totes les observacions que es considerin oportunes sobre la ubicació i característiques de l'obra, així com qualsevol altra circumstància referent a la seva declaració d'utilitat pública, i s'ha de traslladar perquè n'emetin informe als òrgans de l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i entitats locals afectats. Aquest tràmit d'informació pública també serveix per complir el que concierneix l'estudi d'impacte ambiental, en els casos en què la declaració d'impacte ambiental sigui preceptiva i no s'hagi efectuat l'esmentat tràmit anteriorment perquè es tractava d'un supòsit inclòs a l'apartat 6 de l'article anterior.

4. L'Administració concedent ha d'aprovar l'avantprojecte de l'obra, considerant les al·legacions formulades i incorporant-hi les prescripcions de la declaració d'impacte ambiental, i ha d'instar el reconeixement concret de la utilitat pública d'aquesta als efectes que preveu la legislació d'expropiació forçosa.

5. Quan el plec de clàusules administratives particulars ho autoritzi, i en els termes que estableixi, els licitadors a la con-

cessió poden introduir en l'avantprojecte les variants o millores que considerin convenients.

Article 114. Projecte de l'obra i replantejament del projecte

1. En el supòsit que l'Administració concedent hagi definit les obres en totes les seves característiques, s'ha de procedir a la redacció, supervisió, aprovació i replantejament del projecte corresponent d'acord amb el que disposen els corresponents articles d'aquesta Llei i al reconeixement de la utilitat pública de l'obra als efectes que preveu la legislació d'expropiació forçosa.

2. Quan no hi hagi avantprojecte, l'Administració concedent ha de sotmetre el projecte, abans de l'aprovació definitiva, a la tramitació que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article anterior per als avantprojectes.

3. És aplicable pel que fa a les possibles millores del projecte de l'obra el que disposa l'apartat 5 de l'article anterior.

4. El concessionari ha de respondre dels danys derivats dels defectes del projecte quan, segons els termes de la concessió, li'n correspongui la presentació o hagi introduït millores en el projecte proposat per l'Administració.

Article 115. Plecs de clàusules administratives particulars

1. Els plecs de clàusules administratives particulars dels contractes de concessió d'obres públiques han de fer referència, com a mínim, als aspectes següents:

a) Definició de l'objecte del contracte, amb referència a l'avantprojecte o projecte de què es tracti i menció expressa dels documents d'aquest que tinguin caràcter contractual. Si s'escau, determinació de la zona complementària d'explotació comercial.

b) Requisits de capacitat i solvència financera, econòmica i tècnica que siguin exigibles als licitadors.

c) Contingut de les proposicions, que han de fer referència, almenys, als punts següents:

1r Relació de promotors de la futura societat concessionària, en el supòsit que n'estigui prevista la constitució, i les característiques d'aquesta, tant jurídiques com financeres.

2n Pla de realització de les obres amb indicació de les dates previstes per a l'inici, la finalització i l'obertura a l'ús a què es destinin.

3r Termini de durada de la concessió.

4t Pla economicofinancer de la concessió, que ha d'incloure, entre els aspectes que li són propis, el sistema de tarifes, la inversió i els costos d'explotació i obligacions de pagament i despeses financeres, directes o indirectes, estimades. Ha de ser objecte de consideració específica la incidència en les tarifes, així com en les previsions d'amortització, en el termini concessional i en altres variables de la concessió previstes en el plec, si s'escau, dels rendiments de la demanda d'utilització de l'obra i, quan n'hi hagi, dels beneficis derivats de l'explotació de la zona comercial, quan no assoleixin o quan superin els nivells mínim i màxim, respectivament, que es considerin en l'oferta. En qualsevol cas, si els rendiments de la zona comercial no superen el llindar mínim fixat en el plec de clàusules administratives, aquests rendiments no es poden considerar als efectes de la revisió dels elements assenyalats anteriorment.

5è En els casos de finançament mixt de l'obra, proposta del percentatge de finançament amb càrrec a recursos públics, per sota dels establerts en el plec de clàusules administratives particulars.

6è Compromís que la societat concessionària adoptarà el model de comptabilitat que estableixi el plec, de conformitat amb la normativa aplicable, inclòs el que pugui correspondre a la gestió de les zones complementàries d'explotació comercial, sens perjudici que els rendiments d'aquestes zones s'integrin a tots els efectes en els de la concessió.

7è En els termes i amb l'abast que es fixin en el plec, els licitadors poden introduir les millores que considerin conuenients, i que es poden referir a característiques estructurals de l'obra, al seu règim d'explotació, a les mesures tendents a evi-

tar els danys al medi ambient i els recursos naturals, o a millores substancials, però no a la ubicació.

d) Sistema de retribució del concessionari en què s'han d'incloure les opcions possibles sobre les quals ha de versar l'oferta, així com, si s'escau, les fórmules d'actualització de costos durant l'explotació de l'obra, amb referència obligada a la seva repercussió en les tarifes corresponents en funció de l'objecte de la concessió.

e) El llinard mínim de beneficis derivats de l'explotació de la zona comercial per sota del qual no es pot incidir en els elements econòmics de la concessió.

f) Quantia i forma de les garanties.

g) Característiques especials, si s'escau, de la societat concessionària.

h) Termini, si s'escau, per elaborar el projecte, termini per executar les obres i termini d'explotació de les obres, que pot ser fix o variable en funció dels criteris establerts en el plec.

i) Drets i obligacions específiques de les parts durant la fase d'execució de les obres i durant la seva explotació.

j) Règim de penalitats i supòsits que puguin donar lloc al segrest de la concessió.

k) Lloc, data i termini per presentar ofertes.

2. L'òrgan de contractació pot incloure en el plec, en funció de la naturalesa i complexitat d'aquest, un termini perquè els licitadors puguin sol·licitar els aclariments que considerin pertinents sobre el contingut. Les respostes tenen caràcter vinculant i s'han de fer públiques en termes que garanteixin la igualtat i concurrència en el procés de licitació.

Secció 3a.

Actuacions preparatòries del contracte de gestió de serveis públics

Article 116. Règim jurídic del servei

Abans de procedir a la contractació d'un servei públic, se n'ha d'haver establert el règim jurídic, que declari expressa-

ment que l'activitat de què es tracta queda assumida per l'Administració respectiva com a pròpia seva, atribueixi les competències administratives, determini l'abast de les prestacions a favor dels administrats i reguli els aspectes de caràcter jurídic, econòmic i administratiu relatius a la prestació del servei.

Article 117. Plecs i avantprojecte d'obra i explotació

1. D'acord amb les normes reguladores del règim jurídic del servei, els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques han de fixar les condicions de prestació del servei i, si s'escau, fixar les tarifes que hauran d'abonar els usuaris, els procediments per revisar-les i el cànon o participació que s'haurà de satisfer a l'Administració.

2. En els contractes que compreguin l'execució d'obres, la tramitació de l'expedient ha d'anar precedida de l'elaboració i aprovació administrativa de l'avantprojecte d'explotació i del corresponent a les obres necessàries, amb especificació de les prescripcions tècniques relatives a la seva realització. En aquest supòsit són aplicables els preceptes que estableix aquesta Llei per a la concessió d'obres públiques.

3. L'òrgan de contractació pot incloure en el plec, en funció de la naturalesa i complexitat d'aquest, un termini perquè els licitadors puguin sol·licitar els aclariments que estimin pertinents sobre el contingut. Les respostes tenen caràcter vinculant i s'han de fer públiques en termes que garanteixin la igualtat i concurrència en el procés de licitació.

Secció 4a.

Actuacions preparatòries dels contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat

Article 118. Avaluació prèvia

1. Amb caràcter previ a la iniciació d'un expedient de contracte de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, l'Administració contractant ha d'elaborar un document d'avaluació en què es posi de manifest que, tenint en compte la com-

plexitat del contracte, l'Administració no està en condicions de definir, amb caràcter previ a la licitació, els mitjans tècnics necessaris per assolir els objectius projectats o d'establir els mecanismes jurídics i financers per portar a terme el contracte, i s'efectuï una anàlisi comparativa amb formes alternatives de contractació que justifiquin en termes d'obtenció de més valor per preu, de cost global, d'eficàcia o d'imputació de riscos, els motius de caràcter jurídic, econòmic, administratiu i financer que recomanin l'adopció d'aquesta fórmula de contractació.

2. L'avaluació a què es refereix l'apartat anterior es pot realitzar de forma succinta si concorren raons d'urgència no imputables a l'Administració contractant que aconsellin utilitzar el contracte de col·laboració entre el sector públic i el sector privat per atendre les necessitats públiques.

3. L'avaluació l'ha de fer un òrgan col·legiat on s'integrin experts amb qualificació suficient en la matèria sobre la qual versï el contracte.

Article 119. Programa funcional

L'òrgan de contractació, en vista dels resultats de l'avaluació a què es refereix l'article anterior, ha d'elaborar un programa funcional que contingui els elements bàsics que han d'informar el diàleg amb els contractistes i que s'ha d'incloure en el document descriptiu del contracte. Particularment, en el programa funcional s'ha d'identificar la naturalesa i dimensió de les necessitats a satisfer, els elements jurídics, tècnics o econòmics mínims que han d'incloure necessàriament les ofertes per ser admeses al diàleg competitiu, i els criteris d'adjudicació del contracte.

Article 120. Clàusules del contracte

Els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat han d'incloure necessàriament, a més de les clàusules relatives als punts que preveu l'article 26, estipulacions referides als aspectes següents:

a) Identificació de les prestacions principals que constitueixen el seu objecte, que condicionen el règim substantiu aplica-

ble al contracte, de conformitat amb el que preveuen la lletra m) d'aquest article i l'article 289.

b) Condicions de repartiment de riscos entre l'Administració i el contractista, desglossant i precisant la imputació dels riscos derivats de la variació dels costos de les prestacions i la imputació dels riscos de disponibilitat o de demanda de les prestacions esmentades.

c) Objectius de rendiment assignats al contractista, particularment pel que fa a la qualitat de les prestacions dels serveis, la qualitat de les obres i subministraments i les condicions en què són posades a disposició de l'administració.

d) Remuneració del contractista, que ha de desglossar les bases i criteris per calcular els costos d'inversió, de funcionament i de finançament i, si s'escau, dels ingressos que el contractista pugui obtenir de l'explotació de les obres o equips en cas que sigui autoritzada i compatible amb la cobertura de les necessitats de l'administració.

e) Causes i procediments per determinar les variacions de la remuneració al llarg del període d'execució del contracte.

f) Fórmules de pagament i, particularment, condicions en les quals, en cada venciment o en un determinat termini, l'import dels pagaments pendents de satisfer per l'Administració i els imports que el contractista li ha d'abonar com a conseqüència de penalitats o sancions poden ser objecte de compensació.

g) Fórmules de control per l'Administració de l'execució del contracte, especialment respecte als objectius de rendiment, així com les condicions en què es pot produir la subcontracció.

h) Sancions i penalitats aplicables en cas d'incompliment de les obligacions del contracte.

i) Condicions en què es pot procedir per acord o, si no hi ha acord, per decisió unilateral de l'Administració, a modificar determinats aspectes del contracte o a resoldre'l, particularment en supòsits de variació de les necessitats de l'Administració, d'innovacions tecnològiques o de modificació de les condicions de finançament obtingudes pel contractista.

j) Control que es reserva l'Administració sobre la cessió total o parcial del contracte.

k) Destinació de les obres i equipaments objecte del contracte quan finalitzi.

l) Garanties que el contractista afecta al compliment de les seves obligacions.

m) Referència a les condicions generals i, quan sigui procedent, a les especials que siguin pertinents en funció de la naturalesa de les prestacions principals, que la Llei estableix respecte a les prerrogatives de l'Administració i a l'execució, modificació i extinció dels contractes.

Títol II

Preparació d'altres contractes

Capítol únic

Regles aplicables a la preparació dels contractes subscrits per poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques i de contractes subvencionats

Article 121. Establiment de prescripcions tècniques i preparació de plecs

1. En els contractes subscrits per poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques, que estiguin subjectes a regulació harmonitzada o que siguin contractes de serveis compresos a les categories 17 a 27 de l'annex II d'una quantia igual o superior a 206.000 euros, així com en els contractes subvencionats a què es refereix l'article 17, s'han d'observar les regles que estableix l'article 101 per a la definició i l'establiment de prescripcions tècniques, i és igualment aplicable el que preveuen els articles 102 a 104. Si és necessari signar el contracte per atendre una necessitat inajornable o si cal accelerar l'adjudicació per raons d'interès públic, l'òrgan de contractació pot declarar urgent la tramitació, cosa que ha de motivar degudament en la documentació preparatòria. En aquest cas

és aplicable el que preveu l'article 96.2.b) sobre reducció de terminis.

2. En contractes diferents dels esmentats a l'apartat anterior d'una quantia superior a 50.000 euros, els poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques han d'elaborar un plec, en el qual s'han d'establir les característiques bàsiques del contracte, el règim d'admissió de variants, les modalitats de recepció de les ofertes, els criteris d'adjudicació i les garanties que han de constituir, si s'escau, els licitadors o l'adjudicatari, i també és aplicable el que disposa l'article 104. Aquests plecs són part integrant del contracte.

Llibre III

Selecció del contractista i adjudicació dels contractes

Títol I

Adjudicació dels contractes

Capítol I

Adjudicació dels contractes de les administracions públiques

Secció 1a.

Normes generals

Subsecció 1a.

Disposicions directives

Article 122. Procediment d'adjudicació

1. Els contractes que subscriguin les administracions públiques s'han d'adjudicar d'acord amb les normes del present capítol.

2. L'adjudicació es realitza, ordinàriament, utilitzant el procediment obert o el procediment restringit. En els supòsits

enumerats als articles 154 a 159, tots dos inclusivament, es pot seguir el procediment negociat, i en els casos que preveu l'article 164 es pot recórrer al diàleg competitiu.

3. Els contractes menors es poden adjudicar directament a qualsevol empresari amb capacitat d'obrar i que disposi de l'habilitació professional necessària per realitzar la prestació, complint les normes que estableix l'article 95.

Es consideren contractes menors els contractes d'un import inferior a 50.000 euros, quan es tracti de contractes d'obres, o a 18.000 euros, quan es tracti d'altres contractes, sens perjudici del que disposa l'article 190 en relació amb les obres, serveis i subministraments centralitzats en l'àmbit estatal.

4. En els concursos de projectes se segueix el procediment que regula la secció 6a d'aquest capítol.

Article 123. Principis d'igualtat i transparència

Els òrgans de contractació han de donar als licitadors i candidats un tractament igualitari i no discriminatori i han d'ajustar la seva actuació al principi de transparència.

Article 124. Confidencialitat

1. Sens perjudici de les disposicions d'aquesta Llei relatives a la publicitat de l'adjudicació i a la informació que s'ha de donar als candidats i als licitadors, els òrgans de contractació no poden divulgar la informació facilitada pels empresaris que aquests hagin designat com a confidencial; aquest caràcter afecta, en particular, els secrets tècnics o comercials i els aspectes confidencials de les ofertes.

2. El contractista ha de respectar el caràcter confidencial de la informació a la qual tingui accés en ocasió de l'execució del contracte i a la qual s'hagi donat aquest caràcter en els plecs o en el contracte, o que per la seva pròpia naturalesa hagi de ser tractada com a tal. Aquest deure s'ha de mantenir durant un termini de cinc anys des del coneixement d'aquesta informació, llevat que els plecs o el contracte estableixin un termini més llarg.

Subsecció 2a.

Publicitat

Article 125. Anunci previ

1. Els òrgans de contractació poden publicar un anunci d'informació prèvia amb la finalitat de donar a conèixer, en relació amb els contractes d'obres, subministraments i serveis que tinguin projectat adjudicar en els dotze mesos següents, les dades següents:

a) En el cas dels contractes d'obres, les característiques essencials d'aquells el valor estimat dels quals sigui igual o superior a 5.150.000 euros.

b) En el cas dels contractes de subministrament, el valor total estimat, desglossat per grups de productes referits a partides del «Vocabulari comú dels contractes públics» (CPV), quan aquest valor total sigui igual o superior a 750.000 euros.

c) En el cas dels contractes de serveis, el valor total estimat per a cada categoria de les compreses en els números 1 a 16 de l'annex II, quan aquest valor total sigui igual o superior a 750.000 euros.

2. Els anuncis s'han de publicar en el «Diari Oficial de la Unió Europea» o en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació a què es refereix l'article 42.

En cas que la publicació s'efectuï en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació, aquest ho ha de comunicar prèviament a la Comissió Europea i al «Butlletí Oficial de l'Estat» per mitjans electrònics, d'acord amb el format i les modalitats de transmissió que s'estableixin. A l'anunci previ s'hi ha d'indicar la data d'enviament d'aquesta comunicació.

3. Els anuncis s'han d'enviar a l'Oficina de Publicacions Oficials de les Comunitats Europees o s'han de publicar en el perfil de contractant com més aviat millor, una vegada presa la decisió per la qual s'autoritzi el programa en què es prevegi la signatura dels contractes corresponents, en el cas dels d'obres, o una vegada iniciat l'exercici pressupostari, en els restants.

4. La publicació de l'anunci previ complint les condicions

que estableixen els articles 143.1 i 151.1 permet reduir els terminis per presentar proposicions en els procediments oberts i restringits en la forma que es determina en aquests preceptes.

Article 126. Convocatòria de licitacions

1. Els procediments per a l'adjudicació de contractes de les administracions públiques, a excepció dels negociats que se segueixin en casos diferents dels establerts als apartats 1 i 2 de l'article 161, s'han d'anunciar en el «Butlletí Oficial de l'Estat». No obstant això, quan es tracti de contractes de les comunitats autònomes, entitats locals o organismes o entitats de dret públic que en depenguin, es pot substituir la publicitat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» per la que es realitzi en els diaris o butlletins oficials autonòmics o provincials.

Si els contractes estan subjectes a regulació harmonitzada, la licitació s'ha de publicar, a més, en el «Diari Oficial de la Unió Europea», sense que en aquest cas la publicitat efectuada en els diaris oficials autonòmics o provincials pugui substituir la que s'ha de fer en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. Quan l'òrgan de contractació ho consideri convenient, els procediments per a l'adjudicació de contractes d'obres, subministraments o serveis no subjectes a regulació harmonitzada poden ser anunciats, a més, en el «Diari Oficial de la Unió Europea».

3. L'enviament de l'anunci al «Diari Oficial de la Unió Europea» ha de precedir qualsevol altra publicitat. Els anuncis que es publiquin en altres diaris o butlletins han d'indicar la data d'aquell enviament, de la qual l'òrgan de contractació ha de deixar prova suficient en l'expedient, i no poden contenir indicacions diferents de les incloses en el dit anunci.

4. Els anuncis de licitació també s'han de publicar en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació. En els procediments negociats seguits en els casos que preveu l'article 161.2, aquesta publicitat pot substituir la que s'ha d'efectuar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» o en els diaris oficials autonòmics o provincials.

Subsecció 3a.

Licitació

Article 127. Terminis de presentació de les sol·licituds de participació i de les proposicions

Els òrgans de contractació han de fixar els terminis de recepció de les ofertes i sol·licituds de participació tenint en compte el temps que raonablement pugui ser necessari per preparar-les, atesa la complexitat del contracte, i respectant, en tot cas, els terminis mínims que fixa aquesta Llei.

Article 128. Reducció de terminis en cas de tramitació urgent

En cas que l'expedient de contractació hagi estat declarat de tramitació urgent, els terminis establerts en aquest capítol es redueixen de la forma que preveu la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 96.

Article 129. Proposicions dels interessats

1. Les proposicions dels interessats s'han d'ajustar al que preveu el plec de clàusules administratives particulars, i el fet de presentar-les suposa l'acceptació incondicionada per l'empresari del contingut de la totalitat de les clàusules o condicions, sense cap excepció ni reserva.

2. Les proposicions són secretes i s'han d'arbitrar els mitjans que garanteixin aquest caràcter fins al moment de la licitació pública, sens perjudici del que disposen els articles 132 i 166 quant a la informació que s'ha de facilitar als participants en una subhasta electrònica o en un diàleg competitiu.

3. Cada licitador no pot presentar més d'una proposició, sens perjudici del que disposen l'article 131 sobre admissibilitat de variants o millores i l'article 132 sobre presentació de nous preus o valors en el si d'una subhasta electrònica. Tampoc no pot subscriure cap proposta en unió temporal amb altres si ho ha fet individualment o figurar en més d'una unió temporal. La

infracció d'aquestes normes dóna lloc a la no-admissió de totes les propostes que hagi subscrit.

4. En els contractes de concessió d'obra pública, la presentació de proposicions diferents per empreses vinculades suposa l'exclusió del procediment d'adjudicació, a tots els efectes, de les ofertes formulades. No obstant això, si sobrevé la vinculació abans que conclougui el termini de presentació d'ofertes, o el termini de presentació de candidatures en el procediment restringit, pot subsistir l'oferta que determinin de comú acord les empreses esmentades.

En els altres contractes, la presentació de diferents proposicions per empreses vinculades produeix els efectes que es determinin per reglament en relació amb l'aplicació del règim d'ofertes amb valors anormals o desproporcionats que preveu l'article 136.

Es consideren empreses vinculades les que es trobin en algun dels supòsits que preveu l'article 42 del Codi de comerç.

5. En la proposició s'ha d'indicar, com a partida independent, l'import de l'impost sobre el valor afegit que ha de ser repercutit.

Article 130. Presentació de la documentació acreditativa del compliment de requisits previs

1. Les proposicions en el procediment obert i les sol·licituds de participació en els procediments restringit i negociat i en el diàleg competitiu han d'anar acompanyades dels documents següents:

a) Els que acreditin la personalitat jurídica de l'empresari i, si s'escau, la seva representació.

b) Els que acreditin la classificació de l'empresa, si s'escau, o justifiquin els requisits de la seva solvència econòmica, financera i tècnica o professional.

Si l'empresa està pendent de classificació, s'ha d'aportar el document acreditatiu d'haver presentat la corresponent sol·licitud per a això, i ha de justificar que disposa de la classificació exigida en el termini previst a les normes de desplegament d'a-

questa Llei per a l'esmena de defectes o omissions en la documentació.

c) Una declaració responsable de no estar incurs en prohibició de contractar.

Aquesta declaració ha d'incloure la manifestació d'estar al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social imposades per les disposicions vigents, sens perjudici que la justificació acreditativa d'aquest requisit l'hagi de presentar, abans de l'adjudicació definitiva, l'empresari a favor del qual es farà aquesta.

d) Per a les empreses estrangeres, en els casos en què el contracte s'hagi d'executar a Espanya, la declaració de sotmetre's a la jurisdicció dels jutjats i tribunals espanyols de qual-sevol ordre, per a totes les incidències que de manera directa o indirecta puguin sorgir del contracte, amb renúncia, si s'escau, al fur jurisdiccional estranger que pugui correspondre al licitador.

2. Quan, d'acord amb aquesta Llei, sigui necessari presentar altres documents, s'ha d'indicar aquesta circumstància en el plec de clàusules administratives particulars o en el document descriptiu i a l'anunci de licitació corresponent.

3. Quan l'acreditació de les circumstàncies esmentades a les lletres a) i b) de l'apartat 1 es realitzi mitjançant la certificació d'un Registre oficial de licitadors i empreses classificades prevista a l'apartat 2 de l'article 72, o mitjançant un certificat comunitari de classificació de conformitat amb el que estableix l'article 73, s'hi ha d'adjuntar una declaració responsable del licitador en què manifesti que les circumstàncies reflectides en el certificat corresponent no han experimentat variació. Aquesta manifestació s'ha de reiterar, en cas que resulti adjudicatari, en el document en què es formalitzi el contracte, sens perjudici que l'òrgan de contractació, si ho estima convenient, pugui efectuar una consulta al Registre oficial de licitadors i empreses classificades.

El certificat del Registre oficial de licitadors i empreses classificades es pot expedir electrònicament, llevat que s'estableixi

una altra cosa en els plecs o a l'anunci del contracte. Si els plecs o l'anunci del contracte ho preveuen, la incorporació del certificat al procediment la pot efectuar d'ofici l'òrgan de contractació o aquell al qual correspongui examinar les proposicions, sol·licitant-ho directament al Registre oficial de licitadors i empreses classificades, sens perjudici que els licitadors hagin de presentar en tot cas la declaració responsable indicada al paràgraf anterior.

Article 131. Admissibilitat de variants o millores

1. Quan en l'adjudicació s'hagin de tenir en compte criteris diferents del preu, l'òrgan de contractació pot prendre en consideració les variants o millores que ofereixin els licitadors, sempre que el plec de clàusules administratives particulars hagi previst expressament aquesta possibilitat.

2. La possibilitat que els licitadors ofereixin variants o millores s'ha d'indicar a l'anunci de licitació del contracte i precisar sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la presentació.

3. En els procediments d'adjudicació de contractes de subministrament o de serveis, els òrgans de contractació que hagin autoritzat la presentació de variants o millores no poden rebutjar-ne una per l'únic motiu que, si fos elegida, donaria lloc a un contracte de serveis en comptes d'un contracte de subministrament o un contracte de subministrament en comptes d'un contracte de serveis.

Article 132. Subhasta electrònica

1. Als efectes de l'adjudicació del contracte, es pot dur a terme una subhasta electrònica, articulada com un procés iteratiu, que té lloc després d'una primera avaluació completa de les ofertes, per a la presentació de millores en els preus o de nous valors relatius a determinats elements de les ofertes que les milloren en conjunt, basat en un dispositiu electrònic que en permeti la classificació a través de mètodes d'avaluació automàtics.

2. La subhasta electrònica es pot utilitzar en els procediments oberts, en els restringits, i en els negociats que se segueixen en el cas que preveu l'article 154 a), sempre que les especificacions del contracte que s'ha d'adjudicar es puguin establir de manera precisa i que les prestacions que en constitueixen l'objecte no tinguin caràcter intel·lectual. No es pot recórrer a les subhastes electròniques de forma abusiva o de manera que s'obstaculitzi, es restringeixi o es falsegi la competència o que es vegi modificat l'objecte del contracte.

3. La subhasta electrònica es basa en variacions referides al preu o a valors dels elements de l'oferta que siguin quantificables i susceptibles de ser expressats en xifres o percentatges.

4. Els òrgans de contractació que decideixin recórrer a una subhasta electrònica ho han d'indicar a l'anunci de licitació i han d'incloure en el plec de condicions la informació següent:

a) els elements als valors dels quals es refereixi la subhasta electrònica;

b) si s'escau, els límits dels valors que es poden presentar, tal com resultin de les especificacions de l'objecte del contracte;

c) la informació que s'ha de posar a disposició dels licitadors durant la subhasta electrònica i el moment en què es facilitarà;

d) la forma en què es desenvoluparà la subhasta;

e) les condicions en què els licitadors poden licitar, i en particular les millores mínimes que s'exigiran, si s'escau, per a cada licitació;

f) el dispositiu electrònic utilitzat i les modalitats i especificacions tècniques de connexió.

5. Abans de procedir a la subhasta electrònica, l'òrgan de contractació ha de fer una primera avaluació completa de les ofertes de conformitat amb els criteris d'adjudicació i a continuació ha d'invitar simultàniament, per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, tots els licitadors que hagin presentat ofertes admissibles perquè presentin nous preus revisats a la baixa o nous valors que millorin l'oferta.

6. La invitació ha d'incloure tota la informació pertinent per a la connexió individual al dispositiu electrònic utilitzat i ha de precisar la data i l'hora de començament de la subhasta electrònica.

Igualment s'hi ha d'indicar la fórmula matemàtica que s'utilitzarà per a la reclassificació automàtica de les ofertes en funció dels nous preus o dels nous valors que es presentin. Aquesta fórmula ha d'incorporar la ponderació de tots els criteris fixats per determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa, tal com s'hagi indicat a l'anunci de licitació o en el plec, per a la qual cosa, les eventuais bandes de valors s'han d'expressar prèviament amb un valor determinat. En cas que s'autoritzi la presentació de variants o millores, s'han de proporcionar fórmules diferents per a cada una, si això és procedent.

Quan per a l'adjudicació del contracte s'hagi de tenir en compte una pluralitat de criteris, s'ha d'adjuntar a la invitació el resultat de l'avaluació de l'oferta presentada pel licitador.

7. Entre la data d'enviament de les invitacions i el començament de la subhasta electrònica han de transcórrer, almenys, dos dies hàbils.

8. La subhasta electrònica es pot desenvolupar en diverses fases successives.

9. Al llarg de cada fase de la subhasta, i de forma contínua i instantània, s'ha de comunicar als licitadors, com a mínim, la informació que els permeti conèixer la seva respectiva classificació en cada moment. Addicionalment, es poden facilitar altres dades relatives als preus o valors presentats pels altres licitadors, sempre que això estigui previst en el plec, i anunciar el nombre dels que participen en la corresponent fase de la subhasta, sense que en cap cas se'n puguï divulgar la identitat.

10. El tancament de la subhasta s'ha de fixar per referència a un o diversos dels criteris següents:

a) Mitjançant l'assenyalament d'una data i hora concretes, que s'han d'indicar en la invitació a participar en la subhasta.

b) Atenent la falta de presentació de nous preus o de nous valors que compleixin els requisits establerts en relació amb la formulació de millores mínimes.

Si s'utilitza aquesta referència, en la invitació a participar en la subhasta s'hi ha d'especificar el termini que ha de transcórrer a partir de la recepció de l'última licitació abans de declarar-ne el tancament.

c) Per finalització del nombre de fases establert en la invitació a participar en la subhasta. Quan el tancament de la subhasta s'hagi de produir aplicant aquest criteri, la invitació a participar-hi ha d'indicar el calendari que s'ha d'observar en cadascuna de les seves fases.

11. Una vegada conculsa la subhasta electrònica, el contracte s'ha d'adjudicar de conformitat amb el que estableix l'article 135, en funció dels resultats.

Article 133. Successió en el procediment

Si durant la tramitació d'un procediment i abans de l'adjudicació es produeix l'extinció de la personalitat jurídica d'una empresa licitadora o candidata per fusió, escissió o per la transmissió del seu patrimoni empresarial, la succeeix en la seva posició en el procediment les societats absorbents, les resultants de la fusió, les beneficiàries de l'escissió o les adquirents del patrimoni o de la corresponent branca d'activitat, sempre que compleixi les condicions de capacitat i absència de prohibicions de contractar i acrediti la seva solvència i classificació en les condicions exigides en el plec de clàusules administratives particulars per poder participar en el procediment d'adjudicació.

Subsecció 4a.

Selecció de l'adjudicatari

Article 134. Criteris de valoració de les ofertes

1. Per valorar les proposicions i determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa s'han d'atendre criteris directament vinculats a l'objecte del contracte, com ara la qualitat, el preu, la fórmula utilitzable per revisar les retribucions lligades a la utilització de l'obra o a la prestació del servei, el termini d'execució o lliurament de la prestació, el cost d'utilització, les ca-

racterístiques mediambientals o vinculades amb la satisfacció d'exigències socials que responguin a necessitats, definides en les especificacions del contracte, pròpies de les categories de població especialment desafavorides a les quals pertanyin els usuaris o beneficiaris de les prestacions a contractar, la rendibilitat, el valor tècnic, les característiques estètiques o funcionals, la disponibilitat i cost dels recanvis, el manteniment, l'assistència tècnica, el servei postvenda o altres de semblants.

Quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació, aquest ha de ser, necessàriament, el del preu més baix.

2. Els criteris que han de servir de base per a l'adjudicació del contracte els determina l'òrgan de contractació i s'han de detallar a l'anunci, en els plecs de clàusules administratives particulars o en el document descriptiu.

En la determinació dels criteris d'adjudicació s'ha de donar preponderància als que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que es puguin valorar mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de la mera aplicació de les fórmules establertes en els plecs. Quan en una licitació que se segueixi per un procediment obert o restringit s'atribueixi als criteris avaluable de forma automàtica per aplicació de fórmules una ponderació inferior a la corresponent als criteris la quantificació dels quals depengui d'un judici de valor, s'ha de constituir un comitè que disposi d'un mínim de tres membres, format per experts no integrats en l'òrgan proponent del contracte i amb qualificació apropiada, al qual correspon avaluar les ofertes conforme a aquests últims criteris, o encomanar l'avaluació a un organisme tècnic especialitzat, degudament identificat en els plecs.

L'avaluació de les ofertes conforme als criteris quantificables mitjançant la mera aplicació de fórmules s'ha de fer després d'efectuar prèviament la d'aquells altres criteris en què no es doni aquesta circumstància, i se n'ha de deixar constància documental. Les normes de desplegament d'aquesta Llei han de determinar els supòsits i les condicions en què s'ha de fer pública l'avaluació prèvia, així com la forma en què s'han de

presentar les proposicions per fer possible aquesta valoració separada.

3. La valoració de més d'un criteri és procedent, en particular, en l'adjudicació dels contractes següents:

a) Aquells els projectes o pressupostos dels quals no hagin pogut ser establerts prèviament i hagin de ser presentats pels licitadors.

b) Quan l'òrgan de contractació consideri que la definició de la prestació és susceptible de ser millorada per altres solucions tècniques, a proposar pels licitadors mitjançant la presentació de variants, o per reduccions en el termini d'execució.

c) Aquells per a l'execució dels quals faciliti l'òrgan, organisme o entitat contractant materials o mitjans auxiliars la bona utilització dels quals exigeixi garanties especials per part dels contractistes.

d) Aquells que requereixin l'ús de tecnologia especialment avançada o l'execució dels quals sigui particularment complexa.

e) Contractes de gestió de serveis públics.

f) Contractes de subministraments, llevat que els productes a adquirir estiguin perfectament definits perquè estan normalitzats i no sigui possible variar els terminis de lliurament ni introduir modificacions de cap classe en el contracte, i que, per tant, el preu és l'únic factor determinant de l'adjudicació.

g) Contractes de serveis, llevat que les prestacions estiguin perfectament definides tècnicament i no sigui possible variar els terminis de lliurament ni introduir modificacions de cap classe en el contracte, i que, per tant, el preu és l'únic factor determinant de l'adjudicació.

h) Contractes l'execució dels quals pugui tenir un impacte significatiu en el medi ambient, en l'adjudicació dels quals s'han de valorar condicions ambientals mesurables, com ara el menor impacte ambiental, l'estalvi i l'ús eficient de l'aigua i l'energia i dels materials, el cost ambiental del cicle de vida, els procediments i mètodes de producció ecològics, la generació i gestió de residus o l'ús de materials reciclats o reutilitzats o de materials ecològics.

4. Quan es prengui en consideració més d'un criteri, s'ha de precisar la ponderació relativa atribuïda a cadascun d'aquests, que es pot expressar fixant una banda de valors amb una amplitud adequada. En cas que el procediment d'adjudicació s'articuli en diverses fases, també s'ha d'indicar en quines d'aquestes s'aniran aplicant els diferents criteris, així com el llinar mínim de puntuació exigida al licitador per continuar en el procés selectiu.

Quan, per raons degudament justificades, no sigui possible ponderar els criteris escollits, aquests s'han d'enumerar per ordre decreixent d'importància.

5. Els criteris escollits i la seva ponderació s'han d'indicar a l'anunci de licitació, en cas que s'hagi de publicar.

6. Els plecs o el contracte poden establir penalitats, d'acord amb el que preveu l'article 196.1, per als casos d'incompliment o de compliment defectuós de la prestació que afectin característiques d'aquesta que s'hagin tingut en compte per definir els criteris d'adjudicació, o atribuir a la puntual observança d'aquestes característiques el caràcter d'obligació contractual essencial als efectes assenyalats a l'article 206.h).

Article 135. Classificació de les ofertes i adjudicació provisional i definitiva del contracte

1. L'òrgan de contractació classifica les proposicions presentades, per ordre decreixent, atenent els criteris a què fa referència l'article anterior, i, a aquest efecte, quan s'hagin de tenir en compte una pluralitat de criteris d'adjudicació, pot sol·licitar tots els informes tècnics que consideri pertinents, i adjudica provisionalment el contracte al licitador que hagi presentat la que sigui econòmicament més avantatjosa. Quan l'únic criteri a considerar sigui el preu, s'entén que l'oferta econòmicament més avantatjosa és la que incorpora el preu més baix.

L'òrgan de contractació no pot declarar deserta una licitació quan hi hagi alguna oferta o proposició que sigui admissible d'acord amb els criteris que figurin en el plec.

2. L'adjudicació al licitador que presenti l'oferta econòmicament més avantatjosa no és procedent quan, de conformitat amb

el que preveu l'article següent, l'òrgan de contractació presumeixi fundadament que la proposició no es podrà complir com a conseqüència d'haver-hi inclòs valors anormals o desproporcionats.

3. L'adjudicació provisional l'acorda l'òrgan de contractació en resolució motivada, que s'ha de notificar als candidats o licitadors i publicar-se en un diari oficial o en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació, i és aplicable el que preveu l'article 137 quant a la informació que se'ls ha de facilitar encara que el termini per remetre-la és de cinc dies hàbils. En els procediments negociats i de diàleg competitiu, l'adjudicació provisional ha de concretar i fixar els termes definitius del contracte.

4. L'elevació a definitiva de l'adjudicació provisional no es pot produir abans que transcorrin quinze dies hàbils comptats des de l'endemà de la publicació d'aquella en un diari oficial o en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació. Les normes autonòmiques de desplegament d'aquesta Llei poden fixar un termini més gran, sense excedir el d'un mes.

Durant aquest termini, l'adjudicatari ha de presentar la documentació justificativa d'estar al corrent en el compliment de les seves obligacions tributàries i amb la Seguretat Social i qualssevol altres documents acreditatius de la seva aptitud per contractar o de l'efectiva disposició dels mitjans que s'hagi compromès a dedicar o adscriure a l'execució del contracte d'acord amb l'article 53.2 que li reclami l'òrgan de contractació, així com constituir la garantia que, si s'escau, sigui procedent. Els corresponents certificats poden ser expedits per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, llevat que s'estableixi una altra cosa en els plecs.

L'adjudicació provisional s'ha d'eleva a definitiva dins els deu dies hàbils següents a aquell en què expiri el termini assenyalat en el paràgraf primer d'aquest apartat, sempre que l'adjudicatari hagi presentat la documentació assenyalada i constituït la garantia definitiva, si és exigible, i sens perjudici de l'eventual revisió d'aquella en via de recurs especial, de conformitat amb el que disposa l'article 37. Les normes autonòmiques de desplegament d'aquesta Llei poden fixar un termini més llarg al que preveu aquest paràgraf, sense que s'excedeixi el d'un mes.

5. Quan no escaigui l'adjudicació definitiva del contracte al licitador que hagi resultat adjudicatari provisional perquè no compleix les condicions necessàries, abans de procedir a una nova convocatòria l'Administració pot efectuar una nova adjudicació provisional al licitador o licitadors següents a aquell, per l'ordre en què hagin quedat classificades les seves ofertes, sempre que això sigui possible i que el nou adjudicatari hi hagi prestat la seva conformitat, cas en què s'ha de concedir a aquest un termini de deu dies hàbils per tal que compleixi el que asenyala el segon paràgraf de l'apartat anterior.

Aquest mateix procediment es pot seguir en el cas de contractes no subjectes a regulació harmonitzada, quan es tracti de continuar l'execució d'un contracte ja iniciat i que hagi estat declarat resolt.

Article 136. Ofertes amb valors anormals o desproporcionats

1. Quan l'únic criteri valorable de forma objectiva a considerar per a l'adjudicació del contracte sigui el del preu, el caràcter desproporcionat o anormal de les ofertes es pot apreciar d'acord amb els paràmetres objectius que s'estableixin per reglament, per referència al conjunt d'ofertes vàlides que s'hagin presentat.

2. Quan per a l'adjudicació s'hagi de considerar més d'un criteri de valoració, es poden expressar en els plecs els paràmetres objectius en funció dels quals s'apreciarà, si s'escau, que la proposició no pot ser complerta com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats. Si el preu ofert és un dels criteris objectius que han de servir de base per a l'adjudicació, es poden indicar en el plec els límits que permetin apreciar, si s'escau, que la proposició no pot ser complerta com a conseqüència d'ofertes desproporcionades o anormals.

3. Quan s'identifiqui una proposició que pugui ser considerada desproporcionada o anormal, s'ha de donar audiència al licitador que l'hagi presentat perquè justifiqui la valoració de

l'oferta i en precisi les condicions, en particular pel que fa a l'estalvi que permeti el procediment d'execució del contracte, les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposi per executar la prestació, l'originalitat de les prestacions proposades, el respecte de les disposicions relatives a la protecció de l'ocupació i les condicions de treball vigents en ell lloc on s'hagi de realitzar la prestació, o la possible obtenció d'una ajuda d'Estat.

En el procediment s'ha de sol·licitar l'assessorament tècnic del servei corresponent.

Si l'oferta és anormalment baixa perquè el licitador ha obtingut una ajuda d'Estat, només es pot rebutjar la proposició per aquesta única causa si aquell no pot acreditar que l'ajuda s'ha concedit sense contravenir a les disposicions comunitàries en matèria d'ajudes públiques. L'òrgan de contractació que rebutgi una oferta per aquesta raó n'ha d'informar la Comissió Europea, quan el procediment d'adjudicació es refereixi a un contracte subjecte a regulació harmonitzada.

4. Si l'òrgan de contractació, considerant la justificació efectuada pel licitador i els informes esmentats a l'apartat anterior, estima que l'oferta no pot ser complerta com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats, ha d'acordar l'adjudicació provisional a favor de la següent proposició econòmicament més avantatjosa, d'acord amb l'ordre en què hagin estat classificades d'acord amb el que assenyala l'apartat 1 de l'article anterior, que s'estimi que pot ser complerta a satisfacció de l'Administració i que no sigui considerada anormal o desproporcionada.

Subsecció 5a.

Obligacions d'informació sobre el resultat del procediment

Article 137. Notificació als candidats i licitadors

1. L'adjudicació definitiva del contracte, que en tot cas ha de ser motivada, s'ha de notificar als candidats o licitadors.

Si els interessats ho sol·liciten, se'ls ha de facilitar infor-

mació, en un termini màxim de quinze dies a partir de la recepció de la petició en aquest sentit, dels motius del rebuig de la seva candidatura o de la seva proposició i de les característiques de la proposició de l'adjudicatari que van ser determinants de l'adjudicació en favor seu.

2. L'òrgan de contractació pot no comunicar determinades dades relatives a l'adjudicació quan consideri, i ho justifiqui degudament en l'expedient, que la divulgació d'aquesta informació pot obstaculitzar l'aplicació d'una norma, ser contrària a l'interès públic o perjudicar interessos comercials legítims d'empreses públiques o privades o la competència lleial entre elles, o quan es tracti de contractes declarats secrets o reservats o l'execució dels quals hagi d'anar acompanyada de mesures de seguretat especials de conformitat amb la legislació vigent, o quan ho exigeixi la protecció dels interessos essencials de la seguretat de l'Estat i s'hagi declarat així de conformitat amb el que preveu l'article 13.2.d).

Article 138. Publicitat de les adjudicacions

1. L'adjudicació definitiva dels contractes d'una quantia superior a les quantitats indicades a l'article 122.3 s'ha de publicar en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació.

2. Quan la quantia del contracte sigui igual o superior a 100.000 euros o, en el cas de contractes de gestió de serveis públics, quan el pressupost de despeses de primer establiment sigui igual o superior a l'esmentat import o el termini de durada excedeixi els cinc anys, l'adjudicació definitiva s'ha de publicar, a més, en el «Butlletí Oficial de l'Estat» o en els respectius diaris o butlletins oficials de les comunitats autònomes o de les províncies, un anunci en què es faci pública l'esmentada adjudicació, en un termini no superior a quaranta-vuit dies a comptar de la data d'adjudicació del contracte.

Si es tracta de contractes subjectes a regulació harmonitzada l'anunci s'ha d'enviar, en el termini assenyalat en el paràgraf anterior, al «Diari Oficial de la Unió Europea» i s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

3. En el cas de contractes de serveis compresos a les categories 17 a 27 de l'annex II i d'una quantia igual o superior a 206.000 euros, l'òrgan de contractació ha de comunicar l'adjudicació definitiva a la Comissió Europea i indicar si en considera procedent la publicació.

4. En els casos a què es refereix l'apartat 2 de l'article anterior, l'òrgan de contractació pot no publicar determinada informació relativa a l'adjudicació del contracte, cosa que ha de justificar degudament en l'expedient.

Article 139. Renúncia a la signatura del contracte i desistiment del procediment d'adjudicació per l'Administració

1. En el cas que l'òrgan de contractació renunciï a subscriure un contracte per al qual hagi efectuat la convocatòria corresponent, o decideixi reiniciar el procediment per a la seva adjudicació, ho ha de notificar als candidats o licitadors, i també ha d'informar la Comissió Europea d'aquesta decisió quan el contracte hagi estat anunciat en el «Diari Oficial de la Unió Europea».

2. La renúncia a la signatura del contracte o el desistiment del procediment només els pot acordar l'òrgan de contractació abans de l'adjudicació provisional. En els dos casos s'han de compensar els candidats o licitadors per les despeses en què hagin incorregut, en la forma prevista a l'anunci o en el plec, o d'acord amb els principis generals que regeixen la responsabilitat de l'Administració.

3. Només es pot renunciar a la signatura del contracte per raons d'interès públic degudament justificades en l'expedient. En aquest cas, no es pot promoure una nova licitació del seu objecte mentre subsisteixin les raons al·legades per fonamentar la renúncia.

4. El desistiment del procediment ha d'estar fundat en una infracció no solucionable de les normes de preparació del contracte o de les reguladores del procediment d'adjudicació, i s'ha de justificar en l'expedient la concurrència de la causa. El desistiment no impedeix la iniciació immediata d'un nou procediment de licitació.

Subsecció 6a.

Formalització del contracte

Article 140. Formalització dels contractes

1. Els contractes que subscriuguin les administracions públiques s'han de formalitzar en un document administratiu dins el termini de deu dies hàbils, a comptar de l'endemà de la notificació de l'adjudicació definitiva, i el dit document és títol suficient per accedir a qualsevol registre públic. No obstant això, el contractista pot sol·licitar que el contracte s'elevi a escriptura pública, i són a càrrec seu les despeses corresponents.

2. En el cas dels contractes menors definits a l'article 122.3 cal atenuar-se, quant a la formalització, al que disposa l'article 95.

3. Quan per causes imputables al contractista no s'hagi formalitzat el contracte dins el termini indicat, l'Administració en pot acordar la resolució, així com la confiscació de la garantia provisional que, si s'escau, s'hagi constituït, i hi és aplicable el que preveu l'article 195.3.a) quant a la intervenció del Consell d'Estat o òrgan autònom equivalent en els casos en què es formulï oposició pel contractista.

Si les causes de la no-formalització són imputables a l'Administració, s'ha d'indemnitzar el contractista dels danys i perjudicis que li pugui ocasionar la demora, amb independència que pugui sol·licitar la resolució del contracte a l'empara de la lletra d) de l'article 206.

4. No es pot iniciar l'execució del contracte sense la seva prèvia formalització, excepte en els casos que preveuen els articles 96 i 97 d'aquesta Llei.

Secció 2a.

Procediment obert

Article 141. Delimitació

En el procediment obert tot empresari interessat pot presentar una proposició, i queda exclosa tota negociació dels termes del contracte amb els licitadors.

Article 142. Informació als licitadors

1. Quan no s'hagi facilitat l'accés per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics als plecs i a qualsevol documentació complementària, s'han d'enviar als interessats en un termini de sis dies a partir de la recepció d'una sol·licitud en aquest sentit, sempre que aquesta s'hagi presentat, abans que expiri el termini de presentació de les ofertes, amb l'antelació que l'òrgan de contractació, ateses les circumstàncies del contracte i del procediment, hagi assenyalat en els plecs.

2. La informació addicional que se sol·liciti sobre els plecs i sobre la documentació complementària s'ha de facilitar, almenys, sis dies abans de la data límit fixada per a la recepció d'ofertes, sempre que la petició s'hagi presentat amb l'antelació que l'òrgan de contractació, ateses les circumstàncies del contracte i del procediment, hagi assenyalat en els plecs.

3. Quan els plecs i la documentació o informació complementària, tot i haver-se sol·licitat quan va ser el moment, no s'hagin proporcionat en els terminis fixats o quan les ofertes només es puguin realitzar després d'una visita sobre el terreny o prèvia consulta in situ de la documentació que s'adjunti al plec, els terminis per a la recepció d'ofertes s'han de prorrogar de manera que tots els interessats afectats puguin tenir coneixement de tota la informació necessària per formular les ofertes.

Article 143. Terminis per a la presentació de proposicions

1. En procediments d'adjudicació de contractes subjectes a regulació harmonitzada, el termini de presentació de proposicions no pot ser inferior a cinquanta-dos dies, comptats des de la data de l'enviament de l'anunci del contracte a la Comissió Europea. Aquest termini es pot reduir cinc dies quan s'ofereixi accés per mitjans electrònics als plecs i a la documentació complementària.

Si s'ha enviat l'anunci previ a què es refereix l'article 125, el termini de presentació de proposicions es pot reduir fins a trenta-sis dies, com a norma general, o, en casos excepcionals degudament justificats, fins a vint-i-dos dies. Aquesta reducció

del termini només és admissible quan l'anunci d'informació prèvia s'hagi enviat per a la seva publicació abans dels cinquanta-dos dies i dins els dotze mesos anteriors a la data d'enviament de l'anunci de licitació, sempre que s'hi hagi inclòs, si estava disponible, tota la informació exigida per a aquest.

Els terminis assenyalats en els dos paràgrafs anteriors es poden reduir set dies quan els anuncis es preparin i s'enviïn per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics. Aquesta reducció es pot afegir, si s'escau, a la de cinc dies prevista en l'incís final del primer paràgraf.

En aquests procediments, la publicació de la licitació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» s'ha de fer, en tot cas, amb una antelació mínima equivalent al termini fixat per a la presentació de les proposicions a l'apartat següent.

2. En els contractes de les administracions públiques que no estiguin subjectes a regulació harmonitzada, el termini de presentació de proposicions no pot ser inferior a quinze dies, comptats des de la publicació de l'anunci del contracte. En els contractes d'obres i de concessió d'obres públiques, el termini ha de ser, com a mínim, de vint-i-sis dies.

Article 144. Examen de les proposicions i proposta d'adjudicació

1. L'òrgan competent per valorar les proposicions ha de qualificar prèviament la documentació a què es refereix l'article 130, que els licitadors han de presentar en un sobre diferent del que contingui la proposició, i posteriorment ha de procedir a obrir i examinar les proposicions, i a formular la corresponent proposta d'adjudicació a l'òrgan de contractació, una vegada ponderats els criteris que s'hagin d'aplicar per efectuar la selecció de l'adjudicatari, i sens perjudici de la intervenció del comitè d'experts o de l'organisme tècnic especialitzat a què fa referència l'article 134.2 en els casos que preveu, del qual l'avaluació dels criteris que exigeixin un judici de valor el vincula als efectes de formular la proposta. L'obertura de les proposicions s'ha de fer en el termini màxim d'un mes comptat des de la data de finalitza-

ció del termini per presentar les ofertes. En tot cas, l'obertura de l'oferta econòmica s'ha d'efectuar en acte públic, llevat que es prevegi que es puguin emprar en la licitació mitjans electrònics.

Quan per valorar les proposicions s'hagin de tenir en compte criteris diferents del del preu, l'òrgan competent per a això pot sol·licitar, abans de formular la proposta, tots els informes tècnics que consideri necessaris. Igualment, es poden sol·licitar aquests informes quan sigui necessari verificar que les ofertes compleixen les especificacions tècniques del plec.

2. La proposta d'adjudicació no crea cap dret a favor del licitador proposat davant de l'Administració. No obstant això, quan l'òrgan de contractació no adjudiqui el contracte d'acord amb la proposta formulada, n'ha de motivar la decisió.

Article 145. Adjudicació

1. Quan l'únic criteri a considerar per seleccionar l'adjudicatari del contracte sigui el del preu, l'adjudicació provisional s'ha de fer en el termini màxim de quinze dies a comptar de l'endemà de l'obertura de les proposicions.

2. Quan per adjudicar el contracte s'hagi de tenir en compte una pluralitat de criteris, el termini màxim per efectuar l'adjudicació provisional és de dos mesos a comptar de l'obertura de les proposicions, llevat que se n'hagi establert un altre en el plec de clàusules administratives particulars.

3. Els terminis indicats als apartats anteriors s'amplien quinze dies hàbils més quan sigui necessari seguir els tràmits a què es refereix l'article 136.3.

4. Si no es produeix l'adjudicació dins els terminis assenyalats, els licitadors tenen dret a retirar la posició.

Secció 3a.

Procediment restringit

Article 146. Caracterització

En el procediment restringit només hi poden presentar proposicions els empresaris que, a sol·licitud seva i atenent la seva

solvència, siguin seleccionats per l'òrgan de contractació. En aquest procediment està prohibida qualsevol negociació dels termes del contracte amb els sol·licitants o candidats.

Article 147. Criteris per a la selecció de candidats

1. Amb caràcter previ a l'anunci de la licitació, l'òrgan de contractació ha d'haver establert els criteris objectius de solvència, d'entre els assenyalats als articles 64 a 68, d'acord amb els quals s'han d'elegir els candidats que han de ser invitats a presentar proposicions.

2. L'òrgan de contractació ha d'assenyalar el nombre mínim d'empresaris als qual s'ha d'invitar a participar en el procediment, que no pot ser inferior a cinc. Si ho considera procedent, l'òrgan de contractació també pot fixar el nombre màxim de candidats als quals s'ha d'invitar a presentar ofertes.

En qualsevol cas, el nombre de candidats invitats ha de ser suficient per garantir una competència efectiva.

3. Els criteris o normes objectius i no discriminatoris d'acord amb els quals s'ha de seleccionar els candidats, així com el nombre mínim i, si s'escau, el nombre màxim d'aquells als quals s'ha d'invitar a presentar proposicions s'han d'indicar a l'anunci de licitació.

Article 148. Sol·licituds de participació

1. En els procediments d'adjudicació de contractes subjectes a regulació harmonitzada, el termini de recepció de les sol·licituds de participació no pot ser inferior a trenta-set dies, a partir de la data de l'enviament de l'anunci al «Diari Oficial de la Unió Europea». Si es tracta de contractes de concessió d'obra pública, aquest termini no pot ser inferior a cinquanta-dos dies. Es pot reduir set dies el termini quan els anuncis s'enviïn per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics.

En aquests casos, la publicació de la licitació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» s'ha de fer amb una antelació mínima equivalent al termini fixat per presentar les sol·licituds de participació a l'apartat següent.

2. Si es tracta de contractes no subjectes a regulació harmonitzada, el termini per presentar sol·licituds de participació ha de ser, com a mínim, de deu dies, comptats des de la publicació de l'anunci.

3. Les sol·licituds de participació han d'anar acompanyades de la documentació a què es refereix l'article 130.1.

Article 149. Selecció de sol·licitants

1. L'òrgan de contractació, una vegada comprovada la personalitat i solvència dels sol·licitants, ha de seleccionar els que han de passar a la fase següent, als quals ha d'invitar, simultàniament i per escrit, a presentar les proposicions en el termini que sigui procedent d'acord amb el que assenyala l'article 151.

2. El nombre de candidats invitats a presentar proposicions ha de ser igual, almenys, al mínim que, si s'escau, s'hagi fixat prèviament. Quan el nombre de candidats que compleixin els criteris de selecció sigui inferior a aquest nombre mínim, l'òrgan de contractació pot continuar el procediment amb els que reuneixin les condicions exigides, sense que es pugui invitar empresaris que no hagin sol·licitat participar-hi, o a candidats que no reuneixin aquestes condicions.

Article 150. Contingut de les invitacions i informació als convidats

1. Les invitacions han de contenir una referència a l'anunci de licitació publicat i indicar la data límit per a la recepció d'ofertes, l'adreça a la qual s'han d'enviar i la llengua en què s'han de redactar, si se n'admet cap altra a més del castellà, els criteris d'adjudicació del contracte que es tindran en compte i la seva ponderació relativa o, si s'escau, l'ordre decreixent d'importància atribuït a aquests, si no figuren a l'anunci de licitació, i el lloc, dia i hora de l'obertura de proposicions.

2. La invitació als candidats ha d'incloure un exemplar dels plecs i una còpia de la documentació complementària, o contenir les indicacions pertinents per permetre l'accés a aquests documents, quan s'hagin posat directament a la seva disposició

per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de l'article següent.

3. Quan els plecs o la documentació complementària siguin en poder d'una entitat o òrgan diferent del que tramita el procediment, la invitació ha de precisar la forma en què es pot sol·licitar l'esmentada documentació i, si s'escau, la data límit per fer-ho, així com l'import i les modalitats de pagament de la quantitat que, si s'escau, s'hagi d'abonar. Els serveis competents han de trametre l'esmentada documentació sense demora als interessats després de rebre'n la sol·licitud.

4. Els òrgans de contractació o els serveis competents han de facilitar, abans dels sis dies anteriors a la data límit fixada per a la recepció d'ofertes, la informació suplementària sobre els plecs o sobre la documentació complementària que els sol·licitin els candidats amb la deguda antelació.

5. També és aplicable en aquest procediment el que preveu l'article 142.3.

Article 151. Proposicions

1. El termini de recepció d'ofertes en els procediments relatius a contractes subjectes a regulació harmonitzada no pot ser inferior a quaranta dies, comptats a partir de la data d'enviament de la invitació escrita. Es pot reduir cinc dies el termini quan s'ofereixi accés per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics als plecs i a la documentació complementària.

Si s'ha enviat l'anunci previ a què es refereix l'article 125, el termini es pot reduir, com a norma general, fins a trenta-sis dies o, en casos excepcionals degudament justificats, fins a vint-i-dos dies. Aquesta reducció del termini només és admissible quan l'anunci d'informació prèvia s'hagi enviat per a la seva publicació abans dels cinquanta-dos dies i després dels dotze mesos anteriors a la data d'enviament de l'anunci de licitació, sempre que s'hi hagi inclòs, si estava disponible, tota la informació exigida per a aquest.

2. En els procediments relatius a contractes no subjectes a regulació harmonitzada, el termini per presentar proposicions no

pot ser inferior a quinze dies, comptats des de la data d'enviament de la invitació.

Article 152. Adjudicació

En l'adjudicació del contracte és aplicable el que preveuen els articles 144 i 145, llevat del que es refereix a la necessitat de qualificar prèviament la documentació a què es refereix l'article 130.

Secció 4a.

Procediment negociat

Article 153. Caracterització

1. En el procediment negociat l'adjudicació recau en el licitador justificadament elegit per l'òrgan de contractació, després d'efectuar consultes amb diversos candidats i negociar les condicions del contracte amb un o diversos d'ells.

2. El procediment negociat és objecte de publicitat prèvia en els casos que preveu l'article 161, en els quals és possible la presentació d'ofertes en concurrència per qualsevol empresari interessat. En la resta de supòsits, no és necessari donar publicitat al procediment i la concurrència s'assegura mitjançant el compliment del que preveu l'article 162.1.

Subsecció 1a.

Supòsits d'aplicació

Article 154. Supòsits generals

En els termes que s'estableixen per a cada tipus de contracte als articles següents, els contractes que subscriguin les administracions públiques es poden adjudicar mitjançant procediment negociat en els casos següents:

a) Quan les proposicions o ofertes econòmiques en els procediments oberts, restringits o de diàleg competitiu seguits prèviament siguin irregulars o inacceptables perquè han estat presentats per empresaris mancats d'aptitud, per incompliment en les ofertes de les obligacions legals relatives a la fiscalitat, pro-

tecció del medi ambient i condicions de treball a què es refereix l'article 103, pel fet d'infringir les condicions per a la presentació de variants o millores, o pel fet d'incloure valors anormals o desproporcionats, sempre que no es modifiquin substancialment les condicions originals del contracte.

b) En casos excepcionals, quan es tracti de contractes en què, per raó de les seves característiques o dels riscos que comportin, no se'n pugui determinar prèviament el preu global.

c) Quan, després d'haver-se seguit un procediment obert o restringit, no s'hi hagi presentat cap oferta o candidatura, o les ofertes no siguin adequades, sempre que les condicions inicials del contracte no es modifiquin substancialment. Si es tracta de contractes subjectes a regulació harmonitzada, s'ha de remetre un informe a la Comissió de les Comunitats Europees, si aquesta ho sol·licita.

d) Quan, per raons tècniques o artístiques o per motius relacionats amb la protecció de drets d'exclusiva el contracte només es pugui encomanar a un empresari determinat.

e) Quan una imperiosa urgència, resultant d'esdeveniments imprevisibles per a l'òrgan de contractació i no imputables a ell, demani una ràpida execució del contracte que no es pugui aconseguir mitjançant l'aplicació de la tramitació d'urgència que regula l'article 96.

f) Quan el contracte hagi estat declarat secret o reservat, o quan la seva execució hagi d'anar acompanyada de mesures de seguretat especials conforme a la legislació vigent, o quan ho exigeixi la protecció dels interessos essencials de la seguretat de l'Estat i s'hagi declarat així de conformitat amb el que preveu l'article 13.2.d).

g) Quan es tracti de contractes inclosos en l'àmbit de l'article 296 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea.

Article 155. Contractes d'obres

A més dels casos que preveu l'article 154, els contractes d'obres es poden adjudicar per procediment negociat en els supòsits següents:

a) Quan les obres es realitzin únicament amb fins de recerca, experimentació o perfeccionament i no amb l'objecte d'obtenir una rendibilitat o de cobrir els costos de recerca o de desenvolupament.

b) Quan es tracti d'obres complementàries que no figurin en el projecte ni en el contracte, o en el projecte de concessió i el seu contracte inicial, però que a causa d'una circumstància imprevista passin a ser necessàries per executar l'obra tal com estava descrita en el projecte o en el contracte sense modificar-la, i l'execució de les quals es confiï al contractista de l'obra principal o al concessionari de l'obra pública d'acord amb els preus que regeixin per al contracte primitiu o que, si s'escau, es fixin contradictòriament, sempre que les obres no es puguin separar tècnicament o econòmicament del contracte primitiu sense causar grans inconvenients a l'Administració o que, tot i ser separables, siguin estrictament necessàries per al seu perfeccionament, i que l'import acumulat de les obres complementàries no superi el 50 per cent del preu primitiu del contracte. Les altres obres complementàries que no reuneixin els requisits assenyalats han de ser objecte de contractació independent.

c) Quan les obres consisteixin en la repetició d'altres de similars adjudicades per procediment obert o restringit al mateix contractista per l'òrgan de contractació, sempre que s'ajustin a un projecte base que hagi estat objecte del contracte inicial adjudicat pels procediments esmentats, que la possibilitat de fer ús d'aquest procediment estigui indicada a l'anunci de licitació del contracte inicial i que l'import de les noves obres s'hagi computat en fixar la quantia total del contracte.

Únicament es pot recórrer a aquest procediment durant un període de tres anys, a partir de la formalització del contracte inicial.

d) En tot cas, quan el valor estimat sigui inferior a un milió d'euros.

Article 156. Contractes de gestió de serveis públics

A més dels supòsits que preveu l'article 154, es pot acudir al procediment negociat per adjudicar contractes de gestió de ser-

veis públics en els casos següents:

a) Quan es tracti de serveis públics respecte dels quals no sigui possible promoure concurrència en l'oferta.

b) Els de gestió de serveis amb un pressupost de despeses de primer establiment que es prevegi inferior a 500.000 euros i el termini de durada sigui inferior a cinc anys.

c) Els relatius a la prestació d'assistència sanitària concertats amb mitjans aliens, derivats d'un conveni de col·laboració entre les administracions públiques o d'un contracte marc, sempre que aquest hagi estat adjudicat amb subjecció a les normes d'aquesta Llei.

Article 157. Contractes de subministrament

A més dels casos que preveu l'article 154, els contractes de subministrament es poden adjudicar mitjançant el procediment negociat en els supòsits següents:

a) Quan es tracti de l'adquisició de béns mobles integrants del patrimoni històric espanyol, prèvia la seva valoració per la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Històric Espanyol o organisme reconegut a l'efecte de les comunitats autònomes, que es destinin a museus, arxius o biblioteques.

b) Quan els productes es fabriquin exclusivament per a fins de recerca, experimentació, estudi o desenvolupament; aquesta condició no s'aplica a la producció en sèrie destinada a establir la viabilitat comercial del producte o a recuperar els costos de recerca i desenvolupament.

c) Quan es tracti de lliuraments complementaris efectuats pel proveïdor inicial que constitueixin o bé una reposició parcial de subministraments o instal·lacions d'ús corrent, o bé una ampliació dels subministraments o instal·lacions existents, si el canvi de proveïdor obliga l'òrgan de contractació a adquirir material amb característiques tècniques diferents, i això dóna lloc a incompatibilitats o a dificultats tècniques d'ús i de manteniment desproporcionades. La durada d'aquests contractes, així com la dels contractes renovables, no pot ser superior per regla general a tres anys.

d) Quan es tracti de l'adquisició en mercats organitzats o bosses de primeres matèries de subministraments que cotitzin en aquests mercats.

e) Quan es tracti d'un subministrament concertat en condicions especialment avantatjoses amb un proveïdor que cessi definitivament en les seves activitats comercials, o amb els administradors d'un concurs, o a través d'un acord judicial o un procediment de la mateixa naturalesa.

f) En tot cas, quan el valor estimat sigui inferior a 100.000 euros.

Article 158. Contractes de serveis

A més dels casos que preveu l'article 154, els contractes de serveis es poden adjudicar per procediment negociat en els supòsits següents:

a) Quan a causa de les característiques de la prestació, especialment en els contractes que tinguin per objecte prestacions de caràcter intel·lectual i en els compresos a la categoria 6 de l'annex II, no sigui possible establir-ne les condicions amb la precisió necessària per adjudicar-lo per procediment obert o restringit.

b) Quan es tracti de serveis complementaris que no figurin en el projecte ni en el contracte però que a causa d'una circumstància imprevista passin a ser necessaris per executar el servei tal com estava descrit en el projecte o en el contracte sense modificar-lo, i l'execució dels quals es confii a l'empresari a qui es va adjudicar el contracte principal d'acord amb els preus que regeixin per a aquest o que, si s'escau, es fixin contradictòriament, sempre que els serveis no es puguin separar tècnicament o econòmicament del contracte primitiu sense causar grans inconvenients a l'Administració o que, tot i ser separables, siguin estrictament necessaris per al seu perfeccionament i que l'import acumulat dels serveis complementaris no superi el 50 per cent del preu primitiu del contracte. Els altres serveis complementaris que no reuneixin els requisits assenyalats han de ser objecte de contractació independent.

c) Quan els serveis consisteixin en la repetició d'altres de

similars adjudicats per procediment obert o restringit al mateix contractista per l'òrgan de contractació, sempre que s'ajustin a un projecte base que hagi estat objecte del contracte inicial adjudicat pels procediments esmentats, que la possibilitat de fer ús d'aquest procediment estigui indicada a l'anunci de licitació del contracte inicial i que l'import dels nous serveis s'hagi computat en fixar la quantia total del contracte.

Únicament es pot recórrer a aquest procediment durant un període de tres anys, a partir de la formalització del contracte inicial.

d) quan el contracte en qüestió sigui la conseqüència d'un concurs i, d'acord amb les normes aplicables, s'hagi d'adjudicar al guanyador. En cas que hi hagi diversos guanyadors, s'ha d'invitar a tots ells a participar en les negociacions.

e) En tot cas, quan el valor estimat sigui inferior a 100.000 euros.

Article 159. Altres contractes

Llevat que es disposi una altra cosa en les normes especials per les quals es regulin, els contractes restants de les administracions públiques poden ser adjudicats per procediment negociat en els casos que preveu l'article 154 i, a més, quan el valor estimat sigui inferior a 100.000 euros.

Subsecció 2a.

Tramitació

Article 160. Delimitació de la matèria objecte de negociació

En el plec de clàusules administratives particulars s'han de determinar els aspectes econòmics i tècnics que, si s'escau, han de ser objecte de negociació amb les empreses.

Article 161. Anunci de licitació i presentació de sol·licituds de participació

1. Quan s'acudeixi al procediment negociat perquè es do-

nen les circumstàncies que preveuen les lletres a) i b) de l'article 154, la lletra a) de l'article 155, o la lletra a) de l'article 158, l'òrgan de contractació ha de publicar un anunci de licitació en la forma que estableix l'article 126.

Es pot prescindir de la publicació de l'anunci quan s'acudeixi al procediment negociat perquè s'han presentat ofertes irregulars o inacceptables en els procediments anteriors, sempre que en la negociació s'inclouin tots els licitadors que en el procediment obert o restringit o en el procediment de diàleg competitiu seguit anteriorment hagin presentat ofertes conformes amb els requisits formals exigits, i només a ells.

2. Igualment, en els contractes no subjectes a regulació harmonitzada que es puguin adjudicar per procediment negociat perquè la seva quantia és inferior a la indicada als articles 155, lletra d); 156, lletra b); 157, lletra f); 158, lletra e), i 159, s'han de publicar anuncis de conformitat amb el que preveu l'article 126 quan el valor estimat sigui superior a 200.000 euros, si es tracta de contractes d'obres, o a 60.000 euros, quan es tracti d'altres contractes.

3. Són aplicables al procediment negociat, en els casos en què es procedeixi a la publicació d'anuncis de licitació, les normes que contenen els articles 147 a 150, tots dos inclusivament. No obstant això, en cas que es decideixi limitar el nombre d'empreses a les qual s'ha d'invitar a negociar, s'ha de tenir en compte el que assenyalava l'apartat 1 de l'article següent.

Article 162. Negociació dels termes del contracte

1. En el procediment negociat és necessari sol·licitar ofertes, almenys, a tres empreses capacitades per a la realització de l'objecte del contracte, sempre que sigui possible.

2. Els òrgans de contractació poden articular el procediment negociat en fases successives, a fi de reduir progressivament el nombre d'ofertes a negociar mitjançant l'aplicació dels criteris d'adjudicació assenyalats a l'anunci de licitació o en el plec de condicions, i s'ha d'indicar en aquests si es farà ús d'aquesta facultat. El nombre de solucions que arribin fins a la fase

final ha de ser prou ampli per garantir una competència efectiva, sempre que s'hagin presentat un nombre suficient de solucions o de candidats adequats.

3. Durant la negociació, els òrgans de contractació han de vetllar perquè tots els licitadors rebin el mateix tracte. En particular no han de facilitar, de forma discriminatòria, informació que pugui donar avantatges a determinats licitadors respecte a la resta.

4. Els òrgans de contractació han de negociar amb els licitadors les ofertes que aquests hagin presentat per adaptar-les als requisits indicats en el plec de clàusules administratives particulars i a l'anunci de licitació, si s'escau, i en els possibles documents complementaris, amb la finalitat d'identificar l'oferta econòmicament més avantatjosa.

5. S'ha de deixar constància en l'expedient de les invitacions cursades, de les ofertes rebudes i de les raons per acceptar-les o rebutjar-les.

Secció 5a.

Diàleg competitiu

Article 163. Caracterització

1. En el diàleg competitiu, l'òrgan de contractació dirigeix un diàleg amb els candidats seleccionats, amb la sol·licitud prèvia dels mateixos candidats, a fi de desenvolupar una o diverses solucions susceptibles de satisfer les seves necessitats i que serviran de base perquè els candidats elegits presentin una oferta.

2. Els òrgans de contractació poden establir primes o compensacions per als participants en el diàleg.

Article 164. Supòsits d'aplicació

1. El diàleg competitiu es pot utilitzar en el cas de contractes particularment complexos, quan l'òrgan de contractació consideri que l'ús del procediment obert o el del restringit no permet una adjudicació adequada del contracte.

2. A aquests efectes, es considera que un contracte és particularment complex quan l'òrgan de contractació no es trobi

objectivament capacitat per definir, d'acord amb les lletres b), c) o d) de l'apartat 3 de l'article 101, els mitjans tècnics aptes per satisfer les seves necessitats o objectius, o per determinar la cobertura jurídica o financera d'un projecte.

3. Els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat a què es refereix l'article 11 s'han d'adjudicar per aquest procediment, sens perjudici que es pugui seguir el procediment negociat amb publicitat en el cas que preveu l'article 154.a).

Article 165. Obertura del procediment i sol·licituds de participació

1. Els òrgans de contractació han de publicar un anunci de licitació en què han de donar a conèixer les seves necessitats i requisits, que han de definir en l'esmentat anunci o en un document descriptiu.

2. Són aplicables en aquest procediment les normes contingudes als articles 147 a 149, tots dos inclusivament. No obstant això, en cas que es decideixi limitar el nombre d'empreses a les quals s'ha d'invitar a prendre part en el diàleg, aquest no pot ser inferior a tres.

3. Les invitacions a prendre part en el diàleg han de contenir una referència a l'anunci de licitació publicat i indicar la data i el lloc d'inici de la fase de consulta, la llengua o llengües utilitzables, si se n'admet cap altra a més del castellà, els documents relatius a les condicions d'aptitud que, si s'escau, s'hagin d'adjuntar, i la ponderació relativa dels criteris d'adjudicació del contracte o, si s'escau, l'ordre decreixent d'importància dels dits criteris, si no consten a l'anunci de licitació. Són aplicables les disposicions dels apartats 2 a 5 de l'article 150, pel que fa a la documentació que s'ha d'adjuntar a les invitacions, per bé que les referències als plecs s'han d'entendre fetes al document descriptiu i el termini límit previst a l'apartat 4 per facilitar informació suplementària s'ha d'entendre referit als sis dies anteriors a la data fixada per a l'inici de la fase de diàleg.

Article 166. Diàleg amb els candidats

1. L'òrgan de contractació ha de desenvolupar, amb els candidats seleccionats, un diàleg la fi del qual és determinar i definir els mitjans adequats per satisfer les seves necessitats. En el transcurs d'aquest diàleg, es poden debatre tots els aspectes del contracte amb els candidats seleccionats.

2. Durant el diàleg, l'òrgan de contractació ha de donar el mateix tracte a tots els licitadors i, en particular, no pot facilitar, de forma discriminatòria, informació que pugui donar avantatges a determinats licitadors respecte a la resta.

L'òrgan de contractació no pot revelar als altres participants les solucions proposades per un participant o altres dades confidencials que aquest els comuniqui sense previ acord seu.

3. El procediment es pot articular en fases successives, a fi de reduir progressivament el nombre de solucions a examinar durant la fase de diàleg mitjançant l'aplicació dels criteris indicats a l'anunci de licitació o en el document descriptiu, i s'ha d'indicar en aquests si es farà ús d'aquesta possibilitat. El nombre de solucions que s'examinin en la fase final ha de ser prou ampli per garantir una competència efectiva entre elles, sempre que s'hagin presentat un nombre suficient de solucions o de candidats adequats.

4. L'òrgan de contractació ha de prosseguir el diàleg fins que es trobi en condicions de determinar, després de comparar-les, si cal, les solucions que puguin respondre a les seves necessitats.

Després de declarar tancat el diàleg i informar-ne tots els participants, l'òrgan de contractació els ha d'invitar a presentar l'oferta final, basada en la solució o solucions presentades i especificades durant la fase de diàleg, indicant la data límit, l'adreça a la qual s'ha d'enviar i la llengua o llengües en què poden estar redactades, si se n'admet cap altra a més del castellà.

Article 167. Presentació i examen de les ofertes

1. Les ofertes han d'incloure tots els elements requerits i necessaris per a la realització del projecte.

L'òrgan de contractació pot sol·licitar precisions o aclariments sobre les ofertes presentades, ajustos en les mateixes ofertes o informació complementària relativa a aquestes, sempre que no suposi una modificació dels seus elements fonamentals que impliqui una variació que pugui falsejar la competència o tenir un efecte discriminatori.

2. L'òrgan de contractació ha d'avaluar les ofertes presentades pels licitadors en funció dels criteris d'adjudicació establerts a l'anunci de licitació o en el document descriptiu i seleccionar l'oferta econòmicament més avantatjosa. Per fer aquesta valoració s'han de prendre en consideració, necessàriament, diversos criteris, sense que sigui possible adjudicar el contracte únicament basant-se en el preu ofert.

3. L'òrgan de contractació pot requerir el licitador l'oferta del qual es consideri més avantatjosa econòmicament perquè n'acclareixi determinats aspectes o ratifiqui els compromisos que hi consten, sempre que amb això no es modifiquin elements substancials de l'oferta o de la licitació, es falsegi la competència o es produeixi un efecte discriminatori.

Secció 6a.

Normes especials aplicables als concursos de projectes

Article 168. Àmbit d'aplicació

1. Són concursos de projectes els procediments encaminats a l'obtenció de plànols o projectes, principalment en els camps de l'arquitectura, l'urbanisme, l'enginyeria i el processament de dades, a través d'una selecció que, després de la licitació corresponent, s'encomana a un jurat.

2. Les normes de la present secció s'han d'aplicar als concursos de projectes que responguin a un dels tipus següents:

a) Concursos de projectes organitzats en el marc d'un procediment d'adjudicació d'un contracte de serveis.

b) Concursos de projectes amb primes de participació o pagaments als participants.

3. Les normes de la present secció no s'apliquen als concursos de projectes que es trobin en casos equiparables als previstos a l'article 4 i a l'apartat 2 de l'article 13.

4. Es consideren subjectes a regulació harmonitzada els concursos de projectes d'una quantia igual o superior als llistats fixats a l'article 16 en funció de l'òrgan que efectui la convocatòria.

La quantia dels concursos de projectes es calcula tenint en compte el valor estimat del contracte de serveis i les eventuais primes de participació o pagaments als participants, en el cas de la lletra a) de l'apartat 2 i, en el cas que preveu la lletra b), l'import total dels pagaments i primes, i incloent-hi el valor estimat del contracte de serveis que es pugui adjudicar ulteriorment d'acord amb la lletra e) de l'article 158, si l'òrgan de contractació no exclou aquesta adjudicació a l'anunci del concurs.

Article 169. Bases del concurs

Les normes relatives a l'organització d'un concurs de projectes s'han d'establir de conformitat amb el que regula la present secció i s'han de posar a disposició dels qui estiguin interessats a participar-hi.

Article 170. Participants

En cas que es decideixi limitar el nombre de participants, s'han de seleccionar aplicant criteris objectius, clars i no discriminatoris, sense que l'accés a la participació es pugui limitar a un determinat àmbit territorial, o a persones físiques amb exclusió de les jurídiques o a la inversa. En qualsevol cas, en fixar el nombre de candidats invitats a participar, s'ha de tenir en compte la necessitat de garantir una competència real.

Article 171. Publicitat

1. La licitació del concurs de projectes s'ha de publicar en la forma que preveu l'article 126.

2. Els resultats del concurs s'han de publicar en la forma que preveu l'article 138.

Article 172. Decisió del concurs

1. El jurat l'han de compondre persones físiques independents dels participants en el concurs de projectes.

2. Quan s'exigeixi una qualificació professional específica per participar en un concurs de projectes, almenys un terç dels membres del jurat ha de posseir l'esmentada qualificació o una altra d'equivalent.

3. El jurat ha d'adoptar les decisions o dictàmens amb total independència, sobre la base de projectes que li han de ser presentats de forma anònima, i atenent únicament els criteris indicats a l'anunci de realització del concurs.

4. El jurat té autonomia de decisió o de dictamen.

5. El jurat ha de fer constar en un informe, signat pels seus membres, la classificació dels projectes, tenint en compte els mèrits de cada projecte, juntament amb les seves observacions i qualssevol aspectes que requereixin aclariment.

6. S'ha de respectar l'anonimat fins que el jurat no emeti el seu dictamen o decisió.

7. Si és necessari, es pot invitar els participants a respondre preguntes que el jurat hagi inclòs en l'acta per aclarir qualsevol aspecte dels projectes, i s'ha d'estendre una acta completa del diàleg entre els membres del jurat i els participants.

8. Conegut el dictamen del jurat i tenint en compte el contingut de la classificació i de l'acta a què es refereix l'article anterior, l'òrgan de contractació ha de procedir a l'adjudicació, que ha de ser motivada si no s'ajusta a la proposta o propostes del jurat.

9. En el que no preveu aquesta secció, el concurs dels projectes es regeix per les disposicions reguladores de la contractació de serveis.

Capítol II

Adjudicació d'altres contractes del sector públic

Secció 1a.

Normes aplicables pels poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques

Article 173. Delimitació general

Els poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques han d'aplicar, per a l'adjudicació dels seus contractes, les normes d'aquesta secció.

Article 174. Adjudicació dels contractes subjectes a regulació harmonitzada

1. L'adjudicació dels contractes subjectes a regulació harmonitzada es regeix per les normes que estableix el capítol anterior amb les adaptacions següents:

a) No són aplicables les normes que estableixen el segon paràgraf de l'apartat 2 de l'article 134 sobre intervenció del comitè d'experts per a la valoració de criteris subjectius, els apartats 1 i 2 de l'article 136 sobre criteris per apreciar el caràcter anormal o desproporcionat de les ofertes, l'article 140 sobre formalització dels contractes, l'article 144 sobre examen de les proposicions i proposta d'adjudicació, i l'article 156 sobre els supòsits en què és possible acudir a un procediment negociat per adjudicar contractes de gestió de serveis públics.

b) No és necessari publicar les licitacions i adjudicacions en els diaris oficials nacionals a què es refereixen el paràgraf primer de l'apartat 1 de l'article 126 i el paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 138, ja que s'entén que se satisfà el principi de publicitat mitjançant la publicació efectuada en el «Diari Oficial de la Unió Europea» i la inserció de la corresponent informació a la plataforma de contractació a què es refereix l'article 309 o en el sistema equivalent gestionat per l'Administració pública de la qual depengui l'entitat contractant, sens perjudici de la utilització de mitjans addicionals amb caràcter voluntari.

2. Si, per raons d'urgència, és impracticable el compliment dels terminis mínims establerts, és aplicable el que preveu l'article 96.2.b) sobre reducció de terminis.

Article 175. Adjudicació dels contractes que no estiguin subjectes a regulació harmonitzada

En l'adjudicació de contractes no subjectes a regulació harmonitzada són aplicables les disposicions següents:

a) L'adjudicació està sotmesa, en tot cas, als principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no-discriminació.

b) Els òrgans competents de les entitats a què es refereix aquesta secció han d'aprovar unes instruccions, de compliment obligatori en l'àmbit intern d'aquestes entitats, en què es regulin els procediments de contractació de manera que quedi garantida l'efectivitat dels principis enunciats a la lletra anterior i que el contracte s'adjudica a qui presenti l'oferta econòmicament més avantatjosa. Aquestes instruccions s'han de posar a disposició de tots els interessats a participar en els procediments d'adjudicació de contractes regulats per aquestes instruccions, i s'han de publicar en el perfil de contractant de l'entitat.

En l'àmbit del sector públic estatal, l'aprovació de les instruccions requereix l'informe previ de l'Advocacia de l'Estat.

c) S'entenen complertes les exigències derivades del principi de publicitat amb la inserció de la informació relativa a la licitació dels contractes d'un import que superi els 50.000 euros en el perfil del contractant de l'entitat, sens perjudici que les instruccions internes de contractació puguin arbitrar altres modalitats, alternatives o addicionals, de difusió.

Secció 2a.

Normes aplicables per altres ens, organismes i entitats del sector públic

Article 176. Règim d'adjudicació de contractes

1. Els ens, organismes i entitats del sector públic que no tinguin la consideració de poders adjudicadors s'han d'ajustar, en

l'adjudicació dels contractes, als principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no-discriminació.

2. L'adjudicació dels contractes s'ha d'efectuar de manera que recaigui en l'oferta econòmicament més avantatjosa.

3. En les instruccions internes en matèria de contractació que aprovin aquestes entitats s'ha de disposar el que sigui necessari per assegurar l'efectivitat dels principis enunciats a l'apartat 1 d'aquest article i la directriu que estableix l'apartat 2. Aquestes instruccions s'han de posar a disposició de tots els interessats a participar en els procediments d'adjudicació de contractes regulats per aquestes instruccions, i s'han de publicar en el perfil de contractant de l'entitat.

En l'àmbit del sector públic estatal, aquestes instruccions han de ser informades abans de la seva aprovació per l'òrgan al qual correspongui l'assessorament jurídic de l'entitat corresponent.

Secció 3a.

Normes aplicables en l'adjudicació de contractes subvencionats

Article 177. Adjudicació de contractes subvencionats

L'adjudicació dels contractes subvencionats a què es refereix l'article 17 d'aquesta Llei es regeix per les normes que estableix l'article 174.

Títol II

Racionalització tècnica de la contractació

Capítol I

Normes generals

Article 178. Sistemes per a la racionalització de la contractació de les administracions públiques

Per racionalitzar i ordenar l'adjudicació de contractes les administracions públiques poden concloure acords marc, articu-

lar sistemes dinàmics, o centralitzar la contractació d'obres, serveis i subministraments en serveis especialitzats, de conformitat amb les normes d'aquest títol.

Article 179. Sistemes per a la racionalització de la contractació d'altres entitats del sector públic

Els sistemes per a la racionalització de la contractació que estableixin les entitats del sector públic que no tinguin el caràcter d'administracions públiques en les seves normes i instruccions pròpies s'han d'ajustar a les disposicions d'aquest títol per a l'adjudicació de contractes subjectes a regulació harmonitzada.

Capítol II

Acords marc

Article 180. Funcionalitat i límits

1. Els òrgans de contractació del sector públic poden concloure acords marc amb un o diversos empresaris amb la finalitat de fixar les condicions a què s'han d'ajustar els contractes que pretenguin adjudicar durant un període determinat, sempre que el recurs a aquests instruments no s'efectuï de manera abusiva o de manera que la competència quedi obstaculitzada, restringida o falsejada.

2. Quan l'acord marc es conclouï amb diversos empresaris, el seu nombre ha de ser, almenys, de tres, sempre que hi hagi un nombre suficient d'interessats que s'ajustin als criteris de selecció o d'ofertes admissibles que responguin als criteris d'adjudicació.

3. La durada d'un acord marc no pot excedir els quatre anys, tret de casos excepcionals, degudament justificats.

Article 181. Procediment de signatura d'acords marc

1. Per a la signatura d'un acord marc s'han de seguir les normes de procediment que estableixen el llibre II, i el capítol I del títol I d'aquest llibre.

2. La signatura de l'acord marc s'ha de publicar en el perfil de contractant de l'òrgan de contractació i, en un termini no superior a quaranta-vuit dies, s'ha de publicar a més en el «Butlletí Oficial de l'Estat» o en els respectius diaris o butlletins oficials de les comunitats autònomes o de les províncies. La possibilitat d'adjudicar contractes subjectes a regulació harmonitzada amb base a l'acord marc està condicionada al fet que en el termini de quaranta-vuit dies des de la seva signatura se n'hagi remès el corresponent anunci al «Diari Oficial de la Unió Europea» i se n'hagi efectuat la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

3. En els casos a què es refereix l'article 137.2, l'òrgan de contractació pot no publicar determinada informació relativa a la signatura de l'acord marc, i ho ha de justificar degudament en l'expedient.

Article 182. Adjudicació de contractes basats en un acord marc

1. Només es poden subscriure contractes basats en un acord marc entre els òrgans de contractació i les empreses que hi hagin estat part originàriament. En aquests contractes, en particular en el cas que preveu l'apartat 3 d'aquest article, les parts no poden introduir, en cap cas, modificacions substancials respecte als termes establerts a l'acord marc.

2. Els contractes basats en l'acord marc s'han d'adjudicar d'acord amb el que preveuen els apartats 3 i 4 d'aquest article.

3. Quan l'acord marc s'hagi conclòs amb un únic empresari, els contractes basats en aquell s'han d'adjudicar d'acord amb els termes que s'hi estableixin. Els òrgans de contractació poden consultar per escrit l'empresari per demanar-li, si és necessari, que completi la seva oferta.

4. Quan l'acord marc s'hagi formalitzat amb diversos empresaris, l'adjudicació dels contractes que hi estiguin basats s'ha d'efectuar aplicant els termes fixats en el mateix acord marc, sense necessitat de convocar les parts a una nova licitació.

Quan no tots els termes estiguin establerts a l'acord marc, l'adjudicació dels contractes s'ha d'efectuar convocant les parts

a una nova licitació, en la qual s'han de prendre com a base els mateixos termes, formulant-los de manera més precisa si és necessari, i, si escau, altres als quals es refereixin les especificacions de l'acord marc, d'acord amb el procediment següent:

a) Per cada contracte que s'hagi d'adjudicar, s'han de consultar per escrit totes les empreses capaces de realitzar l'objecte del contracte; no obstant, quan els contractes que s'han d'adjudicar no estiguin subjectes, per raó del seu objecte i quantia, a procediment harmonitzat, l'òrgan de contractació pot decidir, i ho ha de justificar degudament en l'expedient, no estendre aquesta consulta a la totalitat dels empresaris que siguin part de l'acord marc, sempre que, com a mínim, sol·liciti ofertes a tres d'ells.

b) S'ha de concedir un termini suficient per presentar les ofertes relatives a cada contracte específic, tenint en compte factors com ara la complexitat de l'objecte del contracte i el temps necessari per a l'enviament de l'oferta.

c) Les ofertes s'han de presentar per escrit i el seu contingut és confidencial fins al moment fixat per a la seva obertura.

d) De manera alternativa a l'assenyalat a les lletres anteriors, l'òrgan de contractació pot obrir una subhasta electrònica per a l'adjudicació del contracte de conformitat amb el que estableix l'article 132.

e) El contracte s'ha d'adjudicar al licitador que hagi presentat la millor oferta, valorada segons els criteris detallats a l'acord marc.

f) Si ho considera oportú, l'òrgan de contractació pot decidir la publicació de l'adjudicació de conformitat amb el que preveu l'article 138.

Capítol III

Sistemes dinàmics de contractació

Article 183. Funcionalitat i límits

1. Els òrgans de contractació del sector públic poden articular sistemes dinàmics per a la contractació d'obres, serveis i subminist-

traments d'ús corrent les característiques dels quals, generalment disponibles en el mercat, satisfacin les seves necessitats, sempre que el recurs a aquests instruments no s'efectuï de manera que la competència es vegi obstaculitzada, restringida o falsejada.

2. La durada d'un sistema dinàmic de contractació no pot excedir els quatre anys, tret de casos excepcionals degudament justificats.

Article 184. Implementació

1. El sistema dinàmic de contractació s'ha de desenvolupar d'acord amb les normes del procediment obert al llarg de totes les seves fases i fins a l'adjudicació dels contractes corresponents, que s'ha d'efectuar en la forma que preveu l'article 186. Tots els licitadors que compleixin els criteris de selecció i que hagin presentat una oferta indicativa que s'ajusti al que s'assenyala als plecs han de ser admesos en el sistema.

2. Per a la implementació d'un sistema dinàmic de contractació s'han d'observar les normes següents:

a) L'òrgan de contractació ha de publicar un anunci de licitació, en la forma establerta a l'article 126, en què ha d'indicar expressament que pretén articular un sistema dinàmic de contractació.

b) En els plecs s'ha de precisar, a més dels altres punts que siguin pertinents, la naturalesa dels contractes que es poden subscriure mitjançant el sistema, i tota la informació necessària per incorporar-s'hi i, en particular, la relativa a l'equip electrònic utilitzat i als arranjaments i les especificacions tècniques de connexió.

c) Des de la publicació de l'anunci i fins a l'expiració del sistema, s'ha d'oferir accés sense restricció, directe i complet, per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics, als plecs i a la documentació complementària. A l'anunci a què es refereix la lletra a) anterior, s'hi ha d'indicar l'adreça d'Internet en què es poden consultar aquests documents.

3. El desenvolupament del sistema, i l'adjudicació dels contractes en el marc d'aquest s'han d'efectuar, exclusivament, per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics.

4. La participació en el sistema és gratuïta per a les empreses, a les quals no es pot carregar cap despesa.

Article 185. Incorporació d'empreses al sistema

1. Durant la vigència del sistema, qualsevol empresari interessat pot presentar una oferta indicativa als efectes de ser-hi inclòs.

2. L'avaluació de les ofertes indicatives s'ha d'efectuar en un termini màxim de quinze dies a partir de la presentació. Aquest termini el pot prorrogar l'òrgan de contractació, sempre que, mentrestant, no convoqui una nova licitació.

3. L'òrgan de contractació ha de comunicar al licitador la seva admissió en el sistema dinàmic de contractació, o el rebuig de l'oferta indicativa, que només és procedent en cas que l'oferta no s'ajusti al que estableix el plec, en el termini màxim de dos dies des que s'efectuï l'avaluació de l'oferta indicativa.

4. Les ofertes indicatives es poden millorar en qualsevol moment sempre que segueixin sent conformes al plec.

Article 186. Adjudicació de contractes en el marc d'un sistema dinàmic de contractació

1. Cada contracte específic que es pretengui adjudicar en el marc d'un sistema dinàmic de contractació ha de ser objecte d'una licitació.

2. Quan, per raó de la seva quantia, els contractes a adjudicar estiguin subjectes a regulació harmonitzada, abans de procedir a la licitació els òrgans de contractació han de publicar un anunci simplificat, en els mitjans que es detallen a l'article 126, invitant qualsevol empresari interessat a presentar una oferta indicativa, en un termini no inferior a quinze dies, que es computen des de l'enviament de l'anunci a la Unió Europea. Fins que no es conclougui l'avaluació de les ofertes indicatives presentades dins el termini escaient no es poden convocar noves licitacions.

3. Tots els empresaris admesos en el sistema han de ser invitats a presentar una oferta per al contracte específic que s'es-

tigui licitant, i a aquest efecte se'ls ha de concedir un termini suficient, que s'ha de fixar tenint en compte el temps que raonablement pugui ser necessari per preparar-la, atesa la complexitat del contracte. L'òrgan de contractació també pot obrir una subhasta electrònica de conformitat amb el que estableix l'article 132.

4. El contracte s'ha d'adjudicar al licitador que hagi presentat la millor oferta, valorada d'acord amb els criteris assenyalats a l'anunci de licitació a què es refereix l'article 184.2.a). Aquests criteris s'han de precisar a la invitació a què es refereix l'apartat anterior.

5. El resultat del procediment s'ha d'anunciar dins els quaranta-vuit dies següents a l'adjudicació de cada contracte en la forma que preveu l'apartat 1 de l'article 138, i també és aplicable el que preveu l'apartat 4. No obstant això, aquests anuncis es poden agrupar trimestralment, cas en què el termini de quaranta-vuit dies es computa des de la terminació del trimestre.

Capítol IV

Centrals de contractació

Secció 1a.

Normes generals

Article 187. Funcionalitat i principis d'actuació

1. Les entitats del sector públic poden centralitzar la contractació d'obres, serveis i subministraments, i atribuir-la a serveis especialitzats.

2. Les centrals de contractació poden actuar adquirint subministraments i serveis per a altres òrgans de contractació, o adjudicant contractes o formalitzant acords marc per a la realització d'obres, subministraments o serveis destinats a aquests.

3. Les centrals de contractació se subjecten, en l'adjudicació dels contractes i acords marc que subscriuguin, a les disposicions d'aquesta Llei i les seves normes de desplegament.

Article 188. Creació de centrals de contractació per les comunitats autònomes i les entitats locals

1. La creació de centrals de contractació per les comunitats autònomes, com també la determinació del tipus de contractes i l'àmbit subjectiu a què s'estenen, s'ha d'efectuar en la forma que prevegin les normes de desplegament d'aquesta Llei que aqueslles dictin en l'exercici de les seves competències.

2. En l'àmbit de l'Administració local, les diputacions provincials poden crear centrals de contractació per acord del Ple.

Article 189. Adhesió a sistemes externs de contractació centralitzada

1. Les comunitats autònomes i les entitats locals, com també els organismes autònoms i ens públics que en depenen es poden adherir al sistema de contractació centralitzada estatal regulat a l'article 190, per a la totalitat dels subministraments, serveis i obres inclosos en aquest o només per a determinades categories d'aquests. L'adhesió requereix la conclusió de l'acord corresponent amb la Direcció General del Patrimoni de l'Estat.

2. Igualment, mitjançant els acords corresponents, les comunitats autònomes i les entitats locals es poden adherir a sistemes d'adquisició centralitzada d'altres comunitats autònomes o entitats locals.

3. Les societats i fundacions i els altres ens, organismes i entitats del sector públic es poden adherir als sistemes de contractació centralitzada establerts per les administracions públiques en la forma prevista als apartats anteriors.

Secció 2a.

Contractació centralitzada en l'àmbit estatal

Article 190. Règim general

1. En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals, el ministre d'Economia i Hisenda pot declarar de contractació cen-

tralitzada els subministraments, obres i serveis que contractin de forma general i amb característiques essencialment homogènies els diferents òrgans i organismes.

2. La contractació d'aquests subministraments, obres o serveis s'ha de fer a través de la Direcció General del Patrimoni de l'Estat, que opera, respecte d'aquests, com a central de contractació única en l'àmbit definit a l'apartat 1. El finançament dels contractes corresponents és a càrrec de l'organisme peticionari.

3. La contractació d'obres, subministraments o serveis centralitzats, la pot efectuar la Direcció General del Patrimoni de l'Estat a través dels procediments següents:

a) Mitjançant la conclusió del contracte corresponent, que s'ha d'adjudicar d'acord amb les normes procedimentals que conté el capítol I del títol I d'aquest llibre.

b) A través del procediment especial d'adopció de tipus. Aquest procediment s'ha de desenvolupar en dues fases, la primera de les quals té per objecte l'adopció dels tipus contractables per a cada classe de béns, obres o serveis mitjançant la conclusió d'un acord marc o l'obertura d'un sistema dinàmic, mentre que la segona té per finalitat la contractació específica, conforme a les normes aplicables a cadascun dels esmentats sistemes contractuals, dels béns, serveis o obres dels tipus adoptats així que requereixin els diferents òrgans i organismes.

Mentre no es produeixi l'adopció de tipus de conformitat amb el que assenyala l'apartat anterior, o quan els tipus adoptats no reuneixin les característiques indispensables per satisfer les necessitats de l'organisme peticionari, la contractació dels subministraments, obres o serveis l'ha d'efectuar, d'acord amb les normes generals de procediment, la Direcció General del Patrimoni de l'Estat. No obstant això, si l'ordre per la qual s'acorda la centralització d'aquests contractes ho preveu, la contractació la pot realitzar, d'acord amb les normes generals de competència i procediment, l'òrgan de contractació corresponent, amb l'informe favorable previ de la Direcció General del Patrimoni de l'Estat.

Quan la contractació dels subministraments, serveis o obres s'hagi d'efectuar convocant les parts en un acord marc a una nova

licitació de conformitat amb el que preveuen les lletres a) a d) de l'apartat 4 de l'article 182, la consulta per escrit als empresaris capços de realitzar la prestació, com també la recepció i l'examen de les proposicions són responsabilitat de l'organisme interessat en l'adjudicació del contracte, que ha d'eleva la proposta corresponent a la Direcció General del Patrimoni de l'Estat.

Si l'adopció de tipus s'ha efectuat mitjançant l'articulació d'un sistema dinàmic de contractació, en l'adjudicació dels contractes que, per raó de la seva quantia, no estiguin subjectes a un procediment harmonitzat, no regeix el que disposen l'article 185.2 i l'article 186.2 sobre la impossibilitat de convocar noves licitacions mentre estigui pendent l'avaluació de les ofertes presentades.

4. La conclusió per l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals d'acords marc que tinguin per objecte béns, serveis o obres no declarats de contractació centralitzada requereix l'informe favorable de la Direcció General del Patrimoni de l'Estat, que s'ha d'obtenir abans de començar el procediment dirigit a la seva adjudicació, quan aquests béns, serveis o obres es contractin de forma general i amb característiques essencialment homogènies en l'àmbit esmentat. També és necessari l'informe favorable previ de la Direcció General del Patrimoni de l'Estat per a la signatura d'acords marc que afectin més d'un departament ministerial, organisme autònom o entitat de les esmentades en aquest apartat.

Article 191. Adquisició centralitzada d'equips i sistemes per al tractament de la informació

1. La competència per adquirir equips i sistemes per al tractament de la informació i els seus elements complementaris o auxiliars en l'àmbit definit a l'apartat 1 de l'article anterior que no hagin estat declarats d'adquisició centralitzada d'acord amb el que assenyala aquest correspon, en tot cas, al director general del Patrimoni de l'Estat, escoltats els departaments ministerials o organismes interessats en la compra quant a les seves necessitats.

2. El ministre d'Economia i Hisenda pot atribuir la competència per adquirir els béns a què es refereix aquest article a altres òrgans de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i entitats públiques estatals, quan circumstàncies especials o el volum d'adquisicions que realitzin ho aconsellin.

Llibre IV

Efectes, compliment i extinció dels contractes administratius

Títol I

Normes generals

Capítol I

Efectes dels contractes

Article 192. Règim jurídic

Els efectes dels contractes administratius es regeixen per les normes a què fa referència l'article 19.2 i pels plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques, generals i particulars.

Article 193. Vinculació al contingut contractual

Els contractes s'han de complir d'acord amb les seves clàusules, sens perjudici de les prerrogatives establertes per la legislació a favor de les administracions públiques.

Capítol II

Prerogatives de l'Administració pública en els contractes administratius

---

Article 194. Enumeració

Dins els límits i amb subjecció als requisits i als efectes que assenyalava aquesta Llei, l'òrgan de contractació té la prerogati-

va d'interpretar els contractes administratius, resoldre els dubtes que ofereixi el seu compliment, modificar-los per raons d'interès públic, acordar-ne la resolució i determinar els efectes d'aquesta.

Article 195. Procediment d'exercici

1. En els procediments que s'instrueixin per a l'adopció d'acords relatius a la interpretació, modificació i resolució del contracte s'ha de donar audiència al contractista.

2. A l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals, els acords a què es refereix l'apartat anterior han de ser adoptats amb l'informe previ del Servei Jurídic corresponent, tret dels casos previstos als articles 87 i 197.

3. No obstant això, és preceptiu l'informe del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma respectiva en els casos de:

a) Interpretació, nul·litat i resolució, quan hi formuli oposició el contractista.

b) Modificacions del contracte, quan la seva quantia, aïlladament o conjuntament, sigui superior a un 20 per cent del preu primitiu del contracte i aquest sigui igual o superior a 6.000.000 d'euros.

4. Els acords que adopti l'òrgan de contractació posen fi a la via administrativa i són immediatament executius.

Capítol III

Execució dels contractes

Article 196. Execució defectuosa i demora

1. Els plecs o el document contractual poden preveure penalitats per al cas de compliment defectuós de la prestació objecte d'aquest o per al cas d'incompliment dels compromisos o de les condicions especials d'execució del contracte que s'ha-

gin establert de conformitat amb els articles 53.2 i 102.1. Aquestes penalitats han de ser proporcionals a la gravetat de l'incompliment i la seva quantia no pot ser superior al 10 per cent del pressupost del contracte.

2. El contractista està obligat a complir el contracte dins el termini total fixat per a la seva realització, i també dins els terminis parcials assenyalats per a la seva execució successiva.

3. La constitució en mora del contractista no requereix intimació prèvia per part de l'Administració.

4. Quan el contractista, per causes imputables a ell mateix, hagi incorregut en demora respecte al compliment del termini total, l'Administració pot optar indistintament per resoldre el contracte o per imposar les penalitats diàries en la proporció de 0,20 euros per cada 1.000 euros del preu del contracte.

L'òrgan de contractació pot acordar la inclusió en el plec de clàusules administratives particulars d'unes penalitats diferents de les esmentades al paràgraf anterior quan, atenent les especials característiques del contracte, es consideri necessari per a la seva correcta execució i es justifiqui en l'expedient.

5. Cada vegada que les penalitats per demora assoleixin un múltiple del 5 per cent del preu del contracte, l'òrgan de contractació està facultat per procedir a resoldre'l o acordar la continuïtat de l'execució amb imposició de noves penalitats.

6. L'Administració té la mateixa facultat a què es refereix l'apartat anterior respecte a l'incompliment per part del contractista dels terminis parcials, quan s'hagi previst en el plec de clàusules administratives particulars o quan la demora en el compliment dels dits terminis faci presumir raonablement la impossibilitat de complir el termini total.

7. Quan el contractista, per causes imputables a ell mateix, hagi incomplert l'execució parcial de les prestacions definides en el contracte, l'Administració pot optar, indistintament, per resoldre'l o per imposar les penalitats que, per a aquests supòsits, es determinin en el plec de clàusules administratives particulars.

8. Les penalitats s'imposen per acord de l'òrgan de contractació, adoptat a proposta del responsable del contracte si se n'ha designat, que és immediatament executiu, i s'han de fer efectives mitjançant la deducció de les quantitats que, en concepte de pagament total o parcial, s'hagin d'abonar al contractista o sobre la garantia que, si s'escau, s'hagi constituït, quan no es puguin deduir de les certificacions esmentades.

Article 197. Resolució per demora i pròrroga dels contractes

1. En el supòsit a què es refereix l'article anterior, si l'Administració opta per la resolució, l'ha d'acordar l'òrgan de contractació o aquell que tingui atribuïda aquesta competència a les comunitats autònomes, sense un altre tràmit preceptiu que l'audiència del contractista i, quan aquest hi formuli oposició, el dictamen del Consell d'Estat o l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma respectiva.

2. Si el retard es produeix per motius no imputables al contractista i aquest ofereix complir els seus compromisos donant-li pròrroga del temps que se li havia assenyalat, l'Administració ha de concedir un termini que ha de ser, almenys, igual al temps perdut, si no és que el contractista en demana un altre d'inferior.

Article 198. Indemnització de danys i perjudicis

1. És obligació del contractista indemnitzar tots els danys i perjudicis que es causin a tercers com a conseqüència de les operacions que requereixi l'execució del contracte.

2. Quan aquests danys i perjudicis hagin estat ocasionats com a conseqüència immediata i directa d'una ordre de l'Administració, aquesta n'és responsable dins els límits assenyalats a les lleis. L'Administració també és responsable dels danys que es causin a tercers com a conseqüència dels vicis del projecte elaborat per ella mateixa en el contracte d'obres o en el de subministrament de fabricació.

3. Els tercers poden requerir prèviament, dins de l'any següent a la producció del fet, l'òrgan de contractació perquè aquest, escoltat el contractista, es pronunciï sobre a quina de les parts

contractants correspon la responsabilitat dels danys. L'exercici d'aquesta facultat interromp el termini de prescripció de l'acció.

4. La reclamació d'aquells s'ha de formular, en tot cas, de conformitat amb el procediment establert a la legislació aplicable en cada cas.

Article 199. Principi de risc i ventura

L'execució del contracte es fa a risc i ventura del contractista, sens perjudici del que estableix per al d'obres l'article 214, i del que s'hagi pactat en les clàusules de repartiment de risc que s'incloguin en els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat.

Article 200. Pagament del preu

1. El contractista té dret a l'abonament de la prestació realitzada en els termes establerts en aquesta Llei i en el contracte, d'acord amb el preu convingut.

2. El pagament del preu es pot fer de manera total o parcial, mitjançant abonaments a compte o, en el cas de contractes de tracte successiu, mitjançant el pagament en cadascun dels veniments que s'hagin estipulat.

3. El contractista també té dret a percebre abonaments a compte per l'import de les operacions preparatòries de l'execució del contracte i que estiguin compreses en l'objecte d'aquest, en les condicions assenyalades en els respectius plecs, i s'han d'assegurar els esmentats pagaments mitjançant la prestació de garantia.

4. L'Administració té l'obligació d'abonar el preu dins els seixanta dies següents a la data de l'expedició de les certificacions d'obres o dels documents corresponents que acreditin la realització total o parcial del contracte, sens perjudici del termini especial establert a l'article 205.4, i, si es demora, ha d'abonar al contractista, a partir del compliment de l'esmentat termini de seixanta dies, els interessos de demora i la indemnització pels costos de cobrament en els termes que preveu la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials. Quan no sigui

procedent l'expedició de la certificació d'obra i la data de recepció de la factura o sol·licitud de pagament equivalent sigui dubtosa o anterior a la recepció de les mercaderies o a la prestació dels serveis, el termini de seixanta dies es compta des de la data de recepció o prestació esmentada.

5. Si la demora en el pagament és superior a quatre mesos, el contractista pot procedir, si s'escau, a la suspensió del compliment del contracte, i ha de comunicar a l'Administració, amb un mes d'antelació, aquesta circumstància, als efectes del reconeixement dels drets que puguin derivar de la suspensió, en els termes que estableix aquesta Llei.

6. Si la demora de l'Administració és superior a vuit mesos, el contractista també té dret a resoldre el contracte i al rescabament dels perjudicis que se li hagin originat com a conseqüència d'això.

7. Sens perjudici del que estableixen les normes tributàries i de la Seguretat Social, els abonaments a compte que siguin procedents per l'execució del contracte només es poden embargar en els casos següents:

a) Per al pagament dels salaris meritats pel personal del contractista en l'execució del contracte i de les quotes socials derivades d'aquests.

b) Per al pagament de les obligacions contraetes pel contractista amb els subcontractistes i subministradors referides a l'execució del contracte.

8. Les comunitats autònomes poden reduir els terminis de seixanta dies, quatre mesos i vuit mesos establerts als apartats 4, 5 i 6 d'aquest article.

Article 201. Transmissió dels drets de cobrament

1. Els contractistes que, de conformitat amb l'article anterior, tinguin dret de cobrament davant l'Administració, poden cedir-lo conforme a dret.

2. Perquè la cessió del dret de cobrament sigui efectiva davant l'Administració, és requisit imprescindible la notificació fefaent a la mateixa Administració de l'acord de cessió.

3. L'eficàcia de les segones i successives cessions dels drets de cobrament cedits pel contractista queda condicionada al compliment del que disposa el número anterior.

4. Una vegada que l'Administració tingui coneixement de l'acord de cessió, el manament de pagament ha de ser expedit a favor del cessionari. Abans que la cessió es posi en coneixement de l'Administració, els manaments de pagament a nom del contractista o del cedent tenen efectes alliberadors.

Capítol IV

Modificació dels contractes

Article 202. Modificacions dels contractes

1. Una vegada perfet el contracte, l'òrgan de contractació només pot introduir-hi modificacions per raons d'interès públic i per atendre causes imprevistes, justificant degudament la seva necessitat en l'expedient. Aquestes modificacions no poden afectar les condicions essencials del contracte.

No tenen la consideració de modificacions del contracte les ampliacions del seu objecte que no es puguin integrar en el projecte inicial mitjançant una correcció d'aquest o que consistixin en la realització d'una prestació susceptible d'utilització o aprofitament independent o dirigida a satisfer finalitats noves no previstes a la documentació preparatòria del contracte, que han de ser contractades de forma separada, i es pot aplicar, si s'escau, el règim previst per a la contractació de prestacions complementàries si hi concorren les circumstàncies previstes als articles 155 b) i 158 b).

2. La possibilitat que el contracte sigui modificat i les condicions en què es pot produir la modificació d'acord amb l'apartat anterior s'han de recollir en els plecs i en el document contractual.

3. Les modificacions del contracte s'han de formalitzar de conformitat amb el que disposa l'article 140.

4. En els casos de fusió d'empreses en què participi la so-

cietat contractista, continua el contracte vigent amb l'entitat absorbent o amb la resultant de la fusió, que queda subrogada en tots els drets i obligacions que en dimanen. Igualment, en els casos d'escissió, aportació o transmissió d'empreses o branques d'activitat d'aquestes, continua el contracte amb l'entitat resultant o beneficiària, que queda subrogada en els drets i les obligacions dimanants d'aquest, sempre que tingui la solvència exigida en acordar-se l'adjudicació.

Article 203. Suspensió dels contractes

1. Si l'Administració acorda la suspensió del contracte o aquella té lloc per l'aplicació del que disposa l'article 200, s'ha d'estendre una acta en què es consignin les circumstàncies que l'han motivat i la situació de fet en l'execució d'aquell.

2. Acordada la suspensió, l'Administració ha d'abonar al contractista els danys i perjudicis efectivament soferts per aquest.

Capítol V

Extinció dels contractes

Secció 1a.

Disposició general

Article 204. Extinció dels contractes

Els contractes s'extingeixen per compliment o per resolució.

Secció 2a.

Compliment dels contractes

Article 205. Compliment dels contractes i recepció de la prestació

1. El contracte s'entén complert pel contractista quan aquest hagi realitzat, d'acord amb els termes del mateix contracte i a satisfacció de l'Administració, la totalitat de la prestació.

2. En tot cas, la seva constatació exigeix per part de l'Ad-

ministració un acte formal i positiu de recepció o conformitat dins el mes següent al lliurament o la realització de l'objecte del contracte, o en el termini que es determini en el plec de clàusules administratives particulars per raó de les seves característiques. A la Intervenció de l'Administració corresponent se li ha de comunicar, quan això sigui preceptiu, la data i el lloc de l'acte, per a la seva eventual assistència en l'exercici de les seves funcions de comprovació de la inversió.

3. En els contractes s'ha de fixar un termini de garantia a comptar de la data de recepció o conformitat, transcorregut el qual sense objeccions per part de l'Administració, llevat dels casos en què s'estableixi un altre termini en aquesta Llei o en altres normes, queda extingida la responsabilitat del contractista. S'exceptuen del termini de garantia els contractes en què per la seva naturalesa o característiques no sigui necessari, cosa que s'ha de justificar degudament en l'expedient de contractació, i s'ha de consignar expressament en el plec.

4. Tret dels contractes d'obres, que es regeixen pel que disposa l'article 218, dins el termini d'un mes a comptar de la data de l'acta de recepció o conformitat, s'ha d'acordar i ha de ser notificada al contractista la liquidació corresponent del contracte i se li ha d'abonar, si s'escau, el saldo resultant. Si es produeix demora en el pagament del saldo de liquidació, el contractista té dret a percebre els interessos de demora i la indemnització pels costos de cobrament en els termes que preveu la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.

Secció 3a.

Resolució dels contractes

Article 206. Causes de resolució

Són causes de resolució del contracte:

a) La mort o incapacitat sobrevinguda del contractista individual o l'extinció de la personalitat jurídica de la societat contractista, sens perjudici del que preveu l'article 202.3.

b) La declaració de concurs o la declaració d'insolvència en qualsevol altre procediment.

c) El comú acord entre l'Administració i el contractista.

d) La no-formalització del contracte dins el termini escaient.

e) La demora en el compliment dels terminis per part del contractista, i l'incompliment del termini assenyalat a la lletra d) de l'apartat 2 de l'article 96.

f) La demora en el pagament per part de l'Administració per un termini superior al que estableix l'apartat 6 de l'article 200, o l'inferior que s'hagi fixat a l'empara de l'apartat 8.

g) L'incompliment de les altres obligacions contractuals essencials, qualificades com a tals en els plecs o en el contracte.

h) Les establertes expressament en el contracte.

i) Les que s'assenyalin específicament per a cada categoria de contracte en aquesta Llei.

Article 207. Aplicació de les causes de resolució

1. La resolució del contracte l'ha d'acordar l'òrgan de contractació, d'ofici o a instància del contractista, si s'escau, seguint el procediment que en les normes de desplegament d'aquesta Llei l'acorda.

2. La declaració d'insolvència en qualsevol procediment i, en cas de concurs, l'obertura de la fase de liquidació, sempre donen lloc a la resolució del contracte.

En els restants casos, la resolució la pot instar aquella part a la qual no sigui imputable la circumstància que doni lloc a aquesta, sens perjudici del que estableix l'apartat 7 i que, en els casos de modificacions que excedeixin el 20 per cent del preu inicial del contracte, l'Administració també pugui instar la resolució.

3. Quan la causa de resolució sigui la mort o la incapacitat sobrevinguda del contractista individual, l'Administració pot acordar la continuació del contracte amb els hereus o successors.

4. La resolució de comú acord només pot tenir lloc quan no hi concorri cap altra causa de resolució que sigui imputable al contractista, i sempre que raons d'interès públic facin innecessària o inconvenient la permanència del contracte.

5. En el cas de declaració de concurs i mentre no s'hagi produït l'obertura de la fase de liquidació, l'Administració potestativament ha de continuar el contracte si el contractista presta les garanties suficients segons el parer d'aquella per a la seva execució.

6. En el cas de demora a què es refereix la lletra e) de l'article anterior, si les penalitats a què doni lloc la demora en el compliment del termini assoleixen un múltiple del 5 per cent de l'import del contracte, cal atènyer-se al que disposa l'article 196.4.

7. L'incompliment de les obligacions derivades del contracte per part de l'Administració origina la resolució d'aquell només en els casos que preveu aquesta Llei.

Article 208. Efectes de la resolució

1. En els casos de no-formalització del contracte dins el termini escaient per causes imputables al contractista, cal atènyer-se al que disposa l'article 140.3.

2. Quan la resolució es produeixi de comú acord, els drets de les parts s'han d'ajustar al que vàlidament hagin estipulat les mateixes parts.

3. L'incompliment per part de l'Administració de les obligacions del contracte determina per a aquella, amb caràcter general, el pagament dels danys i perjudicis que per aquesta causa s'irroguin al contractista.

4. Quan el contracte es resolgui per incompliment culpable del contractista, aquest ha d'indemnitzar l'Administració pels danys i perjudicis ocasionats. La indemnització s'ha de fer efectiva, en primer terme, sobre la garantia que, si s'escau, s'hagi constituït, sens perjudici de la subsistència de la responsabilitat del contractista pel que fa a l'import que excedeixi el de la garantia confiscada.

5. En tot cas l'acord de resolució ha de contenir el pronunciament exprés sobre la procedència o no de la pèrdua, devolució o cancel·lació de la garantia que, si s'escau, s'hagi constituït.

Capítol VI

Cessió dels contractes i subcontractació

Secció 1a.

Cessió dels contractes

Article 209. Cessió dels contractes

1. Els drets i les obligacions dimanants del contracte poden ser cedits per l'adjudicatari a un tercer sempre que les qualitats tècniques o personals del cedent no hagin estat la raó determinant de l'adjudicació del contracte.

2. Perquè els adjudicataris puguin cedir els seus drets i obligacions a tercers s'han de complir els requisits següents:

a) Que l'òrgan de contractació autoritzi, de forma prèvia i expressa, la cessió.

b) Que el cedent tingui executat almenys un 20 per cent de l'import del contracte o, quan es tracti de la gestió de servei públic, que n'hagi efectuat l'explotació durant almenys una cinquena part del termini de durada del contracte.

c) Que el cessionari tingui capacitat per contractar amb l'Administració i la solvència que sigui exigible, i que estigui degudament classificat si aquest requisit ha estat exigit al cedent, i no estar incurs en una causa de prohibició de contractar.

d) Que la cessió es formalitzi, entre l'adjudicatari i el cessionari, en escriptura pública.

3. El cessionari queda subrogat en tots els drets i obligacions que correspondrien al cedent.

Secció 2a.

Subcontractació

Article 210. Subcontractació

1. El contractista pot concertar amb tercers la realització parcial de la prestació, llevat que el contracte o els plecs disposin el contrari o que per la seva naturalesa i condicions es dedueixi que aquell ha de ser executat directament per l'adjudicatari.

2. La signatura dels subcontractes està sotmesa al compliment dels requisits següents:

a) Si ho preveuen els plecs o l'anunci de licitació, els licitadors han d'indicar en l'oferta la part del contracte que tinguin previst subcontractar, i han d'assenyalar-ne l'import, i el nom o el perfil empresarial, definit per referència a les condicions de solvència professional o tècnica, dels subcontractistes als quals se n'encomanarà la realització.

b) En tot cas, l'adjudicatari ha de comunicar anticipadament i per escrit a l'Administració la intenció de subscriure els subcontractes, assenyalar la part de la prestació que es pretén subcontractar i la identitat del subcontractista, i justificar suficientment l'aptitud d'aquest per executar-la fent referència als elements tècnics i humans de què disposa i a la seva experiència. En el cas que el subcontractista tingui la classificació adequada per realitzar la part del contracte objecte de la subcontractació, la comunicació d'aquesta circumstància eximeix el contractista de la necessitat de justificar l'aptitud d'aquell. L'acreditació de l'aptitud del subcontractista es pot fer immediatament després de la signatura del subcontracte si aquesta és necessària per atendre una situació d'emergència o que exigeixi l'adopció de mesures urgents i es justifica suficientment.

c) Si els plecs o l'anunci de licitació han imposat als licitadors l'obligació de comunicar les circumstàncies assenyalades a la lletra a), els subcontractes que no s'ajustin al que indica l'oferta, perquè s'han subscrit amb empresaris diferents dels indicats nominativament en aquesta o perquè es refereixen a parts de la prestació diferents de les que s'hi assenyalen, no es poden subscriure fins que no transcorrin vint dies des que s'hagi cursat la notificació i s'hagin aportat les justificacions a què es refereix la lletra b), llevat que amb anterioritat hagin estat autoritzats expressament, sempre que l'Administració no hagi notificat dins d'aquest termini la seva oposició a aquests. Aquest règim també és aplicable si els subcontractistes han estat identificats en l'oferta mitjançant la descripció del perfil professional.

Sota la responsabilitat del contractista, els subcontractes es poden concloure sense necessitat de deixar transcórrer el termi-

ni de vint dies si la seva signatura és necessària per atendre una situació d'emergència o que exigeixi l'adopció de mesures urgents i es justifica suficientment.

d) En els contractes de caràcter secret o reservat, o en aquells l'execució dels quals hagi d'anar acompanyada de mesures de seguretat especials d'acord amb disposicions legals o reglamentàries o quan ho exigeixi la protecció dels interessos essencials de la seguretat de l'Estat, la subcontractació requereix sempre l'autorització expressa de l'òrgan de contractació.

e) Les prestacions parcials que l'adjudicatari subcontracti amb tercers no poden excedir el percentatge que es fixi en el plec de clàusules administratives particulars. En el cas que no figuri en el plec un límit especial, el contractista pot subcontractar fins a un percentatge que no excedeixi el 60 per cent de l'import d'adjudicació.

Per al còmput d'aquest percentatge màxim, no s'han de tenir en compte els subcontractes conclosos amb empreses vinculades al contractista principal, entenent-se com a tals les que es trobin en algun dels supòsits que preveu l'article 42 del Codi de comerç.

3. La infracció de les condicions establertes a l'apartat anterior per procedir a la subcontractació, com també la falta d'acreditació de l'aptitud del subcontractista o de les circumstàncies determinants de la situació d'emergència o de les que fan urgent la subcontractació, pot donar lloc, en tot cas, a la imposició al contractista d'una penalitat de fins a un 50 per cent de l'import del subcontracte.

4. Els subcontractistes queden obligats només davant el contractista principal que assumeix, per tant, la total responsabilitat de l'execució del contracte davant l'Administració, de conformitat estrictament amb els plecs de clàusules administratives particulars i amb els termes del contracte.

El coneixement que tingui l'Administració dels subcontractes subscrits en virtut de les comunicacions a què es refereixen les lletres b) i c) de l'apartat 1 d'aquest article, o l'autorització que atorgui en el cas previst a la lletra d) de l'esmentat apartat, no alteren la responsabilitat exclusiva del contractista principal.

5. En cap cas pot concertar el contractista l'execució parcial del contracte amb persones inhabilitades per contractar d'acord amb l'ordenament jurídic o compreses en algun dels supòsits de l'article 49.

6. El contractista ha d'informar els representants dels treballadors de la subcontractació, d'acord amb la legislació laboral.

7. Els òrgans de contractació poden imposar al contractista, i ho han d'advertir a l'anunci o en els plecs, la subcontractació amb tercers no vinculats a aquest, de determinades parts de la prestació que no excedeixin en conjunt el 30 per cent de l'import del pressupost del contracte, quan gaudeixin d'una substantivitat pròpia dins el conjunt que les faci susceptibles d'execució separada, perquè les han de fer empreses que disposin d'una determinada habilitació professional o perquè se'n pot atribuir la realització a empreses amb una classificació adequada per dur-la a terme.

Les obligacions imposades de conformitat amb el que preveu el paràgraf anterior es consideren condicions especials d'execució del contracte als efectes previstos als articles 196.1 i 206.g).

Article 211. Pagaments a subcontractistes i subministradors

1. El contractista s'ha d'obligar a abonar als subcontractistes o subministradors el preu pactat en els terminis i les condicions que s'indiquen a continuació

2. Els terminis fixats no poden ser més desfavorables que els que preveu l'article 200.4 per a les relacions entre l'Administració i el contractista, i es computen des de la data d'aprovació pel contractista principal de la factura emesa pel subcontractista o el subministrador, amb indicació de la seva data i del període a què correspongui.

3. L'aprovació o conformitat s'ha d'atorgar en un termini màxim de trenta dies des de la presentació de la factura. Dins el mateix termini s'han de formular, si s'escau, els motius de disconformitat a aquesta.

4. El contractista ha d'abonar les factures en el termini fixat de conformitat amb el que preveu l'apartat 2. En cas de de-

mora en el pagament, el subcontractista o el subministrador té dret al cobrament dels interessos de demora i la indemnització pels costos de cobrament en els termes que preveu la Llei 3/2004, de 29 de desembre.

5. El contractista pot pactar amb els subministradors i subcontractistes terminis de pagament superiors als establerts en aquest article sempre que aquest pacte no constitueixi una clàusula abusiva d'acord amb els criteris que estableix l'article 9 de la Llei 3/2004, de 29 de desembre, i que el pagament s'instrumenti mitjançant un document negociable que comporti l'acció canviària, en què les despeses de descompte o negociació siguin íntegrament a càrrec del contractista. A més a més, el subministrador o subcontractista pot exigir que el pagament es garanteixi mitjançant un aval.

Títol II

Normes especials per a contractes d'obres, concessió d'obra pública, gestió de serveis públics, subministraments, serveis i de col·laboració entre el sector públic i el sector privat

---

Capítol I

Contracte d'obres

Secció 1a.

Execució del contracte d'obres

Article 212. Comprovació del replantejament

L'execució del contracte d'obres comença amb l'acta de comprovació del replantejament. A aquests efectes, dins el termini que es consigna en el contracte, que no pot ser superior a un mes des de la data de la formalització llevat de casos excepcionals justificats, el servei de l'Administració encarregada de les obres ha de procedir, en presència del contractista, a fer la comprovació del replantejament fet prèviament a la licitació, i ha

d'estendre acta del resultat, que ha de ser signada per les dues parts interessades, de la qual n'ha de remetre un exemplar a l'òrgan que va subscriure el contracte.

Article 213. Execució de les obres i responsabilitat del contractista

1. Les obres s'han d'executar amb estricta subjecció a les estipulacions contingudes en el plec de clàusules administratives particulars i al projecte que serveix de base al contracte i d'acord amb les instruccions que en interpretació tècnica d'aquest donin al contractista el director facultatiu de les obres i, si s'escau, el responsable del contracte, en els àmbits de la seva competència respectiva.

2. Quan les instruccions siguin de caràcter verbal, han de ser ratificades per escrit dins el termini més breu possible, perquè siguin vinculants per a les parts.

3. Durant el desenvolupament de les obres i fins que no es compleixi el termini de garantia el contractista és responsable dels defectes que es puguin advertir en la construcció.

Article 214. Força major

1. En casos de força major i sempre que no hi hagi una actuació imprudent per part del contractista, aquest té dret a una indemnització pels danys i perjudicis que se li hagin produït.

2. Tenen la consideració de casos de força major els següents:

a) Els incendis causats per l'electricitat atmosfèrica.

b) Els fenòmens naturals d'efectes catastròfics, com ara sistemes submarins, terratrèmols, erupcions volcàniques, moviments del terreny, temporals marítims, inundacions o altres de semblants.

c) Les destrosses ocasionades violentament en temps de guerra, robatoris tumultuosos o alteracions greus de l'ordre públic.

Article 215. Certificacions i abonaments a compte

1. Als efectes del pagament, l'Administració ha d'expedir mensualment, en els primers deu dies següents al mes al qual

corresponguin, certificacions que comprenguin l'obra executada durant aquest període de temps, llevat que hi hagi una preveució en contra en el plec de clàusules administratives particulars, i els seus abonaments tenen el concepte de pagaments a compte subjectes a les rectificacions i variacions que es produeixin en el mesurament final i sense que això suposi, de cap manera, l'aprovació i recepció de les obres que comprenen.

2. El contractista també té dret a percebre abonaments a compte sobre el seu import per les operacions preparatòries realitzades com ara instal·lacions i abassegament de materials o equips de maquinària pesant adscrits a l'obra, en les condicions que s'assenyalin en els respectius plecs de clàusules administratives particulars i conforme al règim i els límits que amb caràcter general es determinin per reglament, i ha d'assegurar els referits pagaments mitjançant la prestació d'una garantia.

Article 216. Obres a tant alçat i obres amb preu tancat

1. Quan la naturalesa de l'obra ho permeti, es pot establir el sistema de retribució a tant alçat, sense existència de preus unitaris, d'acord amb el que estableixen els apartats següents quan el criteri de retribució es configuri com de preu tancat o en les circumstàncies i condicions que es determinin en les normes de desplegament d'aquesta Llei per a la resta dels casos.

2. El sistema de retribució a tant alçat es pot configurar, si s'escau, com de preu tancat, amb l'efecte que el preu ofert per l'adjudicatari es manté invariable i no són abonables les modificacions del contracte que siguin necessàries per corregir deficiències o omissions del projecte sotmès a licitació. Aquesta disposició no obsta al dret del contractista a ser indemnitzat per les modificacions del contracte que s'acordin de conformitat amb el que preveu l'article 217 amb la finalitat d'atendre noves necessitats o d'incorporar noves funcionalitats a l'obra.

3. La contractació d'obres a tant alçat amb preu tancat requereix que es compleixin les condicions següents:

a) Que ho prevegi el plec de clàusules administratives particulars del contracte, el qual pot establir que algunes unitats o

parts de l'obra s'exclouin d'aquest sistema i s'abonin per preus unitaris.

b) Les unitats d'obra el preu de les quals s'hagi d'abonar d'acord amb aquest sistema han d'estar prèviament definides en el projecte i s'han d'haver replantejat abans de la licitació. L'òrgan de contractació ha de garantir als interessats l'accés al terreny on s'ubicaran les obres, a fi que puguin fer-hi les comprovacions que considerin oportunes amb suficient antelació a la data límit de presentació d'ofertes.

c) Que el preu corresponent als elements del contracte o unitats d'obra contractats pel sistema de tant alçat amb preu tancat sigui abonat mensualment, en la mateixa proporció que l'obra executada en el mes a què correspongui tingui amb el total de la unitat o element d'obra de què es tracti.

d) Quan, de conformitat amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 131, s'autoritzi als licitadors la presentació de variants o millores sobre determinats elements o unitats d'obra que d'acord amb el plec de clàusules administratives particulars del contracte hagin de ser ofertes pel preu tancat, les variants han de ser ofertes sota aquesta modalitat.

En aquest cas, els licitadors estan obligats a presentar un projecte bàsic el contingut del qual s'ha de determinar en el plec de clàusules administratives particulars del contracte.

L'adjudicatari del contracte, en el termini establert a l'esmentat plec, ha d'aportar el projecte de construcció de les variants o millores ofertes, per a la seva preceptiva supervisió i aprovació. En cap cas el preu o el termini de l'adjudicació poden variar com a conseqüència de l'aprovació d'aquest projecte.

Secció 2a.

Modificació del contracte d'obres

Article 217. Modificació del contracte d'obres

1. Són obligatòries per al contractista les modificacions del contracte d'obres que, sent conformes amb el que estableix l'article 202, produeixin augment, reducció o supressió de les uni-

tats d'obra o substitució d'una classe de fàbrica per una altra, quan aquesta sigui una de les compreses en el contracte, sempre que no es trobin en els supòsits que preveu la lletra e) de l'article 220. En cas de supressió o reducció d'obres, el contractista no té dret a reclamar cap indemnització.

2. Quan les modificacions suposin la introducció d'unitats d'obra no compreses en el projecte o les seves característiques difereixin substancialment d'aquelles, els preus d'aplicació d'aquestes els ha de fixar l'Administració, prèvia audiència del contractista pel termini mínim de tres dies hàbils. Si aquest no accepta els preus fixats, l'òrgan de contractació les pot contractar amb un altre empresari en els mateixos preus que hagi fixat o executar-les directament. La contractació amb un altre empresari es pot fer pel procediment negociat sense publicitat sempre que el seu import no excedeixi el 20 per cent del preu primitiu del contracte.

3. Quan el director facultatiu de l'obra consideri necessària una modificació del projecte, ha d'obtenir de l'òrgan de contractació l'autorització per iniciar l'expedient corresponent, que s'ha de substanciar amb caràcter d'urgència amb les actuacions següents:

a) Redacció de la modificació del projecte i aprovació tècnica d'aquesta.

b) Audiència del contractista, pel termini mínim de tres dies.

c) Aprovació de l'expedient per l'òrgan de contractació, com també de les despeses complementàries que siguin necessàries.

No obstant això, es poden introduir variacions sense necessitat de l'aprovació prèvia quan consisteixin en l'alteració en el nombre d'unitats realment executades sobre les previstes en els mesuraments del projecte, sempre que no representin un increment de la despesa superior al 10 per cent del preu primitiu del contracte.

4. Quan la tramitació d'una modificació exigeixi la suspensió temporal parcial o total de l'execució de les obres i això ocasioni greus perjudicis per a l'interès públic, el ministre, si es tracta de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes

autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals, pot acordar que continuïn provisionalment tal com estigui previst en la proposta tècnica que elabori la direcció facultativa, sempre que l'import màxim previst no superi el 20 per cent del preu primitiu del contracte i hi hagi el crèdit adequat i suficient per al seu finançament.

L'expedient de modificació que s'hagi de tramitar a aquest efecte exigeix exclusivament la incorporació de les actuacions següents:

- a) Proposta tècnica motivada efectuada pel director facultatiu de l'obra, on ha de figurar l'import aproximat de la modificació, com també la descripció bàsica de les obres que s'han de fer.
- b) Audiència del contractista.
- c) Conformitat de l'òrgan de contractació.
- d) Certificat d'existència de crèdit.

En el termini de sis mesos ha d'estar aprovat tècnicament el projecte, i en el de vuit mesos l'expedient de la modificació.

Dins aquest termini de vuit mesos s'han d'executar preferentment, de les unitats d'obra previstes, aquelles parts que no hagin de quedar posteriorment i definitivament ocultes. L'autorització del ministre per iniciar provisionalment les obres implica en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms i entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social l'aprovació de la despesa, sens perjudici dels ajustos que s'hagin d'efectuar en el moment de l'aprovació de l'expedient de la despesa.

Secció 3a.

Compliment del contracte d'obres

Article 218. Recepció i termini de garantia

1. A la recepció de les obres un cop acabades i als efectes que estableix l'article 205.2 hi han de concórrer el responsable del contracte a què es refereix l'article 41 d'aquesta Llei, si se n'ha nomenat, o un facultatiu designat per l'Administració representant d'aquesta, el facultatiu encarregat de la direcció de

les obres i el contractista assistit, si ho considera oportú, del seu facultatiu.

Dins el termini de tres mesos comptats a partir de la recepció, l'òrgan de contractació ha d'aprovar la certificació final de les obres executades, que ha de ser abonada al contractista a càrrec de la liquidació del contracte.

2. Si les obres estan en bon estat i d'acord amb les prescripcions previstes, el funcionari tècnic designat per l'Administració contractant i representant d'aquesta, les ha de donar per rebudes, i se n'ha d'estendre l'acta corresponent, moment en què comença el termini de garantia.

Quan les obres no es trobin en estat de ser rebudes, s'ha de fer constar a l'acta i el director de les obres ha d'assenyalar els defectes observats, detallar les instruccions necessàries i fixar un termini per esmenar-los. Si transcorregut aquest termini el contractista no ho ha efectuat, se li pot concedir un altre termini improrrogable o bé es pot declarar resolt el contracte.

3. El termini de garantia s'ha d'establir en el plec de clàusules administratives particulars atenent la naturalesa i la complexitat de l'obra, i no pot ser inferior a un any, llevat de casos especials.

Dins el termini de quinze dies anteriors al compliment del termini de garantia, el director facultatiu de l'obra, d'ofici o a instància del contractista, ha de redactar un informe sobre l'estat de les obres. Si és favorable, el contractista queda rellevat de qualsevol responsabilitat, llevat del que disposa l'article següent, i s'ha de procedir a la devolució o cancel·lació de la garantia, a la liquidació del contracte i, si s'escau, al pagament de les obligacions pendents que s'ha d'efectuar en el termini de seixanta dies. En el cas que l'informe no sigui favorable i els defectes observats es deguin a deficiències en l'execució de l'obra i no pas a l'ús del que s'hagi construït, durant el termini de garantia, el director facultatiu ha de procedir a dictar les oportunes instruccions al contractista per a la deguda reparació del que s'hagi construït, i li ha de concedir un termini per fer-ho durant el qual continua encarregat de la conservació de les

obres, sense dret a percebre cap quantitat per ampliació del termini de garantia.

4. No obstant això, en les obres la perdurabilitat de les quals no tingui una finalitat pràctica, com les de sondejos i prospeccions que hagin resultat infructuoses o que per la seva naturalesa exigeixin treballs que excedeixin el concepte de mera conservació, com els de dragatges, no s'exigeix un termini de garantia.

5. Poden ser objecte de recepció parcial les parts d'obra susceptibles de ser executades per fases que puguin ser lliurades a l'ús públic, segons el que estableixi el contracte.

6. Sempre que per raons excepcionals d'interès públic degudament motivades en l'expedient, l'òrgan de contractació acordi l'ocupació efectiva de les obres o la seva posada en servei per a l'ús públic, fins i tot sense el compliment de l'acte formal de recepció, des que hi concorrin les circumstàncies esmentades es produeixen els efectes i les conseqüències propis de l'acte de recepció de les obres i en els termes en què s'estableixin per reglament.

Article 219. Responsabilitat per vicis ocults

1. Si l'obra s'arruïna amb posterioritat a l'expiració del termini de garantia per vicis ocults de la construcció, a causa de l'incompliment del contracte per part del contractista, aquest ha de respondre dels danys i perjudicis que es manifestin durant un termini de quinze anys a comptar de la recepció.

2. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi manifestat cap dany o perjudici, queda totalment extingida la responsabilitat del contractista.

Secció 4a.

Resolució del contracte d'obres

Article 220. Causes de resolució

Són causes de resolució del contracte d'obres, a més de les assenyalades a l'article 206, les següents:

a) La demora en la comprovació del replantejament, d'acord amb l'article 212.

b) La suspensió de la iniciació de les obres per un termini superior a sis mesos per part de l'Administració.

c) El desistiment o la suspensió de les obres per un termini superior a vuit mesos acordada per la Administració.

d) Els errors materials que pugui contenir el projecte o el pressupost elaborat per l'Administració que afectin el pressupost de l'obra almenys en un 20 per cent.

e) Les modificacions en el contracte, encara que siguin successives, que impliquin, aïlladament o conjuntament, alteracions del preu del contracte, en una quantia superior, en més o en menys, al 20 per cent del preu primitiu del contracte, amb l'exclusió de l'impost sobre el valor afegit, o representin una alteració substancial del projecte inicial.

Article 221. Alteració substancial i suspensió de la iniciació de l'obra

1. En relació amb la lletra e) de l'article anterior, es considera alteració substancial, entre altres, la modificació dels fins i les característiques bàsiques del projecte inicial, com també la substitució d'unitats que afectin, almenys, el 30 per cent del preu primitiu del contracte, amb exclusió de l'impost sobre el valor afegit.

2. En la suspensió de la iniciació de les obres per part de l'Administració, quan aquesta deixi transcórrer sis mesos a comptar d'aquesta sense dictar cap acord sobre la situació esmentada i notificar-ho al contractista, aquest té dret a la resolució del contracte.

Article 222. Efectes de la resolució

1. La resolució del contracte dóna lloc a la comprovació, el mesurament i la liquidació de les obres realitzades d'acord amb el projecte, fixant els saldos pertinents a favor o en contra del contractista. És necessària la citació d'aquest, en el domicili que figuri en l'expedient de contractació, per a la seva assistència a l'acte de comprovació i mesurament.

2. Si es demora la comprovació del replantejament, segons l'article 212, i això produeix la resolució del contracte, el contractista només té dret a una indemnització equivalent al 2 per cent del preu de l'adjudicació.

3. En el cas de suspensió de la iniciació de les obres per part de l'Administració per un temps superior als sis mesos el contractista té dret a percebre per tots els conceptes una indemnització del 3 per cent del preu d'adjudicació.

4. En cas de desistiment o suspensió de les obres iniciades per un termini superior a vuit mesos, el contractista té dret al 6 per cent del preu de les obres deixades de realitzar en concepte de benefici industrial, entenent-se per obres deixades de realitzar les que resultin de la diferència entre les reflectides en el contracte primitiu i les seves modificacions i les que fins a la data de notificació de la suspensió s'hagin executat.

5. Quan les obres hagin de ser continuades per un altre empresari o per la mateixa Administració, amb caràcter d'urgència, per motius de seguretat o per evitar la ruïna del que s'ha construït, l'òrgan de contractació, una vegada hagi notificat al contractista la liquidació de les executades, pot acordar-ne la continuació, sens perjudici que el contractista pugui impugnar la valoració efectuada davant el mateix òrgan. L'òrgan de contractació ha de resoldre el que sigui procedent dins el termini de quinze dies.

Capítol II

Contracte de concessió d'obra pública

Secció 1a.

Construcció de les obres objecte de concessió

Article 223. Modalitats d'execució de les obres

1. Les obres s'han de fer de conformitat amb el projecte aprovat per l'òrgan de contractació i dins els terminis establerts en el plec de clàusules administratives particulars, i poden ser executades amb l'ajuda de l'Administració. L'execució de l'o-

bra que correspongui al concessionari pot ser contractada en tot o en part amb tercers, d'acord amb el que disposen aquesta Llei i el plec de clàusules administratives particulars.

2. L'ajuda de l'Administració en la construcció de l'obra pot consistir en l'execució pel seu compte d'una part de l'obra o en el finançament parcial. En el primer supòsit, la part d'obra que executi ha de tenir unes característiques pròpies que en permetin el tractament diferenciat, i, en acabar, ha de ser objecte de la recepció formal corresponent. Si el plec de clàusules administratives particulars no disposa una altra cosa, l'import de l'obra s'ha d'abonar d'acord amb el que estableix l'article 215. En el segon cas, l'import del finançament que s'atorgui es pot abonar en els termes pactats, durant l'execució de les obres, d'acord amb el que estableix l'article 215, o bé una vegada hagin conclòs, en la forma que especifica l'article 237.

Article 224. Responsabilitat en l'execució de les obres per tercers

1. Correspon al concessionari el control de l'execució de les obres que contracti amb tercers, i el control s'ha d'ajustar al pla que el concessionari elabori i sigui aprovat per l'òrgan de contractació. Aquest pot sol·licitar informació en qualsevol moment sobre la marxa de les obres i realitzar-hi les visites d'inspecció que consideri oportunes.

2. El concessionari és responsable davant l'òrgan de contractació de les conseqüències derivades de l'execució o resolució dels contractes que subscriu amb tercers i responsable únic davant d'aquests de les mateixes conseqüències.

Article 225. Principi de risc i ventura en l'execució de les obres

1. Les obres es construeixen a risc i ventura del concessionari, d'acord amb el que disposen els articles 199 i 214, excepte per a la part de l'obra que pugui ser executada per compte de l'Administració, segons el que preveu l'article 223.2, cas en què regeix el règim general previst per al contracte d'obres.

2. Quan el concessionari s'endarrereixi en l'execució de l'obra, ja sigui en el compliment dels terminis parcials o del termini total, i el retard sigui a causa de força major o per una causa imputable a l'Administració concedent, aquell té dret a una pròrroga en el termini d'execució de l'obra i correlativament i acumulativament en el termini de concessió, la qual ha de ser, almenys, igual al retard que hi hagi hagut, a menys que en demani una d'inferior. Si el concessionari és responsable del retard cal atènyer-se al que disposa el règim de penalitats contingut en el plec de clàusules administratives particulars i en aquesta Llei, sense que el retard pugui suposar l'ampliació del termini de la concessió.

3. Si la concurrència de força major implica més costos per al concessionari malgrat la pròrroga que se li concedeixi, s'ha de procedir a ajustar el pla economicofinancer. Si la força major impedeix completament la realització de les obres, s'ha de procedir a resoldre el contracte, i l'òrgan de contractació ha d'abonar al concessionari l'import total de les executades, com també els costos superiors en què hagi incorregut com a conseqüència de l'endeutament amb tercers.

Article 226. Modificació del projecte

1. Una vegada perfet el contracte, l'òrgan de contractació només pot introduir modificacions en el projecte en els casos previstos i en la forma establerta a l'article 202. El pla economicofinancer de la concessió ha de recollir en tot cas, mitjançant els ajustos oportuns, els efectes derivats de l'increment o la disminució dels costos.

2. El concessionari pot sol·licitar la resolució del contracte quan l'òrgan de contractació imposi modificacions en la fase d'execució que incrementin o disminueixin l'obra en un percentatge superior al 20 per cent de l'import total de les obres inicialment previst o representin una alteració substancial del projecte inicial.

Article 227. Comprovació de les obres

1. Un cop finalitzades les obres, i als efectes del seguiment del compliment correcte del contracte pel concessionari, s'ha de

procedir a estendre una acta de comprovació per part de l'Administració concedent. L'acta de recepció formal s'ha d'estendre al terme de la concessió quan es faci el lliurament de béns i instal·lacions a l'òrgan de contractació. L'estesa i el contingut de l'acta de comprovació s'han d'ajustar al que disposa el plec de clàusules administratives particulars, i els de l'acta de recepció, al que estableix l'article 218.

2. A l'acta de comprovació s'hi ha d'adjuntar un document de valoració de l'obra pública executada i, si s'escau, una declaració del compliment de les condicions imposades en la declaració d'impacte ambiental, que ha de ser expedit per l'òrgan de contractació i en el qual s'ha de fer constar la inversió realitzada.

3. En les obres finançades parcialment per l'Administració concedent, mitjançant abonaments parcials al concessionari amb base en les certificacions mensuals de l'obra executada, la certificació final de l'obra ha d'acompanyar el document de valoració i l'acta de comprovació a què es refereix l'apartat anterior.

4. L'aprovació de l'acta de comprovació de les obres per l'òrgan de l'Administració concedent comporta l'autorització per a l'obertura d'aquestes a l'ús públic, comença des d'aquest moment i el termini de garantia de l'obra quan hagi estat executada per tercers diferents del concessionari, com també la fase d'explotació.

Secció 2a.

Drets i obligacions del concessionari i prerrogatives de l'Administració concedent

Subsecció 1a

Drets i obligacions del concessionari

Article 228. Drets del concessionari

Els concessionaris tenen els drets següents:

a) El dret a explotar l'obra pública i percebre la retribució econòmica prevista en el contracte durant el temps de la concessió.

b) El dret al manteniment de l'equilibri econòmic de la concessió, en la forma i amb l'extensió prevista a l'article 241.

c) El dret a utilitzar els béns de domini públic de l'Administració concedent necessaris per a la construcció, modificació, conservació i explotació de l'obra pública. Aquest dret inclou el d'utilitzar, exclusivament per a la construcció de l'obra, les aigües que aflorin o els materials que apareguin durant la seva execució, prèvia autorització de l'Administració competent, en cada cas, per a la gestió del domini públic corresponent.

d) El dret a sol·licitar a l'Administració la tramitació dels procediments d'expropiació forçosa, imposició de servituds i desnonament administratiu que siguin necessaris per a la construcció, modificació i explotació de l'obra pública, com també la realització de totes les accions que siguin necessàries per fer viable l'exercici dels drets del concessionari.

e) Els béns i els drets expropiats que quedin afectes a la concessió s'han d'incorporar al domini públic.

f) El dret a cedir la concessió d'acord amb el que preveu l'article 209 i a hipotecar-la en les condicions que estableix la Llei, amb l'autorització prèvia de l'òrgan de contractació en els dos casos.

g) El dret a titularitzar els drets de crèdit, en els termes que preveu la Llei.

h) Qualsevol altres que li siguin reconeguts per aquesta o altres lleis o pels plecs de condicions.

Article 229. Obligacions del concessionari

Són obligacions generals del concessionari:

a) Executar les obres d'acord amb el que disposa el contracte.

b) Explotar l'obra pública, assumint el risc econòmic de la seva gestió amb la continuïtat i en els termes establerts en el contracte o ordenats posteriorment per l'òrgan de contractació.

c) Admetre la utilització de l'obra pública per qualsevol usuari, en les condicions que hagin estat establertes d'acord amb els principis d'igualtat, universalitat i no-discriminació, mitjançant l'abonament, si s'escau, de la tarifa corresponent.

d) Tenir cura del bon ordre i de la qualitat de l'obra pública, i del seu ús, podent dictar les instruccions oportunes, sens perjudici dels poders de policia que corresponguin a l'òrgan de contractació.

e) Indemnitzar dels danys que s'ocasionin a tercers a causa de l'execució de les obres o de la seva explotació, quan li siguin imputables d'acord amb l'article 198.

f) Protegir el domini públic que quedi vinculat a la concessió, especialment, preservant els valors ecològics i ambientals.

g) Qualsevol altres previstes en aquesta Llei o en una altra, o en el plec de clàusules administratives particulars.

Article 230. Ús i conservació de l'obra pública

1. El concessionari ha de tenir cura de l'adequada aplicació de les normes sobre ús, policia i conservació de l'obra pública.

2. El personal encarregat de l'explotació de l'obra pública, en absència d'agents de l'autoritat, pot adoptar les mesures necessàries a efecte de la utilització de l'obra pública, i formular, si s'escau, les denúncies pertinents. A aquests efectes, serveixen de mitjà de prova les obtingudes pel personal del concessionari degudament acreditat i amb els mitjans prèviament homologats per l'Administració competent, com també qualsevol altre admès en dret.

3. El concessionari pot impedir l'ús de l'obra pública als usuaris que no abonin la tarifa corresponent, sens perjudici del que, sobre això, estableixi la legislació sectorial corresponent.

4. El concessionari ha de mantenir l'obra pública de conformitat amb el que, en cada moment i segons el progrés de la ciència, disposi la normativa tècnica, mediambiental, d'accessibilitat i eliminació de barreres i de seguretat dels usuaris que sigui aplicable.

5. L'Administració pot incloure en els plecs de condicions mecanismes per mesurar la qualitat del servei oferta pel concessionari, i atorgar-li avantatges o penalitzacions econòmiques en funció d'aquests.

Article 231. Zones complementàries d'exploració comercial

1. Atenent la seva finalitat, les obres públiques poden incloure, a més de les superfícies que siguin necessàries segons la seva naturalesa, altres zones o terrenys per a l'execució d'activitats complementàries, comercials o industrials que siguin necessàries o convenients per la utilitat que presten als usuaris de les obres i que siguin susceptibles d'un aprofitament econòmic diferenciat, com ara establiments d'hostaleria, estacions de servei, zones d'oci, estacionaments, locals comercials i altres susceptibles d'exploració.

2. Aquestes activitats complementàries s'han d'implantar de conformitat amb el que estableixin els plecs generals o particulars que regeixin la concessió i, si s'escau, amb el que determini la legislació o el planejament urbanístic que sigui aplicable.

3. Les corresponents zones o espais queden subjectes al principi d'unitat de gestió i control de l'Administració pública concedent i han de ser explotats conjuntament amb l'obra pel concessionari, directament o a través de tercers, en els termes establerts en l'oportú plec de la concessió.

Subsecció 2a.

Prerrogatives i drets de l'Administració

Article 232. Prerrogatives i drets de l'Administració

1. Dins els límits i amb subjecció als requisits i amb els efectes assenyalats en aquesta Llei, l'òrgan de contractació o, si s'escau, l'òrgan que determini la legislació específica, té les següents prerrogatives i drets en relació amb els contractes de concessió d'obres públiques:

a) Interpretar els contractes i resoldre els dubtes que ofereixi el seu compliment.

b) Modificar els contractes per raons d'interès públic degudament justificades.

c) Restablir l'equilibri econòmic de la concessió a favor de l'interès públic, en la forma i amb l'extensió prevista a l'article 241.

d) Acordar la resolució dels contractes en els casos i en les condicions que estableixen els articles 245 i 246.

e) Establir, si s'escau, les tarifes màximes per la utilització de l'obra pública.

f) Vigilar i controlar el compliment de les obligacions del concessionari, i, a aquest efecte, pot inspeccionar el servei, les obres, instal·lacions i locals, com també la documentació, relacionats amb l'objecte de la concessió.

g) Assumir l'explotació de l'obra pública en els supòsits en què es produeixi el segrest de la concessió.

h) Imposar al concessionari les penalitats pertinents per raó dels incompliments en què incorri.

i) Exercir les funcions de policia en l'ús i l'explotació de l'obra pública en els termes que s'estableixin en la legislació sectorial específica.

j) Imposar amb caràcter temporal les condicions d'utilització de l'obra pública que siguin necessàries per solucionar situacions excepcionals d'interès general, abonant la indemnització que, si s'escau, sigui procedent.

k) Qualsevol altres drets reconeguts en aquesta Llei o en d'altres.

2. L'exercici de les prerrogatives administratives previstes en aquest article s'ha d'ajustar al que disposen aquesta Llei i la legislació específica que sigui aplicable.

En particular, és preceptiu el dictamen del Consell d'Estat o l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma respectiva en els casos d'interpretació, modificació, nul·litat i resolució, quan hi formuli oposició el concessionari, en les modificacions acordades en la fase d'execució de les obres que puguin donar lloc a la resolució del contracte d'acord amb l'article 226.2 i en aquells casos previstos a la legislació específica.

Article 233. Modificació de l'obra pública

1. L'òrgan de contractació pot acordar, quan l'interès públic ho exigeixi, la modificació de l'obra pública, si hi concurren les circumstàncies de l'article 202, com també la seva am-

pliació o la realització d'obres complementàries directament relacionades amb l'objecte de la concessió durant la vigència d'aquesta, i s'ha de procedir, si s'escau, a la revisió del pla econòmicofinancer a fi d'ajustar-lo a les noves circumstàncies.

2. Qualsevol modificació que afecti l'equilibri econòmic de la concessió es regeix pel que disposa l'article 241.

3. Les modificacions que, per les seves característiques físiques i econòmiques, permetin la seva explotació independent han de ser objecte de nova licitació per a la seva construcció i explotació.

Article 234. Segrest de la concessió

1. L'òrgan de contractació, prèvia audiència del concessionari, pot acordar el segrest de la concessió en els casos en què el concessionari no pugui fer front, temporalment i amb greu dany social, a l'explotació de l'obra pública per causes alienes a aquest o incorri en un incompliment greu de les seves obligacions que posi en perill l'explotació. L'acord de l'òrgan de contractació ha de ser notificat al concessionari i si aquest, dins el termini que se li hagi fixat, no corregeix la deficiència s'ha d'executar el segrest. També es pot acordar el segrest en els altres casos recollits en aquesta Llei amb els efectes que preveu.

2. Efectuat el segrest, correspon a l'òrgan de contractació l'explotació directa de l'obra pública i la percepció de la contraprestació establerta, podent utilitzar el mateix personal i el material del concessionari. L'òrgan de contractació ha de designar un o diversos interventors per substituir plenament o parcialment el personal directiu de l'empresa concessionària. L'explotació de l'obra pública objecte de segrest s'ha de fer a compte i risc del concessionari, al qual s'ha de retornar, en finalitzar aquell, amb el saldo que resulti després de satisfer totes les despeses, inclosos els honoraris dels interventors, i deduir, si s'escau, la quantia de les penalitats imposades.

3. El segrest té caràcter temporal i la seva durada és la que determini l'òrgan de contractació sense que pugui excedir, incloses les possibles pròrrogues, els tres anys. L'òrgan de contracta-

ció ha d'acordar d'ofici o a petició del concessionari el cessament del segrest quan sigui acreditada la desaparició de les causes que l'hagin motivat i el concessionari justifiqui que està en condicions de prosseguir la normal explotació de l'obra pública. Transcorregut el termini fixat per al segrest sense que el concessionari hagi garantit l'assumpció completa de les seves obligacions, l'òrgan de contractació ha de resoldre el contracte de concessió.

Article 235. Penalitats per incompliments del concessionari

1. Els plecs de clàusules administratives particulars han d'establir un catàleg d'incompliments de les obligacions del concessionari, distingint entre els de caràcter lleu i greu. Es consideren penalitzables l'incompliment total o parcial pel concessionari de les prohibicions establertes en aquesta Llei, l'omissió d'actuacions que siguin obligatòries de conformitat amb aquesta i, en particular, l'incompliment dels terminis per a l'execució de les obres, la negligència en el compliment dels seus deures d'ús, policia i conservació de l'obra pública, la interrupció injustificada total o parcial de la seva utilització, i el cobrament a l'usuari de quantitats superiors a les legalment autoritzades.

2. L'òrgan de contractació pot imposar penalitats de caràcter econòmic, que s'han d'establir en els plecs de manera proporcional al tipus d'incompliment i a la importància econòmica de l'explotació. El límit màxim de les penalitats que s'han d'imposar no pot excedir el 10 per cent del pressupost total de l'obra durant la fase de construcció. Si la concessió està en fase d'explotació, el límit màxim de les penalitats anuals no pot excedir el 20 per cent dels ingressos obtinguts per l'explotació de l'obra pública durant l'any anterior.

3. Els incompliments greus donen lloc, a més, a la resolució de la concessió en els casos previstos en el plec corresponent.

4. A més dels supòsits previstos en aquesta Llei, en els plecs s'han d'establir els incompliments greus que poden donar lloc al segrest temporal de la concessió, amb independència de les penalitats que escaiguin en cada cas per raó de l'incompliment.

5. Durant la fase d'execució de l'obra el règim de penali-tats que s'ha d'imposar al concessionari és el que estableix l'ar-ticle 196.

6. Amb independència del règim de penali-tats previst en el plec, l'Administració també pot imposar al concessionari multes coercitives quan persisteixi en l'incompliment de les seves obli-gacions, sempre que hagi estat requerit prèviament i no les hagi complert en el termini fixat. A falta de determinació per la le-gislació específica, l'import diari de la multa és de 3.000 euros.

Secció 3a.

Règim economicofinancer de la concessió

Article 236. Finançament de les obres

1. Les obres públiques objecte de concessió les ha de finançar, totalment o parcialment, el concessionari, el qual, en tot cas, n'assumeix el risc en funció de la inversió realitzada.

2. Quan hi hagi raons de rendibilitat econòmica o social, o hi concorrin exigències singulars derivades del fi públic o l'in-terès general de l'obra objecte de concessió, l'Administració tam-bé pot aportar recursos públics per al finançament, que adopta la forma de finançament conjunt de l'obra, mitjançant subven-cions o préstecs reintegrables, amb interès o sense, d'acord amb el que estableixen l'article 223 i aquesta secció, i de conformi-tat amb les previsions del plec de clàusules administratives par-ticulars corresponent, i s'ha de respectar en tot cas el principi d'assumpció de risc pel concessionari.

3. La construcció de l'obra pública objecte de concessió tam-bé pot ser finançada amb aportacions d'altres administracions públiques diferents de la concedent, en els termes que contingui el conveni corresponent, i amb el finançament que pugui pro-venir d'altres organismes nacionals o internacionals.

Article 237. Aportacions públiques a la construcció

1. Les administracions públiques poden contribuir al fi-nançament de l'obra mitjançant aportacions que s'han de realit-

zar durant la fase d'execució de les obres, tal com disposa l'article 223 d'aquesta Llei, una vegada concloses aquestes o al terme de la concessió, i l'import de les quals s'ha de fixar en els plecs de condicions corresponents o els licitadors en les seves ofertes quan ho estableixin els plecs. En aquests dos últims casos, és aplicable la normativa sobre contractes d'obra sota la modalitat d'abonament total, tret de la possibilitat de fraccionar l'abonament.

2. Les aportacions públiques a què es refereix l'apartat anterior poden consistir en aportacions no dineràries de l'òrgan de contractació o de qualsevol altra Administració amb la qual hi hagi un conveni a aquest efecte, d'acord amb la valoració d'aquestes que contingui el plec de clàusules administratives particulars.

Els béns immobles que es lliurin al concessionari s'han d'integrar en el patrimoni afecte a la concessió, s'han de destinar a l'ús previst en el projecte de l'obra i han de revertir a l'Administració en el moment de la seva extinció; en tot cas s'ha de respectar el que disposin els plans d'ordenació urbanística o sectorial que els afectin.

Article 238. Retribució per la utilització de l'obra

1. El concessionari té dret a percebre dels usuaris o de l'Administració una retribució per la utilització de l'obra en la forma prevista en el plec de clàusules administratives particulars i de conformitat amb el que estableix aquest article.

2. Les tarifes que abonin els usuaris per la utilització de les obres públiques les fixa l'òrgan de contractació a l'acord d'adjudicació. Les tarifes tenen el caràcter de màximes i els concessionaris poden aplicar tarifes inferiors quan ho considerin convenient.

3. Les tarifes han de ser objecte de revisió d'acord amb el procediment que determini el plec de clàusules administratives particulars.

De conformitat amb l'article 115.1.c).4t, el pla economico-financer de la concessió ha d'establir la incidència en les tarifes

dels rendiments de la demanda d'utilització de l'obra i, quan n'hi hagi, dels beneficis derivats de l'explotació de la zona comercial, quan no arribin o quan superin, respectivament, els nivells mínim i màxim que es considerin en l'oferta.

4. La retribució per la utilització de l'obra pot ser abonada per l'Administració tenint en compte la seva utilització i en la forma prevista en el plec de clàusules administratives particulars.

5. El concessionari s'ha de retribuir igualment amb els ingressos procedents de l'explotació de la zona comercial vinculada a la concessió, en el cas que n'hi hagi, segons el que estableix el plec de clàusules administratives particulars.

6. El concessionari ha de separar comptablement els ingressos provinents de les aportacions públiques i aquells altres procedents de les tarifes abonades pels usuaris de l'obra i, si s'escau, els procedents de l'explotació de la zona comercial.

Article 239. Aportacions públiques a l'explotació

Les administracions públiques poden atorgar al concessionari les següents aportacions a fi de garantir la viabilitat econòmica de l'explotació de l'obra:

a) Subvencions, avançaments reintegrables, préstecs participatius, subordinats o d'una altra naturalesa, aprovats per l'òrgan de contractació per ser aportats des de l'inici de l'explotació de l'obra o en el transcurs d'aquesta quan es prevegi que hagin de ser necessaris per garantir la viabilitat economicofinancera de la concessió. La devolució dels préstecs i el pagament dels interessos meritats, si s'escau, per aquests s'han d'ajustar als termes previstos en la concessió.

b) Ajudes en els casos excepcionals en què, per raons d'interès públic, sigui aconsellable la promoció de la utilització de l'obra pública abans que la seva explotació assoleixi el llindar mínim de rendibilitat.

Article 240. Obres públiques diferenciades

1. Quan dues obres públiques o més mantinguin una relació funcional entre elles, el contracte de concessió d'obra pú-

blica no perd la seva naturalesa pel fet que la utilització d'una part de les obres construïdes no estigui subjecta a remuneració sempre que aquesta part sigui, també, competència de l'Administració concedent i incideixi en l'explotació de la concessió.

2. El plec de clàusules administratives particulars corresponent ha d'especificar amb claredat els aspectes concernents a l'obra objecte de concessió, segons determina aquesta Llei, distingint, a aquests efectes, la part objecte de remuneració d'aquella que no ho és.

Els licitadors han de presentar el corresponent pla econòmicofinancer que prevegi les dues parts de les obres.

3. En tot cas, per a la determinació de les tarifes que s'han d'aplicar per la utilització de l'obra objecte de concessió s'ha de tenir en compte l'import total de les obres realitzades.

Article 241. Manteniment de l'equilibri econòmic del contracte

1. El contracte de concessió d'obres públiques ha de mantenir el seu equilibri econòmic en els termes que van ser considerats per a la seva adjudicació, tenint en compte l'interès general i l'interès del concessionari, de conformitat amb el que disposa l'apartat següent.

2. L'Administració ha de restablir l'equilibri econòmic del contracte, en benefici de la part que correspongui, en els casos següents:

a) Quan l'Administració modifiqui, per raons d'interès públic, les condicions d'explotació de l'obra.

b) Quan causes de força major o actuacions de l'Administració determinin de forma directa la ruptura substancial de l'economia de la concessió. A aquests efectes, s'entén per causa de força major les esmentades a l'article 214.

c) Quan es produeixin els supòsits que s'estableixin en el mateix contracte per a la seva revisió, d'acord amb el que preveuen l'apartat 4t de la lletra c), i la lletra d) de l'article 115.1.

3. En els supòsits previstos a l'apartat anterior, el restabliment de l'equilibri econòmic del contracte s'ha de fer mit-

jançant l'adopció de les mesures que en cada cas siguin procedents. Aquestes mesures poden consistir en la modificació de les tarifes establertes per la utilització de l'obra, la reducció del termini concessional i, en general, en qualsevol modificació de les clàusules de contingut econòmic incloses en el contracte. Així mateix, en els casos previstos a l'apartat 2.b), i sempre que la retribució del concessionari vingui en més d'un 50 per cent de tarifes abonades pels usuaris, es pot prorrogar el termini de la concessió per un període que no excedeixi un 15 per cent de la seva durada inicial. En el cas de força major previst a l'apartat 2.b), l'Administració concedent ha d'assegurar els rendiments mínims acordats en el contracte sempre que aquella no impedeixi completament la realització de les obres o la continuïtat de la seva explotació.

Secció 4a.

Extinció de les concessions

Article 242. Formes d'extinció

Les concessions d'obra pública s'extingeixen per compliment o per resolució.

Article 243. Extinció de la concessió per transcur del termini

1. La concessió s'entén extingida per compliment quan transcorri el termini inicialment establert o, si s'escau, el resultat de les pròrrogues acordades conforme als articles 225 i 241.3, o de les reduccions que s'hagin decidit.

2. Queden igualment extingits tots els contractes vinculats a la concessió i a l'explotació de les seves zones comercials.

Article 244. Termini de les concessions

1. Les concessions de construcció i explotació d'obres públiques s'atorguen pel termini que s'acordi en el plec de clàusules administratives particulars, que no pot excedir els 40 anys.

2. Els terminis fixats en els plecs de condicions només poden ser prorrogats per les causes previstes a l'article 225 i a l'article 241.3.

3. Les concessions relatives a obres hidràuliques es regeixen, quant a la durada, per l'article 134.1.a) del Text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

Article 245. Causes de resolució

Són causes de resolució del contracte de concessió d'obres públiques les següents:

a) La mort o incapacitat sobrevinguda del concessionari individual o l'extinció de la personalitat jurídica de la societat concessionària.

b) La declaració de concurs o la declaració d'insolvència en qualsevol altre procediment.

c) L'execució hipotecària declarada deserta o la impossibilitat d'iniciar el procediment d'execució hipotecària per falta d'interessats autoritzats per a això en els casos en què sigui procedent, d'acord amb el que estableix la Llei.

d) El comú acord entre el concedent i el concessionari.

e) El segrest de la concessió per un termini superior a l'establert com a màxim sense que el contractista hagi garantit l'assumpció completa de les seves obligacions.

f) La demora superior a sis mesos per part de l'òrgan de contractació en el lliurament al concessionari de la contraprestació, dels terrenys o dels mitjans auxiliars a què es va obligar segons el contracte.

g) El rescat de l'explotació de l'obra pública per l'òrgan de contractació. S'entén per rescat la declaració unilateral de l'òrgan contractant, discrecionalment adoptada, per la qual doni per acabada la concessió, tot i la bona gestió del titular.

h) La supressió de l'explotació de l'obra pública per raons d'interès públic.

i) La impossibilitat de l'explotació de l'obra pública com a conseqüència d'acords adoptats per l'Administració concedent amb posterioritat al contracte.

j) L'abandonament, la renúncia unilateral, com també l'incompliment pel concessionari de les seves obligacions contractuals essencials.

k) Qualsevol altres causes expressament previstes en aquesta Llei o en una altra o en el contracte.

Article 246. Aplicació de les causes de resolució

1. La resolució del contracte l'acorda l'òrgan de contractació, d'ofici o a instància del concessionari, mitjançant el procediment que sigui aplicable d'acord amb la legislació de contractes.

2. La declaració d'insolvència i, en cas de concurs, l'obertura de la fase de liquidació, com també les causes de resolució previstes als paràgrafs e), g), h) i i) de l'article anterior originen sempre la resolució del contracte. En els altres casos, és potestatiu per a la part a la qual no sigui imputable la causa instar la resolució.

3. Quan la causa de resolució sigui la mort o incapacitat sobrevinguda del contractista individual, l'Administració pot acordar la continuació del contracte amb els hereus o successors, sempre que aquests compleixin o es comprometin a complir, en el termini que s'estableixi a aquest efecte, els requisits exigits al concessionari inicial.

4. La resolució de comú acord només pot tenir lloc si la concessió no està sotmesa a segrest acordat per infracció greu del concessionari i sempre que raons d'interès públic facin innecessària o inconvenient la continuació del contracte.

5. En els casos de fusió d'empreses en què participi la societat concessionària, és necessària l'autorització administrativa prèvia perquè l'entitat absorbent o resultant de la fusió pugui continuar la concessió i quedar subrogada en tots els drets i les obligacions que en dimanin.

6. En els casos d'escissió, aportació o transmissió d'empreses, només pot continuar el contracte amb l'entitat resultant o beneficiària en el cas en què sigui expressament autoritzat per l'òrgan de contractació considerant els requisits establerts per a

l'adjudicació de la concessió en funció del grau de desenvolupament del negoci concessional en el moment de produir-se aquestes circumstàncies.

Article 247. Efectes de la resolució

1. En els casos de resolució, l'Administració ha d'abonar al concessionari l'import de les inversions realitzades per raó de l'expropiació de terrenys, execució d'obres de construcció i adquisició de béns que siguin necessaris per a l'explotació de l'obra objecte de la concessió. A aquest efecte, s'ha de tenir en compte el grau d'amortització en funció del temps que resti per al terme de la concessió i el que estableix el pla economicofinancer. La quantitat resultant s'ha de fixar dins el termini de sis mesos, llevat que se n'estableixi un altre en el plec de clàusules administratives particulars.

2. En el cas del paràgraf f) de l'article 245, el concessionari pot optar per la resolució del contracte, amb els efectes establerts a l'apartat següent, o per exigir l'abonament de l'interès legal de les quantitats degudes o els valors econòmics convinguts, a partir del venciment del termini previst per al compliment de la contraprestació o el lliurament dels béns pactats.

3. En els casos dels paràgrafs g), h) i i) de l'article 245, i sens perjudici del que disposa l'apartat 1 d'aquest article, l'Administració concedent ha d'indemnitzar el concessionari pels danys i els perjudicis que se li irroguin. Per determinar la quantia de la indemnització s'ha de tenir en compte els beneficis futurs que el concessionari deixarà de percebre, atenent els resultats d'explotació en l'últim quinquenni quan sigui possible, i la pèrdua del valor de les obres i instal·lacions que no li hagin de ser lliurades, considerant el grau d'amortització.

4. Quan el contracte es resolgui per una causa imputable al concessionari, li ha de ser confiscada la fiança i a més ha d'indemnitzar l'Administració pels danys i perjudicis ocasionats en el que excedeixi l'import de la garantia confiscada.

5. L'òrgan de contractació també pot acordar la resolució dels contractes atorgats pel concessionari per a l'aprofitament de les

zones complementàries. L'òrgan de contractació també pot acordar, com a conseqüència de la resolució de la concessió, la resolució dels contractes atorgats d'explotació comercial, abonant la indemnització que, si s'escau, correspongui. Aquesta indemnització ha de ser abonada amb càrrec al concessionari quan la resolució es produeixi com a conseqüència d'una causa imputable a aquest. Quan no s'acordi la resolució dels esmentats contractes, els titulars dels drets d'aprofitament els han de seguir exercint, i queden obligats davant de l'òrgan de contractació en els mateixos termes en què ho estiguin davant el concessionari, llevat que s'arribi, de comú acord, a la revisió del contracte corresponent.

6. Quan el contracte es resolgui de comú acord, els drets de les parts s'han d'ajustar al que estigui vàlidament estipulat entre elles.

Article 248. Destinació de les obres en l'extinció de la concessió

1. El concessionari està obligat a lliurar a l'Administració concedent, en bon estat de conservació i ús, les obres incloses en la concessió, com també els béns i les instal·lacions necessaris per a la seva explotació i els béns i instal·lacions inclosos a la zona d'explotació comercial, si n'hi ha, d'acord amb el que estableixi el contracte, la qual cosa ha de quedar reflectida a l'acta de recepció.

2. No obstant això, els plecs poden preveure que, en extinguir-se la concessió, aquestes obres, béns i instal·lacions, o alguns d'ells, hagin de ser demolits pel concessionari, i que els béns sobre els quals s'assenten es reposin a l'estat en què estaven abans de la construcció.

Secció 5a.

Execució d'obres per tercers

Article 249. Subcontractació

1. L'òrgan de contractació pot imposar al concessionari d'obres públiques que confii a tercers un percentatge dels con-

tractes que representi, com a mínim, un 30 per cent del valor global de les obres objecte de la concessió, preveient alhora la facultat que els candidats incrementin l'esmentat percentatge; aquest percentatge mínim ha de constar en el contracte de concessió d'obres.

2. En cas de no fer ús de la facultat a què es refereix l'apartat anterior, l'òrgan de contractació pot invitar els candidats a la concessió perquè indiquin en les seves ofertes, si és procedent, el percentatge del valor global de les obres objecte de la concessió que es proposen confiar a tercers.

Article 250. Adjudicació de contractes d'obres pel concessionari

1. Quan el concessionari de l'obra pública tingui el caràcter de poder adjudicador conforme a l'article 3.3, ha de respectar, en relació amb aquelles obres que hagin de ser executades per tercers, les disposicions d'aquesta Llei sobre adjudicació de contractes d'obres.

2. L'adjudicació de contractes d'obres pels concessionaris d'obres públiques que no tinguin el caràcter de poders adjudicadors es regula per les normes contingudes als apartats 3 i 4 d'aquest article quan l'adjudicació es realitzi a un tercer i el valor del contracte sigui igual o superior a 5.150.000 euros, llevat que en el contracte hi concorrin circumstàncies que permetin la seva adjudicació per un procediment negociat sense publicitat.

No tenen la consideració de tercers les empreses que s'hagin agrupat per obtenir la concessió ni les empreses que hi estiguin vinculades. S'entén per empresa vinculada qualsevol empresa en la qual el concessionari pugui exercir, directament o indirectament, una influència dominant, o qualsevol empresa que pugui exercir una influència dominant en el concessionari o que, de la mateixa manera que el concessionari, estigui sotmesa a la influència dominant d'una altra empresa per raó de propietat, participació financera o normes reguladores. Es considera que hi ha influència dominant quan una empresa, directament

o indirectament, es trobi en una de les següents situacions respecte a una altra:

- a) que tingui la majoria del capital subscrit de l'empresa;
- b) que disposi de la majoria dels vots corresponents a les participacions emeses per l'empresa;
- c) que pugui designar més de la meitat dels membres de l'òrgan d'administració, de direcció o de vigilància de l'empresa.

La llista exhaustiva d'aquestes empreses s'ha d'adjuntar a la candidatura per a la concessió, i actualitzar-se en funció de les modificacions que es produeixin posteriorment en les relacions entre les empreses.

3. Són aplicables a aquests procediments les normes sobre publicitat contingudes a l'article 126.

4. El concessionari ha de fixar el termini de recepció de les sol·licituds de participació, que no pot ser inferior a trenta-set dies a partir de la data d'enviament de l'anunci de licitació, i el termini de recepció de les ofertes, que no pot ser inferior a quaranta dies a partir de la data de l'enviament de l'anunci de licitació al «Diari Oficial de la Unió Europea» o de la invitació a presentar una oferta.

Quan els anuncis es preparin i s'enviïn per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics es poden reduir en set dies els terminis de recepció de les ofertes i el termini de recepció de les sol·licituds de participació.

És possible reduir cinc dies els terminis de recepció de les ofertes quan s'ofereixi accés sense restricció, directe i complet, per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, al plec de condicions i a qualsevol documentació complementària, especificant en el text de l'anunci l'adreça d'Internet en què es pugui consultar l'esmentada documentació. Aquesta reducció es pot sumar a la prevista al paràgraf anterior.

En tot cas és aplicable el que preveu l'article 142.3 i la prohibició de contractar prevista a l'article 49.1.a), en relació amb els adjudicataris d'aquests contractes.

Capítol III

Contracte de gestió de serveis públics

Secció 1a.

Disposicions generals

Article 251. Àmbit del contracte

1. L'Administració pot gestionar indirectament, mitjançant contracte, els serveis de la seva competència, sempre que siguin susceptibles d'explotació per particulars. En cap cas es poden prestar per gestió indirecta els serveis que impliquin exercici de l'autoritat inherent als poders públics.

2. El contracte ha d'expressar amb claredat l'àmbit de la gestió, tant en l'ordre funcional, com en el territorial.

Article 252. Règim jurídic

Els efectes, compliment i extinció dels contractes de gestió de serveis públics es regulen per aquesta Llei, exclosos els articles 196, apartats 2 a 7, tots dos inclusivament, 197, 203 i 205, i per les disposicions especials del respectiu servei, en tot el que no s'hi oposin.

Article 253. Modalitats de la contractació

La contractació de la gestió dels serveis públics pot adoptar les modalitats següents:

a) Concessió, per la qual l'empresari gestiona el servei al seu propi risc i ventura.

b) Gestió interessada, en virtut de la qual l'Administració i l'empresari participen en els resultats de l'explotació del servei en la proporció que estableixi el contracte.

c) Concert amb una persona natural o jurídica que realitza prestacions anàlogues a les que constitueixen el servei públic de què es tracti.

d) Societat d'economia mixta en la qual l'Administració participi, per si mateixa o per mitjà d'una entitat pública, en concurrència amb persones naturals o jurídiques.

Article 254. Durada

El contracte de gestió de serveis públics no pot tenir caràcter perpetu o indefinit, i s'ha de fixar necessàriament en el plec de clàusules administratives particulars la durada i la de les pròrrogues de què pugui ser objecte, sense que pugui excedir el termini total, incloses les pròrrogues, dels períodes següents:

a) Cinquanta anys en els contractes que comprenguin l'execució d'obres i l'explotació de servei públic, llevat que aquest sigui de mercat o llotja central majorista d'articles alimentaris gestionats per una societat d'economia mixta municipal, cas en què pot ser fins a 60 anys.

b) Vint-i-cinc anys en els contractes que comprenguin l'explotació d'un servei públic no relacionat amb la prestació de serveis sanitaris.

c) Deu anys en els contractes que comprenguin l'explotació d'un servei públic l'objecte del qual consisteixi en la prestació de serveis sanitaris sempre que no estiguin compresos a la lletra a).

Secció 2a.

Execució del contracte de gestió de serveis públics

Article 255. Execució del contracte

1. El contractista està obligat a organitzar i prestar el servei amb estricta subjecció a les característiques establertes en el contracte i dins els terminis que s'hi assenyalen, i, si s'escau, a l'execució de les obres conforme al projecte aprovat per l'òrgan de contractació.

2. En tot cas, l'Administració ha de conservar els poders de policia necessaris per assegurar la bona marxa dels serveis de què es tracti.

Article 256. Obligacions generals

El contractista està subjecte al compliment de les obligacions següents:

a) Prestar el servei amb la continuïtat convinguda i garantir als particulars el dret a utilitzar-lo en les condicions que ha-

gin estat establertes i mitjançant l'abonament, si s'escau, de la contraprestació econòmica compresa en les tarifes aprovades.

b) Tenir cura del bon ordre del servei, podent dictar les oportunes instruccions, sens perjudici dels poders de policia a què es refereix l'article anterior.

c) Indemnitzar pels danys que es causin a tercers com a conseqüència de les operacions que requereixi el desenvolupament del servei, excepte quan el dany sigui produït per causes imputables a l'Administració.

d) Respectar el principi de no-discriminació per raó de nacionalitat, respecte a les empreses d'estats membres de la Comunitat Europea o signataris de l'Acord sobre contractació pública de l'Organització Mundial del Comerç, en els contractes de subministrament conseqüència del de gestió de serveis públics.

Article 257. Prestacions econòmiques

1. El contractista té dret a les contraprestacions econòmiques previstes en el contracte, entre les quals s'ha d'incloure, per fer efectiu el seu dret a l'explotació del servei, una retribució fixada en funció de la seva utilització que es percep directament dels usuaris o de la mateixa Administració.

2. Les contraprestacions econòmiques pactades s'han de revisar, si s'escau, en la forma establerta en el contracte.

Secció 3a.

Modificació del contracte de gestió de serveis públics

Article 258. Modificació del contracte i manteniment del seu equilibri econòmic

1. L'Administració pot modificar per raons d'interès públic les característiques del servei contractat i les tarifes que han de ser abonades pels usuaris.

2. Quan les modificacions afectin el règim financer del contracte, l'Administració ha de compensar el contractista de manera que es mantingui l'equilibri dels supòsits econòmics que van ser considerats com a bàsics en l'adjudicació del contracte.

3. En el cas que els acords que dicti l'Administració respecte al desenvolupament del servei no tinguin transcendència econòmica, el contractista no té dret a indemnització per raó d'aquests.

4. L'Administració ha de restablir l'equilibri econòmic del contracte, en benefici de la part que correspongui, en els casos següents:

a) Quan l'Administració modifiqui, per raons d'interès públic, les característiques del servei contractat.

b) Quan actuacions de l'Administració determinin de forma directa la ruptura substancial de l'economia del contracte.

c) Quan causes de força major determinin de forma directa la ruptura substancial de l'economia del contracte. A aquests efectes, s'entén per causes de força major les esmentades a l'article 214 d'aquesta Llei.

5. En els casos previstos a l'apartat anterior, el restabliment de l'equilibri econòmic del contracte s'ha de fer mitjançant l'adopció de les mesures que en cada cas siguin procedents. Aquestes mesures poden consistir en la modificació de les tarifes a abonar pels usuaris, la reducció del termini del contracte i, en general, en qualsevol modificació de les clàusules de contingut econòmic incloses en el contracte. Així mateix, en els casos previstos als apartats 4.b) i c), es pot prorrogar el termini del contracte per un període que no excedeixi un 10 per cent de la seva durada inicial, respectant els límits màxims de durada previstos legalment.

Secció 4a.

Compliment i efectes del contracte de gestió de serveis públics

Article 259. Reversió

1. Quan finalitzi el termini contractual el servei ha de revertir a l'Administració, i el contractista ha de lliurar les obres i instal·lacions a què estigui obligat d'acord amb el contracte i en l'estat de conservació i funcionament adequats.

2. Durant un període prudencial anterior a la reversió, que s'ha de fixar en el plec, l'òrgan competent de l'Administració ha d'adoptar les disposicions encaminades a fer que el lliurament dels béns es dugui a terme en les condicions convingudes.

Article 260. Falta de lliurament de contraprestacions econòmiques i mitjans auxiliars

Si l'Administració no fa efectiva al contractista la contraprestació econòmica o no lliura els mitjans auxiliars a què es va obligar en el contracte dins els terminis que s'hi preveuen i no procedeix a la resolució del contracte o no la sol·licita el contractista, aquest té dret a l'interès de demora de les quantitats o valors econòmics que aquells signifiquin, de conformitat amb el que estableix l'article 200.

Article 261. Incompliment del contractista

Si de l'incompliment per part del contractista en deriva una pertorbació greu i no reparable per altres mitjans en el servei públic i l'Administració no decideix la resolució del contracte, pot acordar-ne la intervenció fins que aquella desaparegui. En tot cas, el contractista ha d'abonar a l'Administració els danys i perjudicis que efectivament li hagi irrogat.

Secció 5a.

Resolució del contracte de gestió de serveis públics

Article 262. Causes de resolució

Són causes de resolució del contracte de gestió de serveis públics, a més de les assenyalades a l'article 206, amb l'excepció de les previstes a les seves lletres e) i f), les següents:

- a) La demora superior a sis mesos per part de l'Administració en el lliurament al contractista de la contraprestació o dels mitjans auxiliars a què es va obligar segons el contracte.
- b) El rescat del servei per l'Administració.
- c) La supressió del servei per raons d'interès públic.
- d) La impossibilitat de l'explotació del servei com a con-

seqüència d'acords adoptats per l'Administració amb posterioritat al contracte.

Article 263. Aplicació de les causes de resolució

1. Quan la causa de resolució sigui la mort o incapacitat sobrevinguda del contractista, l'Administració pot acordar la continuació del contracte amb els hereus o successors, llevat que hi hagi una disposició expressa en contra de la legislació específica del servei.

2. Per raons d'interès públic l'Administració pot acordar el rescat del servei per gestionar-lo directament.

Article 264. Efectes de la resolució

1. En els casos de resolució, l'Administració ha d'abonar, en tot cas, al contractista el preu de les obres i instal·lacions que, executades per aquest, hagin de passar a propietat d'aquella, tenint en compte el seu estat i el temps que resti per a la reversió.

2. Amb independència del que disposa l'article 208, l'incompliment per part de l'Administració o del contractista de les obligacions del contracte produeix els efectes que segons les disposicions específiques del servei puguin afectar aquests contractes.

3. En el supòsit de la lletra a) de l'article 262, el contractista té dret a l'abonament de l'interès de demora previst a la Llei per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en operacions comercials de les quantitats degudes o valors econòmics convinguts, a partir del venciment del termini previst per al seu lliurament, com també dels danys i perjudicis soferts.

4. En els supòsits de les lletres b), c) i d) de l'article 262, sens perjudici del que disposa l'apartat 1 d'aquest article, l'Administració ha d'indemnitzar el contractista dels danys i perjudicis que se li irroguin, inclosos els beneficis futurs que deixi de percebre, atenent els resultats de l'explotació en l'últim quinquenni i la pèrdua del valor de les obres i instal·lacions que no hagin de revertir a aquella, tenint en compte el grau d'amortització.

Secció 6a.

Subcontractació del contracte de gestió de serveis públics

Article 265. Subcontractació

En el contracte de gestió de serveis públics, la subcontractació només pot recaure sobre prestacions accessòries.

Capítol IV

Contracte de subministrament

Secció 1a.

Regulació de determinats contractes de subministrament

Article 266. Arrendament

1. En el contracte d'arrendament, l'arrendador o empresari assumeix durant el termini de vigència del contracte l'obligació de mantenir-ne l'objecte. Les quantitats que, si s'escau, hagi de satisfer l'Administració en concepte de cànon de manteniment s'han de fixar separatament de les constitutives del preu de l'arrendament.

2. En el contracte d'arrendament no s'admet la pròrroga tàcita i la pròrroga expressa no es pot estendre a un període superior a la meitat del contracte immediatament anterior.

Article 267. Contractes de fabricació i aplicació de normes i usos vigents en comerç internacional

1. Als contractes de fabricació, a què es refereix la lletra c) de l'apartat 3 de l'article 9, se'ls han d'aplicar directament les normes generals i especials del contracte d'obres que l'òrgan de contractació determini en el plec de clàusules administratives particulars corresponent, llevat de les relatives a la seva publicitat que s'han d'ajustar, en tot cas, al contracte de subministrament.

2. Els contractes que se subscriuin amb empreses estrangeres, quan el seu objecte es fabriqui fora del territori nacional

o en procedeixi, i els de subministrament que, amb aquestes empreses, subscriguí el Ministeri de Defensa i que hagin de ser executats fora del territori nacional, es regeixen per aquesta Llei, sens perjudici del que convinguin les parts d'acord amb les normes i els usos vigents en el comerç internacional.

Secció 2a.

Execució del contracte de subministrament

Article 268. Lliurament i recepció

1. El contractista està obligat a lliurar els béns objecte de subministrament en el temps i el lloc fixats en el contracte i de conformitat amb les prescripcions tècniques i clàusules administratives.

2. Sigui quin sigui el tipus de subministrament, l'adjudicatari no té dret a indemnització causada per pèrdues, avaries o perjudicis ocasionats en els béns abans de lliurar-los a l'Administració, llevat que aquesta hagi incorregut en mora en rebre'ls.

3. Quan l'acte formal de la recepció dels béns, d'acord amb les condicions del plec, sigui posterior al lliurament, l'Administració és responsable de la seva custòdia durant el temps que hi hagi entre totes dues.

4. Una vegada rebuts de conformitat per l'Administració béns o productes peribles, aquesta és responsable de la seva gestió, ús o caducitat, sens perjudici de la responsabilitat del subministrador pels vicis o defectes ocults.

Article 269. Pagament del preu

L'adjudicatari té dret a l'abonament del preu dels subministraments efectivament lliurats i formalment rebuts per l'Administració d'acord amb les condicions establertes en el contracte.

Article 270. Pagament en metàl·lic i en altres béns

1. Quan raons tècniques o econòmiques degudament justificades en l'expedient ho aconsellin, es pot establir en el plec de clàusules administratives particulars que el pagament del

preu total dels béns a subministrar consisteixi una part en diners i una altra part en el lliurament d'altres béns de la mateixa classe, sense que, en cap cas, l'import d'aquests pugui superar el 50 per cent del preu total. A aquests efectes, el compromís de despesa corresponent es limita a l'import que, del preu total del contracte, no se satisfaci mitjançant el lliurament de béns al contractista, sense que tingui aplicació el que disposen l'article 27.4 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària; l'apartat 3 de l'article 165 de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovada pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, o anàlogues regulacions contingudes en les normes pressupostàries de les diferents administracions públiques subjectes a aquesta Llei.

2. El lliurament dels béns per l'Administració l'ha d'acordar l'òrgan de contractació, pel mateix procediment que se segueixi per a l'adjudicació del contracte de subministrament, i l'esmentat acord implica per si mateix la baixa en l'inventari i, si s'escau, la desafectació dels béns de què es tracti.

3. En aquest cas l'import que del preu total del subministrament correspongui als béns lliurats per l'Administració és un element econòmic a valorar per a l'adjudicació del contracte i els empresaris l'han de consignar expressament en les seves ofertes.

4. El contingut d'aquest article és aplicable als contractes a què es refereix l'article 279.4, entenent-se que els béns a lliurar, si s'escau, per l'Administració han de ser béns i equips informàtics i de telecomunicacions.

Article 271. Facultats de l'Administració en el procés de fabricació

L'Administració té la facultat d'inspeccionar i de ser informada del procés de fabricació o elaboració del producte que hagi de ser lliurat com a conseqüència del contracte, i pot ordenar o realitzar per si mateixa anàlisis, assajos i proves dels materials que s'hagin de fer servir, establir sistemes de control de qualitat i dictar totes les disposicions que consideri oportunes per a l'estricta compliment del que s'hagi acordat.

Secció 3a.

Modificació del contracte de subministrament

Article 272. Modificació del contracte de subministrament

Quan com a conseqüència de les modificacions del contracte de subministrament acordades de conformitat amb el que estableix l'article 202, es produeixi augment, reducció o supressió de les unitats de béns que integren el subministrament o la substitució d'uns béns per altres, sempre que estiguin compresos en el contracte, aquestes modificacions són obligatòries per al contractista, sense que tingui cap dret en cas de supressió o reducció d'unitats o classes de béns a reclamar indemnització per aquestes causes, sempre que no es trobin en els casos que preveu la lletra c) de l'article 275.

Secció 4a.

Compliment del contracte de subministrament

Article 273. Despeses de lliurament i recepció

1. Llevat que hi hagi un pacte en contra, les despeses del lliurament i el transport dels béns objecte del subministrament al lloc convingut són a compte del contractista.

2. Si els béns no estan en estat de ser rebuts s'ha de fer constar a l'acta de recepció i s'han de donar les instruccions necessàries al contractista perquè solucioni els defectes observats o procedeixi a un nou subministrament de conformitat amb el que s'hagi pactat.

Article 274. Vicis o defectes durant el termini de garantia

1. Si durant el termini de garantia s'acredita l'existència de vicis o defectes en els béns subministrats l'Administració té dret a reclamar al contractista la reposició dels que siguin inadequats o la seva reparació si és suficient.

2. Durant aquest termini de garantia el contractista té dret a conèixer i a ser escoltat sobre l'aplicació dels béns subministrats.

3. Si l'òrgan de contractació, durant el termini de garantia, considera que els béns subministrats no són aptes per al fi pretès, com a conseqüència dels vicis o defectes observats i imputables al contractista, i hi ha la presumpció que la reposició o la reparació d'aquells béns no seran suficients per aconseguir aquell fi, pot rebutjar els béns, abans que expiri el termini, i deixar-los a compte del contractista de manera que quedi exempt de l'obligació de pagament o, si s'escau, té dret a recuperar el preu satisfet.

4. Acabat el termini de garantia sense que l'Administració hagi formalitzat algun dels inconvenients o la denúncia a què es refereixen els apartats 1 i 3 d'aquest article, el contractista queda exempt de responsabilitat per raó dels béns subministrats.

Secció 5a.

Resolució del contracte de subministrament

Article 275. Causes de resolució

Són causes de resolució del contracte de subministrament, a més de les assenyalades a l'article 206, les següents:

a) La suspensió, per una causa imputable a l'Administració, de la iniciació del subministrament per un termini superior a sis mesos a partir de la data assenyalada en el contracte per al lliurament, llevat que en el plec se n'assenyali un altre d'inferior.

b) El desistiment o la suspensió del subministrament per un termini superior a un any acordada per l'Administració, llevat que en el plec se n'assenyali un altre d'inferior.

c) Les modificacions en el contracte, encara que siguin successives, que impliquin, aïlladament o conjuntament, alteracions del preu del contracte en una quantia superior, en més o en menys, al 20 per cent del preu primitiu del contracte, amb exclusió de l'impost sobre el valor afegit, o representin una alteració substancial de la prestació inicial.

Article 276. Efectes de la resolució

1. La resolució del contracte dóna lloc a la devolució recíproca dels béns i de l'import dels pagaments realitzats, i, quan no sigui possible o convenient per a l'Administració, aquesta ha d'abonar el preu dels efectivament lliurats i rebuts de conformitat.

2. En el cas de suspensió de la iniciació del subministrament per un temps superior a sis mesos, el contractista només té dret a percebre una indemnització del 3 per cent del preu de l'adjudicació.

3. En el cas de desistiment o de suspensió del subministrament per un termini superior a un any per part de l'Administració, el contractista té dret al 6 per cent del preu dels lliuraments deixats de fer en concepte de benefici industrial.

Capítol V **Contractes de serveis**

Secció 1a.

Disposicions generals

Article 277. Contingut i límits

1. No poden ser objecte d'aquests contractes els serveis que impliquin exercici de l'autoritat inherent als poders públics.

2. Llevat que es disposi una altra cosa en els plecs de clàusules administratives o en el document contractual, els contractes de serveis que tinguin per objecte el desenvolupament i la posada a disposició de productes protegits per un dret de propietat intel·lectual o industrial comporten la cessió d'aquesta a l'Administració contractant. En tot cas, i encara que s'exclougui la cessió dels drets de propietat intel·lectual, l'òrgan de contractació sempre pot autoritzar l'ús del corresponent producte als ens, organismes i entitats pertanyents al sector públic a què es refereix l'article 3.1.

3. Els contractes de serveis que subscrigui el Ministeri de Defensa amb empreses estrangeres i que hagin de ser executats

fora del territori nacional, es regeixen per aquesta Llei, sens perjudici del que convinguin les parts d'acord amb les normes i els usos vigents en el comerç internacional.

4. En extingir-se els contractes de serveis, no es pot produir en cap cas la consolidació de les persones que hagin realitzat els treballs objecte del contracte com a personal de l'ens, organisme o entitat del sector públic contractant.

Article 278. Determinació del preu

En el plec de clàusules administratives s'ha d'establir el sistema de determinació del preu dels contractes de serveis, que pot estar referit a components de la prestació, unitats d'execució o unitats de temps, o fixar-se en un tant alçat quan no sigui possible o convenient la seva descomposició, o resultar de l'aplicació d'honoraris per tarifes o d'una combinació de diverses d'aquestes modalitats.

Article 279. Durada

1. Els contractes de serveis no poden tenir un termini de vigència superior a quatre anys amb les condicions i els límits establerts en les respectives normes pressupostàries de les administracions públiques, si bé es pot preveure en el mateix contracte la seva pròrroga de comú acord de les parts abans de la finalització d'aquell, sempre que la durada total del contracte, incloses les pròrrogues, no excedeixi els sis anys, i que les pròrrogues no superin, aïlladament o conjuntament, el termini fixat originàriament. La signatura de contractes de serveis de durada superior a l'assenyalada pot ser autoritzada excepcionalment pel Consell de Ministres o per l'òrgan autonòmic competent de forma singular, per a contractes determinats, o de forma genèrica, per a certes categories.

2. No obstant el que es disposa anteriorment, els contractes regulats en aquest títol que siguin complementaris de contractes d'obres o de subministrament poden tenir un termini superior de vigència que, en cap cas, ha d'excedir el termini de durada del contracte principal, tret dels contractes que comprenen treballs

relacionats amb la liquidació del contracte principal, el termini final dels quals ha d'excedir el d'aquest en el temps necessari per realitzar-los. La iniciació del contracte complementari a què es refereix aquest apartat queda en suspens, llevat de causa justificada derivada del seu objecte i contingut, fins que no comenci l'execució del contracte d'obres corresponent.

Només tenen el concepte de contractes complementaris aquells l'objecte dels quals es consideri necessari per a la correcta realització de la prestació o prestacions objecte del contracte principal.

3. Els contractes per a la defensa jurídica i judicial de l'Administració han de tenir la durada necessària per atendre adequadament les seves necessitats.

4. Els contractes de serveis que tinguin per objecte l'assistència a la direcció d'obra o la gestió integrada de projectes han de tenir una durada igual a la del contracte d'obres al qual estan vinculats més el termini estimat per procedir a la liquidació de les obres.

Article 280. Règim de contractació per a activitats docents

1. En els contractes que regula aquest títol que tinguin per objecte la prestació d'activitats docents en centres del sector públic desenvolupades en forma de cursos de formació o perfeccionament del personal al servei de l'Administració o quan es tracti de seminaris, col·loquis, taules rodones, conferències, col·laboracions o qualsevol altre tipus similar d'activitat, sempre que les esmentades activitats siguin realitzades per persones físiques, les disposicions d'aquesta Llei no són aplicables a la preparació i adjudicació del contracte.

2. En aquesta classe de contractes es pot establir el pagament parcial anticipat, prèvia constitució de garantia per part del contractista, sense que es pugui autoritzar la seva cessió.

3. Per acreditar l'existència dels contractes a què es refereix aquest article, només és necessària la designació o el nomenament per l'autoritat competent.

Secció 2a.

Execució dels contractes de serveis

Article 281. Execució i responsabilitat del contractista

1. El contracte s'ha d'executar amb subjecció al que estableixin les seves clàusules i els plecs, i d'acord amb les instruccions que per a la seva interpretació doni al contractista l'òrgan de contractació.

2. El contractista és responsable de la qualitat tècnica dels treballs que dugui a terme i de les prestacions i serveis realitzats, com també de les conseqüències que es dedueixin per a l'Administració o per a tercers de les omissions, errors, mètodes inadequats o conclusions incorrectes en l'execució del contracte.

Secció 3a.

Modificació dels contractes de serveis de manteniment

Article 282. Modificació d'aquests contractes

Quan com a conseqüència de modificacions del contracte de serveis de manteniment acordades de conformitat amb el que estableix l'article 202, es produeixi l'augment, la reducció o la supressió d'equips a mantenir o la substitució d'uns equips per uns altres, sempre que aquests estiguin continguts en el contracte, aquestes modificacions són obligatòries per al contractista, sense que tingui cap dret, en cas de supressió o reducció d'unitats o classes d'equips, a reclamar indemnització per les esmentades causes, sempre que no es trobin en els casos que preveu la lletra c) de l'article 284.

Secció 4a.

Compliment dels contractes de serveis

Article 283. Compliment dels contractes

1. L'Administració ha de determinar si la prestació realitzada pel contractista s'ajusta a les prescripcions establertes per

a la seva execució i compliment, i, si s'escau, ha de requerir la realització de les prestacions contractades i l'esmena dels defectes observats en ocasió de la seva recepció. Si els treballs efectuats no s'adeqüen a la prestació contractada, com a conseqüència de vicis o defectes imputables al contractista, pot rebutjar-la de manera que queda exempt de l'obligació de pagament o té dret, si s'escau, a la recuperació del preu satisfet.

2. Si durant el termini de garantia s'acredita l'existència de vicis o defectes en els treballs efectuats, l'òrgan de contractació té dret a reclamar al contractista que els esmeni.

3. Acabat el termini de garantia sense que l'Administració hagi formalitzat algun dels inconvenients o la denúncia a què es refereixen els apartats anteriors, el contractista queda exempt de responsabilitat per raó de la prestació efectuada, sens perjudici del que estableixen els articles 286, 287 i 288 sobre esmena d'errors i responsabilitat en els contractes que tinguin per objecte l'elaboració de projectes d'obres.

4. El contractista té dret a conèixer i ser escoltat sobre les observacions que es formulin en relació amb el compliment de la prestació contractada.

Secció 5a.

Resolució dels contractes de serveis

Article 284. Causes de resolució

Són causes de resolució dels contractes de serveis, a més de les assenyalades a l'article 206, les següents:

a) La suspensió per una causa imputable a l'Administració de la iniciació del contracte per un termini superior a sis mesos a partir de la data assenyalada en aquest per al seu començament, llevat que en el plec se n'assenyali un altre d'inferior.

b) El desistiment o la suspensió del contracte per un termini superior a un any acordada per l'Administració, llevat que en el plec se n'assenyali un altre d'inferior.

c) Les modificacions en el contracte, encara que siguin successives, que impliquin, aïlladament o conjuntament, altera-

cions del preu del contracte en una quantia superior, en més o en menys, al 20 per cent del preu primitiu del contracte, amb exclusió de l'impost sobre el valor afegit o representin una alteració substancial d'aquest.

d) Els contractes complementaris a què es refereix l'article 279.2 queden resolts, en tot cas, quan es resolgui el contracte principal.

Article 285. Efectes de la resolució

1. La resolució del contracte dóna dret al contractista, en tot cas, a percebre el preu dels estudis, els informes, els projectes, els treballs o els serveis que efectivament hagi realitzat d'acord amb el contracte i que hagin estat rebuts per l'Administració.

2. En el cas de suspensió de la iniciació del contracte per un temps superior a sis mesos, el contractista només té dret a percebre una indemnització del 5 per cent del preu d'aquell.

3. En el cas de la lletra b) de l'article anterior el contractista té dret al 10 per cent del preu dels estudis, informes, projectes o treballs pendents de realitzar en concepte de benefici deixat d'obtenir.

Secció 6a.

De l'esmena d'errors i responsabilitats en el contracte d'elaboració de projectes d'obres

Article 286. Esmena d'errors i correcció de deficiències

1. Quan el contracte de serveis consisteixi en l'elaboració íntegra d'un projecte d'obra, l'òrgan de contractació ha d'exigir que el contractista n'esmeni els defectes, les insuficiències tècniques, els errors materials, les omissions i les infraccions de preceptes legals o reglamentaris que li siguin imputables, i li ha d'atorgar a aquest efecte el termini corresponent, que no pot excedir els dos mesos.

2. Si transcorregut aquest termini les deficiències no han estat corregides, l'Administració pot optar, atenent les circumstàncies concurrents, per la resolució del contracte o per concedir un nou termini al contractista.

3. En el primer cas ha de procedir a confiscar la garantia i el contractista incorre en l'obligació d'abonar a l'Administració una indemnització equivalent al 25 per cent del preu del contracte.

4. En el segon cas el nou termini concedit per solucionar les deficiències no corregides és d'un mes improrrogable, i el contractista incorre en una penalitat equivalent al 25 per cent del preu del contracte.

5. Si es produeix un nou incompliment és procedent la resolució del contracte amb obligació per part del contractista d'abonar a l'Administració una indemnització igual al preu pactat amb pèrdua de la garantia.

6. Si el contractista, en qualsevol moment abans de la concessió de l'últim termini, renuncia a la realització del projecte, ha d'abonar a l'Administració una indemnització igual a la meitat del preu del contracte amb pèrdua de la garantia.

Article 287. Indemnitzacions

1. Per als casos en què el pressupost d'execució de l'obra prevista en el projecte es desviï més d'un 20 per cent, tant per excés com per defecte, del cost real d'aquesta com a conseqüència d'errors o omissions imputables al contractista consultor, l'Administració pot establir, en el plec de clàusules administratives particulars, un sistema d'indemnitzacions consistent en una minoració del preu del contracte d'elaboració del projecte, en funció del percentatge de desviació, fins a un màxim equivalent a la meitat d'aquell.

2. El barem d'indemnitzacions és el següent:

a) En el cas que la desviació sigui de més del 20 per cent i de menys del 30 per cent, la indemnització corresponent és del 30 per cent del preu del contracte.

b) En el cas que la desviació sigui de més del 30 per cent i menys del 40 per cent, la indemnització corresponent és del 40 per cent del preu del contracte.

c) En el cas que la desviació sigui de més del 40 per cent, la indemnització corresponent és del 50 per cent del preu del contracte.

3. El contractista ha d'abonar l'import de l'esmentada indemnització en el termini d'un mes a partir de la notificació de la resolució corresponent, que s'ha d'adoptar prèvia tramitació d'expedient amb audiència de l'interessat.

Article 288. Responsabilitat per defectes o errors del projecte

1. Amb independència del que preveuen els articles anteriors, el contractista ha de respondre dels danys i perjudicis que durant l'execució o explotació de les obres es causin tant a l'Administració com a tercers, per defectes i insuficiències tècniques del projecte o pels errors materials, omissions i infraccions de preceptes legals o reglamentaris en què aquest hagi incorregut, imputables a aquell.

2. La indemnització derivada de la responsabilitat exigible al contractista assoleix el 50 per cent de l'import dels danys i perjudicis causats, fins a un límit màxim de cinc vegades el preu pactat pel projecte, i és exigible dins el termini de deu anys, comptats des de la recepció d'aquest per l'Administració, i és a càrrec d'aquesta última, si s'escau, la resta de la indemnització quan hagi de ser satisfeta a tercers.

Capítol VI

Contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat

Article 289. Règim jurídic

Els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat es regeixen per les normes generals que conté el títol I del present llibre i per les especials corresponents al contracte típic l'objecte del qual es correspongui amb la prestació principal d'aquell, identificada de conformitat amb el que disposa l'article 120.a), en el que no s'oposin a la seva naturalesa, funcionalitat i contingut peculiar d'acord amb l'article 11.

Aquestes normes delimiten els deures i drets de les parts i les prerrogatives de l'Administració.

Article 290. Durada

La durada dels contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat no pot excedir els 20 anys. No obstant això, quan per raó de la prestació principal que constitueix el seu objecte i de la seva configuració, el règim aplicable sigui el propi dels contractes de concessió d'obra pública, cal atènyer-se al que disposa l'article 244 sobre la durada d'aquests.

Llibre V **Organització administrativa per a la gestió** **de la contractació**

Títol I

Òrgans competents en matèria de contractació

Capítol I

Òrgans de contractació

Article 291. Òrgans de contractació

1. Els ministres i els secretaris d'Estat són els òrgans de contractació de l'Administració General de l'Estat i, en conseqüència, estan facultats per subscriure en nom seu els contractes en l'àmbit de la seva competència.

En els departaments ministerials en què hi hagi diversos òrgans de contractació, la competència per subscriure els contractes de subministrament i de serveis que afectin l'àmbit de més d'un d'ells correspon al ministre, tret dels casos en què s'atribueixi a la Junta de Contractació.

2. Els presidents o directors dels organismes autònoms, agències estatals, entitats públiques empresarials i altres entitats pú-

bliques estatals i els directors generals de les diferents entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social són els òrgans de contractació dels uns i dels altres, a falta de disposició específica sobre aquest particular, recollida en les corresponents normes de creació o reguladores del funcionament d'aquestes entitats.

3. El director general del Patrimoni de l'Estat és l'òrgan de contractació del sistema estatal de contractació centralitzada regulat als articles 190 i 191.

4. En els departaments ministerials i en els organismes autònoms, agències estatals, entitats públiques empresarials i altres entitats de dret públic estatals, com també a les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, es poden constituir juntes de contractació, que actuen com a òrgans de contractació, amb els límits quantitativs o referents a les característiques dels contractes que determini el titular del departament, en els contractes següents:

a) Contractes d'obres compreses als paràgrafs b) i c) de l'apartat 1 de l'article 107, llevat que aquestes hagin estat declarades de contractació centralitzada.

b) Contractes de subministrament que es refereixin a béns consumibles o de fàcil deteriorament per l'ús, llevat dels relatius a béns declarats d'adquisició centralitzada.

c) Contractes de serveis no declarats de contractació centralitzada.

d) Contractes de subministrament i de serveis, diferents dels atribuïts a la competència de la Junta d'acord amb les dues lletres anteriors que afectin més d'un òrgan de contractació, exceptuant els que tinguin per objecte béns o serveis de contractació centralitzada.

La composició de les juntes de contractació es fixa per reglament, i ha de figurar entre els vocals un funcionari que tingui atribuït, legalment o per reglament, l'assessorament jurídic de l'òrgan de contractació i un interventor.

5. Excepcionalment, quan el contracte sigui d'interès per a diversos departaments ministerials i, per raons d'economia i eficàcia, la tramitació de l'expedient l'hagi d'efectuar un únic òrgan

de contractació, els altres departaments interessats poden contribuir al seu finançament, en els termes que s'estableixin per reglament i amb respecte a la normativa pressupostària, en la forma que es determini en convenis o protocols d'actuació.

6. La capacitat per contractar dels representants legals de les societats i fundacions del sector públic estatal es regeix pel que disposen els estatuts d'aquestes entitats i per les normes de dret privat que en cada cas siguin aplicables.

Article 292. Autorització per contractar

1. Els òrgans de contractació dels departaments ministerials, organismes autònoms, agències estatals i entitats de dret públic estatals, com també els de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, necessiten l'autorització del Consell de Ministres per subscriure contractes en els casos següents:

a) Quan el valor estimat del contracte, calculat de conformitat amb l'article 76, sigui igual o superior a dotze milions d'euros.

b) En els contractes de caràcter plurianual quan es modifiquin els percentatges o el nombre d'anualitats legalment previstos a què es refereix l'article 47 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

c) Quan el pagament dels contractes es concerta mitjançant el sistema d'arrendament financer o mitjançant el sistema d'arrendament amb opció de compra i el nombre d'anualitats superi els quatre anys.

2. L'autorització del Consell de Ministres a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'obtenir abans de l'aprovació de l'expedient. L'aprovació de l'expedient i l'aprovació de la despesa corresponen a l'òrgan de contractació.

3. El Consell de Ministres pot reclamar discrecionalment el coneixement i l'autorització de qualsevol altre contracte. Igualment, l'òrgan de contractació, a través del ministre corresponent, pot elevar un contracte no comprès a l'apartat 1 a la consideració del Consell de Ministres.

4. Quan el Consell de Ministres autoritzi la signatura del contracte n'ha d'autoritzar igualment la modificació, quan sigui causa de resolució, i la resolució mateixa, si s'escau.

5. Els titulars dels departaments ministerials a què estiguin adscrits els organismes autònoms, les entitats públiques i les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social poden fixar la quantia a partir de la qual és necessària la seva autorització per a la signatura dels contractes.

Article 293. Desconcentració

1. Les competències en matèria de contractació poden ser desconcentrades per reial decret acordat en Consell de Ministres, en qualssevol òrgans, siguin o no dependents de l'òrgan de contractació.

2. A les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, les competències en matèria de contractació dels seus directors es poden desconcentrar en la forma i amb els requisits establerts a la Llei general de la Seguretat Social, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

Article 294. Abstenció i recusació

Les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques que intervinguin en els procediments de contractació s'han d'abstenir o poden ser recusats en els casos i en la forma previstos als articles 28 i 29 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Capítol II

Òrgans d'assistència

Article 295. Meses de contractació

1. Tret del cas que la competència per contractar correspongui a una Junta de Contractació, en els procediments oberts i restringits i en els procediments negociats amb publicitat a què es refereix l'article 161.1, els òrgans de contractació de les administracions públiques han d'estar assistits per una mesa de contractació, que és l'òrgan competent per a la valoració de les ofertes. En els procediments negociats en què no sigui necessa-

ri publicar anuncis de licitació, la constitució de la Mesa és postestativa per a l'òrgan de contractació.

2. La Mesa ha d'estar constituïda per un president, els vocals que es determinin per reglament, i un secretari.

3. Els membres de la Mesa han de ser nomenats per l'òrgan de contractació. El secretari ha de ser designat entre funcionaris o, si de cas hi manca, un altre tipus de personal dependent de l'òrgan de contractació, i entre els vocals han de figurar necessàriament un funcionari d'entre els qui tinguin atribuït legalment o per reglament l'assessorament jurídic de l'òrgan de contractació i un interventor, o, a falta d'aquests, una persona al servei de l'òrgan de contractació que tingui atribuïdes les funcions corresponents al seu assessorament jurídic, i una altra que tingui atribuïdes les relatives al seu control economicopressupostari.

Article 296. Mesa especial del diàleg competitiu

1. Per assistir l'òrgan de contractació en els procediments de diàleg competitiu que segueixin les administracions públiques estatals, s'ha de constituir una mesa amb la composició que assenyala l'apartat 2 de l'article anterior, a la qual s'han d'incorporar persones especialment qualificades en la matèria sobre la qual versí el diàleg, designades per l'òrgan de contractació. El nombre d'aquestes persones ha de ser igual o superior a un terç dels components de la mesa i participen en les deliberacions amb veu i vot.

2. En els expedients que es tramitin per a la signatura de contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, correspon a la Mesa especial del diàleg competitiu l'elaboració del document d'avaluació prèvia a què es refereix l'article 118.

Article 297. Mesa de contractació del sistema estatal de contractació centralitzada

En les seves funcions com a òrgan de contractació del sistema estatal de contractació centralitzada, el director general del Patrimoni de l'Estat ha d'estar assistit per una Mesa de contractació interdepartamental, la composició de la qual s'ha de determinar per reglament.

Article 298. Jurats de concursos

1. En els concursos de projectes, la Mesa de contractació es constitueix en Jurat dels concursos de projectes, i ha d'incorporar a la seva composició fins a cinc personalitats de notòria competència en l'àmbit rellevant, designades per l'òrgan de contractació, que puguin contribuir de forma especial a avaluar les propostes presentades, i que han de participar en les deliberacions amb veu i vot.

2. Els membres del Jurat han de ser persones físiques independents dels participants en el concurs. Quan s'exigeixi als candidats posseir una determinada qualificació o experiència, almenys una tercera part dels membres del Jurat han de tenir la mateixa o una altra equivalent.

Capítol III **Òrgans consultius**

Article 299. Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat

1. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat és l'òrgan consultiu específic de l'Administració General de l'Estat, dels seus organismes autònoms, agències i altres entitats públiques estatals, en matèria de contractació administrativa. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat està adscrita al Ministeri d'Economia i Hisenda, i la seva composició i règim jurídic s'estableixen per reglament.

2. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat pot promoure l'adopció de les normes o mesures de caràcter general que consideri procedents per a la millora del sistema de contractació en els aspectes administratius, tècnics i econòmics.

3. La Junta pot exposar directament als òrgans de contractació o formular amb caràcter general les recomanacions pertinents, si dels estudis sobre contractació administrativa o d'un contracte particular es dedueixen conclusions d'interès per a l'Administració.

Article 300. Òrgans consultius en matèria de contractació de les comunitats autònomes

Els òrgans consultius en matèria de contractació que creïn les comunitats autònomes han d'exercir la seva competència en el seu respectiu àmbit territorial, en relació amb la contractació de les administracions autonòmiques, dels organismes i entitats dependents o vinculats a aquestes i, si ho estableixen les seves normes reguladores, de les entitats locals incloses en aquest, sens perjudici de les competències de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat.

Títol II Registres oficials

Capítol I Registres oficials de licitadors i empreses classificades

---

Article 301. Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat

1. El Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat depèn del Ministeri d'Economia i Hisenda, i la seva tenidoria correspon als òrgans de suport tècnic de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat.

2. En el Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat s'han de fer constar les dades relatives a la capacitat dels empresaris que hagin estat classificats per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, com també aquells altres que hagin sol·licitat la inscripció d'alguna de les dades esmentades a les lletres a) a d) de l'apartat 1 de l'article 303.

Article 302. Registres oficials de licitadors i empreses classificades de les comunitats autònomes

Les comunitats autònomes poden crear els seus propis registres oficials de licitadors i empreses classificades, en què

s'han d'inscriure les condicions d'aptitud dels empresaris que ho sol·licitin, que hagin estat classificats per elles, o que hagin incorregut en alguna prohibició de contractar la declaració de la qual correspongui a elles o a les entitats locals incloses en el seu àmbit territorial.

Article 303. Contingut del Registre

1. En el Registre hi poden constar, per a cada empresa que hi estigui inscrita, les dades següents:

a) Les corresponents a la seva personalitat i capacitat d'obrar, en el cas de persones jurídiques.

b) Les relatives a l'extensió de les facultats dels representants o apoderats amb capacitat per actuar en nom seu i obligar-la contractualment.

c) Les referents a les autoritzacions o habilitacions professionals i a la resta de requisits que siguin necessaris per actuar en el seu sector d'activitat.

d) Les dades relatives a la solvència econòmica i financera, que s'han de reflectir de manera independent si l'empresari no té classificació.

e) La classificació obtinguda de conformitat amb el que disposen els articles 54 a 60, com també totes les incidències que es produeixin durant la seva vigència; en aquesta inscripció, i com a element desagregat de la classificació, s'ha d'indicar la solvència econòmica i financera de l'empresari.

f) Les prohibicions de contractar que els afectin.

g) Qualsevol altres dades d'interès per a la contractació pública que es determinin per reglament.

2. En tot cas, s'han de fer constar en el Registre les prohibicions de contractar a què es refereix l'apartat 4 de l'article 50.

Article 304. Voluntarietat de la inscripció

1. Sens perjudici del que es disposa quant a la necessitat d'inscriure la classificació obtinguda i les prohibicions de contractar referenciades a l'article 50.4, la inscripció en els registres oficials de licitadors i empreses classificades és voluntària

per als empresaris, els quals poden determinar quines dades d'entre les esmentades a l'article anterior volen que s'hi reflecteixin.

2. No obstant això, la inscripció de la classificació obtinguda per l'empresari requereix la constància en el Registre de les circumstàncies esmentades a les lletres a) i c) de l'article anterior. De la mateixa manera, la inscripció de les dades a què es refereixen les lletres b), c) i d) no es pot fer sense que constin les que afecten la personalitat i capacitat d'obrar de l'empresari.

Article 305. Responsabilitat de l'empresari en relació amb l'actualització de la informació registral

Els empresaris inscrits estan obligats a posar en coneixement del Registre qualsevol variació que es produeixi en les dades que hi consten, com també la supervenció de qualsevol circumstància que determini la concurrència d'una prohibició de contractar. L'omissió d'aquesta comunicació, havent-hi dol, culpa o negligència, fa incórrer l'empresari en la circumstància prevista a la lletra e) de l'apartat 1 de l'article 49.

Article 306. Publicitat

El Registre ha de ser públic per a tots els qui un tinguin interès legítim a conèixer-ne el contingut. L'accés a aquest es regeix pel que disposen l'article 37 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i les normes que despleguin o complementin aquest precepte.

Article 307. Col·laboració entre registres

El Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat i els registres oficials d'empreses classificades de les comunitats autònomes, en el desenvolupament de la seva activitat i en les seves relacions recíproques, han de facilitar a les altres administracions la informació que aquestes requereixin sobre el contingut dels registres respectius.

Capítol II

Registre de contractes del sector públic

Article 308. Registre de contractes del sector públic

1. El Ministeri d'Economia i Hisenda ha de crear i mantenir el Registre de contractes, en què s'han d'inscriure les dades bàsiques dels contractes adjudicats per les diferents administracions públiques i altres entitats del sector públic subjectes a aquesta Llei.

2. El Registre de contractes del sector públic constitueix el sistema oficial central d'informació sobre la contractació pública a Espanya i, com a tal, el suport per al coneixement, l'anàlisi i la recerca de la contractació pública, per a l'estadística en matèria de contractes públics, per al compliment de les obligacions internacionals d'Espanya en matèria d'informació sobre la contractació pública, per a les comunicacions de les dades sobre contractes a altres òrgans de l'Administració que estiguin legalment previstes i, en general, per a la difusió pública d'aquesta informació, de conformitat amb el principi de transparència.

El Registre constitueix l'instrument dels poders públics per a la revisió i millora contínues dels procediments i les pràctiques de la contractació pública, l'anàlisi de la qualitat, fiabilitat i eficiència dels proveïdors, i la supervisió de la competència i transparència en els mercats públics.

3. Els òrgans de contractació de totes les administracions públiques i altres entitats incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei han de comunicar al Registre de contractes del sector públic, per a la seva inscripció, les dades bàsiques dels contractes adjudicats, com també, si s'escau, les seves modificacions, pròrrogues, variacions de terminis o de preu, el seu import final i extinció. El contingut de les comunicacions i el termini per efectuar-les s'han d'establir per reglament.

4. Les comunicacions de dades de contractes al Registre de contractes del sector públic s'efectuen per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, en la forma que determini el ministre d'Economia i Hisenda de conformitat amb les comunitats autònomes.

5. El Registre de contractes del sector públic ha de facilitar l'accés a les dades de forma telemàtica als òrgans de l'Administració que les requereixin per a l'exercici de les seves competències legalment atribuïdes, i en particular als òrgans competents en matèria de fiscalització de la despesa o inspecció de tributs, en la forma en què es determini per reglament.

Així mateix, i amb les limitacions que imposen les normes sobre protecció de dades de caràcter personal, ha de facilitar l'accés públic a les dades que no tinguin el caràcter de confidencials i que no hagin estat prèviament publicades de forma telemàtica i a través d'Internet.

6. En els casos d'administracions públiques que disposin de registres de contractes anàlegs en el seu àmbit de competències, la comunicació de dades a què es refereix l'apartat 3 pot ser substituïda per comunicacions entre els respectius registres de contractes. El Ministeri d'Economia i Hisenda ha de determinar per reglament les especificacions i els requisits per a la sincronització de dades entre el Registre de contractes del sector públic i els altres registres de contractes.

7. A fi de garantir la identificació única i precisa de cada contracte, les administracions i entitats comunicants han d'assignar a cadascun d'ells un codi identificador, que ha de ser únic en el seu àmbit de competències. El Ministeri d'Economia i Hisenda ha de determinar les regles d'assignació dels esmenats identificadors únics que siguin necessaris per assegurar la identificació unívoca de cada contracte dins el Registre de contractes del sector públic, com també per a la seva coordinació amb els altres registres de contractes.

8. El Govern ha d'eleva anualment a les Corts Generals un informe sobre la contractació pública a Espanya, a partir de les dades i les anàlisis proporcionades pel Registre de contractes del sector públic.

Títol III

Gestió de la publicitat contractual per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics

---

Capítol únic

Plataforma de contractació de l'Estat

Article 309. Plataforma de contractació de l'Estat

1. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, a través dels seus òrgans de suport tècnic, ha de posar a disposició de tots els òrgans de contractació del sector públic una plataforma electrònica que permeti donar publicitat a través d'Internet a les convocatòries de licitacions i els seus resultats i a tota la informació que considerin rellevant relativa als contractes que subscriuguin, com també prestar altres serveis complementaris associats al tractament informàtic d'aquestes dades. En tot cas, els òrgans de contractació de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social i altres entitats públiques estatals han de publicar en aquesta plataforma el seu perfil de contractant.

2. La plataforma ha de tenir un dispositiu que permeti acreditar fefaentment l'inici de la difusió pública de la informació que s'hi inclogui.

3. La publicació d'anuncis i altra informació relativa als contractes en la plataforma produeix els efectes que preveu la Llei.

4. L'accés dels interessats a la plataforma de contractació s'efectua a través d'un portal únic. S'han de definir per reglament les modalitats de connexió de la plataforma de contractació amb el portal del «Butlletí Oficial de l'Estat».

5. La plataforma de contractació de l'Estat s'ha d'interconnectar amb els serveis d'informació similars que articulin les comunitats autònomes i les entitats locals en la forma que determinin en els convenis que es conculguin a aquest efecte.

Disposició addicional primera

Contractació a l'estranger

1. Els contractes que es formalitzin i s'executin a l'estranger, sens perjudici de tenir en compte els principis d'aquesta Llei per resoldre els dubtes i les llacunes que, en la seva aplicació, es puguin presentar, es regeixen per les normes següents:

a) A l'Administració General de l'Estat, la formalització d'aquests contractes correspon al ministre d'Afers Exteriors i de Cooperació, que l'ha d'exercir a través de les representacions diplomàtiques o consulars i que la pot delegar a favor d'altres òrgans, funcionaris o persones particulars. Tanmateix, en l'àmbit del Ministeri de Defensa, la formalització correspon al titular d'aquest departament, que pot delegar aquesta competència i, quan es tracti de contractes necessaris per al compliment de missions de pau en què participin les forces i cossos de seguretat espanyols, la formalització correspon al ministre de l'Interior.

Als organismes autònoms, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social la formalització d'aquests contractes correspon als representants legals o a les persones en qui deleguin.

En els altres organismes i entitats subjectes a aquesta Llei, la formalització dels contractes correspon als representants legals.

Els articles 291 a 294 són aplicables quant a la tramitació, autorització si s'escau, adjudicació, modificació i resolució d'aquests contractes.

b) Sens perjudici dels requisits de capacitat que puguin exigir les lleis de l'Estat en què se subscriu el contracte, per a empreses d'estats membres de la Comunitat Europea cal atènyer-se al que disposa aquesta Llei.

c) El plec de clàusules administratives particulars pot ser substituït per les mateixes clàusules del contracte.

d) Sens perjudici del que s'estableix per als contractes menors, els contractes es poden adjudicar per procediment negociat, i s'han d'aconseguir, sempre que sigui possible, almenys tres ofertes d'empreses capaces de complir-los.

e) La formalització s'ha de portar a terme mitjançant un document fefaent i s'han de remetre les dades d'aquests contractes al Ministeri d'Economia i Hisenda als efectes que preveu l'article 308, sens perjudici de l'obligació de la remissió al Tribunal de Comptes que preveu l'article 29. Quant als contractes menors, cal atènyer-se al que disposa amb caràcter general aquesta Llei.

f) A l'adjudicatari se li poden exigir unes garanties anàlogues a les que preveu aquesta Llei per assegurar l'execució del contracte, sempre que això sigui possible i adequat a les condicions de l'Estat en què s'efectua la contractació i, si de cas hi manca, les que siguin usuals i autoritzades en aquest Estat o siguin conformes amb les pràctiques comercials internacionals. Les garanties s'han de constituir en la representació diplomàtica o consular corresponent.

g) El pagament del preu s'ha de condicionar al lliurament per part del contractista de la prestació convinguda, llevat que s'hi oposi el dret o els costums de l'Estat, cas en què s'ha d'exigir una garantia que cobreixi l'avançament, prestada en la forma que preveu la lletra f). Excepcionalment, per resolució motivada de l'òrgan de contractació, i quan les circumstàncies ho imposin, es pot eximir de la prestació d'aquesta garantia, sempre que això sigui conforme amb les pràctiques comercials internacionals.

h) En aquests contractes s'ha de procurar incloure estipulacions tendents a preservar els interessos de l'Administració davant possibles incompliments del contractista i a autoritzar les modificacions del contracte que es puguin fer convenients.

i) L'òrgan de contractació pot establir a la documentació contractual un règim de revisió de preus diferent del previst amb caràcter general en aquesta Llei, atenent la legislació del país en què s'hagi d'executar el contracte i les seves circumstàncies socioeconòmiques. En qualsevol cas, el règim de revisió de preus que s'estableixi s'ha de basar en paràmetres objectius i, si pot ser, públics o, almenys, fàcilment mesurables, i es poden utilitzar a aquests efectes els calculats per organismes internacionals.

2. En els contractes amb empreses espanyoles s'han d'incloure clàusules de submissió als tribunals espanyols.

3. En els contractes amb empreses estrangeres s'ha de procurar, quan les circumstàncies ho aconsellin, la incorporació de clàusules tendents a resoldre les discrepàncies que puguin sorgir mitjançant fórmules senzilles d'arbitratge. Igualment s'ha de procurar incloure-hi clàusules de submissió als tribunals espanyols. En aquests contractes es pot transigir prèvia autorització del Consell de Ministres o de l'òrgan competent de les comunitats autònomes i entitats locals.

4. Les regles que conté aquest article no són obstacle perquè, en els contractes subjectes a regulació harmonitzada que es formalitzin i s'executin en els altres estats membres de la Comunitat Europea, s'hagin de complir les normes d'aquesta Llei referents a la publicitat comunitària i als procediments d'adjudicació dels contractes.

5. Els contractes formalitzats a l'estranger que s'hagin d'executar totalment o parcialment a Espanya i que estiguin vinculats directament a la realització de programes o projectes de cooperació en matèria cultural o de recerca o de cooperació al desenvolupament, es poden adjudicar per procediment negociat sense publicitat i amb subjecció a les condicions lliurement pactades per l'Administració amb el contractista estranger, quan la intervenció d'aquest sigui absolutament indispensable per a l'execució del projecte o programa, perquè ho requereixen les condicions de participació en els programes o projectes de cooperació, i s'acrediti en l'expedient.

6. Els documents contractuals i tota la documentació necessària per a la preparació, adjudicació i execució dels contractes ha d'estar redactada en castellà, idioma al qual, si s'escau, s'han de traduir des de l'idioma local que correspongui. No obstant això, l'òrgan de contractació i sota la seva responsabilitat pot acceptar, sense necessitat de traducció al castellà, els documents redactats en anglès o francès, que produeixen els efectes que corresponguin. L'acceptació de documents redactats en altres llengües la pot acordar singularment per a cada contracte l'òrgan de contractació mitjançant resolució motivada i sota la seva responsabilitat. En aquests casos, el Ministeri d'Afers Ex-

teriors i de Cooperació ha de garantir la disponibilitat de la traducció al castellà dels documents redactats en llengua estrangera, als efectes de fiscalització del contracte.

Disposició addicional segona

Normes específiques de contractació a les entitats locals

1. Corresponen als alcaldes i als presidents de les entitats locals les competències com a òrgan de contractació respecte als contractes d'obres, de subministrament, de serveis, de gestió de serveis públics, els contractes administratius especials, i els contractes privats quan el seu import no superi el 10 per cent dels recursos ordinaris del pressupost ni, en qualsevol cas, la quantia de sis milions d'euros, inclosos els de caràcter plurianual quan la seva durada no sigui superior a quatre anys, sempre que l'import acumulat de totes les seves anualitats no superi ni el percentatge indicat, referit als recursos ordinaris del pressupost del primer exercici, ni la quantia assenyalada.

També correspon als alcaldes i als presidents de les entitats locals l'adjudicació de concessions sobre els béns d'aquestes i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial quan el seu valor no superi el 10 per cent dels recursos ordinaris del pressupost ni l'import de tres milions d'euros, com també l'alienació del patrimoni, quan el seu valor no superi el percentatge ni la quantia indicats.

2. Corresponen al Ple les competències com a òrgan de contractació respecte als contractes no esmentats a l'apartat anterior que subscrigui l'entitat local.

També correspon al Ple l'adjudicació de concessions sobre els béns de la corporació i l'adquisició de béns immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial, com també l'alienació del patrimoni quan no estiguin atribuïdes a l'alcalde o al president, i dels béns declarats de valor històric o artístic sigui quin sigui el seu valor.

3. Als municipis de gran població a què es refereix l'article 121 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, les competències que es descriuen en els apar-

tats anteriors les exerceix la Junta de Govern Local, sigui quin sigui l'import del contracte o la seva durada.

4. A les entitats locals és potestativa la constitució de juntes de contractació que actuïn com a òrgans de contractació en els contractes d'obres que tinguin per objecte treballs de reparació simple, de conservació i de manteniment, en els contractes de subministrament que es refereixin a béns consumibles o de fàcil deteriorament per l'ús, i en els contractes de serveis quan el seu import no superi el 10 per cent dels recursos ordinaris de l'entitat, o quan superin aquest import les accions estiguin previstes en el pressupost de l'exercici a què correspongui i es realitzin d'acord amb el que disposen les bases d'execució d'aquest.

Correspon al Ple acordar la constitució de les juntes de contractació i determinar-ne la composició, i hi han de formar part necessàriament el secretari o el titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la corporació, i el seu interventor. Els límits quantitius, que poden ser inferiors als assenyalats en el paràgraf anterior, o els referents a les característiques dels contractes en què ha d'intervenir la Junta de Contractació com a òrgan de contractació, els ha de determinar, a les entitats locals de règim comú, el Ple, a proposta de l'alcalde o del president quan siguin, d'acord amb l'apartat 1, l'òrgan que tingui atribuïda la competència sobre aquests contractes, i la Junta de Govern Local en els municipis de gran població.

En els casos d'actuació de les juntes de contractació es prescindeix de la intervenció de la Mesa de contractació.

5. En els municipis que tinguin una població inferior a 5.000 habitants, les competències en matèria de contractació les poden exercir els òrgans que, amb caràcter de centrals de contractació, es constitueixin en la forma que preveu l'article 188, mitjançant acords a aquest efecte.

També es poden concertar convenis de col·laboració en virtut dels quals s'encomani la gestió del procediment de contractació a les diputacions provincials o a les comunitats autònomes de caràcter uniprovincial.

6. Als municipis de població inferior a 5.000 habitants, l'aprovació de la despesa ha de ser substituïda per una certificació d'existència de crèdit que ha d'expedir el secretari interventor o, si s'escau, l'interventor de la corporació.

7. Correspon a l'òrgan de contractació l'aprovació de l'expedient i l'obertura del procediment d'adjudicació en els termes que regula l'article 94.

L'aprovació del plec de clàusules administratives particulars ha d'anar precedida dels informes del secretari o, si s'escau, del titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la corporació, i de l'interventor.

8. Els informes que la Llei assigna als serveis jurídics els ha d'evacuar el secretari o l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la corporació.

Els actes de fiscalització els exerceix l'interventor de l'entitat local.

9. Quan s'apliqui el procediment negociat en els casos d'urgència a què fa referència l'article 154, lletra e), s'han d'incorporar a l'expedient els informes corresponents del secretari o, si s'escau, del titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic de la corporació, i de l'interventor, sobre justificació de la causa d'urgència apreciada.

10. La Mesa de contractació ha d'estar presidida per un membre de la corporació o un funcionari d'aquesta, i n'han de formar part, com a vocals, el secretari o, si s'escau, el titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic, i l'interventor, com també els altres que designi l'òrgan de contractació entre el personal funcionari de carrera o personal laboral al servei de la corporació, o membres electes d'aquesta, sense que el seu nombre, en total, sigui inferior a tres. Actua com a secretari un funcionari de la corporació.

A les entitats locals municipals es poden integrar a la Mesa personal al servei de les corresponents diputacions provincials o comunitats autònomes uniprovincials.

11. Als municipis amb una població inferior a 5.000 habitants, en els contractes d'obres el període d'execució dels quals

excedeixi el d'un pressupost anual, es poden redactar projectes independents relatius a cadascuna de les parts de l'obra, sempre que aquestes siguin susceptibles d'utilització separada en el sentit de l'ús general o del servei, o puguin ser substancialment definides, i precedeixi l'autorització concedida pel Ple de la corporació, adoptada amb el vot favorable de la majoria absoluta legal dels seus membres, autorització que no pot ser objecte de delegació.

12. Són aplicables als contractes d'obres les normes sobre supervisió de projectes que estableix l'article 109. La supervisió la poden efectuar les oficines o unitats competents de la mateixa entitat contractant o, en el cas de municipis que no en tinguin, les de la diputació provincial corresponent.

13. En els contractes que tinguin per objecte l'adquisició de béns immobles, l'import de l'adquisició pot ser objecte d'un ajornament de fins a quatre anys, amb subjecció als tràmits previstos a la normativa reguladora de les hisendes locals per als compromisos de despeses futures.

Disposició addicional tercera

Règim de contractació dels òrgans constitucionals de l'Estat i dels òrgans legislatius i de control autonòmic

Els òrgans competents del Congrés dels Diputats, del Senat, del Consell General del Poder Judicial, del Tribunal Constitucional, del Tribunal de Comptes, del Defensor del Poble, de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes, i de les institucions autonòmiques anàlogues al Tribunal de Comptes i al Defensor del Poble, han d'ajustar la seva contractació a les normes que estableix aquesta Llei per a les administracions públiques.

Disposició addicional quarta

Regles especials sobre competència per adquirir equips i sistemes per al tractament de la informació i de les comunicacions

No obstant el que assenyala l'article 191.1, la competència per adquirir equips i sistemes per al tractament de la informació i elements complementaris o auxiliars que no hagin estat

declarats d'adquisició centralitzada correspon al ministre de Defensa i als òrgans de contractació de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social en l'àmbit de les seves competències respectives.

Disposició addicional cinquena

Límits a la contractació amb empreses de treball temporal

1. No es poden subscriure contractes de serveis amb empreses de treball temporal llevat quan es requereixi la posada a disposició de personal amb caràcter eventual per a la realització d'enquestes, presa de dades i serveis anàlegs.

2. En aquests contractes, vençut el seu termini de durada, no es pot produir la consolidació com a personal de l'ens, organisme o entitat contractant de les persones que, procedents de les esmentades empreses, realitzin els treballs que constitueixin el seu objecte, sense que sigui d'aplicació el que estableix l'article 7.2 de la Llei 14/1994, d'1 de juny, per la qual es regulen les empreses de treball temporal. La durada d'aquests contractes en cap cas pot superar el termini de sis mesos, i s'exigeixen en vèncer sense possibilitat de pròrroga.

Disposició addicional sisena

Contractació amb empreses que tinguin a la plantilla persones amb discapacitat o en situació d'exclusió social i amb entitats sense ànim de lucre

1. Els òrgans de contractació poden assenyalar en els plecs de clàusules administratives particulars la preferència en l'adjudicació dels contractes per a les proposicions presentades per les empreses públiques o privades que, en el moment d'acreditar la solvència tècnica, tinguin a la plantilla un nombre de treballadors amb discapacitat superior al 2 per cent, sempre que aquestes proposicions igualin en els seus termes les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixin de base per a l'adjudicació.

Si diverses empreses licitadores de les que han empatat quant a la proposició més avantatjosa acreditin que tenen relació laboral amb persones amb discapacitat en un percentatge superior

al 2 per cent, té preferència en l'adjudicació del contracte el licitador que disposi del percentatge superior de treballadors fixos amb discapacitat a la seva plantilla.

2. Igualment es pot establir la preferència en l'adjudicació de contractes, en igualtat de condicions amb les que siguin econòmicament més avantatjoses, per a les proposicions presentades per aquelles empreses dedicades específicament a la promoció i inserció laboral de persones en situació d'exclusió social, regulades a la disposició addicional novena de la Llei 12/2001, de 9 de juliol, de mesures urgents de reforma del mercat de treball per a l'increment de l'ocupació i la millora de la seva qualitat, i es valora el compromís formal del licitador de contractar no menys del 30 per cent dels seus llocs de treball amb persones que pertanyin als col·lectius següents, la situació dels quals ha de ser acreditada pels serveis socials públics competents:

a) Perceptors de rendes mínimes d'inserció, o qualsevol altra prestació de la mateixa naturalesa o similar, segons la denominació adoptada en cada comunitat autònoma.

b) Persones que no puguin accedir a les prestacions a què fa referència el paràgraf anterior, per falta del període exigít de residència o empadronament, o per a la constitució de la unitat perceptora, o per haver exhaurit el període màxim de percepció legalment establert.

c) Joves de més de divuit anys i de menys de trenta, procedents d'institucions de protecció de menors.

d) Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en processos de rehabilitació o reinserció social.

e) Interns de centres penitenciaris la situació penitenciària dels quals els permeti accedir a una ocupació, com també alliberats condicionals i exreclusos.

f) Persones amb discapacitat.

3. En la mateixa forma i condicions es pot establir aquesta preferència en l'adjudicació dels contractes relatius a prestacions de caràcter social o assistencial per a les proposicions presentades per entitats sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica, sempre que la seva finalitat o activitat tingui relació directa amb

l'objecte del contracte, segons es desprengui dels seus respectius estatuts o regles fundacionals i figurin inscrites en el registre oficial corresponent. En aquest cas l'òrgan de contractació pot requerir a aquestes entitats la presentació del detall relatiu a la descomposició del preu ofert en funció dels seus costos.

4. Els òrgans de contractació poden assenyalar en els plecs de clàusules administratives particulars la preferència en l'adjudicació dels contractes que tinguin com a objecte productes en els quals hi hagi alternativa de comerç just per a les proposicions presentades per aquelles entitats reconegudes com a organitzacions de comerç just, sempre que les proposicions igualin en els seus termes les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixin de base per a l'adjudicació.

Disposició addicional setena

Contractes reservats

Es pot reservar la participació en els procediments d'adjudicació de contractes a centres especials d'ocupació, o reservar-ne l'execució en el marc de programes d'ocupació protegida, quan almenys el 70 per cent dels treballadors afectats siguin persones amb discapacitat que, a causa de l'índole o la gravetat de les seves deficiències, no puguin exercir una activitat professional en condicions normals. A l'anunci de licitació s'ha de fer referència a aquesta disposició.

Disposició addicional vuitena

Classificació exigible per les universitats públiques

Als efectes del que estableix l'apartat 2 de l'article 57, per als contractes que subscriuguin les universitats públiques dependents de les comunitats autònomes, tenen efecte els acords de classificació i revisió de classificacions adoptats pels òrgans corresponents de la comunitat autònoma respectiva.

Disposició addicional novena

Exempció de l'exigència de classificació per a les universitats públiques

No és exigible la classificació a les universitats públiques per ser adjudicatàries de contractes en els casos a què es refereix l'apartat 1 de l'article 83 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

Disposició addicional desena

Exempció de requisits per als organismes públics de recerca com a adjudicataris de contractes

1. Les agències estatals, els organismes públics de recerca i organismes similars de les comunitats autònomes no necessiten estar classificats ni acreditar la seva solvència econòmica i financera i la solvència tècnica per ser adjudicataris de contractes del sector públic.

2. Aquestes entitats estan igualment exemptes de constituir garanties, en els casos en què siguin exigibles.

Disposició addicional onzena

Contractes subscrits en els sectors de l'aigua, de l'energia, dels transports i dels serveis postals

1. La signatura per les administracions públiques de contractes compresos a la Llei sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, per la qual s'incorporen a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2004/17/CE i la Directiva 92/13/CEE, es regeix, en tot cas, per aquesta Llei, per bé que els interessats poden utilitzar el procediment de conciliació que regula el capítol IV del títol VII d'aquella norma. No obstant això, i als efectes d'aplicar aquesta Llei a aquests contractes, només tenen la consideració de contractes subjectes a regulació harmonitzada els que, per raó de la seva naturalesa, objecte, característiques i quantia, estiguin sotmesos a l'esmentada Llei sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, per la qual s'incorporen a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2004/17/CE i la Directiva 92/13/CEE.

2. La signatura pels ens, organismes i entitats del sector públic que no tinguin el caràcter d'administracions públiques

de contractes compresos a la Llei sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, per la qual s'incorporen a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2004/17/CE i la Directiva 92/13/CEE, es regeix per aquesta norma, llevat que una llei subjecti aquests contractes al règim previst en la present Llei per a les administracions públiques, cas en què també se'ls apliquen les normes previstes per als contractes subjectes a regulació harmonitzada. Els contractes exclosos de l'aplicació de la Llei sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, per la qual s'incorporen a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2004/17/CE i la Directiva 92/13/CEE, que subscriuguin en aquests sectors els ens, organismes i entitats esmentats, es regeixen per les disposicions pertinents de la present Llei, sense que els siguin aplicables, en cap cas, les normes que aquesta estableix exclusivament per als contractes subjectes a regulació harmonitzada.

Disposició addicional dotzena

Normes especials per a la contractació de l'accés a bases de dades i la subscripció a publicacions

1. La subscripció a revistes i altres publicacions, sigui quin sigui el seu suport, com també la contractació de l'accés a la informació continguda en bases de dades especialitzades, es poden efectuar, sigui quina sigui la seva quantia, sempre que no tinguin el caràcter de contractes subjectes a regulació harmonitzada, d'acord amb les normes que estableix aquesta Llei per als contractes menors i amb subjecció a les condicions generals que apliquin els proveïdors, incloent-hi les referides a les fórmules de pagament. L'abonament del preu, en aquests casos, s'ha de fer en la forma que prevegin les condicions que regeixin aquests contractes, i és admissible el pagament amb anterioritat al lliurament o la realització de la prestació, sempre que això respongui als usos habituals del mercat.

2. Quan els contractes a què es refereix l'apartat anterior se subscriuguin per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, els

ens, organismes i entitats del sector públic contractants tenen la consideració de consumidors, als efectes previstos en la legislació de serveis de la societat de la informació i comerç electrònic.

Disposició addicional tretzena

Modificacions de quanties, terminis i altres derivades dels annexos de directives comunitàries

S'autoritza el Consell de Ministres perquè pugui modificar, mitjançant un reial decret, amb l'audiència prèvia de les comunitats autònomes, i d'acord amb la conjuntura econòmica, les quanties que s'indiquen als articles d'aquesta Llei. Igualment, s'autoritza el Consell de Ministres per incorporar a la Llei les modificacions oportunes derivades dels annexos de les directives comunitàries que regulen la contractació pública.

Disposició addicional catorzena

Actualització de xifres fixades per la Unió Europea

Les xifres que, d'ara endavant, fixi la Comissió Europea substituiran les que figuren en el text d'aquesta Llei. El Ministeri d'Economia i Hisenda ha d'adoptar les mesures pertinents per assegurar la seva publicitat.

Disposició addicional quinzena

Còmput de terminis

Els terminis establerts per dies en aquesta Llei s'entenen referits a dies naturals, llevat que s'hi indiqui expressament que només s'han de computar els dies hàbils. No obstant això, si l'últim dia del termini és inhàbil, aquest s'entén prorrogat al primer dia hàbil següent.

Disposició addicional setzena

Referències a l'impost sobre el valor afegit

Les referències a l'impost sobre el valor afegit s'han d'entendre realitzades a l'impost general indirecte canari o a l'impost sobre la producció, els serveis i la importació, en els territoris en què regeixin aquestes figures impositives.

Disposició adicional dissetena

Espai Econòmic Europeu

Les referències a estats membres de la Unió Europea contingudes en aquesta Llei s'entén que inclouen els estats signataris de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu.

Disposició adicional divuitena

Normes relatives als mitjans de comunicació utilitzables en els procediments que regula aquesta Llei

1. Les comunicacions i els intercanvis d'informació que s'hagin d'efectuar en els procediments que regula aquesta Llei es poden fer, d'acord amb el que estableixin els òrgans de contractació o els òrgans als quals correspongui la seva resolució, per correu, per telefax o per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics. Les sol·licituds de participació en procediments d'adjudicació també es poden fer per telèfon, en el cas i en la forma que preveu l'apartat 4 d'aquesta disposició adicional.

2. Perquè es puguin declarar admissibles, els mitjans de comunicació han d'estar disponibles de forma general i, per tant, del seu ús no se n'ha de derivar cap restricció a l'accés dels empresaris i els interessats als procediments corresponents.

3. Les comunicacions, els intercanvis i l'emmagatzematge d'informació s'han de fer de manera que es garanteixi la protecció de la integritat de les dades i la confidencialitat de les ofertes i de les sol·licituds de participació, com també que el contingut de les ofertes i de les sol·licituds de participació no ha de ser conegut fins després que hagi finalitzat el termini per a la seva presentació o fins al moment fixat per a la seva obertura.

4. Els òrgans de contractació poden admetre la comunicació telefònica per a la presentació de sol·licituds de participació, cas en què el sol·licitant que utilitzi aquest mitjà ha de confirmar la seva sol·licitud per escrit abans que expiri el termini fixat per a la seva recepció.

Els òrgans de contractació poden exigir que les sol·licituds de participació enviades per telefax siguin confirmades per correu o per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, quan això

sigui necessari per a la seva constància. Aquesta exigència ha de ser recollida a l'anunci de licitació, amb indicació del termini disponible per complir-la.

5. Els mitjans electrònics, informàtics i telemàtics utilitzables han de complir, a més, els requisits que estableix la disposició addicional dinovena.

Disposició addicional dinovena

Ús de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics en els procediments que regula la Llei

1. La utilització de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics en els procediments que preveu aquesta Llei s'ha d'ajustar a les normes següents:

a) Els mitjans electrònics, informàtics i telemàtics utilitzables han de ser no discriminatoris, estar a disposició del públic i ser compatibles amb les tecnologies de la informació i de la comunicació d'ús general.

b) La informació i les especificacions tècniques necessàries per a la presentació electrònica de les ofertes i sol·licituds de participació han d'estar a disposició de totes les parts interessades, no ser discriminatoris i ser conformes amb estàndards oberts, d'ús general i àmplia implantació.

c) Els programes i les aplicacions necessaris per a la presentació electrònica de les ofertes i sol·licituds de participació han de ser d'ampli ús, fàcil accés i no discriminatoris, o l'òrgan de contractació els ha de posar a disposició dels interessats.

d) Els sistemes de comunicacions i per a l'intercanvi i l'emmagatzematge d'informació han de poder garantir de forma raonable, segons l'estat de la tècnica, la integritat de les dades transmeses i que només els òrgans competents, en la data assenyalada per a això, hi puguin tenir accés, o que en cas de trencament d'aquesta prohibició d'accés, la violació es pugui detectar amb claredat. Aquests sistemes també han d'oferir suficient seguretat, d'acord amb l'estat de la tècnica, davant dels virus informàtics i altres tipus de programes o codis nocius, i es poden establir per reglament altres mesures que, respectant els

principis de confidencialitat i integritat de les ofertes i igualtat entre els licitadors, s'adrecin a minimitzar la seva incidència en els procediments.

e) Les aplicacions que s'utilitzin per efectuar les comunicacions, notificacions i enviaments documentals entre el licitador o contractista i l'òrgan de contractació han de poder acreditar la data i l'hora de la seva emissió o recepció, la integritat del contingut i el remitent i el seu destinatari. En especial, aquestes aplicacions han de garantir que es deixa constància de l'hora i la data exactes de la recepció de les proposicions o de les sol·licituds de participació i de tota la documentació que s'hagi de presentar davant l'òrgan de contractació.

f) Tots els actes i les manifestacions de voluntat dels òrgans administratius o de les empreses licitadores o contractistes que tinguin efectes jurídics i s'emetin tant en la fase preparatòria com en les fases de licitació, adjudicació i execució del contracte han de ser autenticats mitjançant una signatura electrònica reconeguda d'acord amb la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica. Els mitjans electrònics, informàtics o telemàtics utilitzats han de poder garantir que la signatura s'ajusta a les disposicions d'aquesta norma.

g) Els licitadors o els candidats han de presentar els documents, els certificats i les declaracions que no estiguin disponibles en forma electrònica abans que expiri el termini previst per a la presentació d'ofertes o de sol·licituds de participació.

h) Les referències d'aquesta Llei a la presentació de documents escrits no obsten a la seva presentació per mitjans electrònics. En els procediments d'adjudicació de contractes, l'enviament per mitjans electrònics de les ofertes es pot fer en dues fases, transmetent primer la signatura electrònica de l'oferta, amb la recepció de la qual es considera efectuada la seva presentació a tots els efectes, i després l'oferta pròpiament dita en un termini màxim de 24 hores; si no s'efectua aquesta segona remissió en el termini indicat, es considera que l'oferta ha estat retirada. Les còpies electròniques dels documents que s'hagin d'incorporar a l'expedient, autenticades amb la signatura electrò-

nica reconeguda de l'òrgan administratiu habilitat per a la seva recepció tenen els mateixos efectes i el mateix valor que les còpies compulsades d'aquests documents.

i) Els formats dels documents electrònics que integren els expedients de contractació s'han d'ajustar a especificacions públicament disponibles i d'ús no subjecte a restriccions, que garanteixin l'accessibilitat lliure i plena a aquests per l'òrgan de contractació, els òrgans de fiscalització i control, els òrgans jurisdiccionals i els interessats, durant el termini pel qual s'hagi de conservar l'expedient. En els procediments d'adjudicació de contractes, els formats admissibles s'han d'indicar a l'anunci o als plecs.

j) Com a requisit per a la tramitació de procediments d'adjudicació de contractes per mitjans electrònics, els òrgans de contractació poden exigir als licitadors la inscripció prèvia en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades que correspongui de les dades a què es refereixen les lletres a) a d) de l'article 303.1.

2. Ajustant-se als requisits establerts a l'apartat anterior i als assenyalats a les normes que regulin amb caràcter general el seu ús en el tràfic jurídic, les disposicions de desplegament d'aquesta Llei han d'establir les condicions en què es poden utilitzar factures electròniques en la contractació del sector públic.

Disposició addicional vintena

Substitució de lletrats en les meses de contractació

Per a les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, es poden establir per reglament els supòsits en què han de formar part de la Mesa de contractació lletrats habilitats específicament per a això en substitució dels que tinguin atribuït legalment o per reglament l'assessorament jurídic de l'òrgan de contractació.

Disposició addicional vint-i-unena

Garantia d'accessibilitat per a persones amb discapacitat

En l'àmbit de la contractació pública, la determinació dels mitjans de comunicació admissibles, el disseny dels elements

instrumentals i la implantació dels tràmits procedimentals s'han de fer tenint en compte criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tothom, tal com són definits aquests termes a la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

Disposició addicional vint-i-dosena

Responsabilitat de les autoritats i del personal al servei de les administracions públiques

1. La responsabilitat patrimonial de les autoritats i del personal al servei de les administracions públiques derivada de les seves actuacions en matèria de contractació administrativa, tant per danys causats a particulars com a la mateixa Administració, s'exigeix d'acord amb el que disposen el títol X de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i el Reial decret 429/1993, de 26 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels procediments de les administracions públiques en matèria de responsabilitat patrimonial.

2. La infracció o aplicació indeguda dels preceptes que conté aquesta Llei per part del personal al servei de les administracions públiques, quan hi hagi almenys negligència greu, constitueix falta molt greu la responsabilitat disciplinària de la qual s'exigeix de conformitat amb la normativa específica en la matèria.

Disposició addicional vint-i-tresena

Concerts per a la prestació d'assistència sanitària i farmacèutica formalitzats per la Mutualitat de Funcionaris Civils de l'Estat, la Mutualitat General Judicial i l'Institut Social de les Forces Armades

1. Els concerts que tinguin per objecte la prestació de serveis d'assistència sanitària i farmacèutica i que, per al desenvolupament de la seva acció protectora, subscriuguin la Mutualitat de Funcionaris Civils de l'Estat i l'Institut Social de les Forces Armades amb entitats públiques, entitats asseguradores, socie-

tats mèdiques, col·legis farmacèutics i altres entitats o empreses, sigui quin sigui el seu import i modalitat, tenen la naturalesa de contractes de gestió de servei públic i es regulen per la normativa especial de cada mutualitat i, en tot el que no preveu aquesta, per la legislació de contractes del sector públic.

2. Els concerts que la Mutualitat General Judicial subscriu per a la prestació de serveis d'assistència sanitària i farmacèutica amb entitats públiques, entitats asseguradores, societats mèdiques, col·legis farmacèutics i altres entitats o empreses, i que siguin necessaris per al desenvolupament de la seva acció protectora, s'han d'acordar de manera directa entre la Mutualitat i l'entitat corresponent, amb l'informe previ de l'Advocacia de l'Estat del Ministeri de Justícia i de la Intervenció Delegada en l'Organisme.

Disposició addicional vint-i-quatrena

Contractes inclosos en l'àmbit de l'article 296 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea

Els contractes compresos en l'àmbit de l'article 296 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea que subscriu el Ministeri de Defensa es regeixen per aquesta Llei, sens perjudici del que convinguin les parts d'acord amb les normes i els usos vigents en el comerç internacional.

Disposició addicional vint-i-cinquena

Règim de contractació de determinats organismes

1. El règim de contractació de l'Institut Espanyol de Comerç Exterior, la Societat Estatal de Participacions Industrials, l'ens públic Ports de l'Estat i les autoritats portuàries és el que estableix aquesta Llei per a les entitats públiques empresarials.

2. Les instruccions reguladores dels procediments de contractació de les autoritats portuàries i Ports de l'Estat són elaborades i aprovades pel ministre de Foment, amb l'informe previ de l'Advocacia de l'Estat.

3. En els contractes a què es refereix l'article 16.2 de la Llei 46/2003, de 25 de novembre, reguladora del Museu Nacional del Prado, aquesta entitat aplica les normes previstes en aques-

ta Llei per als contractes de poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques. Aquests contractes no tenen caràcter de contractes administratius.

Disposició adicional vint-i-sisena

Plecs de clàusules administratives per a la contractació de mitjans per a la lluita contra els incendis forestals

En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els ministeris d'Economia i Hisenda i de Medi Ambient han d'elevat conjuntament al Consell de Ministres, per a la seva aprovació conforme al que assenyala l'article 98, els plecs de clàusules administratives generals que s'han d'utilitzar en la contractació de mitjans per a la lluita contra els incendis forestals, adaptats a les característiques singulars d'aquests sinistres i a l'especial problemàtica que presenta la disponibilitat de mitjans aeris especialitzats en el mercat, amb la finalitat d'aconseguir la necessària flexibilitat en la seva obtenció per l'Administració.

Disposició adicional vint-i-setena

Pràctiques contràries a la lliure competència

Els òrgans de contractació i la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat han de notificar a la Comissió Nacional de la Competència qualssevol fets dels quals tinguin coneixement en l'exercici de les seves funcions que puguin constituir infracció a la legislació de defensa de la competència. En particular, han de comunicar qualsevol indicatiu d'acord, decisió o recomanació col·lectiva, o pràctica concertada o conscientment paral·lela entre els licitadors, que tingui per objecte, produeixi o pugui produir l'efecte d'impedir, restringir o falsejar la competència en el procés de contractació.

Disposició adicional vint-i-vuitena

Règim de subcontractació de prestacions contractades per les entitats públiques empresarials

En els contractes subscrits per les entitats públiques empresarials, la subcontractació de les prestacions objecte d'aquells s'ha

d'ajustar al que disposa l'article 210, per bé que la referència a les prohibicions de contractar que fa l'apartat 4 d'aquest article s'ha d'entendre limitada a les que s'esmenten a l'article 49.1.

Disposició adicional vint-i-novena

Prestació d'assistència sanitària en situacions d'urgència

1. Als contractes relatius a la prestació d'assistència sanitària en casos d'urgència i per un import inferior als 30.000 euros, no els són aplicables les disposicions d'aquesta Llei relatives a la preparació i adjudicació del contracte.

2. Per procedir a la contractació en aquests casos és suficient que, a més de justificar-se la urgència, es determini l'objecte de la prestació, es fixi el preu que s'ha de satisfer per l'assistència i l'òrgan de contractació designi l'empresa a què correspon l'execució.

Disposició adicional trentena

Règim jurídic de l'Empresa de Transformación Agraria, Sociedad Anónima (TRAGSA), i de les seves filials

1. El grup de societats mercantils estatals integrat per l'Empresa de Transformación Agraria, Sociedad Anónima (TRAGSA), i les societats el capital de les quals sigui íntegrament de la seva titularitat, té per funció la prestació de serveis essencials en matèria de desenvolupament rural, conservació del medi ambient, atenció a emergències, i altres àmbits connexos, d'acord amb el que estableix aquesta disposició.

2. TRAGSA i les seves filials integrades en el grup definit a l'apartat anterior tenen la consideració de mitjans propis instrumentals i serveis tècnics de l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i els poders adjudicadors que en depenen, i estan obligades a realitzar, amb caràcter exclusiu, els treballs que aquests els encomanin en les matèries assenyalades als apartats 4 i 5, donant una especial prioritat a aquells que siguin urgents o que s'ordenin com a conseqüència de les situacions d'emergència que es declarin. D'acord amb aquesta obligació, els béns i efectius de TRAGSA i les seves filials es

poden incloure en els plans i dispositius de protecció civil i d'emergències.

Les relacions de les societats del grup TRAGSA amb els poders adjudicadors dels quals són mitjans propis instrumentals i serveis tècnics tenen naturalesa instrumental i no contractual, i s'han d'articular a través d'encàrrecs de gestió dels que preveu l'article 24.6 d'aquesta Llei, per la qual cosa, a tots els efectes, són de caràcter intern, dependent i subordinat.

La comunicació efectuada per un d'aquests poders adjudicadors que encarregui una actuació a alguna de les societats del grup suposa l'ordre per iniciar-la.

3. El capital social de TRAGSA és íntegrament de titularitat pública.

Les comunitats autònomes poden participar en el capital social de TRAGSA mitjançant l'adquisició d'accions, l'alienació de les quals ha de ser autoritzada pel Ministeri d'Economia i Hisenda, a iniciativa dels ministeris d'Agricultura, Pesca i Alimentació i de Medi Ambient. Les comunitats autònomes només poden alienar les seves participacions a favor de l'Administració General de l'Estat o d'organismes de dret públic vinculats o dependents d'aquella.

4. Les societats del grup TRAGSA han de prestar, per encàrrec dels poders adjudicadors dels quals són mitjans propis instrumentals, les funcions següents:

a) La realització de tota mena d'actuacions, obres, treballs i prestació de serveis agrícoles, ramaders, forestals, de desenvolupament rural, de conservació i protecció del medi natural i mediambiental, d'aqüicultura i de pesca, com també els necessaris per al millor ús i gestió dels recursos naturals, i per a la millora dels serveis i els recursos públics, inclosa l'execució d'obres de conservació o enriquiment del patrimoni històric espanyol en el medi rural, a l'empara del que estableix l'article 68 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.

b) L'activitat agrícola, ramadera, animal, forestal i d'aqüicultura i la comercialització dels seus productes, l'administració i la gestió de finques, forests, centres agraris, forestals, me-

diambientals o de conservació de la naturalesa, com també d'espais i de recursos naturals.

c) La promoció, recerca, desenvolupament, innovació, i adaptació de noves tècniques, equips i sistemes de caràcter agrari, forestal, mediambiental, d'aqüicultura i pesca, de protecció de la naturalesa i per a l'ús sostenible dels seus recursos.

d) La fabricació i comercialització de béns mobles per al compliment de les seves funcions.

e) La prevenció i la lluita contra les plagues i malalties vegetals i animals, i contra els incendis forestals, com també la realització d'obres i tasques de suport tècnic de caràcter urgent.

f) El finançament, en els termes que s'estableixin per reglament, de la construcció o de l'explotació d'infraestructures agràries, mediambientals i d'equipaments de nuclis rurals, com també la constitució de societats i la participació en altres ja constituïdes, que tinguin fins relacionats amb l'objecte social de l'empresa.

g) La planificació, organització, recerca, desenvolupament, innovació, gestió, administració i supervisió de qualsevol tipus de serveis ramaders, veterinaris, de seguretat i sanitat animal i alimentària.

h) La recollida, transport, emmagatzematge, transformació, valorització, gestió i eliminació de productes, subproductes i residus d'origen animal, vegetal i mineral.

i) La realització de tasques o activitats complementàries o accessòries a les esmentades anteriorment.

Les societats del grup TRAGSA també estan obligades a satisfer les necessitats dels poders adjudicadors dels quals són mitjans propis instrumentals en la consecució dels seus objectius d'interès públic mitjançant la realització, per encàrrec d'aquests, de la planificació, organització, recerca, desenvolupament, innovació, gestió, administració i supervisió de qualsevol tipus d'assistències i serveis tècnics en els àmbits d'actuació assenyalats a l'apartat anterior, o mitjançant l'adaptació i aplicació de l'experiència i els coneixements desenvolupats en els esmentats àmbits a altres sectors de l'activitat administrativa.

Així mateix, les societats del grup TRAGSA estan obligades a participar i actuar, per encàrrec dels poders adjudicadors dels quals són mitjans propis instrumentals, en tasques d'emergència i protecció civil de tota mena, especialment, la intervenció en catàstrofes mediambientals o en crisis o necessitats de caràcter agrari, pecuari o ambiental; a desenvolupar tasques de prevenció de riscos i emergències de tot tipus; i a dur a terme activitats de formació i informació pública en supòsits d'interès públic i, en especial, per a la prevenció de riscos, catàstrofes o emergències.

5. Les societats del grup TRAGSA poden dur a terme actuacions de suport i servei institucional a la cooperació espanyola en l'àmbit internacional.

6. Les societats del grup TRAGSA no poden participar en els procediments per a l'adjudicació de contractes convocats pels poders adjudicadors dels quals sigui mitjà propi. No obstant això, quan no hi concorri cap licitador es pot encarregar a aquestes societats l'execució de l'activitat objecte de licitació pública.

En el cas que l'execució d'obres, la fabricació de béns mòbils o la prestació de serveis per les societats del grup es porti a terme amb la col·laboració d'empresaris particulars, l'import de la part de prestació a càrrec d'aquests ha de ser inferior al 50 per cent de l'import total del projecte, subministrament o servei.

7. L'import de les obres, treballs, projectes, estudis i subministraments realitzats per mitjà del grup TRAGSA es determina aplicant a les unitats executades les tarifes corresponents. Aquestes tarifes s'han de calcular de manera que representin els costos reals de realització i la seva aplicació a les unitats produïdes serveix de justificació de la inversió o dels serveis realitzats.

L'elaboració i aprovació de les tarifes l'han de fer les administracions de les quals el grup és mitjà propi instrumental, d'acord amb el procediment establert per reglament.

8. Als efectes de l'aplicació d'aquesta Llei, les societats integrades en el grup TRAGSA tenen la consideració de poders adjudicadors dels que preveu l'article 3.3.

9. La competència per procedir a la revisió d'ofici dels actes preparatoris i d'adjudicació dels contractes que subscriuguin TRAGSA i les seves filials, com també per resoldre el recurs especial en matèria de contractació, correspon al ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Disposició addicional trenta-unena

Protecció de dades de caràcter personal

1. Els contractes que regula aquesta Llei que impliquin el tractament de dades de caràcter personal han de respectar íntegrament la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la seva normativa de desplegament.

2. En cas que la contractació impliqui l'accés del contractista a dades de caràcter personal del tractament de les quals sigui responsable l'entitat contractant, aquell té la consideració d'encarregat del tractament.

En aquest cas, l'accés a aquestes dades no es considera comunicació de dades, quan es compleixi el que preveu l'article 12.2 i 3 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre. En tot cas, les previsions de l'article 12.2 de l'esmentada Llei han de constar per escrit.

Quan finalitzi la prestació contractual les dades de caràcter personal han de ser destruïdes o retornades a l'entitat contractant responsable, o a l'encarregat de tractament que aquesta hagi designat.

El tercer encarregat del tractament ha de conservar degudament bloquejades les dades mentre puguin derivar responsabilitats de la seva relació amb l'entitat responsable del tractament.

3. En cas que un tercer tracti dades personals per compte del contractista, encarregat del tractament, s'han de complir els requisits següents:

a) Que l'esmentat tractament s'hagi especificat en el contracte signat per l'entitat contractant i el contractista.

b) Que el tractament de dades de caràcter personal s'ajusti a les instruccions del responsable del tractament.

c) Que el contractista encarregat del tractament i el tercer formalitzin el contracte en els termes que preveu l'article 12.2 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En aquests casos, el tercer també té la consideració d'encarregat del tractament.

Disposició addicional trenta-dosena

Les agrupacions europees de cooperació territorial regulades en el Reglament (CE) número 1082/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol de 2006, quan tinguin el seu domicili social a Espanya, han d'ajustar la preparació i adjudicació dels seus contractes a les normes establertes en aquesta Llei per als poders adjudicadors.

Disposició addicional trenta-tresena

Règim de contractació dels òrgans dels Territoris Històrics del País Basc

Les diputacions forals i les juntes generals dels Territoris Històrics del País Basc han d'ajustar la seva contractació a les normes que estableix aquesta Llei per a les administracions públiques.

Disposició transitòria primera

Expedients iniciats i contractes adjudicats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei

1. Els expedients de contractació iniciats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es regeixen per la normativa anterior. A aquests efectes s'entén que els expedients de contractació han estat iniciats si s'ha publicat la corresponent convocatòria del procediment d'adjudicació del contracte. En el cas de procediments negociats, per determinar el moment d'iniciació s'ha de tenir en compte la data d'aprovació dels plecs.

2. Els contractes administratius adjudicats abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei es regeixen, quant als seus efectes, compliment i extinció, inclosa la seva durada i règim de pròrrogues, per la normativa anterior.

Disposició transitòria segona

Fórmules de revisió

1. Fins que el Consell de Ministres no aprovi les noves fórmules de revisió adaptades al que disposa l'article 79, se segueixen aplicant les aprovades pel Decret 3650/1970, de 19 de desembre; pel Reial decret 2167/1981, de 20 d'agost, pel qual es complementa l'anterior, i pel Decret 2341/1975, de 22 d'agost, per a contractes de fabricació del Ministeri de Defensa.

2. En tot cas, transcorregut un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei sense que s'hagin aprovat les noves fórmules, l'aplicació de les actualment vigents s'ha de fer amb exclusió de l'efecte de la variació de preus de la mà d'obra.

Disposició transitòria tercera

Determinació de quanties pels departaments ministerials respecte dels organismes autònoms que hi estan adscrits

Fins al moment en què els titulars dels departaments ministerials fixin la quantia per a l'autorització que estableix l'article 292.5 és aplicable la quantitat de 900.000 euros.

Disposició transitòria quarta

Registres de licitadors

1. Per reglament s'ha de regular el funcionament del Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat, i s'ha de determinar el moment a partir del qual estarà operatiu; fins aleshores subsisteixen els registres voluntaris de licitadors que s'hagin creat fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei de conformitat amb el que disposa la disposició adicional quinzena del Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, com també el Registre oficial d'empreses classificades.

2. Durant el termini de sis mesos des de la posada en funcionament del Registre oficial de licitadors i empreses classificades de l'Estat, la capacitat dels empresaris es pot seguir acreditant davant els òrgans de contractació de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics mitjançant els certificats

expedits pels registres voluntaris de licitadors corresponents al seu àmbit, el contingut dels quals pot ser traslladat al Registre de licitadors i empreses classificades de l'Estat conforme al procediment i amb els requisits que s'estableixin per reglament.

Disposició transitòria cinquena

Determinació dels casos en què és exigible la classificació de les empreses

L'apartat 1 de l'article 54, atès que determina els contractes per a la signatura dels quals és exigible la classificació prèvia, entra en vigor de conformitat amb el que estableixin les normes reglamentàries de desplegament d'aquesta Llei per les quals es defineixin els grups, subgrups i categories en què s'han de classificar aquests contractes, i continua vigent, fins aleshores, el paràgraf primer de l'apartat 1 de l'article 25 del Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques.

Disposició transitòria sisena

Règim transitori dels procediments d'adjudicació dels contractes no subjectes a regulació harmonitzada subscrits per entitats que no tenen el caràcter d'Administració pública

1. A partir de l'entrada en vigor de la Llei, i mentre no s'aprovin les instruccions internes a què es refereix l'article 175.b), els poders adjudicadors que no tinguin el caràcter d'administracions públiques es regeixen, per a l'adjudicació de contractes no subjectes a regulació harmonitzada, per les normes que estableix l'article 174.

2. Aquestes normes també les han d'aplicar les altres entitats del sector públic que no tinguin el caràcter d'administracions públiques per a l'adjudicació de contractes, mentre no aprovin les instruccions que preveu l'article 176.3.

Disposició transitòria setena

Aplicació anticipada de la delimitació de l'àmbit subjectiu d'aplicació de la Llei

1. Fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les normes de la Llei de contractes de les administracions públiques, Text refós

aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, s'han d'aplicar en els termes següents:

a) Els ens, organismes i entitats que, segons l'article 1 de la Llei de contractes de les administracions públiques, tinguin la consideració d'administracions públiques, han de subjectar la seva contractació a la totalitat de les disposicions d'aquella norma.

b) Els ens, organismes i entitats que siguin poders adjudicadors de conformitat amb l'article 3.3 d'aquesta Llei i no tinguin el caràcter d'administracions públiques d'acord amb l'article 1 de la Llei de contractes de les administracions públiques, han d'aplicar les normes de l'esmentada Llei relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació, formes d'adjudicació i règim de recursos i mesures cautelars, quan subscriuguin contractes d'obres d'una quantia igual o superior a 5.150.000 euros, exclòs l'impost sobre el valor afegit, i contractes de subministrament, de consultoria i assistència i de serveis d'una quantia igual o superior a 206.000 euros, amb exclusió, igualment, de l'impost esmentat. En contractes diferents dels esmentats, aquests ens, organismes o entitats han d'observar els principis de publicitat, concurrència, no-discriminació i igualtat de tracte.

c) Els ens, organismes i entitats que, segons l'article 3.1 d'aquesta Llei, pertanyin al sector públic, i no tinguin la consideració d'administracions públiques o de poders adjudicadors de conformitat amb les lletres anteriors, han de subjectar la seva contractació al que estableix la disposició addicional sisena de la Llei de contractes de les administracions públiques.

2. Igualment, fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les normes de la Llei de contractes de les administracions públiques relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació, formes d'adjudicació i règim de recursos i mesures cautelars són aplicables als contractes d'obres que tinguin per objecte activitats d'enginyeria civil de la secció F, divisió 45, grups 45.2 de Nomenclatura general d'activitats econòmiques de les Comunitats Europees (NACE), o la construcció d'hospitals, centres esportius, recreatius o d'oci, edificis esco-

lars o universitaris i edificis d'ús administratiu, com també els contractes de consultoria i assistència i de serveis que estiguin relacionats amb els contractes d'obres esmentats, quan siguin subvencionats directament per ens, organismes o entitats dels esmentats a les lletres a) o b) de l'apartat anterior en més del 50 per cent del seu import, i aquest, amb exclusió de l'impost sobre el valor afegit, sigui igual o superior a 5.150.000 euros, si es tracta de contractes d'obres, o a 206.000 euros, si es tracta de qualsevol altre contracte dels esmentats.

Disposició derogatòria única

Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin a aquesta Llei i, en particular, les següents:

a) El Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, llevat del capítol IV del títol V del llibre II, comprensiu dels articles 253 a 260, tots dos inclusivament.

b) De la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, els articles o parts d'aquests articles següents:

Article 21, apartat 1, la lletra ñ) i la lletra p).

Article 22, apartat 1, la lletra n) i la lletra o).

Article 33, apartat 2, la lletra l) i la lletra n).

Article 34, apartat 1, la lletra k) i la lletra m).

Article 88.

Article 127, apartat 1, la lletra f).

c) Del Text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, aprovat pel Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, els articles o parts d'aquests articles següents:

Article 23, lletres a) i c).

Article 24, lletra c),

Article 28, lletres c) i d).

Article 29, lletra b)

Article 89,

Article 95, apartat 2.

Article 112.

Article 113.
Article 115.
Article 116.
Article 118.
Article 119.
Article 120.
Article 121.
Article 122.
Article 123.
Article 124.
Article 125.

d) El paràgraf e) de l'article 95 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

e) L'article 147 de la Llei 13/1996, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

f) L'article 88 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

Disposició final primera

Modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local

L'apartat 2 de l'article 85 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, té la redacció següent:

«2. Els serveis públics de la competència local es poden gestionar mitjançant alguna de les formes següents:

A. Gestió directa:

a) Gestió per la mateixa entitat local.

b) Organisme autònom local.

c) Entitat pública empresarial local.

d) Societat mercantil local, el capital social de la qual sigui de titularitat pública.

B. Gestió indirecta, mitjançant les diferents formes previstes per al contracte de gestió de serveis públics a la Llei de contractes del sector públic.»

Disposició final segona

Modificació de la Llei general pressupostària

El segon paràgraf de l'apartat 2 de l'article 47 de la Llei 47/2003, de 23 de novembre, general pressupostària, queda redactat en els termes següents:

«En els contractes d'obra de caràcter plurianual, amb excepció dels realitzats sota la modalitat d'abonament total del preu, s'hi ha de fer una retenció addicional de crèdit del 10 per cent de l'import d'adjudicació, en el moment en què aquesta es realitzi. Aquesta retenció s'ha d'aplicar a l'exercici en què finalitzi el termini fixat en el contracte per a la terminació de l'obra o al següent, segons el moment en què es prevegi fer el pagament de la certificació final. Aquestes retencions computen dins els percentatges establerts en aquest article.»

Disposició final tercera

Modificació de la Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital de risc i de les seves societats gestores

Es modifica la disposició addicional tercera de la Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital de risc i de les seves societats gestores, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional tercera. Règim de determinades cessions de crèdit.

1. Aquesta disposició s'aplica a les cessions de crèdits que s'efectuïn a l'empara d'un contracte de cessió que compleixi les condicions següents i amb independència que els crèdits objecte de cessió a l'empara del contracte tinguin o no per deutor una Administració pública:

1a. Que el cedent sigui un empresari i els crèdits cedits procedixin de la seva activitat empresarial.

2a. Que el cessionari sigui una entitat de crèdit o un fons de titulització.

3a. Que els crèdits objecte de cessió a l'empara del contracte ja existeixin en la data del contracte de cessió, o neixin de l'activitat empresarial que el cedent porti a terme en el termini mà-

xim d'un any a comptar de la data esmentada, o que consti en el contracte de cessió la identitat dels futurs deutors.

4a. Que el cessionari pagui al cedent, al comptat o a termini, l'import dels crèdits cedits amb la deducció del cost del servei prestat.

5a. Que en cas que no es pacti que el cessionari respongui davant del cedent de la solvència del deutor cedit, s'acrediti que el cessionari ha abonat al cedent, en tot o en part, l'import del crèdit cedit abans del venciment.

2. Les cessions de crèdits empresarials a què es refereix aquesta disposició tenen eficàcia davant de tercers des de la data de signatura del contracte de cessió a què es refereix el número anterior sempre que es justifiqui la certesa de la data per algun dels mitjans establerts als articles 1218 i 1227 del Codi civil o per qualsevol altre mitjà admès en dret.

3. En cas de concurs del cedent, les cessions regulades en aquesta disposició són rescindibles de conformitat amb el que disposa l'article 71 de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal.

4. Els pagaments efectuats pel deutor cedit al cessionari no estan subjectes a la rescissió que preveu l'article 71.1 de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, en el cas de declaració de concurs del deutor dels crèdits cedits. Tanmateix, es pot exercir l'acció rescissòria quan s'hagin efectuat pagaments el venciment dels quals sigui posterior al concurs o quan qui l'exerceixi provi que el cedent o cessionari coneixien l'estat d'insolvència del deutor cedit en la data de pagament pel cessionari al cedent. La revocació només afecta el cessionari quan s'hagi pactat expressament.»

Disposició final quarta

Modificació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal

Es modifica l'apartat 2 de la disposició addicional segona de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, que queda redactat de la manera següent:

«2. Es considera legislació especial, als efectes de l'aplicació de l'apartat 1, la regulada a les normes següents:

a) Articles 14 i 15 de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari, com també les normes reguladores d'altres valors o instruments als quals legalment s'atribueixi el mateix règim de solvència que l'aplicable a les cèdules hipotecàries.

b) Article 16 del Reial decret llei 3/1993, de 26 de febrer, sobre mesures urgents en matèries pressupostàries, tributàries, financeres i d'ocupació.

c) Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, pel que fa al règim aplicable als sistemes de compensació i liquidació que aquesta regula, i a les entitats participants en els sistemes esmentats i, en particular, els articles 44 bis, 44 ter, 58 i 59.

d) La disposició addicional cinquena de la Llei 3/1994, de 14 d'abril, d'adaptació de la legislació espanyola en matèria d'entitats de crèdit a la Segona Directiva de coordinació bancària.

e) Llei 13/1994, d'1 juny, d'autonomia del Banc d'Espanya, pel que fa al règim aplicable a les garanties constituïdes a favor del Banc d'Espanya, del Banc Central Europeu o altres bancs centrals nacionals de la Unió Europea, en l'exercici de les seves funcions.

f) La disposició addicional tercera de la Llei 1/1999, de 5 de gener, reguladora de les entitats de capital de risc i de les seves societats gestores.

g) Llei 41/1999, de 12 de novembre, sobre sistemes de pagaments i de liquidació de valors.

h) Els articles 26 a 37, tots dos inclusivament, 39 i 59 del Text refós de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, aprovat pel Reial decret legislatiu 6/2004, de 29 d'octubre, i el Text refós de l'Estatut legal del Consorci de Compensació d'Assegurances, aprovat pel Reial decret legislatiu 7/2004, de 29 d'octubre.

i) El capítol II del títol I del Reial decret llei 5/2005, d'11 de març, de reformes urgents per a l'impuls a la productivitat i per a la millora de la contractació pública.

j) Llei 6/2005, de 22 d'abril, sobre sanejament i liquidació de les entitats de crèdit.»

Disposició final cinquena

Modificació de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari

L'article 22.3.b) de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari, queda redactat de la manera següent:

«b) L'administrador d'infraestructures ferroviàries ha de tramitar els expedients de contractació relatius a la construcció o modificació de les infraestructures ferroviàries i és competent per seleccionar el contractista al qual s'encomani l'execució del contracte, ajustant la seva activitat a les normes establertes per a les administracions públiques a la Llei de contractes del sector públic.»

Disposició final sisena

Actualització de les referències a determinats òrgans

Les referències que contenen les normes vigents a la Junta de Compres Interministerial i el Servei Central de Subministraments s'entenen realitzades, respectivament, a la Mesa del sistema estatal de contractació centralitzada regulada a l'article 297 d'aquesta Llei i a la Direcció General del Patrimoni de l'Estat.

Disposició final setena

Títols competencials

1. L'article 21 i les disposicions finals tercera i quarta es dicten a l'empara de les competències atribuïdes a l'Estat per la regla 6a de l'article 149.1 de la Constitució, i són d'aplicació general.

2. Els altres articles d'aquesta Llei constitueixen legislació bàsica dictada a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució i, en conseqüència, són d'aplicació general a totes les administracions públiques i organismes i entitats que en depenen. No obstant això, no tenen caràcter bàsic els articles o parts d'aquests articles següents: lletra a) de l'apartat 1 de l'article 15; lletra a) de l'apartat 1 de l'article 16; apartats 1a 5 de l'article 24; article 29.4; article 34.3; article 37.5; article 48.2; arti-

cle 49.2.c); article 53; article 60; article 71; article 81; article 82; paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 83; segon paràgraf de l'apartat 3 i apartat 5 de l'article 93; article 95.2; lletres a) i c) de l'apartat 2 de l'article 96; lletres b) i c) de l'article 97.1; apartats 1 i 2 de l'article 98; apartats 4, 5 i 6 de l'article 99; article 100; apartats 1.e) i 4 de l'article 107; article 108; article 109; article 110; apartats e), g), h), i), j) i l) de l'article 120; segon paràgraf de l'apartat 3 de l'article 136; article 140; apartat 2 de l'article 189; article 190; article 191; article 195.2; apartats 3 a 8, tots dos inclusivament, de l'article 196; segon incís de l'article 205.2; apartats 3 i 5 de l'article 207; article 212; article 213.2; article 215; apartat 1 de l'article 216; apartats 3, llevat de la previsió de la lletra b), i 4 de l'article 217; article 218; apartat 1 de l'article 224; article 227; article 231; apartats 2 i 3 de l'article 234; article 237; apartat 5 de l'article 238; article 239; article 263; article 266; apartats 2 i 3 de l'article 268; article 270; article 271; article 273; article 274; apartats 2 i 3 de l'article 276; apartat 3 de l'article 277; apartats 2 i 3 de l'article 285; apartats 3, 4, 5 i 6 de l'article 286; article 287; articles 291 a 293; articles 295 a 299, tots dos inclusivament; article 309; lletra a) de l'apartat 1 de la disposició addicional primera; disposició addicional quarta; disposició addicional vintena; disposició addicional vint-i-tresena; disposició addicional vint-i-quatre; disposició addicional vint-i-cinquena; disposició addicional vint-i-sisena; disposició addicional vint-i-setena; disposició addicional vint-i-vuitena; disposició addicional trentena; disposició transitòria tercera; disposició transitòria quarta; disposició final segona; disposició final cinquena; disposició final sisena; disposició final vuitena, i disposició final novena.

Als mateixos efectes previstos al paràgraf anterior tenen la consideració de mínimes les exigències que per als contractes menors estableix l'article 95.1 i tenen la consideració de màxims els percentatges, quanties o terminis següents:

El percentatge del 5 per cent de l'article 83.1 i 2.

El percentatge del 3 per cent de l'article 91.2.

Les quanties de l'article 122.3.

Els terminis d'un mes establerts en els apartats 2 i 4 de l'article 205.

Disposició final vuitena

Normes aplicables als procediments que regula aquesta Llei

1. Els procediments que regula aquesta Llei es regeixen, en primer terme, pels preceptes que aquesta conté i les seves normes de desplegament i, subsidiàriament, pels de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i normes complementàries.

2. En tot cas, en els procediments iniciats a sol·licitud d'un interessat que tinguin per objecte o com a referència la reclamació de quantitats, l'exercici de prerrogatives administratives o qualsevol altra qüestió relativa a l'execució, consumació o extinció d'un contracte administratiu, una vegada transcorregut el termini previst per a la seva resolució sense que s'hagi notificat, l'interessat pot considerar desestimada la sol·licitud per silenci administratiu, sens perjudici de la subsistència de l'obligació de resoldre.

3. L'aprovació de les normes procedimentals necessàries per desenvolupar aquesta Llei l'efectua el Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda i amb el dictamen previ del Consell d'Estat.

Disposició final novena

Habilitació normativa en matèria d'ús de mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, i ús de factura electrònica

1. S'autoritza el ministre d'Economia i Hisenda per aprovar, amb el dictamen previ del Consell d'Estat, les normes de desplegament de la disposició addicional dinovena que puguin ser necessàries per fer plenament efectiu l'ús de mitjans electrònics, informàtics o telemàtics en els procediments que regula aquesta Llei.

2. Igualment, el ministre d'Economia i Hisenda, mitjançant una ordre, ha de definir les especificacions tècniques de les comunicacions de dades que s'hagin d'efectuar en compliment d'aquesta Llei i ha d'establir els models que s'hagin d'utilitzar.

3. En el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor de la Llei, el ministre d'Economia i Hisenda ha d'aprovar les normes de desplaçament necessàries per fer possible l'ús de les factures electròniques en els contractes que subscriuguin les entitats del sector públic estatal.

4. Transcorreguts tres mesos des de l'entrada en vigor de les normes a què es refereix l'apartat anterior la presentació de factures electròniques és obligatòria en la contractació amb el sector públic estatal per a les societats que no puguin presentar compte de pèrdues i guanys abreujat.

Per ordre conjunta dels ministres d'Economia i Hisenda i d'Indústria, Turisme i Comerç, s'estendrà progressivament l'obligatorietat de l'ús de les factures electròniques per a altres persones físiques i jurídiques en funció de les seves característiques i el volum de la xifra de negoci. En tot cas, transcorreguts divuit mesos des de l'entrada en vigor de les normes a què es refereix l'apartat anterior, l'ús de la factura electrònica serà obligatori en tots els contractes del sector públic estatal; no obstant això, en els contractes menors, la utilització de la factura electrònica serà obligatòria quan ho estableixin expressament aquestes ordres d'extensió.

5. El Consell de Ministres, a proposta dels ministres d'Economia i Hisenda i d'Indústria, Turisme i Comerç, ha d'adoptar les mesures necessàries per facilitar l'emissió de factures electròniques per les persones i entitats que contractin amb el sector públic estatal, i ha de garantir la gratuïtat dels serveis de suport que s'estableixin per a les empreses la xifra de negoci de les quals l'any immediatament anterior i per al conjunt de les seves activitats sigui inferior al límit que fixi l'ordre a què es refereix el paràgraf anterior.

Disposició final desena

Manament de presentació d'un projecte normatiu

En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de sotmetre al Congrés dels Diputats un projecte de llei en què es regulin les modalitats de captació

de finançament en els mercats pels concessionaris d'obres públiques o pels titulars de contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat, com també el règim de garanties que es pot aplicar a aquest finançament.

Disposició final onzena

Habilitació per al desplegament reglamentari

S'habilita el Govern perquè, en l'àmbit de les seves competències, dicti les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació del que estableix aquesta Llei.

Disposició final dotzena

Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor al cap de sis mesos de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», llevat de la disposició transitòria setena, que entra en vigor l'endemà de la publicació.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 30 d'octubre de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

ANNEX I

Activitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 6

NACE ¹		Codi CPV			
SECCIÓ F	CONSTRUCCIÓ				
Divisió	Grup	Classe	Descripció	Notes	
45			Construcció	Aquesta divisió comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • les construccions noves, obres de restauració i reparacions corrents	45000000
45.1			Preparació d'obres		45100000
45.11			Demolició d'immobles i moviments de terres:	Aquesta classe comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • la demolició i enderroc d'edificis i altres estructures • la neteja de runa. • el moviment de terres: excavació, ompliment i anivellament d'emplaçaments d'obres, excavació de rases, aclarida de roques, voladures, etc. • la preparació d'explotacions mineres: obres subterrànies, aclarida de recobriment i altres activitats de preparació de mines	45110000

Aquesta classe comprèn també:

- el drenatge d'emplaçaments d'obres
- el drenatge de terrenys agrícoles i forestals

¹ En cas de diferents interpretacions entre CPV I NACE, s'aplica la nomenclatura NACE.

Activitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 6

NACE¹

SECCIÓ F	CONSTRUCCIÓ		Codi CPV		
Divisió	Grup	Classe	Descripció	Notes	
	45.12	Perforacions i sondejos		Aquesta classe comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • les perforacions, sondejos i mostrejos amb fins de construcció, geofísics, geològics o altres. 	45120000
				Aquesta classe no comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • la perforació de pous de producció de petroli i gas natural (vegeu 11.20) • l'excavació de pous de mines (vegeu 45.25) • la perforació de pous hidràulics (vegeu 45.25) • la prospecció de jaciments de petroli i gas natural i els estudis físics, geològics o sismogràfics (vegeu 74.20) 	
45.2		Construcció general d'immobles i obres d'enginyeria civil			45200000
	45.21	Construcció general d'edificis i obres singulars d'enginyeria civil (ponts, túnels, etc.)		Aquesta classe comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • la construcció de tot tipus d'edificis • la construcció d'obres d'enginyeria civil: ponts (inclosos els de carreteres elevades), viaductes, túnels i ferrocarrils metropolitanans xarxes d'energia, comunicació i conducció de llarga distància 	45210000

- instal·lacions urbanes de canonades, xarxes d'energia i de comunicacions; obres urbanes annexes al muntatge *in situ* de construccions prefabricades

Aquesta classe no comprèn:

- els serveis relacionats amb l'extracció de gas i de petroli (vegeu 11.20) el muntatge de construccions prefabricades completes a partir de peces de producció pròpia que no siguin de formigó (vegeu les divisions 20, 26 i 28)
- la construcció d'estadis, piscines, gimnasos, pistes de tennis, camps de golf i altres instal·lacions esportives, exclosos els seus edificis (vegeu 45.23)
- les instal·lacions d'edificis i obres (vegeu 45.3)
- l'acabat d'edificis i obres (vegeu 45.4)
- les activitats d'arquitectura i enginyeria (vegeu 74.20)
- la direcció d'obres de construcció (vegeu 74.20)

45.22	Construcció de cobertes i estructures de tancament	Aquesta classe comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • la construcció de teulades • la coberta de teulades • la impermeabilització d'edificis i balcons 	45220000
45.23	Construcció d'autopistes, carreteres, camps d'aterratge, vies fèrries i centres esportius	Aquesta classe comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • la construcció d'autopistes, carrers, carreteres i altres vies de circulació de vehicles i vianants • la construcció de vies fèrries • la construcció de pistes d'aterratge 	45230000

Activitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 6

SECCIÓ F		CONSTRUCCIÓ		NACE ¹		Codi CPV	
Divisió	Grup	Classe	Descripció	Notes			
				<ul style="list-style-type: none"> • la construcció d'equipaments d'estadis, piscines, gimnasos, pistes de tennis, camps de golf i altres instal·lacions esportives, exclosos els seus edificis • la pintura d'assenyalament en carreteres i aparcaments 			
				Aquesta classe no comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • el moviment de terres previ (vegeu 45.11) 			
	45.24	Obres hidràuliques		Aquesta classe comprèn la construcció de: <ul style="list-style-type: none"> • vies navegables, instal·lacions portuàries i fluvials, ports esportius, rescloses, etc. • pantans i dics • els dragatges • les obres subterrànies 			45240000
	45.25	Altres construccions especialitzades		Aquesta classe comprèn: <ul style="list-style-type: none"> • les activitats de construcció que s'especialitzin en un aspecte comú a diferents tipus d'estructura i que requereixin aptituds o materials específics: • obres de fonamentació, inclosa la fixació de puntals • construcció i perforació de pous hidràulics, excavació de pous de mines • muntatge de peces d'acer que no siguin de producció pròpia 			

- corbament de l'acer
- col·locació de totxos i pedra
- muntatge i desmantellament de bastides i plataformes de treball, inclòs el seu lloguer
- muntatge de xemeneies i foms industrials

45250000

- Aquesta classe no comprèn:
- el lloguer de bastides sense muntatge ni el desmantellament (vegeu 71.32)

45.3	Instal·lació d'edificis i obres	45300000
45.31	Instal·lació elèctrica	45310000
	Aquesta classe comprèn la instal·lació en edificis i altres obres de construcció de:	
	• cables i material elèctric	
	• sistemes de telecomunicació	
	• instal·lacions de calefacció elèctrica	
	• antenes d'habitatges	
	• alarmes contra incendis	
	• sistemes d'alarma de protecció contra robatoris	
	• ascensors i escales mecàniques	
	• parallamps, etc.	
45.32	Aïllament tèrmic, acústic i antivibratori	45320000
	Aquesta classe comprèn:	
	• la instal·lació en edificis i altres obres de construcció d'aïllament tèrmic, acústic o antivibratori	
	Aquesta classe no comprèn:	
	• la impermeabilització d'edificis i balcons (vegeu 45.22)	
45.33	Lampisteria	45330000
	Aquesta classe comprèn la instal·lació en edificis i altres obres de construcció de:	

Activitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 6

NACE ¹

SECCIÓ F CONSTRUCCIÓ			Codi CPV	
Divisió	Grup	Classe	Descripció	Notes
				<ul style="list-style-type: none"> • lampisteria i sanitaris • aparells de gas • aparells i conduccions de calefacció, ventilació, refrigeració o aire condicionat • instal·lació d'extintors automàtics d'incendis
				<p>Aquesta classe no comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • la instal·lació i reparació d'instal·lacions de calefacció elèctrica (vegeu 45.31)
	45.34	Altres instal·lacions d'edificis i obres		<p>Aquesta classe comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • la instal·lació de sistemes d'il·luminació i senyalització de carreteres, ports i aeroports • la instal·lació en edificis i altres obres de construcció d'aparells i dispositius n.c.a.l.
	45.4	Acabat d'edificis i obres		45340000
	45.41	Estucat		45410000
				<p>Aquesta classe comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • l'aplicació, en edificis i altres obres de construcció, de guix i estuc interior i exterior, inclosos els materials de llistat corresponents

45.42	Instal·lacions de fusteria	<p>Aquesta classe comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • la instal·lació de portes, finestres i marcs, cuines equipades, escales, mobiliari de treball i similars de fusta o altres materials, que no siguin de producció pròpia • acabats interiors, com sostres, revestiments de fusta per a parets, envans mòbils, etc. 	45420000
45.43	Revestiment de terres i parets	<p>Aquesta classe no comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • revestiments de parquet i altres fustes per a terres (vegeu 45.43) <p>Aquesta classe comprèn la col·locació en edificis i altres obres de construcció de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • revestiments de ceràmica, formigó o pedra tallada per a terres • revestiments de parquet i altres fustes per a parets i terres • revestiments de moqueta i linòleum per a parets i terres • revestiments de terratzo, marbre, granit o pissarra per a parets i terres • papers pintats 	45430000
45.44	Pintura i envicrament	<p>Aquesta classe comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • la pintura interior i exterior d'edificis • la pintura d'obres d'enginyeria civil • la instal·lació de vidres, miralls, etc. 	45440000

Activitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 6

NACE 1

SECCIÓ F		CONSTRUCCIÓ		Codi CPV
Divisió	Grup	Classe	Descripció	Notes
	45.45	Altres acabats d'edificis i obres		<p>Aquesta classe no comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> la instal·lació de finestres (vegeu 45.42) <p>Aquesta classe comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> la instal·lació de piscines particulars la neteja al vapor, amb raig de sorra o similars, de l'exterior dels edificis altres obres d'acabat d'edificis n.c.a.l.
	45.5	Lloguer d'equip de construcció amb operari		<p>Aquesta classe no comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> la neteja interior d'edificis i obres (vegeu 74.70)
	45.50	Lloguer d'equip de construcció o demolició amb operari		<p>Aquesta classe no comprèn:</p> <ul style="list-style-type: none"> el lloguer d'equip i maquinària de construcció o demolició sense operari (vegeu 71.32).

ANNEX II

Serveis a què es refereix l'article 10

Categoria	Descripció	Número de referència CCP ⁽¹⁾	Número de referència CPV ⁽²⁾
1	Serveis de manteniment i reparació	6112, 6122, 633, 886	De 50100000 a 50982000 (excepte 50310000 a 50324200 i 501165109, 50190000-3, 50229000-6, 502430000)
2	Serveis de transport per via terrestre ⁽³⁾ , inclosos serveis de furgons blindats i serveis de missatgeria, excepte transport de correu.	712 (excepte 71235) 7512, 87304	De 60112000-6 a 60129300-1 (excepte 60121000 a 60121600, 60122200-1, 60122230-0), i de 64120000-3 a 641212002
3	Serveis de transport aeri: transport de passatgers i càrrega, excepte el transport de correu.	73 (excepte 7321)	De 62100000-3 a 62300000-5 (excepte 62121000-6, 62221000-7)
4	Transport de correu per via terrestre ⁽⁴⁾ i per via aèria.	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0, 621210006, 62221000-7
5	Serveis de telecomunicació.	752	De 64200000-8 a 64228200-2, 72318000-7, i de 72530000-9 a 725320003
6	Serveis financers: a) Serveis d'assegurances. b) Serveis bancaris i d'inversions ⁽⁵⁾ .	ex 81, 812, 814	De 66100000-1 a 66430000-3 i de 671100001 a 67262000-1 ⁽³⁾
7	Serveis d'informàtica i serveis connexos.	84	De 50300000-8 a 50324200-4, de 721000006 a 72591000-4 (excepte 72318000-7 i de 725300009 a 72532000-3)

Serveis a què es refereix l'article 10

Categoria	Descripció	Número de referència CCP ⁽¹⁾	Número de referència CPV ⁽²⁾
8	Serveis de recerca i desenvolupament ⁽⁶⁾ .	85	De 73000000-2 a 73300000-5 (excepte 732000004, 73210000-7, 732200000)
9	Serveis de comptabilitat, auditoria i tenidoria de llibres.	862	De 74121000 a 74121250-0
10	Serveis de recerca d'estudis i enquestes de l'opinió pública.	864	De 74130000-9 a 74133000-0, i 74423100-1, 74423110-4
11	Serveis de consultors de direcció ⁽⁷⁾ i serveis connexos.	865, 866	73200000, 73210000, 73220000, 7 De 73200000-4 a 73220000-0, de 74140000-2 a 74150000-5 (excepte 74142200-8) i 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0
12	Serveis d'arquitectura; serveis d'enginyeria i serveis integrats d'enginyeria; serveis de planificació urbana i serveis d'arquitectura paisatgista. Serveis connexos de consultors en ciència i tecnologia. Serveis d'assajos i anàlisis tècniques.	867	De 74200000-1 a 74276400-8, i de 74310000-5 a 74323100-0, i 74874000-6
13	Serveis de publicitat.	871	De 74400000-3 a 74422000-3 (excepte 74420000-9 i 744210006)

14	Serveis de neteja d'edificis i serveis d'administració de béns seients.	874, 82201 a 82206	De 70300000-4 a 70340000-6, i de 74710000-9 a 74760000-4
15	Serveis editorials i d'impremta, per tarifa o per contracte.	88442	De 78000000-7 a 78400000-1
16	Serveis de clavegueram i eliminació de deixalles: serveis de sanejament i serveis similars.	94	De 90100000-8 a 90320000-6, i 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0
17	Serveis d'hostaleria i restauració.	64	De 55000000-0 a 55524000-9, i de 93400000-2 a 93411000-2
18	Serveis de transport per ferrocarril.	711	60111000-9, i de 60121000-2 a 60121600-8
19	Serveis de transport fluvial i marítim.	72	De 61000000-5 a 61530000-9, i de 63370000-3 a 63372000-7
20	Serveis de transport complementaris i auxiliars.	74	662400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1, de 63000000-9 a 63600000-5 (excepte 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7), i 74322000-2, 93610000-7
21	Serveis jurídics.	861	De 74110000-3 a 74114000-1
22	Serveis de col·locació i subministrament de personal ⁽⁸⁾	872	De 74500000-4 a 74540000-6 (excepte 74511000-4), i de 95000000-2 a 95140000-5

Serveis a què es refereix l'article 10

Categoria	Descripció	Número de referència CCP ⁽¹⁾	Número de referència CPV ⁽²⁾
23	Serveis d'investigació i seguretat, excepte serveis de furgons blindats.	873 (excepte 87304)	De 74600000-5 a 74620000-1
24	Serveis d'educació i formació professional.	92	De 80100000-5 a 80430000-7
25	Serveis socials i de salut.	93	74511000-4, i de 85000000-9 a 85323000 (excepte 85321000-5 i 85322000-2)
26	Serveis de lleure, culturals i esportius.	96	De 74875000-3 a 74875200-5, i de 92000000-1 a 92622000-7 (excepte 92230000-2)
27	Altres serveis.		

(1). La Nomenclatura CCP (versió provisional) s'utilitza per definir l'àmbit d'aplicació de la Directiva 93/38/CEE en relació amb els contractes de serveis.

(2). Reglament (CE) número 2195/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de novembre de 2002, pel qual s'aprova el Vocabulari comú de contractes públics (CPV).

(3). Excepte els serveis de transport per ferrocarril inclosos a la categoria 18.

(4). Excepte els serveis de transport per ferrocarril inclosos a la categoria 18.

(5). Excepte els serveis financers relatius a l'emissió, compra, venda i transferència de títols o altres instruments financers, i els serveis prestats pels bancs centrals. Queden també exclosos els serveis consistents en l'adquisició o lloguer, amb independència de quines siguin les seves modalitats financeres, de terrenys, edificis existents o altres béns immobles o relacionats amb els drets sobre els esmentats béns; no obstant això, els serveis financers prestats o bé alhora, o bé amb anterioritat o posterioritat al contracte d'adquisició o d'arrendament, en qualsevol de les seves formes, es regulen pel que disposa aquesta Directiva.

(6). Excepte els serveis de recerca i desenvolupament diferents d'aquells els resultats dels quals corresponen a l'entitat adjudicadora per al seu ús exclusiu, sempre que aquesta remuneri íntegrament la prestació del servei.

(7). Excepte els serveis d'arbitratge i conciliació.

(8). Excepte els contractes de treball.

ANNEX III

Llista de productes previstos a la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 15, pel que fa als contractes de subministraments adjudicats per òrgans de contractació del sector de la defensa

---

Capítol 25: Sal; sofre; terres i pedres; guixos, cals i ciments.

Capítol 26: Minerals, escòries i cendres.

Capítol 27: Combustibles minerals, olis minerals i productes de la seva destil·lació; matèries bituminoses; ceres minerals, excepte:

- ex 27.10: carburants especials.

Capítol 28: Productes químics inorgànics; compostos inorgànics o orgànics dels metalls preciosos, dels elements radioactius, dels metalls de les terres rares o d'isòtops, excepte:

- ex 28.09: explosius.
- ex 28.13: explosius.
- ex 28.14: gasos lacrimògens.
- ex 28.28: explosius.
- ex 28.32: explosius.
- ex 28.39: explosius.
- ex 28.50: productes toxicològics.
- ex 28.51: productes toxicològics.
- ex 28.54: explosius.

Capítol 29: Productes químics orgànics, excepte:

- ex 29.03: explosius.
- ex 29.04: explosius.
- ex 29.07: explosius.
- ex 29.08: explosius.
- ex 29.11: explosius.
- ex 29.12: explosius.
- ex 29.13: productes toxicològics.
- ex 29.14: productes toxicològics.
- ex 29.15: productes toxicològics.
- ex 29.21: productes toxicològics.

- ex 29.22: productes toxicològics.
- ex 29.23: productes toxicològics.
- ex 29.26: explosius.
- ex 29.27: productes toxicològics.
- ex 29.29: explosius.

Capítol 30: Productes farmacèutics.

Capítol 31: Adobs.

Capítol 32: Extractes adobadors o de tint; tanins i els seus derivats; pigments i altres matèries colorants; pintures i vernissos; màstics; tintes.

Capítol 33: Olis essencials i resinoides; preparacions de perfumeria, de tocador o de cosmètica.

Capítol 34: Sabons, agents de superfície orgànics, preparacions per rentar, preparacions lubricants, ceres artificials, ceres preparades, productes de neteja, espelmes i articles similars, pastes per modelar, ceres per a odontologia i preparacions per a odontologia a base de guix.

Capítol 35: Matèries albuminoides; coles; enzims.

Capítol 37: Productes fotogràfics o cinematogràfics.

Capítol 38: Productes diversos de les indústries químiques, excepte:

- ex 38.19: productes toxicològics.

Capítol 39: Matèries plàstiques, èters i èsters de la cel·lulosa, resines artificials i manufactures d'aquestes matèries, excepte:

- ex 39.03: explosius.

Capítol 40: Cautxú natural o sintètic, cautxú factici i manufactures de cautxú, excepte:

- ex 40.11: pneumàtics per a automòbils.

Capítol 41: Pells i cuirs

Capítol 42: Manufactures de cuir; articles de guarniment o de talabarderia; articles de viatge, bosses de mà i continents similars; manufactures de budell.

Capítol 43: Pelleteria i confeccions de pelleteria; pelleteria artificial o factícia.

Capítol 44: Fusta, carbó vegetal i manufactures de fusta.

- Capítol 45: Suro i les seves manufactures.
- Capítol 46: Manufactures d'esperteria o de cistelleria.
- Capítol 47: Matèries destinades a la fabricació de paper.
- Capítol 48: Paper i cartró; manufactures de pasta de cel·lulosa, de paper o de cartró.
- Capítol 49: Articles de llibreria i productes de les arts gràfiques.
- Capítol 65: Barrets i altres lligadures, i les seves parts.
- Capítol 66: Paraigües, para-sols, bastons, fuets, fustes i les seves parts.
- Capítol 67: Plomes i plomissol preparats i articles de plomes o plomissol; flors artificials; manufactures de cabell.
- Capítol 68: Manufactures de pedra, guix endurible, ciment, amiant (asbest), mica o matèries anàlogues.
- Capítol 69: Productes ceràmics.
- Capítol 70: Vidre i les seves manufactures.
- Capítol 71: Perles fines, pedres precioses o semiprecioses, metalls preciosos, xapats de metall preciós (plaquejat) i manufactures d'aquestes matèries; bijuteria.
- Capítol 73: Fosa, ferro i acer.
- Capítol 74: Coure.
- Capítol 75: Níquel.
- Capítol 76: Alumini.
- Capítol 77: Magnesi, beril·li.
- Capítol 78: Plom.
- Capítol 79: Zinc.
- Capítol 80: Estany.
- Capítol 81: Altres metalls comuns.
- Capítol 82: Eines, articles de ganiveteria i coberts de taula, de metall comú, excepte:
- ex 82.05: eines.
  - ex 82.07: peces d'eines.
- Capítol 83: Manufactures diverses de metall comú.
- Capítol 84: Calderes, màquines, aparells i artefactes mecànics, excepte:
- ex 84.06: motors.

- ex 84.08: els altres propulsors.
- ex 84.45: màquines.
- ex 84.53: màquines automàtiques de tractament de la informació.
- ex 84.55: peces del núm. 84.53.
- ex 84.59: reactors nuclears.

Capítol 85: Màquines i aparells elèctrics i objectes que serveixin per a usos electrotècnics, excepte:

- ex 85.13: telecomunicacions.
- ex 85.15: aparells de transmissió.

Capítol 86: Vehicles i material per a vies fèrries, aparells de senyalització no elèctrics per a vies de comunicació, excepte:

- ex 86.02: locomotores blindades
- ex 86.03: les altres locomotores blindades
- ex 86.05: vagons blindats
- ex 86.06: vagons taller

Capítol 87: Vehicles automòbils, tractors, velocípedes i altres vehicles terrestres, excepte:

- ex 87.08: tancs i altres vehicles automòbils blindats.
- ex 87.01: tractors.
- ex 87.02: vehicles militars.
- ex 87.03: vehicles per a reparacions.
- ex 87.09: motocicletes.
- ex 87.14: remols.

Capítol 89: Navegació marítima i fluvial, excepte:

- ex 89.01A: vaixells de guerra.

Capítol 90: Instruments i aparells d'òptica, fotografia o cinematografia, de mesura, control o de precisió; instruments i aparells medicoquirúrgics, excepte:

- ex 90.05: binoculars.
- ex 90.13: instruments diversos, làser.
- ex 90.14: telèmetres.
- ex 90.28: instruments de mesura elèctrics o electrònics.
- ex 90.11: microscopis.
- ex 90.17: instruments mèdics.
- ex 90.18: aparells per a mecanoteràpia.

- ex 90.19: aparells per a ortopèdia.
- ex 90.20: aparells de raigs X.

Capítol 91: Rellotgeria.

Capítol 92: Instruments musicals, aparells de gravació o reproducció de so, aparells de gravació o reproducció d'imatges i so a la televisió, i les parts i accessoris d'aquests aparells.

Capítol 94: Mobles; mobiliari medicoquirúrgic; articles de llit i similars, excepte:

- ex 94.01A: seients per a aèroaus.

Capítol 95: Matèries per tallar o modelar, treballades (incloses les manufactures).

Capítol 96: Manufactures de raspalleria, brotxes i pinzells, escombres, borles, tamisos, sedassos i garbells.

Capítol 98: Manufactures diverses.

